

คำวิ และ ไกยชาวม

พระราชนิพนธ์

ของ

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

นายรังสฤษดิ์ เชาวน์ศิริ แปลเป็นภาษามลายู

คณะกรรมการจัดทำและพิมพ์พระราชสมภพศร ๒๐๐ ปี
จัดทำพิมพ์

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

คำ และ ไวยากรณ์

พระราชบัญญัติ

ของ

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

นายรังสฤษดิ์ เชาวน์ศิริ แปลเป็นภาษาสยามลาย

คณะกรรมการจัดทำและตรวจพระบรมราชโองการ ๒๐๐ ปี
จัดพิมพ์

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

อธิบดีกรมการ	
จาก	มหาดไทย
วันที่ ๑๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๑	พ.ศ. ๒๕๑๑

พระไตรปิฎก ฉบับใหม่

พิมพ์ที่โรงพิมพ์คุรุสมันนาการ ภาคศึกษา ๒ จัหวัดยะลา
พิมพ์ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

คำนำ

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๑๑ เป็นวันพระบรมราชสมภพ
ของพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ครบรอบ ๒๐๐ ปี คณะรัฐมนตรีจึงได้ตั้ง
กรรมการขึ้นคณะหนึ่งให้เตรียมการและดำเนินการจัดงานฉลอง ตามหลักการของ
องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ ที่กำหนดให้ฉลองวันเกิด
ครบรอบร้อยปีของบุคคลสำคัญ ที่ทำประโยชน์อันยิ่งใหญ่ให้แก่มนุษยชาติ ทางด้าน
การศึกษาวิทยาศาสตร์หรือวัฒนธรรม

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงเป็นอัจฉริยบุคคลอย่างไม่มี
ปัญหา ทรงพระปรีชาสามารถทั้งทางด้านวรรณกรรมและศิลปกรรม ทรงเป็นกวีชั้น
เยี่ยมยอดของไทย และได้ทรงส่งเสริมงานศิลป สร้างสมบัติทางวัฒนธรรม ซึ่งหาว่า
มิได้ไว้ให้แก่ชาติไทย

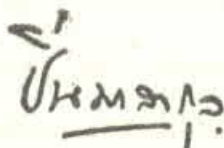
ในเรื่องการประพันธ์นั้น นอกจากจะทรงพระราชนิพนธ์เอง ยังได้ทรงชักนำ
และรวบรวมกวีให้มาช่วยเหลือ ปรีกษาหาเรื่องกัน การกวีเฟื่องฟูถึงขีดสูงสุด เราจึง
เรียกรับสมัยของพระองค์ว่ายุคทองของวรรณคดีไทย

พระราชนิพนธ์ของพระบาท สมเด็จพระพุทธ เลิศหล้านภาลัยที่สำคัญ ก็คือ
อิเหนาและรามเกียรติ์ ส่วนขุนช้างขุนแผนนั้น ทรงพระราชนิพนธ์เป็นบางตอน ซึ่ง
ไพเราะจับใจเป็นที่สังเกตได้ มีเรื่องเล่าต่อ ๆ กันมาว่า มีผู้กราบบังคมทูลทำนอง
สอประมาทว่า พระองค์ทรงพระราชนิพนธ์ได้เฉพาะเรื่องที่ยืนหมกนอนอยู่ในวงกวี และ
ในพระราชสำนักเท่านั้น ส่วนเรื่องสำหรับชาวบ้านร้านตลาดคงจะทรงพระราชนิพนธ์
ไม่ได้ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยคงจะมีพระราชประสงค์ว่า พระองค์

(๒)

ทรงพระราชนิพนธ์ได้ เราจึงได้อ่านบทพระราชนิพนธ์ละครนอกหลายเรื่อง รวมทั้งเรื่อง 'ลาวีและไกรทอง' ที่นายรังสฤษดิ์ เชววันศิริ แปลเป็นภาษามลายูและอยู่ในมือท่านผู้อ่าน ณ บัดนี้

คณะกรรมการขอขอบคุณ นายรังสฤษดิ์ เชววันศิริ ผู้อำนวยการกองคลัง กรมวิสามัญศึกษา เป็นอย่างมาก ที่ได้ช่วยแปลพระราชนิพนธ์สองเรื่องนี้ เปิดโอกาสให้เพื่อนบ้านที่อ่านภาษามลายูได้ร่วมระลึกถึงพระเกียรติคุณของกษัตริย์ของไทยเรา.

ปัทมฉัตร

ประธานกรรมการจัดงานฉลอง ฯ

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๑

๓๖๒

นิทานเรื่องลาวี

(เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเรื่องเสือโค)

เรื่องตอนต้น ก่อนตอนที่ทรงพระราชนิพนธ์เป็นบทละคร

มีแม่เสือกับลูกตัวหนึ่งอยู่ด้วยกันที่ในถ้ำ วันหนึ่งแม่เสือเที่ยวหากินเพลินไป ทั้งลูกไว้ให้คนอื่นมาทิวไทยถึงสาหัส ขณะนั้นมีโคแม่ลูกอ่อนเดินผ่านมาทางปากถ้ำ ลูกเสือจึงร้องขอนมแม่โคกิน ครั้นเห็นแม่โคเฉยเสีย ลูกเสือก็อ้อนวอนว่า ทิวระโยหะเหลือทนแทบปางตายอยู่แล้ว ขอให้ช่วยชีวิตไว้ด้วยเถิด ลูกโคคิดสงสาร จึงถามแม่ว่า ลูกเสือขอนมกินสักหน่อย เป็นไรจึงไม่ให้กิน แม่โคตอบว่ากรรมตาเสียย่อมเป็นศัตรูของโค จะเป็นประโยชน์อันใดที่จะไปช่วยชีวิตลูกเสือไว้สำหรับให้ทำร้ายโค ในเวลาเมื่อเดบใหญ่ต่อไปภายหน้า ลูกโคจึงตอบว่า ถึงเสียกับโคเป็นศัตรูกันโดยกรรมตาก็จริงแต่ลูกเสือด่วนก็ยังมีโคเป็นศัตรู บัดนี้ต้องตกทุกข์ได้ยาก มาจึงวอนขอให้ช่วยชีวิตไว้ เมื่ออาจะช่วยให้ได้และจะทั้งให้ตายเสียนั้นก็จะเป็นบาปกรรมหาควรไม่ แม่โคเห็นชอบด้วย จึงเข้าไปให้ลูกเสือกินนมจนอิ่มหน้าสำราญหายทิวไทย ลูกเสารู้สึกคุณของโคทั้งสอง ก็เกิดมีความรักใคร่ จึงชักชวนว่า ที่ตำบลหญ้าน้ำสำหรับโคจะบริโภคมียอยู่บริบูรณ์ ท่านจงอยู่ด้วยกันในตำบลนี้เถิด ข้าพเจ้าจะปฏิบัติท่านเหมือนอย่างเป็นมารดา และจะรักลูกท่านเหมือนเป็นน้อง แม่โคตอบว่า ซึ่งเจ้ามีใจรักใคร่เราแม่ลูกนั้นก็ชอบใจอยู่แล้ว แต่จะให้อยู่ด้วยกันในตำบลนี้เรายังไม่ไว้ใจ ด้วยเป็นที่อยู่ของเสือ และมารดาของเจ้าจะร้ายได้อย่างไร เราก็ไม่รู้ เกรงจะเกิดภัยอันตรายขึ้นในภายหน้า ลูกเสือจึงว่าที่ตรงมารดาของข้าพเจ้านี้ท่านอย่าวิตกเลย เมื่อได้ทราบว่าท่านช่วยชีวิตลูกไว้ก็คงจะขอบคุณของท่านยิ่งนัก ข้าพเจ้าจะชี้แจงให้ยินยอมพร้อมใจด้วยจงได้ แม่โคก็ยอมจะอยู่ในตำบลนั้นด้วย ลูกเสือจึงบอกให้แม่โคพาไปซ่อนอยู่ในที่แห่งหนึ่ง เพื่อจะว่ากล่าวกับมารดาของตนเสียก่อน ครั้นแม่เสือกลับมาลูกเสือก็นำเป็นโพนน้อยน้อยใจ ตัดพ้อแม่ว่าแกลังทั้งเสีย หากว่าแม่โคมีแก่ใจให้มันกินหาไม่ก็

จะตายเสียแล้ว แม่เสียรู้สึกความผิดของตน ก็ปลอบโยนวิงวอนเพื่อจะให้ลูกหายโหม่นสลด ลูกเสียจึงว่า ถ้าจะให้หายโหม่นสลดแล้ว ต้องขอให้ช่วยกันสนทนากับแม่โคให้เต็มที่ที่ได้ช่วยชีวิตไว้ แม่เสียก็ยอม สัญญาว่าจะให้ทำอย่างไรก็จะตามใจ ลูกเสียจึงบอกความตามที่ได้ชักชวนให้โคแม่ลูกอยู่หากินในตำบลนั้นด้วยกัน ขออย่าให้แม่เสียทำร้าย และให้ช่วยป้องกันภัยอันตรายแก่โคแม่ลูกด้วย แม่เสียก็รับคำ แล้วให้ไปพาโคทั้งสองมายังถ้ำ กระทำสัตย์สัญญาให้ว่าจะไม่ทำร้ายอย่างหนึ่งอย่างใด แต่นั่นเสียโคแม่ลูกก็อยู่ด้วยกันที่ในถ้ำ แม่สัตว์ทั้งสองช่วยเลี้ยงลูกให้แก่งันมาเหมือนกับลูกของตนทั้งสองฝ่าย

แต่แม่เสียนั้นมิได้รักโคทั้งสองโดยสุจริต หากเกรงใจลูกของตนก็ทำดีด้วยนอกหน้า แต่ในใจนั้นคิดหาโอกาสที่จะกินโคทั้งสองอยู่เสมอ ก็ธรรมดาเสียกับโคย่อมหากินต่างเวลากัน แม่เสียออกจากถ้ำเวลาบ่ายตามนิสัยพวกพาฬมฤค เที่ยวหากินในเวลากลางคืน กลับมาถ้ำต่อเวลาจวนรุ่งสว่าง ส่วนแม่โคออกจากถ้ำแต่เวลาเช้าเที่ยวหากินในกลางวัน กลับมาเวลาเย็นเป็นปกติดังนี้ แม่โคก็ไม่ไว้ใจแม่เสีย วันไหนรู้ว่าแม่เสียจะไปหากินทางทิศเหนือ แม่โคก็ไปหากินเสียทางทิศใต้ ถ้ารู้ว่าแม่เสียจะไปทางทิศใต้ แม่โคก็ไปทางทิศเหนือ ส่วนลูกนั้นให้เล่นอยู่ด้วยกันที่ถ้ำ ลูกเสียกับลูกโคก็รักใคร่กันยิ่งขึ้นทุกที อยู่มาแม่เสียสังเกตได้ว่าแม่โคคอยหลีกเลี่ยงไปหากินทางทิศที่เป็นปรมาภัยกับทางที่ตนไม่เป็นใจ ก็เห็นเป็นโอกาส วันหนึ่งจึงบอกว่าจะไปหากินทางทิศเหนือ ครั้นออกไปพ้นถ้ำแล้ว ลอบดมมาข้างทิศใต้มาดมดักทางอยู่ พอเวลาเย็นแม่โคเดินมาทางนั้น แม่เสียก็กัดกินเสีย ฝ่ายลูกเสียโคคอยอยู่ไม่เห็นแม่โคกลับมาจึงแปลกใจ ครั้นแม่เสียกลับมาเมื่อใกล้รุ่ง ได้กลิ่นโคติดตัวมาติดสังเกต จึงถามถึงแม่โค แม่เสียตอบว่า ไปหากินต่างทิศต่างเวลากัน หาว่าแม่โคจะไปทางไหนไม่ ลูกสัตว์ทั้งสองคิดสงสัย ครั้นแม่เสียไปหากินแล้ว จึงพากันเที่ยวค้นตามในป่า ไปพบซากศพแม่โคเป็นรอยเหือดเสียกินอยู่ไม่ห่างจากที่ถ้ำนัก ก็รู้ว่าแม่เสียลอบกินแม่โคเสียแล้ว ลูกสัตว์ทั้งสองก็พากันโหม่นสลดกัน แม่เสียเป็นกำลัง จึงปรึกษากันว่า เราได้ค้นพบถึงทั้งแม่เสียและแม่โคว่าเป็นมารดาของเราด้วยกัน เมื่อแม่เสียมาทำหุวิตเช่นนี้ เราจะนับถือว่าเป็นมารดาของเราต่อไปอย่างไรได้ แม่เสีย

ฆ่าแม่โคเสียฉันใด เราก็ควรจะให้แม่เสียตายตามไปบ้าง อย่างนั้นจึงจะชอบ คิดกันดังนี้แล้ว ครั้นแม่เสียกลับมา ต่างก็แกล้งทำหัวโหยงยากนม แม่เสียไม่รู้เท่าทันลงนอนให้กินนม ลูกเสียกับลูกโคก็ช่วยกันกัดและขวิดแม่เสียจนตายอยู่ ณ ที่นั้น แล้วปรึกษากันว่า ที่ตำบลนี้ เราทั้งสองไม่ควรจะอยู่เสียแล้ว อยู่ต่อไปก็กลัวว่ากาญจนาจะเป็นนิจ จึงชวนกันออกจากถ้ำเดินไปประสงค์จะไปเที่ยวหาที่อยู่ในตำบลอื่น เผอิญผ่านที่อาศรมฤๅษีแห่งหนึ่ง พระฤๅษีเห็นลูกเสียกับลูกโคเดินมาด้วยกันก็ประหลาดใจ จึงเรียกไปถามว่า เจ้าเป็นเสือกกับโค ธรรมดาสัตว์สองเท้าพวกนี้ย่อมเป็นศัตรูกัน นินทาโคจึงมาเป็นมิตรกันเช่นนั้น ลูกเสียโคก็เล่าความให้พระฤๅษีทราบเรื่องต้นหนหลังตามที่มีมาทุกประการ พระฤๅษีได้ฟังก็เกิดเมตตา จึงว่าถ้ารักใคร่กันอย่างนี้แล้วที่จะเป็นเสือกกับโคอยู่ด้วยกันผิดวิสัยหาควรไม่ เราจะชุบให้เป็นมนุษย์ จะว่าอย่างไร ลูกเสียโคก็ยินดี พระฤๅษีจึงตั้งพิธีชุบให้เป็นมนุษย์ขึ้น ลูกเสียนั้นให้มีนามว่า หลวิชัย^๑ ส่วนลูกโคนั้นให้มีนามว่า คาวี แล้วพระฤๅษีสอนวิชาให้ทั้ง ๒ คน

ครั้นหลวิชัยคาวีเรียนวิชาสำเร็จแล้ว พระฤๅษีจึงคิดว่ากุมารทั้งสองนี้ฉลาดเฉลียวเรียนรู้วิชาคมมาก ควรจะครองครองบ้านเมืองเป็นที่พึ่งของหมู่มนุษย์ได้ จึงบอกแก่สองกุมารว่า วิชาคมก็เรียนรู้สำเร็จแล้ว ควรจะไปหาเกียรติคุณความดี จะได้เป็นที่ใหญ่โตไป ฝ่ายสองกุมารคิดว่า ตัวเป็นแต่ลูกเสือกลูกโค พระฤๅษีชุบขึ้นจึงได้เป็นมนุษย์ ควรจะอยู่ให้พระฤๅษีใช้สอยสนของคุนตย์ไป จึงบอกพระฤๅษีว่า อยู่ที่อาศรมก็สบายอยู่แล้ว ขอยาต้องให้ไปเสียจากพระอาจารย์เลย แต่พระฤๅษียังมีความประสงค์จะให้ไปเที่ยวหาบ้านเมืองครอบครอง ก็ต้องยอมรับว่าจะไปตามคำ พระฤๅษีจึงชุบเครื่องอาภรณ์สำหรับแต่งตัว กับพระขรรค์ให้คนละเล่ม แล้วตั้งพิธีถอดดวงใจหลวิชัยกับคาวีมิให้ใครฆ่าตาย เขาดวงใจบรรจุไว้ในพระขรรค์ แล้วกำชับสั่งว่าให้ระวังรักษาพระขรรค์นั้นให้จงดี อย่าให้ตกไปในมือศัตรูได้ หลวิชัยกับคาวีก็อำลาพระฤๅษีออกจากอาศรมไปตามทิศที่พระฤๅษี ให้ไปด้วยกัน

ครั้งนั้น มีเมืองหนึ่งชื่อเมืองจันทบุรี เจ้าเมืองชื่อว่าท้าวผดุงราช มเหสีชื่อนางจันทรวดี ครอบครองเป็นสุขตำราญมาช้านาน อยู่มามีภัยร้ายตนหนึ่งมาดังอยู่ในบึงนักษเมือง ไคร

1 ในหนังสือเก่าเรียกชื่อว่า หลวิชัย แต่ในบทละครเรียกว่า หลวิชัย

ลงไปตักน้ำที่ในบึงนั้น ยักษ์ก็จับกินเสีย ไพร่บ้านพลเมืองพากันเดือดร้อน ท้าวมคธราชก็มิ
อาจจะปราบปรามยักษ์นั้นได้ หลวิชัยกับคำวีนไปถึงขอบบึงไม่รู้ว่ายักษ์ร้ายอยู่ในบึงนั้น เห็น
ต้นไทรสาขาร่มเย็นมีอยู่ที่ชายบึง ก็ชวนกันเข้าไปพักอาศัยอยู่ใต้ต้นไทรนั้น หลวิชัยนอนหลับ
ไปแต่คำวีนอยู่ คิดว่าจะหาน้ำไว้ให้พี่บ้านปากลำงหน้า จึงเดินเลียบขอบบึงไปจนถึงตรงที่น้ำใส
แล้วลงไปในบึงเพื่อจะตักน้ำ ยักษ์เห็นคำวีนลงไปในบึงก็จะจับกินเสียจึงเกิดรบกันขึ้น คำวีนเอา
พระขรรค์ฟันถูกยักษ์ตัวขาดตายอยู่ในบึง จึงเอามาศพยักษ์โยนขึ้นไปเสียบบนยอดทางฝั่งบึงปาก
โน้น แล้วตักน้ำที่ใสสะอาดมาให้พี่ และเล่าความที่ไดรบกับยักษ์ให้หลวิชัยฟังทุกประการ แล้ว
หลวิชัยกับคำวีนก็พักอยู่ที่ไทรร่วมไทรด้วยกัน

ฝ่ายพวกชาวเมืองจันทบุรีเดินทางไปเห็นศพยักษ์รอยถูกฟันตัวขาดทั้งอยู่ที่ขอบบึง ก็พากัน
ดีใจ รีบเข้าไปทอดความแก่ท้าวมคธราชว่าเดี๋ยวนี้ยักษ์ร้ายที่เคยกินคนนั้น มีใครฆ่าตายเสียแล้ว
ท้าวมคธราชได้ทรงพิศุขยินดี นึกว่ายักษ์นั้นเราพยายามปราบปรามมันมานานแล้วก็สู้มันไม่ได้
นี้ชะรอยจะมีผู้มฤตฤตขึ้นในบ้านเมืองเราเป็นมันคงจึงสามารถฆ่ายักษ์นั้นตาย จึงมีรับสั่งให้สืบ
หาว่าใครเป็นผู้ฆ่ายักษ์ตาย จะประทานบำเหน็จรางวัลให้ถึงขนาด พวกอำมาตย์ที่เกี่ยวข้อง
ไปพบหลวิชัยกับคำวีนอยู่ร่วมไทรที่ริมบึง เห็นรูปร่างงดงามมีสง่าราศีผิดกับราษฎรชาวเมือง
จึงถามว่า ท่านอยู่ที่นี้รู้หรือไม่ว่าใครฆ่ายักษ์ในบึงตาย หลวิชัยจึงบอกว่่าน้องเรานี่แหละเป็นผู้
ฆ่ายักษ์ตาย พวกอำมาตย์ตอบว่าดีแล้ว เจ้านายของเราจะพระราชทานบำเหน็จรางวัล ว่าแล้ว
ก็พาหลวิชัยกับคำวีนเข้าไปเฝ้าท้าวมคธราช ท้าวเธอทอดพระเนตรพิจารณาดูสองกุมาร เห็นท่วง
ทิวโฉคนเฉด จึงตรัสถามถึงวงศ์สกุล และว่าอยู่บ้านเมืองไหน เหตุใดจึงมาฆ่ายักษ์ตายใน
เมืองนี้ หลวิชัยกราบทูลแต่เป็นพี่น้องกำพร้าด้วยกัน ไปศึกษาวิชาการในสำนักพระฤๅษีได้
สำเร็จแล้ว จะไปบ้านเมือง มาพักอยู่ที่ชายบึง คำวีน้องชายลงไปตักน้ำยักษ์จะกิน คำวีนจึง
ได้ฆ่ายักษ์เสีย ท้าวมคธราชได้ทรงพิศุขจึงปรึกษากับมเหสีว่า ลูกชายของเราที่ไม่มี กุมารนี้มี
ฤทธิ์เดช เราควรจะยกลูกสาวของเราให้เป็นคู่ครองจะได้ไว้เป็นลูกเขยเป็นกำลังของเราต่อไป
นางจันทรวดีเห็นชอบด้วย ท้าวเธอจึงตรัสแก่คำวีนว่า ซึ่งเจ้าฆ่ายักษ์ตาย ให้ตัวเราและไพร่บ้าน

พลเมืองตื่นความวุ่นไคร้ครั้งนี้ ความชอบของเจ้ามากนัก จะให้น่าเห็นจางวลอย่างอื่นก็ไม่สม
กับความชอบเราจะยกลูกสาวให้ แล้วเลี้ยงดูเจ้าให้มีเกียรติยศอยู่ในเมืองนี้สืบไปคำวจีกรบาท
ว่า ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดนั้น ก็เป็นพระเดชพระคุณยิ่งนัก แต่ข้าพระบาทเป็นน้องจะแสวงหา
ลาภยศก่อนพี่หาควรไม่ อนึ่งซึ่งชายกษัตริย์นั้น จะได้เป็นเพราะข้าพระบาทมีฤทธิ์ยิ่งกว่าพี่
ก็หาไม่ หากว่าไปพบยักษ์เข้าโดยลำพังตัว จึงได้ช่วยยักษ์ตาย ถ้ายักษ์พบพี่ๆ ก็คงช่วยยักษ์ตาย
เช่นเดียวกัน ขอพระองค์จงทรงวินิจฉัยยุติเถิด ท้าวมคธราชได้ทรงฟังก็เห็นชอบด้วย จึงยกนาง
ศรีสุตาราธิดาประทานหลวิชัย ให้อภิเษกเป็นอุปราชอยู่ในเมืองจันทบุรี

ฝ่ายคำวี่เมื่อหลวิชัยได้เป็นอุปราชแล้ว จึงเข้าไปลาพี่ชายว่าเดี๋ยวนี้พี่ได้บ้านเมืองที่จะ
ครอบครองสมกับพรพระฤๅษีแล้ว ข้าพเจ้าจะขอลาไปเที่ยวหาบ้านเมืองซึ่งจะเป็นของข้าพเจ้า
ต่อไป หลวิชัยมีความอาลัย ไม่อยากจะพรากจากน้อง แต่จะขัดขวางก็เกรงน้องจะน้อยใจ
จึงอนุญาตยอมให้ไปตามประสงค์ เมื่อก่อนจะจากกันไปนั้นหลวิชัยชวนน้องเลี้ยงคอกบัวคนละ
คอก ต่างอธิษฐานว่า ถ้าภัยอันตรายจะเกิดมีแก่ฝ่ายใด ขอจงบันดาลให้คอกบัวเหี่ยวแห้ง เห็น
ประจักษ์แก่อีกฝ่ายหนึ่งให้หันไปช่วยกัน ต่างให้คอกบัวกันไว้เป็นสัญญา แล้วคำวี่ก็ออกจาก
เมืองจันทบุรีไป เดินทางไปหลายเดือน ไปพบเมืองแห่งหนึ่งตัวเมืองยังดี แต่ว่าเป็นเมืองร้าง
ไม่มีผู้คน คำวี่นึกประหลาดใจ จึงเที่ยวค้นไปในเมืองนั้น จนถึงบนปราสาทราชมณเฑียรเห็นมี
กลองใหญ่อยู่ใบหนึ่ง ลองตึกก็หามีเสียงก้องกังวานเหมือนอย่างกลองทั้งปวงไม่ คำวี่นึกสงสัย
ว่าจะมีสิ่งอันใดอยู่ในกลอง จึงเอาพระขรรค์แฉะหนังที่หน้ากลอง มองดูก็เห็นนางคนหนึ่งซ่อน
อยู่ในกลองนั้น กำลังรุ่มสาว รูปร่างโสภาน่ารักและผอมผอมผิตกับหญิงอื่น คำวี่จึงรับนางนั้น
ออกมาจากในกลอง แล้วถามถึงเหตุผลต้นเดิมว่า เหตุใดจึงลงไปซ่อนตัวอยู่ในกลองนั้น นาง
จึงเล่าเรื่องให้ฟังว่า เมื่อนั้นชื่อเมืองจันทนคร¹ แต่ก่อนมาท้าวพรหมจักร² บิดาของนางได้
ครอบครองบ้านเมือง ตัวนางชื่อว่า จันทสุตา อยู่มาวันหนึ่ง ๒ ตัวผัวเมียมาเดี่ยวหาผู้คน

1 ในเรื่องเดิมชื่อว่ารามนคร แต่ในบทละครเรียกว่า จันทนคร

2 ในเรื่องเดิมชื่อว่า ท้าวมคธราช แต่ในบทละครชื่อว่า ท้าวพรหมจักร

ในเมืองไปกินเลี้ยงไปทุกที จะสู้รบป้องกันอย่างไรก็ได้ จนที่สุดบิดามารดาของนาง นกอินทรีก็เอาไปกินเสียแล้ว แต่เมื่อบิดารัฐว่าจะถูกนกอินทรีเอาไปกิน ชื่อนางไว้ทีในกลองมิให้มันเห็น ด้วยเหตุนี้นางจึงรอดอยู่ได้ คำวิจึงถามนางว่านกอินทรีอยู่ที่ไหน นางบอกว่า อยู่ในป่า ถ้าใครหุงข้าวหรือจุดไฟในที่นั้น มันเห็นควันเมื่อไรก็มาเมื่อนั้น คำวิได้ฟังจึงให้นางซ่อนตัวเสีย แล้วเอาพื้นมาเองจุดไฟขึ้นที่กลางเมือง พอนกอินทรีเห็นควันก็บินมา หมายจะกินคนอีก แต่สู้ฤทธิ์คำวิไม่ได้ คำวิเอาพระขรรค์ฟันนกอินทรีตายทั้ง ๒ ตัว เมืองจันทนครก็พ้นภัยอันตราย ขณะนั้นพอเป็นนักขัตฤกษ์สงกรานต์ คำวิจึงชวนนางจันทสุดาลงอาบน้ำชำระภายในลำแม่น้ำตามประเพณี เมื่อนางอาบน้ำสระผมแล้วเก็บผมหอมของนางที่ร่วงได้มอบปล่อยล่อนน้ำไป ครั้นอาบน้ำเสร็จแล้ว คำวิกับนางจันทสุดาก็กลับขึ้นมาอยู่เป็นคู่ครองกันในเมืองจันทนคร เรื่องคำวิในตอนนั้น มาต่อเรื่องตอนที่ทรงพระราชนิพนธ์ดังนี้

เรื่องคำวินี้มีผู้แต่งเล่นละครอีกตอนหนึ่ง คิดเป็นเรื่องทวิวิธตามนาง พลิลา ซึ่งทำวโศกฤษณ์ลักไป คล้ายกับพระรามตามนางสีดาในเรื่องรามเกียรติ์ แต่เรื่องตอนนี้เป็นเรื่องใหม่ มิได้มีในปัญญาสาตก ดังเรื่องคำวิที่กล่าวมา

พระราชนิพนธ์เรื่องคำวิ

ตอนที่ ๑ ท้าวสันนุราชพานางสมหอม

มาจะกล่าวบทไป
เสวยราชย์ธานีบุรีรัตน์
ท้าวมีชัยเรศมเหสี
อยู่ด้วยกันแต่หนุ่มคู่มา
หน้าพระทนต์บนล่างห่างกัน
เกศาฟุ้งจะประปราย
พระเสวรมือละขามสามเวลา
พอใจเกี่ยวผูกหญิงวัง รือ
ราวกับหนุ่มคู่คดลึงนั่งบน
ว่าพึงคะนึ่งคิดเป็นนิกไป

เมื่อจะมีเหตุเภทภัย
จึงชวนก้านักกัลยา

ท้าวเสด็จนั่งเหนือเรือบัลลังก์
พระเอนอิงพิงพนักผ้นแปร
หยาบขึ้นเขม้นอยู่เป็นครู่
หอมกลิ่นรวยรื่นชื่นวิญญูณณ์
ผมนต์ราชนางลาวน้อย

ถึงท้าวสันนุราชจอมกษัตริย์

กรุงพทิวดียศบรรยา

ซื่อคนธมาดีเสนาหา

ชั้นษาหกสิบสี่ปีปลาย

ดวงพระพักตร์เขียวเห็นเด่นสาย

รูปกายชายจะพิมิเนื้อ

ทรงกำลังวังชาประหลาดเหลือ

ผูกพันพินเสียไม่เบื่อใจ

จะหาจรมเดินสักคนหนึ่งให้ได้

มิได้ว่างเว้นสักเวลา

ว ๓๐ คำ ๖

ให้เฝ้าวันฤทัยเป็นนันทนา

ลงมายังที่ตำหนักแพ

ว ๒ คำ ๖ เพลง

สาวสนมกรมวังแข็งแะ

เหลียวแลเห็นผอบลอมมา

เปิดดูก็เห็นเส้นเกศา

พระนึ่งนิกตริกวาในอารมณ์

แกลังสอยหาคู่คู่สม

ชะรอยบุญเราเคยได้เซยชม
จนคิดเคลิ้มคลั่งซนทั้งแก
เห็นนางพนักงานคลานเข้ามา
ค่อยชยดลของคั่งนั่งใกล้
คนางห้ามแทนยังแค่นัก
ท้าวทอดมอบทองประคองไว้
ขึ้นจากเรือสุวรรณบรรจง

จึงพบผอมผอมกัลยา
กระตั้นเสียวเหลียวแลเข้าเลื่องหา
ยิ้มแย้มพยักหน้าว่านางลักษณะ
เห็นมิไรผลตลกซนกกกัก
ให้ละล้าละลี้กสมองค์
มิได้ชำระสระสรง
เสด็จตรงมายังวังใน

ว ๑๒ คำ ๖ เขต

กรันถึงจึงเข้าในห้อง
ทอดมอบประทับกับทรงไว้

ขึ้นบนแท่นทองผ่องใส
ถอนฤทัยครวญคร่ำรำพัน

ว ๒ คำ ๖

โอ้อ่านวอน้องเจ้าของผม
เกศาหอมฟุ้งดังปรุ่งจันทร์
ทรวดทรงสงคำคำขาว
แม้รู้ว่าอยู่บุรีใด
ถึงจะเป็นกระไรก็ไม่ว่า
คิดละห้อยจะเหี้ยเสียดารมณ

ถ้าได้ชมจะถนอมเป็นจอมขวัญ
จะทรงโฉมโฉมพรพรรณนไต่
ชันษาแก่สาวสักคราวไหน
พี่จะไปติดตามเจ้าทราชม
แต่ให้ได้เห็นหน้าเจ้าของผม
ร้องไห้ร้องห่มไม่สมประดี

ว ๖ คำ ๖ โศก

เมื่อนั้น
เห็นพระพรำกำสรดโคภี
แล้วนางทลทลภัสตา
จงคิดวังรักหักถวามณ
ทยดยิ่งดังสติตรวของ
ทรงพระชวานักหนาแล้ว

นางคันทมาลิมเหต
จึงเข้าไปในที่บรรทม
พระอย่าโศกเศร้าด้วยเฝ้าผม
แม้เคยคู่สู่สมไม่คลาดแคล้ว
ดับความมัวหมองให้ผ่องแผ้ว
ทุกกระหม่อมเมื่อยแก้จงหักใจ

ว คำ ๖ ๖

เมื่อนั้น
เห็นเมียมาเข้าพิไร
คู่ทำราวกับสาวแฉ่
แก้งมานั่งเฝ้าพะเน้าพะนึ่ง
ควยพระขรรค์นั่งกะปลกกะเปลี่ย
ตะคุโศ สาวสรวลกันลิ้น

ท้าวสนนราชเค็ดมองค์หงโหล
ขัดใจเกรี้ยวกราดทวาดตึง
ไม่เจียมตัวว่าแก่สักนิดหนึ่ง
จะคอยหึงหวงข้าหรือว่าไร
พิโรธโกรธเมียคังเพลิงไหม้
เล่นไล่ลูกต้มไม่สมประดี

๖ คำ ๖ เขต

เมื่อนั้น
ความกลัวอาญาพระสามี
เหล่าพวกสาวสรวลกันลิ้นนาง
บ้างเข้าแฝงม่านกลานคุก

องค์อัครชายามารศรี
วิ่งหนีไปซ่อนซ่อนซุก
วิ่งวางวนเวียนจนเจียนซุก
บ้างดุกแอบเตียงเมียงมอง

๖ คำ ๖

เมื่อนั้น
แสนคะนึ่งถึงเจ้าผอบทอง

ท้าวสนนราชยังเฝ้าหมอง
เสด็จตรงออกท้องพระโรงชัย

๖ คำ ๖ เตมอ

ลตองค์ลงนั่งเหนืออาสน์
จึงตรัสสั่งมหาเสนาใน
ผู้ใดใครรู้เห็นบ้าง
ถ้ามันนำไปได้นางมา
ทั้งเหย้าเรือนไร่นาจะหาให้
จงเร่งรีบรัดจัดกัน

พรังพร้อมอำมาตย์น้อยใหญ่
เร่งไปร้องบ่าวชาวพารา
ตำแหน่งนางผมหมอบเสนาหา
เงินทองเตื้อผ้าจะรางวัล
ข้าไทรายหญิงทุกสิ่งสรรพ
ไปบ่าวร้องให้ทันวันนี้

๖ คำ ๖ เกรจา

บัดนั้น ข้ามาตย์รับสั่งไล่เกศ
ออกมาเกณฑ์กันทันที เสนีตีฆ้องร้องบ่าวไป

ว. ๒ คำ เจริญ

บัดนั้น ฝ่ายเฒ่าทศปรีชาชาติไพร่
ฟังเสียงร้องบ่าวก็นำใจ
ผมหอมปรากฏผู้สวามี
ก็จะได้ฟังบุญเป็นคุณยาย
ท่านชามานี้จะบอกเล่า
รูปโฉมโฉมพรรณขยันนัก

ว. ๖ คำ เจริญ

บัดนั้น เสนีถามรักเป็นนักรหา
เห็นถ้อยคำมั่งมีสัญญา
ก็รับพ่ายเฒ่าเข้าวังใน

ว. ๒ คำ ขิต

ครั้นถึงจึงคลานเข้าไปเฝ้า
ยายเฒ่ารับคำจะนำไป
เป็นลูกสาวท่านท้าวพรหมจักร
แต่เมื่อนั้นพลไพร่ไม่มี
ที่ในวังยังแต่นางผมหอม
มีดาซ่อนนางไว้ที่ในกลอง

ก็มเกล้าทูลแจ้งแถลงไข
ว่าได้รับรักนางเทวี
มีนบักจันทราบุรีศรี

นกอินทรีกินดาบเสียด้ายอกของ
งามพร้อมสวาทไม่ขัดข้อง
จงทวามละอองพระบาท

ว. ๖ คำ ข เจริญ

เมื่อนั้น ท้าวสนนุราชตำรวลว่า
ขึ้นชมสมถวิลจินดา
จึงตรัสว่าถ้าสมคะเนนี้
ตั้งได้เห็นหน้านางนงเยาว์
อีกทีก็ใจหายแล้วยายเฒ่า

มั่งมีดีกว่าค้าตะนา ทุกวันอะไรเล่ากับเงินทอง
 ยายจะเอาอะไรไปบ้าง ทำทางกันตารบ้านช่อง
 เร่งรีบคลาไคลตั้งใจปอง ให้ได้นางในกลองกลับมา
 ๗๖ คำ ฯ

บัดนั้น ขยายเผ่าทูลพลันด้วยหรรษา
 จะเอาเรือเอกชัยโคตกลา ไปรับกัลยาจากกรุงไกร
 ๗๗ คำ ฯ

เมื่อนั้น ท้าวแสนนุราชเป็นใหญ่
 ได้ฟังจึงสั่งเสนาใน จงจัดเรือเอกชัยฉับพลัน
 เกณฑ์ยกสำรับใหญ่ใส่ให้เต็ม เลือกล้วนแต่เล่มคอนขยัน
 เรือนำเรือตามจงความครัน ให้ทันแต่ในเวลานี้

๗๘ คำ ฯ เจริญ

บัดนั้น เสนารับสั่งได้เกิด
 ออกจากวังวังเป็นถึงคดี จัดเรือตามมีพระบัญชา
 ๗๙ คำ ฯ เจริญ

บัดนั้น ขยายเผ่าทำประหนึ่งถึงกว่า
 ขึ้นขึ้นแคว่คานหามคนตามมา ประคุดดินดินทำหน้าตะพาน
 ๘๐ คำ ฯ เจริญ

ลงนั่งยังเรือเอกชัย พลพายนายไพร่อลหม่าน
 ออกเรือพร้อมกันมิทันนาน วังขานโยนยาวฉาวมา
 ๘๑ คำ ฯ เจริญ

ผ่นพักพลพายมาหลัดคณแห่งกรุงนี้ ชีวเวียงเวียงนันทนา
 ดิบหัววันถึงจันทบูรพา ประดับทาทิท้ายเวียงชัย

จึงสั่งผู้คนพลพาย
แต่ตัวของเราจะเข้าไป
ตั้งแล้วเข้าสู่พระบุรี
เห็นกระตูกเกลื่อนกลาดคายนาค

ทั้งไพร่นายอย่าเที่ยวไปข้างไหน
สมคะเนเมื่อไรจะกลับมา
พรันต์วงศ์ผู้มีเป็นนักหนา
รีบเดินภาวเข้าในวัง

ว ๖ คำ ๖ เช็ด

ครั้นถึงจึงขึ้นปราสาททอง
เสียดคนพูดอยู่เงี้ยวพั่ง

เมียงมองลัดล่อแล้วถอยหลัง
ทรุดนั่งแอบประคองท่วงที

ว ๗ คำ ๗

เมื่อนั้น
สมสู่อยู่ด้วยพระคาวี
หยอกเข้าขมแย้มแกมกล
สังัดเงียบเชียบเสียงทั้งเวียงชัย

โฉมนางจันท์สุดามารศรี
เปรมปรีดิ์ประคิพพิศุภกานต์ใน
จะระคายผู้คนก็หาไม่
ตำราญใจอยู่ในห้องสองคน

ว ๘ คำ ๘

บัดนั้น
ขายนที่ท่วงชอบกล
ไล่เครื่องประดับองค์ทรงพระขรรค์
ค่อจะเป็นลูกเต้าท้าวพระยา
กุศิกไฉ่ไม่สมอารมณ์คิด
แต่องค์กัลยาจะพาไป
คิดพลางทางกลานเข้าไปหา
ก็มกราบบาทาสุดจันท์

ยายเฒ่าเพ่งพิศคิดฉงน
เห็นจะไม่ใช้คนตำซ้ำ
รูปโฉมโฉมพรรณงามนักหนา
จันท์สุดาจึงปลงลงใจ
จะลงด้างชีวิตเสียให้ได้
ทูลถวายท้าวไทเอารางวัด
ทำทีทักท้วงโคกคัลย์
แล้วดีดองก้นรำไร

ว ๙ คำ ๙

เมื่อนั้น
เป็นข้าเก่าเจ้าเคยช่วงใช้
โหมครุฑขายก็จำได้
ถึงพุกาปาวรายด้วยเมตตา

ขายหนีนกอินทรีไปช้านาน
หรือนกมันกินต้นข้าว

ลูกหลานอยู่ไหนไม่เห็นหน้า
เอศตามัวอยู่คอกหรือขาย

๖ ๔ คำ ฯ

บัดนั้น

ลูกหลานกระจัดพลัดปลาย
ข้าไปอยู่เถื่อนถ้ำลำบาก
ได้ยินเหล่าชาวป่าพูดจากัน
ข้าสู้ต้นต้นมาจนถึง
ยังพรวนตักลว้แต่นกอินทรี

ขายเฒ่ากล่าวเกลี้ยงเบี่ยงบ้าย
ท่านตาก็ตายแต่คราวนั้น
จึงพันปากมัทธยาไม่อาสัญ
ว่าแม่จันท์สุดาได้สามี
จะอยู่ฟังบุญทั้งสองศรี
มันมานี่หรือไม่เขาวมาลย์

๖ ๖ คำ ฯ

เมื่อนั้น

ผัวข้ามาล้างมันว้ายปรวน

โถมนางจันท์สุดาจึงว่าชาน
หายมาช้านานจนบ้านนี้

๖ ๒ คำ ฯ เสร็จ

บัดนั้น

จึงว่าแม่คุณบุญสันที
งามทั้งรูปโฉมโฉมพรรณ
สมคิดของยายที่หมายมา
แล้วทำท่วงทีกระปรีกระปว่า
ครั้นสองเจ้าเข้าที่บรรทมใน

ขายเฒ่าทำเป็นเกษมศรี
ได้สามีเรื่องอิทธิฤทธิ์
นำชมสมกันนักหนา
จะอยู่กับกัลยาเป็นข้าไท
ตักน้ำตาข้าวเขาใจได้
ขายไปปฏิบัติพิศวี

๖ ๖ คำ ฯ ตระ

เห็นพระราชาธิราชสนิท

ผิดกับภักตราชูทธานี
คิดพะวงสงสัยอย่างไรอยู่

นั่งพิณจพิศดูถ้วนดี
ชัดพระขรรค์เข้าที่บรรทมใน
จะล่อลวงตามดูให้จงได้

ครั้นรุ่งสว่างแสงโสมทึบ

จันท์สุตามาทาเครื่องเสวย

ยายเข้าเมียงหมอบขอบตัว

อันองค์ภัสตราลี

เห็นพระขรรค์บรรทมทุกคืนไป

แม่จงถามไถ่ให้ประจักษ์

แน้นมิบอกออกความลับนี้

ยายเฒ่าเข้าไปอยู่ในครัว

ตามเคยจัดแจงแต่งให้ผัว

แล้วว่าแม่ทูลท้ออย่าไว้ใจ

เห็นที่หาซื้อต่อแม่ไม่

นำจาแหงแกล่ฤทัยเทวี

ถ้าทำวโรกาสจะแจ้งถ้วนถี่

นานไปจะหนีแม่มั่นคง

๖ ๓๐ คำ ๖

เมื่อนั้น

สำคัญมั่นหมายว่ายายตรง

จริงอยู่ยายว่าข้านึกวัน

จะทูลถามทรงศักดิ์ชักไขว้

ว่าพลางนางเข้าไปในที่

ทำที่ทอสนิทิตพัน

ดัดพียอกหยอกเย้าแย้มสรวล

ได้ชื่องีระอ้วนอนฉวี

น้องนึกกินแหว่งแกล่งจิต

มิได้ละวางให้ห่างไกล

จันท์สุตาพาซื้อลุ่มหลง

โฉมยังเห็นชอบก็ตอบไป

ชัดพระขรรค์ติดองค์น่าสงสัย

ให้ได้ความเข้าใจสำคัญ

ปรนนิบัติพิศวีให้ผัวชวีญ

นวดพื้นนั่งแนบแอบอิง

ชักชวนพูดจามารยาหญิง

ทูลถามความจริงภูวนาย

พระสรวลของทรงฤทธิเป็นไฉน

หรือว่าไม่ไว้ใจน้อง

๖ ๓๐ คำ ๖

เมื่อนั้น

หวนหวนประหลาดจิตผิดทำนอง

รับชวีญกัญญาแล้วพาที

หรือยายยุจ้จะเอาถาม

พระคำเจ้าแจ้งรหัสชัดชัด

ค่อยประคองเล่าโดมโฉมงาม

วันนี้หลากใจมาไต่ถาม

บอกตามจริงเถิดนะเทวี

๖ ๓๑ คำ ๖

เมื่อนั้น

บิดเบือนเขื่อนอำทำท่วงที
น้องรักนังถามตามข้อ
เพราะพระทรงศักดิ์ไม่รักแรง
ผืนพัศตร์ผลักไฉมิให้ต้อง
พิโรธทำกมลมารยา

จันท์สุตากล่าวแก้งแสวงไผ่ดี
อะไรมานาตวิสศักดิ์สะแกง
ควรหรือมิบอกให้แจ้ง
ว่าพลางนางกันแสงโคกกา
สะบั้งสะบักบับบ้องหัดดา
ประหนึ่งว่าโฉมฉายจะวายวาง

ว ๖ คำ ว โศก

เมื่อนั้น

ค้อยตระโหมโลมลูบปฤษฎางค์
สวมสอศกอดครัดแล้วตรัสปลอบ
พิวักใคร่ในองค์นางเขว
อย่าโศกนักพัศตร์นังจะหมองศรี
พระขรรค์นัฟผั่งชีวิตไว้
ความจริงบอกเจ้าไม่อำพราง
เห็นประจักษ์แจ้งแล้วหรือแก้วตา

พระคำวีน้องหมองหมาง
ประคองนางนฤมลขึ้นบนเพลา
คิดเช่นนั้นมิชอบโฉมเฉลา
แม้จะเปรียบเทียบเท่าดวงใจ
เจ้าผินหน้ามานี้จะบอกให้
ใครรักเข้าเผาไฟจะมรณา
อย่าพูดมากปากสว่างฟังพี่ว่า
พิวักเจ้ายิ่งเก๋กว่าชีวิต

ว ๗ คำ ว

เมื่อนั้น

ทีนั้นน้องเห็นรักประจักษ์ใจ
คุณของทรงฤทธิดังบิดุเรศ
จะขอเป็นเกือกทองรองภูติ
ทั้งสองสนิทพิศมัย
คลึงเกล้าเข้ายวนชวนขึ้นบาน
ครั้นเวลาตะวันบ่ายชายแสง

จันท์สุต้ายมย์ของสนองไซ
ภูวไนยโปรดปรานปรานี
เหมือนฉัตรแก้วกันเกศเกศ
ไปกว่าชีวิตจะวายปราน
ถ้อยที่มีใจเกษมศานต์
เขาวมาลย์ไม่มีวากีเคื่อง
นางออกมาจัตแจ้งแต่งเครื่อง

ใส่สุพรรณภาชนีทองรองเรือง
 ยุ่มพลางทางว่าอย่าทุกข์เลย
 เล้าความตามคำภัสตา

แต่เห็นยายชายข้าเลี้ยงเข้ามา
 ยายเอ๋ยสัวรักข้านักหนา
 แล้วกำขับกำขาสารพัน

๖ ๓๐ คำ ฯ เจริญ

บัดนั้น

อุปมาท้าวชวาแล้วว่าพลัน
 เกลือกสามมีรักจึงได้ตาม
 ข้าเป็นผู้น้อยพลอยฟังบุญ

ยายเฒ่าฟังคำทำรับขวัญ
 ลูกไม่เป็นเช่นนั้นตอกแม่คุณ
 ไซ้จะเกลี้ยกล้าวความให้เคืองขุน
 ไม่ไว้วางใจคุณอย่าแคลงใจ

๖ ๔ คำ ฯ

เมื่อนั้น

คิดว่าข้าหลวงเดิมเคลิ้มไป
 ครั้นจัดแจงแต่งเครื่องเสด็จสรรพ
 ตั้งถวายภูในยศด้วยใจจง

จันทสุตาพาชื่อไม่ส่งสัย
 หลงไหลนับถือว่าชื่อตรง
 ให้ยายยกส้วรับออกไปส่ง
 โคมยงหมอบกราบอยู่งานพัด

๖ ๕ คำ ฯ

เมื่อนั้น

เกลี้ยงเสวยข้าวของจันทองค์

พระคาถาวิสุทธิวงศ์ทรงสวดดี
 แล้วตรัสสัพยอกหยอกน้อง

๖ ๖ คำ ฯ

บัดนั้น

สมหวังตั้งจิตคิดปอง
 ทำเป็นเข้าไปให้ใช้สอย
 พูชนิทานบ้านเมืองดี
 แม้นได้สมบัติพัสถาน
 ไปยังฝั่งน้ำตั้งจำนง

ยายเฒ่ากระหยิ่มยิ้มย่อง
 ได้ชื่องจะฆ่าพระคาถา
 หมอบคอยถือชดชดบูหัว
 ประเพณีศรัทธาวิสุทธิวงศ์
 ย่อมแต่งการมูรธาภิเษกตรง
 สระเกศทุกองค์กษัตรา

นี่พระจะผ่านไธศุรย์
เชิญเสด็จไปตรงคงคา

สืบประยูรศุริยวงศ์พงศา
ตามอย่างท้าวพระยามาแต่ไร

ว ๘ คำ ว เจริญ

เมื่อนั้น
จึงตรัสว่าคิดชอบเราชอบใจ
ยายเป็นผู้ใหญ่ได้เคยพบ
แม่นได้ถูกขงยามยามดี

พระคาถาลุ่มหลงไม่สงสัย
จะทำให้ต้องตามประเพณี
จงแต่งเครื่องได้ครบตามที่
จะไปสระเกศให้ตำราญ

ว ๔ คำ ว

บัดนั้น
หยิบโน่นทวนนี้ตะลิตะลาน

ยายเฒ่ารับสั่งเกษมศานต์
จัดใส่ในพานแล้วยกมา

ว ๒ คำ ว

เมื่อนั้น
ชวนเฒ่าทักประสาธยาตรา

สองกษัตริย์ยินดีเป็นหนักหนา
ลงมาตามถนนในวัง

ว ๒ คำ ว เพลงช้า

บัดนั้น
แฉะเข้าก่อไฟใส่ประคัง
ทันสองกษัตริย์วิมน์ที่
เห็นพระจะลงในคงคา
โชนเทนับพระขรรค์ไว้นั้นคง
เสียดายพลอยประดับล้วนทับทิม

ยายเฒ่าเจ้าเล่ห์ทำด้าหลั่ง
แล้ววิ่งตังตังตามมา
วางพานไว้ที่ริมพฤษภา
ยายทำเป็นว่าแล้วแย้มยิ้ม
ลงตรงถุกน้ำจะเป็นถนิม
จะช่วยเชิญไว้ริมชลธาร

ว ๖ คำ ว

เมื่อนั้น
ไม่ทันรู้เดห์กตคนบุราณ

พระคาถีฟังคำที่ว่าชาน
เพราะกรรมนั้นบรรดาลให้จ้วง

ชักพระแสงทวงยื่นให้ยายเฒ่า
ชำระสระสนานสำราญองค์
พระหยอกนางทางกอบกมลชาติ
เลี้ยวไล่ไขว่คว้ากัลยาณี

แล้วชวนโฉมเฉลาลงสระ
เวียนวงแหวกว่ายวารี
บังอรคั่นตะมัตต์เบือนหนี
สรวลระริกขิกขั้สำราญใจ

ว ๖ คำ ว เพลงฉิ่ง

บัดนั้น
เห็นสององค์ลงเล่นชลาลัย
เฝ้าพระขรรค์นั้นวางกลางเพลิงชุม
ก่อพลางเหลียวดูพระภูมิ

ยายเฒ่าแสนร้ายหมายไต่
ก็วิ่งไปยังกองขี้คี้
พื้นสุ่มใส่เข้าเผาจี้
แล้วเฝ้าบดพัดวิ้งวุ่นไป

ว ๔ คำ ว เชิดฉิ่ง

เมื่อนั้น
เจียนจักพิณาสชาดใจ
เรียกเมียว่าช่วยพี่ด้วยเจ้า
เรียกพลางองค์สั่นอยู่วันวัน
จะยืนยั้งตั้งกายก็ไม่ตรง
ล้มลงกลางหาดจะขาดใจ

พระคาวีร้อนรนไม่ทนได้
แลไปดูยายก็หายตัว
ครึ่งนอเฒ่ามันฆ่าผิว
ค่อยทรงตัวขึ้นจากกองคาลัย
นางโฉมขงเข้าประคองแล้วร้องไห้
ภูวไนยร่ำสั่งบังอร

ว ๖ คำ ว

โอ้ว่าโฉมขงนางลักษณะ
ครึ่งนี้ชีวิตจะมีด้วยมรณ
พี่กับออกอกให้ด้วยใจซื่อ
มิได้ฟังคำที่กำขับ
มันคิดร้ายหมายล้างชีวิตพี่
เงาเราแล้วนะแก้วตา

มิเสียที่ที่รักสายสมร
เพราะเจ้าวอนไต่ตามความลับ
ควรหรือยอชยอกกรอดกลับ
ไปบอกกับยายเฒ่าเจ้ามารยา
ที่สิ้นสุดสิ้นวาสนา
จะขอลาโฉมฉายวายปราณ

พระสุตตันกำลังไม่สั่งได้
เอนอิงพิงองค์นางควาญ

ด้วยดวงจิตพิชไฟเผาผลาญ
ภูบาลชวนขับสลบไป
ว ๘ คำ ว โอด ฯ

เมื่อนั้น
กอดศพกัศตาโคกาลัย

จันท์สุดาเห็นผัวตักขยับ
ทรมวยควาญคว่ำรำพัน

ว ๒ คำ ว

โอ้ว่าพระองค์ทรงเดช
เชื้อฮีเฒ่าแพศยาอาหรรณ
ครึ่งนี้มีขั้วก็เหมือนขั้ว
อดสูอยู่โยให้ได้อาย
ว่าพลางทางกราบกับตีนผัว
สองกรข้อนทรวงรุมวัน

เกิดเหตุทั้งนี้เพราะเมียชวัญ
จนมันลอบทำให้จำตาย
คิดแค้นใจตัวไม่รู้หาย
จะสู้ตายตามองค์พระทรงธรรม
ทอดตัวโคกาลัยอาสัญ
ทรวงกันแสงขับสลบไป

ว ๘ คำ ว โอด

บัดนั้น
เสด็จกลสนชนพื้นใส่ไฟ
แล้ววิ่งมาตุสององค์
ไม่ไหวกายตายจริงแล้วควานนี้
เห็นนางกอดศพสลบไสล
จึงอุ้มองค์อรไทโคกคตา

ยายเฒ่าเผาพระขรรค์จันท์เถือไหล
หายใจกระหมอบหอบเต็มที
เห็นล้มลงนั่งแน่นอยู่กับที่
วางวิ่งตะลิดะลานมา
ก็แจ้งใจว่ายังไม่สั่งขาร
ไปยังท่าที่ประทับดับใจ

ว ๘ คำ ว เียด

วางนางลงเหนือเรือที่นั่ง
ให้เร่งออกนอกนาวาศลาไคล

บิตบ้งม่านทองผ่องใส
ลุ่มไล่ตามเล่มมาเต็มที

ว ๒ คำ ว เียด

เมื่อนั้น

ครั้นพ้นคืนได้สัปดาห์
ผันแปรแลเหลือบมาเห็นยาย
หุดหิ้วเฒ่าทรนคนพาล
ลอบฆ่าสามีแล้วมิหนำ
ชั่วช้าสารพัดน่าชังใจ

บัดนั้น

จะพาไปบ้านเมืองให้เลื่องลือ
ทรงธรรม์สันนุราชเรืองชัย
อย่าทรงโศกโศกาถึงสามี

เมื่อนั้น

โกรธคำทอมากมาย
ผัวกูอดวายจะตายด้วย
ว่าพลางทางทรงโศกาลัย

โฉมจันท์สุดามารศรี

คว่ำหาสามีไม่พบพาน
โฉมฉายขี้น้ำแล้วว่าชาน
อภัยสักระบาดเป็นพันไป
มึงจะฆ่าพากูไปข้างไหน
จะตบให้ย่อยยับลงกับมือ

ว ๖ คำ ฯ

ยายเฒ่าปลอบว่าอย่าอิงอ้อ
ได้ออกหน้าคำช้อยยิ่งกว่านี้
จะเสกให้แม่เป็นมเหสี
เทวีจะเป็นสุขทุกเพราวงาย

ว ๔ คำ ฯ เจริญ

จันท์สุดาตาลเดือดไม่เหือดหาย
อย่าพักพูดอุบายให้ตายใจ
ที่จะให้เอยอวยอย่าสงสัย
ควรญคร่ำว่าไรไปมา

ว ๔ คำ ฯ โศก

โอ้พระทูลกระหม่อมของเมียเอย

อยู่เย็นเป็นสุขทุกเวลา
เพราะเมียชั่วช้าพาชื้อ
บอกความลับมันไม่ทันคิด
พ่อเจ้าประคุณของน้องเอย
จึงมีเฒ่ามาตามด้าง

พระคุณเคยปกเกล้าเกล้า

วันนี้มาจากองค์พระทรงฤทธิ์
เข็ดถิอเฒ่าทจริต
จนพระสันชีวิตวายวาง
กรรมสิ่งไรเลยได้เคยสร้าง
เวรร้างภัยตามมาแต่ตัว

นำส่งสารพานันผัวแก้ว

ยังคิดขุ่นข้องหมองมัว

จะตราแต่ดอยู่แล้วจะทูนหัว

ทอดตัวเกลือกกกลงนิ่งไป

ว ๘ คำ ๖ โศก

บัดนั้น

เห็นนางได้สมประทีปจิตใจ

ยายเฒ่าวักน้ำมาลูบให้

เร่งฝีพายพายได้ล่องมา

ว ๒ คำ ๖ เขต

ครั้นถึงจึงประทับตำหนักแพ

ยายเฒ่าเล่าความตามกิจา

พอเห็นท่านเจ้าแก้วไปหา

อย่าช้าช่วยทูลพระทรงธรรม

ว ๒ คำ ๖ เจจ

บัดนั้น

ครั้นถึงจึงทูลว่ายายนั้น

เจ้าแก้วไปชมขม้น

ได้นางจันท์สุดามาแล้ว

ว ๒ คำ ๖ เจจ

เมื่อนั้น

จึงเตล็ดจากอาสน์คดลาดแคล้ว

ท้าวสันนุราชเร่งผ่องแผ้ว

ตามแถวท้องคนควนควนไป

ว ๒ คำ ๖ เสมอ

ครั้นถึงตำหนักแพแลเห็นยาย

ยายทำความชอบชั่วชอบใจ

พระแย้มยิ้มพร้อมพราเปราย

ว่าพลางพยักให้เผยม่านทอง

ว ๒ คำ ๖

พระพินิจพิศโฉมจันท์สุดา

ผิวเนื้อเรื่อเหลืองเรืองรอง

อรรชรอันเอ็นแค้นเอยองค์

ตะลึงแลดูนางไม่วางตา

นางในได้ฟ้าไม่มีตอง

พักตร์ผ่องเพียงดวงจันทร์รา

เนตรรณน่านารักนักษา

พระราชาแย้มยิ้มกระห่มใจ

ว ๔ คำ ๖

จึงเรียกขอสุวรรณบรรจง
แห่ห้อมพร้อมพร่างเข้าวังใน

รับองค์เทวีศรีไศ
เสด็จตามทราชม้วยมาทันที่

๖๒ คำ ๖ เฉ็ด

ครั้นถึงจึงสั่งให้พานาง
ตรัสพลางย่างเยื้องจรวดี

ไปอยู่ห้องปรางค์ปราสาทศรี
มาเข้าที่ชำระสระสระน้ำ

๖๒ คำ ๖ เสมอ

ลุลได้สुकนธปณปรุง
หยิบภูษามาทรงแล้วลุลคลำ
ห่มสีทับทิมกรองคล้องคอ
นั่งมองส่องกระจกยิ้มละไม
ผมนเผ้าพิศดูไม้ตู้หองอก
ถึงกระนั้นโฉมยังก็คงรัก

ตมดูกลิ่นฟุ้งหอมฉ่ำ
ยกทองห้องชำระขอบพระทัย
ใครดูกลิ่นห่มพ้อชื่นหรือไม่ว่
ก็ยังไม่ว่แก่กระไรที่เดียวนัก
เสียดังเดียวดอกแต่พันหัก
แล้วทรงคักคักเสด็จจากแท่นทอง

๖๒ คำ ๖ เสมอ

เดินเห็นรักกุมเหมือนหนุ่มแน่น
พิศดูตัวพลางทางเยียมมอง
เห็นนางชบพักตราโคกาอยู่
ค่อยนั่งลงข้างองค์อัครไท

ลดขร่ายกรวยแขนเข้าในห้อย
ตามช่องฉากบังกระทั้งไธ
จะเหลียวดูภูมิก็หาไม่ว่
แล้วปราศรัยเกี้ยวพารหว่านลัธม

๖๔ คำ ๖

สาวเฮยสาวสุวรรณค์
งามต้นทุกสิ่งพริ้งพร้อม
นีกุศลทนต์หลังเวาทั้งสอง
เก็บคอกไม้ไหว้พระด้วยกันมา
แต่วันพบผอมผอมเจ้าลธยน้ำ

น้อยหรือนั่นนำชมนางผอม
ดูละม่อมหมดอย่างเหมือนนางฟ้า
เคยเป็นคู่ครองเสน่หา
วาสนาทำไ้วจึงได้น้อง
พิศรวญคว่าโคกาหาเจ้าของ

ให้เสนาเข้าเฝ้าเที่ยวบ่าวร้อง
 ที่เสวีจตุรฆราวาสนิกร
 ถึงจะได้นางฟ้าสุราลัย
 เขิญผินพักตรมาพาที
 จะตรวจดูว่าร้องไม่ต้องการ

ได้ข่าวนี้จึงเพราะยายค้อยคลายใจ
 ตั้งเอนน้ำอามฤตมารดให้
 ไม่ตีใจเหมือนเจ้าเขาวมถาย
 เสียวแรงที่ว่าอนต์ด้วยอ่อนหวาน
 จงพูดจาว่าชานกันโดยดี

ว. ๓๐ คำ ฯ

เมื่อนั้น

พังท้าวเจ้าพาราพาที
 ถอยองค์ออกไปเสียดให้ห่าง
 นี่แน่ขอเฒ่าเจ้ากรุงไกร
 จะตายวันตายพรุ่งก็ไม่รู้
 จนพันท์หกลมทงอกเหมือนดอกเลา
 คบกันกับเฒ่าเจ้าเดห์
 ลอบฆ่าสามีกุมารมิต
 อย่าพักว่าอนต์ให้อ่อนใจ
 ว่าพลางนางทรงโคก

โหมจันท์ตุตามารศรี
 เทวีกุลมกลัดขัดใจ
 แล้วนางค่อนว่าไม่ปราศรัย
 ช่างไม่คิดถึงตัวมัวเมา
 ยังจะเที่ยวเกี้ยวชู้อยู่อีกเล่า
 ลูกเขาเมียเขาก็ไม่คิด
 ทำการเกเรทุจริต
 มีหน้าซ้ำปลิดเอาเมียมา
 ภูไม่มุ่งมาดปรารภณา
 ถัดย โศกศัลย์วันท

ว. ๓๐ คำ ฯ

ทรมายศทรมายศ

ถึงเจ้าโอรสโอรสว่าประชด
 อย่าเขาระเหยเลยเจ้าว่าเฒ่าแก่
 อันอายุชานามกับทรมายศ
 อย่าชิงชังรังเกียจที่หนุ่มแก่
 พี่จะเสกโฉมของนางลักษณ

อย่าวิญจนวนตรวจดูว่ากำสรด
 จะยอมอดไม่ถืออวโ
 พี่แพ้พันดอกจะบอกให้
 เห็นจะไม่กระไรกันนัก
 จงชมแต่ยศถาบรรดาศักดิ์
 ให้เป็นเอกอัครเทวี

ทุกวันนี้ท่านขายก็แก่เฒ่า ขอเชิญเจ้าร่วมแทนแทนที่
สมบัติพัสถานเรามี คงดีกว่าผัวเก่าของเจ้าจน
พี่ให้ไปรับน้องมา หวังว่าจะรักเป็นพัวผล
จะแข็งขันดัดรอนไม่ผ่อนปรน ไขที่นฤมิตจะพันมือ
ว่าพลางทางถกเข้าใกล้ ลูบไล้ได้ยืมมดองจะต้องถือ
ให้เราร้อนฤทัยคงไฟชื้อ แล้วห่มมือถอยหลังวังวอ

ว ๑๒ คำ ๖

เมื่อนั้น จันทสุตาไม่กลัวทำหัววอ
ตบมือชี้หน้าคำทอ เคืองขัดตักพ้อภูวไนย
อย่าอวดโอ้อวดหวังว่ามั่งมี ทานิยมยินดีของมึงไม่
พูดจาบ้าลำโพงโหม่งไป คนอะไรใครบ้างอย่างนี้
ไม่คิดว่าแก่เฒ่าจะเข้าโลง ยังโอ้อวดทำหนุ่มหน้าบดสี
ไม่ช้านักสักมีหนึ่งสองปี จะได้เกี่ยวกับผีที่บ้าซ้ำ
นำหัววอทั้งทุกข์สนุกจ้าน คือด้านชานหม่นก้นหม่นก้นหนา
ดูเหมือนมิใช่ท้าวพระยา เวทนาเชิญไปเสียให้พ้น

ว ๑๓ คำ ๖ เจรจา

เมื่อนั้น ท้าวสนั่นราชคิดขัศสน
จะเล่าโลมโฉมนางนฤมิต เห็นไม่หย่อนผ่อนปรนก็จวนใจ
อำนาจนางซื่อสัตย์ต่อภักดา พระราชาร้อนรนไม่ทนได้
จึงเสด็จย่างย่องจากห้องใน รีบไปสรงชลกระวนกระวาย

ว ๑๔ คำ ๖ เสมอ

ตักกวารีรดหมดแม่ขัน แต่กระนั้นร้อนใจมิไคว่หาย
หยาบเครื่องสุคนธามาละลาย ลูบขโลมโฉมกายค่อยคลายร้อน

ว ๑๕ คำ ๖

พระนั่งวงโงกหงับหลับตา

นิจจาเจ้าช่างสลัดตรอน

เฉียแรงให้ไปรบน้องมา

พี่เฝ้าปดอบโถมงามทวามเขย

อันเล่ห์กลตดวันสัลด้า

เห็นจะเป็นมารยาพิราใน

คิดถึงจันท์สุภาควงสมร

ไม่ผ่นผ่อนปรานีพี่บ้างเคย

หวังว่าจะร่วมเรียงเคียงเสนย

น้องเฮ้ยไม่ปดปดลงใจ

จะเชือถือถ้อยคำยังไม่ได้

จะเกี้ยวแก้มือใหม่อีกสักครั้ง

ว ๖ คำ ว

คิดพลางแต่งองค์ทรงภูษา

แล้วดำเนินเดินคุ่มลุ่มตะรัง

ห่มห่มนอนรอาภาว่าสองซึ้ง

ขึ้นนั่งบนเตียงเคียงนาง

ว ๒ คำ ว

น้องเฮ้ยน้องรัก

เฮอะอะไรไม่พอที่พอทาง

แม้มิได้เขยชมสมหมาย

แต่พี่มีเมียมานับพัน

จริงจริงพี่รักเจ้านักหนา

เจ้าจงเมตตาอาลัย

จงผินพักตร์มาพูดกับพี่บ้าง

จะทำให้เขินค้ำอยู่กลางคัน

จะสู้วายชีวาอาสัญ

ไม่เหมือนขวัญเนตรน้องต้องคิดใจ

ไม่เสแสร้งแกล้งว่าสบถได้

อย่าให้ไผ่จอมตรอมใจตาย

ว ๖ คำ ว

ไต่เฮ้ยไต่ฟ้ง

นางโกรธาคำทอหยามคาย

ซึกว้นพูดจากับบ้าหลัง

ยังคิดยังแค้นแสนทวี

แค้นคั่งเคืองหูไม่รู้หาย

ถ่มน้ำลายรดให้ไม่โยติ

น่าซึ้งนักหนาผินหน้าหนี

ก็โคก็ควญคว่ำรำพันไป

ว ๔ คำ ว โอด

แสนเฮยแสนงอน
เจ้าคารัศคารมสติใจ
ว่าพลางทางขยับจะยดขยับ
เคระความสัคย์ของนางนั้น

ช่างตัตวอนก่อนว่าไม่ปราศรัย
เป็นไรเป็นไปไม่ละกัน
เต็มลของต้องถือให้มือสั่น
ทรงธรรมวัธนรณกระวนกระวาย

๖ & คำ ๖

จะช้านักสักครู่ไม่อยู่ได้
เหลียวหลังดูนางพลางเสียคายน
นั่งนั่งฟังหมอนถอนใจใหญ่
ให้รักใคร่ในนางนฤมล

จนใจจึงจำข้าย้าย
ค่อยเดินขายออกไปเสียให้พ้น
ภวนในยลันคิดขัดสน
เป็นทั้งวัธน์ทั้งวลสุนวาย

๖ & คำ ๖

พระกอดเข้าเจ้าจุทุกขวัธน์
คิดถึงนางเยาว์เศร้าเสียคายน
จำจะคิดแยกคายนสายสน
แก้ไขใช้ทางอุปเท่ห์

นั่งนอนไม่หลับกระสับกระส่าย
มุ่งหมายจะชมไม่สมคะเน
หาหมอรุ่มนตร์ทำเสน่ห์
มิได้ด้วยเล่ห์เอาด้วยกล

๖ & คำ ๖

ที่นัโคมยงคงรักใคร่
ด้วยเคระฤทธิไตรเวทมนตร์
พระแย้มยิ้มกระหิ้มอยู่ในใจ
จึงเรียกเหล่าเจ้าแค้นเข้ามา
จงพิทักษ์รักษามารศรี
ช่วยกันเจ้าโสมนางโสมงาม
แม่นกมาที่หลังยังคอดึง
ตั้งพลางย่างเยื้องจรวัด

เห็นจะไม่โกรธขวามัน
อันจะพันมือพี่อย่าสงกา
หมายได้นักกำหนดสมมติบ้า
แล้วกำขับกำขาสั่งความ
อย่าพูดจาพาทีให้หยาบหยาบ
ถ้าโอนอ่อนผ่อนตามจะวางวัด
ชีวิตมึงเหล่านี้อาสาญ
ออกท้องพระโรงคัดทันใด

๖ & คำ ๖ เสมอ

นั่งเหนือแท่นรัตนขัณฑ

จึงเรียกเสนที่ไว้ใจ

จงสืบหาหมอสเฒ่ที่เล่ห์กล

ทำรูปรอยปลุกเสกเลขยันต์

ถ้ามันทำเป็นเห็นจริง

เสียผ้าเงินทองจะถึงใจ

พร้อมข้าราชการน้อยใหญ่

มาใกล้หน้าที่นั่งแล้วตั้งพลัน

ที่มนตร์คลออาคมขลังขยัน

ตามทำนองของมันเคยใช้

ให้ผู้หญิงสมควรรักใคร่

ใครรับได้เอาตัวมันเข้ามา

๖ คำ ฯ เสร็จ

บัดนั้น

คำนับรับราชบัญชา

เรียกว่าวูลูกเล็กแจกหัวเนี่ย

ถือห่อผ้าการ่วมรุงวัง

เสนที่ใจอยากได้หน้า

บังคมลามาริบทิมชาวจึง

ดำเตี้ยกะจิริดติดตามหลัง

ไม่รอวังเดินออกนอกประตู

๔ คำ ฯ เชิด

เที่ยวสืบหาหมอสเฒ่ที่เล่ห์กล

วัดวาอารามเที่ยวถามคุ

แสนท้อแท้ตายสายเต็มที

แล้วใส่เอาเหล่าเข็มพ้อเต็มตึง

ทุกถนนในนครจนอ่อนทุ

ไม่มีผู้รู้ทำล้าลึกซึ้ง

เข้าชื่อหมีแจกกินต้นสองสลึง

หยุดอยู่ครู่หนึ่งจึงจะไป

๔ คำ ฯ เสร็จ

บัดนั้น

ไม่มีมุลนายสมบายใจ

เป็นทศปาโมกษ์พวกโหยกเหยก

อวดกำลังหนังเหนียวเรียวแรง

ทำเสน่ห์เล่ห์กลให้คนเชื่อ

เมียขุนนางวางน้ำไปก้านัด

หมอสเฒ่าเจ้าความรู้คู่ใหญ่

อยู่โรงวิมว่มไม้ในกำแพง

ตัวเอกออกชื่อลือทุกแห่ง

พันทางไม่เข้าเปล่าทั้งนั้น

ฉลาดเหลือหลอกหลอนผ่นผ่น

ขอเลขยันต์หูกยาอาคม

พวกหนุ่มหนุ่มปวารณาจะหาเมีย
 เฒ่าชราหากินด้วยดินถม
 เหล่านักเงาเล่นเบี้ยเสียถั่ว
 บ้างเรียนชักไม้กังพัดหัดเล่นกล
 พวกหัวไม้ไปหักอาพัดเหล่า
 เงินทองไม่มีบัสกา
 ล้วนนักเลงเสงพากปากบั้ง
 พอถึงวันพฤษหัตถ์ไหว้ครู

มาเรียนรู้อู้อูเสียผ่านทุ่งหมื่น
 ใครซัดซัดซัดตายเสียหลายคน
 มาฝากตัวดาหมอคิดค้อฉด
 คอยจวงคนขวาม้านอกคอกนา
 พันไม่เข้าคางสันทังหินผา
 อุตส่าห์มาติดเทียนเรียนรู้อู้อู
 บ้าลำโพงเพื่อนบ้านว่าคาญหู
 กินหัวหมูกับเหล่าเมาโมเ

๗ ๑๔ คำ ๗ เเงจ

บัดนี้

ถึงบ้านหมอรอพึ่งยังลึงเล
 ไต่ยีนเสียงคนผู้อยู่หมักหนา
 จึ่งข้ามร่องย่องย้อมมาริมโรง
 เห็นหนุ่มหนุ่มนั่งล้อมพร้อมหน้า
 ค่อยเคาะเปาะเข้าที่เสาประตู

เสน่เห็นยเห็นดเหียวเตวเตวเตว
 พอดะเนเวลาสักห้าโมง
 เล่นหมากรุกหรือสกาพุตจาโง
 ฝาโปรงเป็นช่องเมียงมองดู
 ขอลาตาหมอรอดจ้ออยู่
 ถามหาตาครูดท่วงที

๗ ๑๕ คำ ๗ เเงจ

บัดนี้

เออต่อจะจับเจ้าเหล่านี้
 พวกหลบเจ้าหนีหนีนายบ่อน
 บรรดาที่มีความผิดติดตัว
 ที่ใจกล้าว่าเกลออย่าเพ่อหนี
 ตาหม่อทำฮักฮักตักเสียงตั้ง

ตาหม่อมองบ้องหน้าไครมานี้
 เสน่แล้วสิหวว่าตุน่ากลัว
 ตกใจไปซ่อนนอนคลุมหัว
 ฮารวมกลัวลูกทะเลสิ่งตึงตึง
 ร้ายคิงสู้ตักตักตั้ง
 ไครแปลกหน้ามานั่งวังวอ

๗ ๑๖ คำ ๗ เเงจ

ครั้นเข้าใกล้ได้ความตามชื่อ
ผู้รักชักชวนขอบพบ

จึงมือมาพลงทางหัวเรือ
พูดลั่นเจรจาเฮ

ว ๒ คำ ฯ

บันทึก

เข้าคบค้าสมาคมสมคะเน
เดี๋ยวนี้พระองค์ทรงธรรม
แต่เกี้ยวพาราสีว่าวอน
ถ้าทำได้ให้องค์งลักขณ
นางนิยมสมประสงค์งงวย
เงินทองของข้าวจะเอาอะไร
ทั้งเมียสาวบ่าวไพร่พรังพ
หรือจะเป็นขุนนางข้างกรมท่า
จงออกรับอาสาเถิดอย่ากลัว

เสนีนักเลงเก่าเจ้าเล่ห์
บอกอุบายถ้ายเหตุระวัน
แสนกระสันจันท์สุภาดวงสมร
เป็นหลายครั้งมั่งจรไม่เอื้ออวย
พบพิศตรึงมียินดีด้วย
คงรวยเต็มประดาแล้วตาคร
อย่าสงสัยได้หมดไม่ปดู่
ที่อยู่ตึกกว้านบ้านเรือนรว
แต่ตำเภาเลาภาเป็นเจ็ด
จะชวนตัวอยู่ไยไม่ต้องการ

ว ๓๐ คำ ฯ เสร็จ

บันทึก

หลงตะโอบโกลนพันประมาณ
จะทำให้สมประสงค์งได้
คอยดูความรู้เราเอาเถิดเข
อันอาคมคาถาตำราตำรับ
คนมาขอเรียนว่าล้าลือ
ช่วยแนะแต่เด่นห้เหวร้าย
วันนี้เขาเอาของมาไหว้คร
พอเลี้ยงท้องสองมือไม่ขัดสน

หมอเฒ่าได้ฟังดูหลังหลาน
อยากจะไ้ของประทานพานพุดเพ
การเสนห์แล้วใครไม่เสมอ
ขอต่อหัวเรือเรือเอื้ออ
มากมายหลายฉบับเคยนับถือ
เห็นแล้วหรือศิษย์เราลั่นเจ้าฐ
ได้สมหมายมนตรวิ้งอยู่มั่งอยู่
หัวหมูปายศรีอยู่นี้แน่
ได้นั่งกินสินบนมาจนแก่

เมื่อเขียนวนทำนผู้หญิงที่แพ
ทั้งนอกในไปมาหาไม่ขาด
นี่กันเองไม่เกรงตอกรึงออกกับ

ให้ผ้าแพรบังสี่สี่ห้าพับ
แต่ไม่อาจออกตัวกลัวเขาจับ
เป็นความลับลึกล้ำสำคัญ

ว ๑๒ คำ ว เจริญ

บัดนั้น
เห็นชอบกลมนตร์เวทวิเศษควัน
คิดพลางทางว่ากับตาหมอส
มั่งมีดีกว่าคำสาเกา

เสนาพาซื้อถือนั้น
จะขยันทนายาดตุลาตเลา
จะวิ่งรอกอยู่ไยทำไมเล่า
กลัวอะไรไปเฝ้าเขารางวัล

ว ๔ คำ ว เจริญ

บัดนั้น
มาอาบน้ำในครัวแต่งตัวพลัน
เลือกผ้านุ่งห่มสมรูปว่าง
กรุกกรักประกบประคองเปิดฝาลัง
แล้วไขคู้ตำราของอาจารย์
สมุดขาวเหมือนหมึกดึกดำบรรพ์
ห่อผ้าคำสาโรงไปสองฉบับ
ปากว่าสาธยายเวทมนตร์

ตาหมอมุ่งหมายจะผายผัน
แบ่งน้ำมันมีพร้อมหอมฟุ้ง
ลายฉลางอย่างนอกเขาออกนุ่ง
เขาแพรบางกวางตึงคาดพุงพัน
ปีกทองของบุราณลานสน
ลั่นเลขยันต์เส้นที่เล่ห์กล
ถึงไล่เดียวเคี้ยวขับไม้ขัดสน
จำได้หัวใจสนธิ์บ่นออกมา

ว ๘ คำ ว

บัดนั้น
จึงพาหมอสเฒ่าเจ้าตำรา

เสด็จใจเป็นนักรหา
เดินมาตามทางกลางนคร

ว ๒ คำ ว เจริญ

ครั้นถึงทิมวิมที่ทวารวัง
เข้าไปกราบบาทมุลฑลภูธร

ให้หมอนั่งยังอยู่สักครู่ก่อน
อุระร้อนพระองค์คงสมคิด

ข้าไปพบหมอเฒ่าเจ้าคนหนึ่ง
 วิชาชำนาญการวิหิตฤทธิ
 บัดนี้พาตาหมอมารออยู่
 มนตร์คดคีนักหนาน่านิยม

ถ้าจะเปรียบเทียบกับปโรหิต
 ก็กสิษฐ์วิทยาอาคม
 ที่ทมิฬประทุทัยสนม
 ไม่ประสมประสานแสวงแก้ถึงกรวมทุก

ว. ๖. ก. ๖. เรเรา

เมื่อนั้น

พังแจ้งแดงเล่าคำมูล
 จึงให้หาตาหมอมารวด
 แล้วเล่าตามความขำลัทธิ
 เราได้นางนฤมลมาคนหนึ่ง
 รูปทรงโฉกาน่าเอ็นดู
 จะเล่าโลมโฉมเฉลาสักเท่าไร
 หมอเฒ่าเจ้าเสน่ห์เล่ห์ลม
 แม้นว่าแก้วกัลยาการุญ
 ถึงได้ทองสักสองลำตึกเกล

ทรงธรรมสันนุราชนเรนทร์สุวรรณ
 ให้เพิ่มพูนภริมย์สมนึก
 มาเผ่านชานพักตำหนักคึก
 ตรองตริกับวิภาษกับตาคู
 ผู้ฟังวอดวายเป็นม่ายอยู่
 ควรเป็นคู่เคียงเขนยเรขม
 ก็มีได้มีจิตสนิทสนม
 จงทำให้ได้สมความคิดเรา
 บุญคุณของครูเท่าภูเขา
 ก็ไม่เท่าไรรองที่ตึงใจ

ว. ๓๐. ก. ๖

บัดนั้น

จึงแกลังทุตถ่อมตัวกลัวโผยกัย
 เมื่อหนุ่มหนุ่มกะนองสองคาลา
 ครั้นแก่ตัวกลัวผิดคึกคึกบ้าน
 ได้ทราบว่ามีล่าของต้องประสงค์
 จะอาสาหน้าที่นั่งครั้นนี้
 ผงดินสอขอถวายให้ผัดพักตร์

หมอเฒ่าเจ้าตำราธรรมาสัย
 ข้าเข้าใจบังอยู่ความรู้ญาณ
 ผู้หญิงงามตามมาจนถึงบ้าน
 เขานบนานบ่อบไปไม่โยคิด
 นางโฉมยังระวางนางหนี
 ให้สันคิโดยอุบายถ้ายเท
 นกวิกรูปทรงหงส์เล่ห์

ขผตเสกด้วยฤทธิอธิการเป็นอันสิ้นอยู่ในระตูเป็นเสน่ห์พุดผู้หญิงให้อยงอมระตูมโหม่นพ่นไฟ
เครื่องส่นอมนตร์เทพว่าจวนจะวายขอจัดสิ่งให้ในหนึ่งม่นวลทอนหอมระตูมโหม่นพ่นไฟ
ตรงสนานน้ำทิพย์ตบกระออมระตูมโหม่นพ่นไฟในระตูนางผมหอมเห็นพระองค์คงทักทวยเออเทพาภพ
ทูลพลางพลิกท้าวราชนันท์เห็นระตูมโหม่นพ่นไฟไปเทที่โบลานอ่านถวายระตูมโหม่นพ่นไฟ
เคยทำเป็นเห็นจริงหญิงรักชาย ครอบ บ้านน้ำลยพุดโผงโผงไป

ระตูมโหม่นพ่นไฟ คำ ๒ เจริญ

ม่นม

เมื่อนั้น เห็นระตูมโหม่นพ่นไฟท้าวตันนราชลุ่มหลงไม่สงสัยระตูมโหม่นพ่นไฟ
น้อยหรือหมอมเฒ่าคนเข้าใจระตูมโหม่นพ่นไฟเห็นระตูมโหม่นพ่นไฟว่าจำได้มากมาย ระตูมโหม่นพ่นไฟ
ที่นางนฤมลไม่แพ้ ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟเพราะเจตนาตรวดจิตใจหทัยระตูมโหม่นพ่นไฟ
ตบเพลเข้าพลางทางข่มขู่ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟได้ข่มขู่ระตูมโหม่นพ่นไฟ
ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ
เนื้อตัวตกระยั้งประเปรี้ยว ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ
ถ้าทำได้สมหวังตั้งว่า ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ
จะให้เมียขู่ปงามลักตามคนระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ
ประทานทั้งเงินตราห้าสิบชั่ง ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ
หรือรักทำโรงเหล้าเตาสุรา ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ

แต่ตัวระตูมโหม่นพ่นไฟจะชอบใจ

ว่าพลางทางสรวลสรวลระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ
แล้วตรัสตั้งขุนนางวางพระทัยระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ
จงจัดแจงแต่งที่ตรงสนกัน ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ
ให้ต้องตามตำราของตาครุระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ

ระตูมโหม่นพ่นไฟ คำ ๒ เจริญ

ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ

บัดนั้น

ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ

ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ

ทิมวิมคดัง

ระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟระตูมโหม่นพ่นไฟ

บ่าวตะบันหมากสงมาส่งให้
 คุยคนโตคือน้ำจันล้ำลึก
 หยิบน้ำชามารินกินสองบ้าน
 หมอเฒ่าจะสะเดาะพระเคราะห์ร้าย

เกี้ยวไม่ได้พันพางท่าหัก
 เป็ดองสมบักเบียดไปให้ทนาย
 ตั้งพันภคณให้เสมียนเขียนหมาย
 บอกอุบายมิให้ใครสงกา

ว ๖ คำ ๆ เจรจา

บัดนี้

ตอนลานการท่วนจวนเวลา
 บ้างตกแต่งเตียงตรงองค์เก่า
 นายงานพานสันตักจัดเจน

ตำรวจรับหมายบ้ายักหนา
 วิ่งทนายมุลุ่นทั้งเวร
 ออกไปเอาช่างมาทาเสน
 ดัดดัดขัดเชมรยกรเข้ามา

ว ๔ คำ ๆ

แต่งตั้งเตียงที่พิชิตนาน

ชันศาครใหญ่ใส่คงคา
 เครื่องสำอางวางเรียงเคียงกัน
 ภูษาผ้าทอใส่พานทอง
 ทาเฒ่าชาวที่ตามสี่คน
 เตียงสำหรับตาครูปูมเยี่ยม

ผูกม่านเพดานทองพวงบุปผา
 ครอบตำรับปิดฝาผ้ารอง
 เกณฑ์ก้านตั้งผ้าเป็นเจ้าของ
 จัดแจงแต่งต้องตามธรรมเนียม
 ตกเติมหมอน้านมตรังนอกเปี่ยม
 ตะเตรียมพร้อมเสร็จสำเร็จการ

ว ๖ คำ ๆ เจรจา

บัดนี้

ให้แต่งตั้งกานดบนบาน
 เรียกเอาข้าวของค่านับครุ
 สารพัดบัตรพลีพิลักรรม
 ครั้นเสร็จสรรพทุกสิ่งไม่นิ่งช้า
 ขึ้นทการอ่านมนตร์บนเตียง

หมอเฒ่าเจ้าตำราตราสาร
 ตามบรรณคำรบครบครัน
 หัวหมูปายศรีขมิ้นมัน
 กระแจะจันทร์นั้น มันหอมพร้อมเพรียง
 หมอเฒ่าเอาผ้าด้ายแดง
 เสกเสียงพิมพ์พำพำไป

ว ๖ คำ ๆ เจรจา

ว่าตามความรู้ครูสอน
ได้สติดีออกใจ

พลัดเป็นครั้งที่นอนกลอนปรับแก้
ลงปลายกลายไปเป็นเวทมนตร์

ว ๒ คำ ว สาธุการ

เมื่อนั้น
วันนั้นนางทรมวยเห็นไม่พ้น

ท้าวสันนุราชมาคหมายมาหลายหน
พากเพียรเวียนมนตร์บ่นเดิมที

ว ๒ คำ ว เจรจา

จำได้คาถามหาเสน่ห์
กรนโพล่พลัดเวลารাত্রี

อุปเท่ห์ทั้งมวลดัดกัน
มาเข้าที่ตรงน้ำทำการ

ว ๒ คำ ว เสมอ

ไซสุทรวายสาขชตังผนตก
รคนำมนตร์ลั่นเหลือเชื้ออาจารย์
บรรจงทรงศุภนธัมมตรีหมอละ
ผกคินสอใส่พระหัตถ์ผัดพักตรา
หทัยขกกระจากใหญ่ใส่คันฉ่อง
คู่เป็นหนุ่มน่าชมสมกับนาง
เสวยพระศรีสงครามเคียง
นุ่งนอกอย่างวางขาขกรายกรวีริณ
เพทวิชัยอำมรงค์ทรงก้อย
ภาคเข้มชัดประจำยามงามสุดใจ

อาบอุทกธารากระยาสนวน
จางกนัสนันสะท้านทั้งกายา
นางตัวเอกไม่แคล้วพี่แล้วหนา
ตบได้ไปมาทั้งสารพางค์
เทียนตั้งนั่งมองส่องสว่าง
อดหมอลหัวร่อพลางทางแย้มยิ้ม
สักประเดี่ยวนั้นใจเขาไม่จ้ม
สีทับทิมคดองคอดพระทัย
ตำราพลอยว่าหญิงมักรักใคร่
พวงมาลัยใส่ธำมณีอภัยาคม

ว ๓๐ คำ ว เพลง

ครั้นเสด็จเสด็จมาไม่ยังหยุด
ขึ้นบนมณเฑียรเวียนจะลัม

คำนินเดินสะคุนนักสนม
เข้าในท้องประทมเทวี

ว ๒ คำ ว เพลง

ขึ้นแฝงฝากชั้นชั้นอยู่

ปากบ่นบวิกรรมทำท่วงที
นางเหตียวศุภบาลก็อ่านเวท
เห็นชอบกลกัถยาไม่ว่าไร
จึงค่อยย่ออย่างมาวังหลัง
ข้มแย้มกระแอมไอไปมา

แอบประตุตตุคามารศรี

ลุ่มบทุรวิรายมนตร์พันควนไป
ประตบเนตรนิกรักยักควให้
หมายไค้สมกิตด้วยวิทยา
รินนังบนเตียงเมียงเมินหน้า
พุดจาปลอบนางพลางแลเล็ง

ว ๖ คำ ๖

น้องเขยน้องรัก

หักทรวงเพียงจันทร์เมื่อวันเพ็ญ
น้อยหรือพี่รักกันกหนา
นี่เนื้อเควระที่เพวระชราหุตามัว
อย่าเลี้ยวคตทกลองให้ถองแท้
ว่าพลางทางรยบจะจันกุ่ม

กำลังดาวราวสักมีมะตัง

กวัดเกรงเปล่งปลั่งอยู่ทั้งตัว
ทระนัแล้วแก้วตายังว่าชั่ว
ไม่เหมือนผัวของเจ้าเฝ้าเคียดคุม
กลัวแต่แก่จะระนหนุ่ม
ให้รอนรุมราวกับไฟไหม้มือ

ว ๖ คำ ๖

นิกพวันชั้นชยดกถอย

แก้ชวยชวยพัดบักกระพือ

เหงื่อไหลไคลย้อยลงน้อยหรือ

ยังรอนรือเรียกน้ำมากล้ากลืน

ว ๒ คำ ๖

หยุดพักสักประเดี๋ยวก็ยกใหม่

จะเสกน่องครองคังให้ขยับขึ้น
เอออายุนงเขาว์สักเท่วไร
อย่าขยับนยอกบอกลือเอนเคือนมี

แข็งใจพุดจาทำหน้าขึ้น

วันรุ่งพุ่มะวันไค้ฤกษ์ดี

จะรับไค้คู่ครองกับของพี่

คำวามีรู้มานานาคะเซอ

ว ๔ คำ ๖

เมื่อนั้น

ซังน้ำหน้าบ้าเคอะกะเซอะกะเซอ

จะหุ่หนโมโตโตตอบเล่า

ให้พูดจาบ้านอยู่คนเดียว

จันท์สุตานึกในข้างไม้เก้อ

เมื่อเย้อเย้อหยังจวังจวังเจียว

เหมือนทำให้ฮ้ายเด๋ามันเฝ้าเดี่ยว

นางซัดใจไม่เหลียวไม่แลดู

๖๔ คำ ฯ

เมื่อนั้น

หมายไต่ด้วยคาตาของตาวครู

ดูท่าของตองจิตผิตประหลาด

น้อยหรือนางแสนคมการมริบ

ท่วงที่ถุกเสน่ห้กะเนแน

กระดิกเข้าเท่าแขนแขนงย

กินหมากคิบหิบบขังเสกสี

แล้วไถ่เกลี้ยงเกลี้ยงกล่อมล่อมวง

ท้าวสันนุราชแย้มข้มกระหม่อมอยู่

อุตสาห์สู้บั่นตะบอยค้อยกระซิบ

ไม่ร้ายกาจกัมน้ำตาปริบปริบ

นึ่งกิบไปทีเดียวไม่เหลียวเลย

เห็นประจักษ์ทักแท้แล้วแม่เอ๋ย

เอาเขนยหนุนหลังนั่งทำทรง

สูบบุหรี่ใต้จันทน์คว้นขม

ไหลหลงพูดละเมอเพ้อผก

๖๕ คำ ฯ

ปลื้มเคยปลื้มจิต

เหมือนทุกขัฟมีผู้มาหิบบก

จะนั่งอยู่ไยน้องไม่ต้องการ

ขอเชิญเจ้าเข้าที่กับพี่ยา

วันนัที่ท่าเห็นฮ้าง

ดีจวังเจียวแม่ไม่แงงอน

แล้วร่ายมนต์หมอเฒ่าเป่าฮ้าง

เอะอ้อต้อจะอ่อนหย่อนหยศ

ทันทังปลงปรีศนาต

ให้เบากอกออกแล้วจะแก้วตา

นั่งนานเหน็ดเหนื่อยเมื่อนักหนา

ให้เป็นผาสูกสหายหายหาวันอน

ไม่โกรธซึ่งตึงตังเหมือนครั่งก่อน

จงโอนอ่อนผ่อนตามให้งามงด

บวิกรรมทำปากบิขบด

ค้อยขบดกลไถเข้าไปขัด

นางชยบัณฑิตตัวกลัวจะเห็น... ทำเป็นผินหลังนั่งเกาหิน...
มองเขม้นเห็นสไปไม่สู้มืด... จึ่งยื่นมือมานิดสะกิดกาย...
... คำ ฯ

เมื่อนั้น... จันทสุตาร้องกรีดหวีดว้าย...
ชั่วชาติประหลาดเหลือเมื่อจะตาย... ข้างไม่อายชายหน้าม้าจริงจริง...
ยังจะขึ้นยื่นมือมาขยอหยอก... เคียวนี้ดอกจะได้ชมความมหัศจรรย์...
เหลือแค้นแน่นอกยกทิ่มมอนอิง... กระแทกทั้งลงตรงหน้าแล้วคำท้อ...
ข้างกระไรไธหมอนไม่นอนหลับ... จนเขว้ขยับขึ้นเกี่ยวไปเกี่ยวหนอ...
แม้มีไม้ไผ่มัดตัวหัวจะนอ... ใจคอไม่สิ้นเหมือนหมื่นพัน...
เนื้อตัวหัวหุไปอยู่ไหน... จึ่งทนได้ให้เขาคำดังท่าฝน...
หรือฟังเล่นเย็นฉาเหมือนนวมนตร์... ข้างผิตคนทนทานด้านตึง...
ไม่ว่าเล่นเห็นลึกช้อยานึกหมาย... ตายร้ายตายตึกทีหนึ่ง...
ลุกขึ้นกระทืบเตี้ยงเตี้ยงตึงตึง... คือตึงตะจะไม่ละลด...
พานหมากพานพลูที่อยู่ใกล้... ก็บ๊ตไปเปว่องปว้างข้างเดียวหมด...
ฉวยน้ำชาสาตราวดรด... ทำประชดขิงขังวังแก...

ว. ๓๒ คำ ฯ

เมื่อนั้น... ทำวสันนุราชประหลาดจิตผิดแล้วแหด...
เสียน้ำใจในคอท้อแท้... จนเป็นลมล้มแน่นิ่งไป...
ให้เวียนหัวมัวตาหน้ามืด... ครางอืดบ่นอดท้อใจใหญ่...
ดูดูเดิมเห็นคมีน้ำใจ... หมายถึงได้ไม่เคล็ดแล้วก็เคียว...
มีรูกลับแกลวกกล้าบ้าเล็ด... เต็มประดาตาเขี้ยว...
ไม่ระติดตมิษฐ์หญิงจริงเจียว... ขี้เกียจเกี้ยวรบแพแล้วแม่คุณ...
ยังเจ็บช้ำระย้าอยู่ไม่รู้หาย... วาวกกับถูกลูกปวายหลายกระสุน...

ทำหน้าเขียวเขียวเหลืองเงงง
แต่ยกย้ายหลายท่านองตรวงทวิ
สู่อุตสาห์หน้าด้านทวนทวน
เขอะอะไรใจคอกังคินประสิ
เห็นไม่เป็นเช่นตำราของศาครู
ขยับลุกแล้วลงนั่งวังวอ
ไม่เห็นคุณเห็นค่าตัวเร้ง
คิดเคืองช่นหมูนอกนอกปราสาท
เขียนให้หลังลายจันตน์ลือ

สิ้นทุนสิ้นวอนจะผ่อนปรน
สิ้นสติตายด้านอันอัน
ถึงสองหนแล้วเห็นไม่เอ็นดู
คุณฉวยยิ่งกว่าชุดชุดคินहु
ถ้าขึ้นอยู่จะหยาบคายร้ายแรง
ปากมันมนตร์หมอนาคอแห่ง
เหมือนหนึ่งแก้งให้มาถูกล่าคอ
เกรี้ยวกราดกริ้วร้องให้ถองหมอ
คำทอถีบเฒ่าเจ้าคำว

ว ๑๖ คำ ว เร็ด

บัดนั้น

ถูกตองต้องพระราชอาญา
วิ่งออกนอกวังไม่ยั้งหยุด
เสนาในใหญ่่น้อยตามต่อขจร

หมอเฒ่าขานชมลัทธิศา
ตกประหม่าตัวสั้นนั่งก
จนสมุดทั้งมัดพลัดตก
วิ่งวกเข้าวัดลัดหนีไป

ว ๔ คำ ว เร็ด

เมื่อนั้น

ไปเกี่ยวพานพุดจาพลาไ
ประหลาดหนอหมอมมาปิดเล่น
สาแก่ใจเจ็บปวดอวคิทธิฤทธิ์
พอเร็ดหลาบบาปกรรมทำเปลาเปลา
นั่งโยกโงกหงับปรับทุกข์
แต่เล่นขู้ขลุ่ยสาวมารจวร้อย
นำมสมสวาทระวาดระไว

ทำวสันนุราชมายหาทายไม่
ก็ไม่ได้สู่สมขมขิต
ทำอะไรไม่เห็นเป็นสักทนิค
โทษผิดคิดจะไควเอาใส่คุก
บันออกกอดเข้าเจ้าจุ
กับหมู่มุขมนตรีเสนีใน
หางามงดขบขั้ยเช่นนี้ไม่
เอวไหล่ละมุนละม่อมพร้อมพรั่ง

เสียแต่ร้ายราวกับเสือเหลืองแล้วพอ

อุตุล่ำหูก้อยอยู่อันนวนอนวิง

อันอดเหนียวเกี่ยวขั้วรูท่งที่

จะหักไหมโถมเล้าคล้าคลึง

มิชดขวางอย่างนี้แล้วที่ไหน

ตรองตรึกปริกษ หาอุบาย

การมรณไม่ติดนิคผู้หญิง

ไม่ยอมมียังรังริชดอติง

มิใช่ชั่วตัวดีไม่มีถึง

ให้รู้มวังร้อนรณสทณภัย

ประเคียวใจก็จะสมธารมณหมาย

ไม่เหือกหาวยาวเว้นสักเวลา

๓๔ คำๆ เจรจา

ตอนที่ ๒ ท้าวสนนุราชหับตัว

มาจะกล่าวบทไป
เมื่อพระคาวีสิ้นชวา
จึงดูคอกปทุมที่เสียดงาย
พระเว้งตระหนกตกใจ
ทุกร้อนอย่างไรก็ไม่รู้
แน้นมิพบน้องแก้วแววตา

ถึงพระทลวิชัยเชษฐา
ในอรารันธรมังคล์ไฟ
ก็กลับกลายมัวหมองไม่ส่องใส
เหตุใดฉะนี้เจ้าพี่อา
จำจะไปเที่ยวตามหา
พี่อาไม่กลับเข้ากรุงไกร

ว ๒ คำว

คิดพลางทางสั่งมเหสี
พี่ชอลาโฉมงามทราวมวย
แน้นพระบิดาบัญชาตาม
สั่งพลางทางเสด็จจรด

สรวัยสุคนาวัศวีไธ
รีบไปตามหาพระคาวี
จงทูลความให้ทราบบทศรี
มาเข้าที่สระตรวงคงคา

ว ๔ คำว เสมอ

ทรงเครื่องประดับกายพรายพรรณ
ยกพระหัตถ์มีสักการเทวา
แน้นน้องของข้าอยู่แห่งใด
แล้วรีบออกนอกวงดังจ้านง

จับพระขรรค์เยื้องย่างออกข้างหน้า
ทุกเหวผาท่าทางกลางดง
ช่วยนำไปให้พบสบประสงค์
เสด็จตรงมาตามมรคา

ว ๔ คำ เสด็จ

เคชะความสัตย์ซื่อถือนั้น
บันดาลดลใจให้ไคลคลา
ทางไกลเดือนหนึ่งมาครั้งวัน

เทวัญช่วยพิทักษ์รักษา
ย่อนมรคาพนาศี
ถึงจันทบูรบวรบุรีศรี

ไม่พบคนไปมาทั้งธานี
แลเห็นพระขรรค์ทันทิ
แม่นมั่นพระขรรค์ของน้องกู
ชะรอยน้องรักเจ้าตักษณ
ยิ่งวิโยคโศกศัลย์พันทวี

ภูมิเล็ดเดียวเที่ยวดู
หยิบไตเซม้นอยู่เป็นคู่
โหดโตมาอยู่กลางอศิ
ทำไมจะพบซากผี
ภูมิเล็ดเดียวเที่ยวมา

๖๘ คำ ฯ

เดินพลางทางคะนึงถึงน้อง
โอ้เจ้าควาวิของพี่ยา
พระขรรค์นี้ขุดก็ขุดมู
ชะรอยคนฆ่าฟันเจ้าบรรลือ
ใครหนอสามารถอาของ
ล้างขี้น้องชายกูวายปราน
ก็จะทำทดแทนให้แสนสา
ว่าพลางทางเสด็จจรวัด

ควญคร่ำรำร้องเรียกหา
แก้วตาจะเป็นประการใด
มาทั้งอยู่ไกลองค์มาสงสัย
พี่จึงไม่ประสพพบพาน
แกล้งมาจ่านงจงผลาญ
ไม่นานจะได้เห็นกัน
แลเนื้อเกล็ดทาจนอาสัญ
ทรงธรรมเที่ยวแสวงทุกแห่งไป

๖๘ คำ ฯ เพลงเร็ว

ถึงหาดทรายชายฝั่งชลธี
จึงเข้าส่วมสอตกอดไว้

เห็นควาฉันทักตักษณ
พระว่าไรโคกจากบัลย์

๖๒ คำ ฯ โอด

โอ้ว่าอนิจจาพระน้องแก้ว
เราไร้สุริยวงศ์พงศ์พันธุ์
เคยร่วมโคกร่วมสุขทุกข์ยาก
ไม่รู้เหตุผลต้นปลาย

ทั้งพี่แล้วไปสู่สวรรค์
ได้เห็นกันพี่น้องสองชาย
มาตายจากพี่ไปนำใจหาย
เจ้าม้วยมอดวอดวายด้วยอันใด

กรรมแล้วแก้ตาของพี่เอ๋ย ใครเลยจะช่วยแก้ไข
 ไร้พลังทางทรงโคกาลัย สะอื้นให้ไม่เป็นสมประดี

๖๖ คำ ๖ โศก

ครั้นค่อยคลายว้ายความโศกศัลย์ จึงพิศดูพระขรรค์ชัยศรี
 เป็นแต่มีว้อมองต้องอศักดิ์ เห็นที่จะไม่มีว้อมรณา
 จึงตั้งความสัตย์อธิษฐาน เสดะคุณอาจารย์ณานกล้า
 ขอให้องค์พระอนุชา รอดชีพชีวาคืนคง
 แล้วเป่าบั้งขัตติยพระขรรค์แก้ว ผ่องแผ้วสิ้นเงาธุลียง
 จึงเอนำชำระรดลง ก็กลับฟื้นคืนองค์เป็นมา

๖๖ คำ ๖ ตระวั

เมื่อนั้น พระคำวีส้มเนตรเห็นเชษฐา
 ขึ้นชมกัมกราบกับบาทา แล้วมีวาจาว่าไป
 คุณของพระองค์ทรงธรรม์ พันที่จะพรณนาได้
 นอนนี้ โศกเขาเบาใจ หลงไหลเล่ห์กลสตรี
 จึงเล่าความแต่ต้นจนปลาย บรรยายให้ฟังถ้วนถี่
 ครึ่งนั้นยังแค้นแสนทวี จะตามตัดเกศมันเสียไว้

๖๖ คำ ๖

เมื่อนั้น พระเชษฐายัมแย้มแจ่มใส
 จึงว่าเจ้าพลึงพลาดประมาทใจ พระฤๅษีสอนไว้ไม่ยังคิด
 อันเชษฐาติข้างสารแลงเห่า ขำเก่าเมียวักอย่าวางจิต
 ทั้งสี่อย่างมักล้างเอาชีวิต เจ้าไม่จำทำผิดจึงบรรลัย
 น้อยหรืออีเฒ่าเจ้าเล่ห์ ไว้ไว้พานางไปข้างไหน
 จะแก้แค้นแทนทำให้หน้าใจ ตามไปฆ่าเสียให้วอดวาย

ตรัสพลางทางชวนอนชา
เห็นรอยเกลื่อนกลาดที่หาดทราย

สองราชวรรัตนผาย

สำคัญมั่นหมายตามมา

๖๘ คำ ๖ เพลง

ร้องรอยสูญหายที่ท้ายเมือง
เห็นแต่ทางลงในคงคา
ดีร้ายยายเฒ่าทรชน
น้ำเชียนักหนาหน้า
บ้านเมืองที่คนจะมีอยู่
ว่าพลางทางพากันคลาไคล

ลดเลี้ยวเที่ยวช้าเลื่องเลา
จึงตรองตรึกปรักษาพระคา
พานางนฤมลลงเรือหนี
เห็นที่จะล่องลงไป
จะตามดูให้สิ้นสงสัย
เลียบไปริมแนววนที่

๖๙ คำ ๖ เขต

หลายวันคืนเดินในป่าช้า
จึงหยุดยั้งอยู่นอกธานี
ครั้งนั้นตัวเราจะเข้าไป
ถ้าเฒ่าทรชนคนร้าย
จะต้องทำโดยหนักหักทลาย
จะบึงปิดกิตติศัพท์ให้ลับ
พิศจะจำแสงแปลงองค์
จะแปลงตัวเจ้าเท่าตุ๊กตา
ว่าแล้วหลับตาดังสติ
โสมอ่านพระเวทเวียงชัย

มาถึงพัทธวิสัยกรุงศรี
แล้วพุดจาพาทักบั่นองชาย
กลัวเกิดอกจะไม่เหมือนหมาย
รู้จักหักทลายจะเสียที่
รวบรวมญัตติต่อไม่พอที่
ให้ได้โดยดีด้วยปริชา
เป็นคาบสฤตงค์มาแต่ป่า
อยู่ในยามที่พาจะพาไป
ตามลัทธิอาจารยัสสอนให้
จำแสงแปลงได้ดังจินตา

๗๐ คำ ๖ ตระ

พี่ชายกลายเป็นคาบส
พระคาวิลงซ่อนกายา

ทรงพรตงงามนักหนา
อยู่ในย้อมเชษฐาทันใด

ครั้นเสร็จสมคิดนิมิตกาย ถือนไม้เท้าตะพายยามใหญ่
 พัดขนนกบังหน้าคลาไคล เดินไปตามตรอกนอกพารา

๖ & คำ ๖ เข็ด

เที่ยวสืบแสงหวังจะฟังข่าว ประชาชาวเรือสวนถั่วหน้า
 ไม่รู้เหตุผลคนพูดจา จึงหยุดอยู่ยังศาลาหน้าเวียงชัย

๖ ๒ คำ ๖ เสมอ

เมื่อนั้น ท่านท้าวสันนุราชเป็นใหญ่
 ตังแต่ได้จันท์สุดาयाใจ มาไว้ในที่มนเทียรทอง
 สุดแสนรักใคร่ไหลหลง นางไม่ปลงประติพัทธ์ให้ขัดข้อง
 พระควมญคว่ำดำริทวิตรอง ไฉนหนอนวลละของจะเอ็นดู
 ทำเสน่ห์ให้เกลือกกลีกลายสิ่ง นางยังคำว่ำน่าอดสู
 ตันตำรับตำราวิชาครู เพราะกายกูแก่เกินขนาดไป
 จำจะหาญนี้ฤๅษีสิทธิ์ ที่เรื่องฤทธิรูปเราเสียใหม่
 ให้หนุ่มน้อยโสภายาใจ เห็นจะได้ไชยชมสมคิด

๖ ๒ คำ ๖

คำวิพลางทางมีบัญชา ตรัสสั่งเสนาคนสนิท
 จงตีฆ้องร้องบ่าวไปทั่วทิศ หาผู้มีวิทยาคุณ
 จะให้ขุบรูปกูแก่ขรา เป็นหนุ่มน้อยโสภายาพึ่งแรกวัน
 ถ้าสมคิดกัลยาการุญ จะแทนคุณแบ่งเมืองให้ทั้งกัน

๖ & คำ ๖ เจรจา

บัดนั้น เสนาบริบสังขมิขมัน
 ถวายบังคมลาออกมาพลัน แยกกันบ่าวร้องรอบบุรี

๖ ๒ คำ ๖ เจรจา

เมื่อนั้น

นั่งอยู่ในศาลาวิมานนี้

เห็นเขาบ่าวร้องมาตามถนน

เงี้ยวพั่งนังมัยยัด

พระทลวิชัยฤทัย

ชักประจำทำที่เคร่งครัด

ประหลาดอยู่ผู้คนแออัด

มิได้วัดว่าชานประการใด

ว & คำ ๖

บัดนั้น

เห็นพระผู้เป็นเจ้าก็เข้าไป

แล้วปราศรัยไต่ถามพระคาบส

ได้เรียนว่าบำเพ็ญภาวนา

เดี๋ยวนี้ต้องร้องมาไกล

หยุดยั้งนั่งไหววันทา

ทรงพรตงดงามเป็นนักรหนา

รู้วิชาขบถว้มั่งหรือไร

ว & คำ ๖

เมื่อนั้น

แก่งทำสำรวจมจิตใจ

กระทั้งไกรระแอมแยมเยื่อนถาม

จะซุบตัวใครเป็นไหม

พระฤทัยได้ฟังยังสงสัย

มิใคร่จะพูดจาพาทิ

เหตุผลต้นความอย่างไร

ความรู้สิ่งนี้เราเรียนได้

ว & คำ ๖

บัดนั้น

ฟังพระมุนีก็ดีใจ

จึงบอกว่าท่านท้าวเจ้าพารา

เกี้ยวพานพูดจาไม่ยินยอม

จึงตรัสใช้ให้พวกข้าพเจ้า

จะหาพระมุนีชีพรามณ์

แม่นนางโฉมขงปลงรัก

พระองค์ทรงญาณชาญชัย

อามาศย์ผู้มีอัธยาศัย

กราบไหว้เคารพนบน้อม

ได้นางจันท์สุดตามหอม

ด้วยท้าวเธอแก่ห่มมไม่งดงาม

เที่ยวตี่ซังร้องบ่าวไต่ถาม

ซุบรูปให้งามพึงใจ

ทรงศักดิ์จะแบ่งสมบัติให้

ซุบได้ช่วยเอ็นดูภูมิ

ว & คำ ๖

เมื่อนั้น

รู้ว่าจันท์สุดานารี
นึกขมน้องสะใภ้อยู่ในจิต
จำจะแก้เผ็ดพระยา
คิดพลางทางว่ากับเสนี
ถึงอายุแก่เฒ่าสักเท่าไร
รูปไม่พอใจคอกออกตัวตน
เมตตาดังมั่นกตัญญู

พระหลวชัยฤาษี

ไม่ยินดีด้วยท้าวเจ้าพารา
สุจริตรักผัวเป็นนักรหนา
ลงฆ่าเสียให้มันบรรลย์
เป็นไรมีรูปพอจะรับได้
จะขบให้ห่มนัยนำเอ็นดู
แต่ได้มานิมนต์ก็จวนอยู่
จะอุปถัมภ์ค้ำชูก็มี

ว ๑ คำ ๖

บัดนั้น

จึงพาผู้เป็นเจ้าเข้าบุรี

เสนาเชือกถือพระฤาษี

ยินดีเดินคว่นรีบมา

ว ๒ คำ ๖ เขต

ครั้นถึงวังให้ยังหยุดอยู่

เสนีนายใหญ่ก็โกลศคลา
บังคมทูลแถลงแจ้งเหตุผล
จะสมทวงดังหนึ่งมโนรถ

ที่ทมิฬมประตู่ร้างหน้า

เข้ามาเฝ้าองค์พระทรงยศ
ตามกระแสแต่ดันไปจนหมด
เพราะพระดาบสองคัน

ว ๔ คำ ๖ เกรจา

เมื่อนั้น

มาต้อนรับขับสู้พระมุนี
พระเคารพนบนอบนมัสการ
ร้องเรียกเสนาเข้ามาพัด

ท้าวสันนุราชเกษมศรี

ให้ขันนํ้ายังที่แทนรัตน

ประเคนพานหมากพลูเกสร
ปฏิบัติวิธธากพระอาจารย์

ว ๔ คำ ๖

แล้วตรัสปราศรัยสนทนา

ทุกวันนี้มีฤทธิ์วิเศษ

เพราะแก้ทั้งอัมมอมขุปรูปว่าง

พื้นฟางท่างหักระยำมั่ง

ถ้าพระองค์ช่วยชุบให้หนุ่มได้

ทรัพย์สินสิ่งใดไม่เสียขาย

นวลนางจันท์สุภาจะการุญ

ซึ่งจะชุบรูปโฉมโฉมนี้

ด้วยวาจาสุนทรอ่อนหวาน

เกี้ยวพาราสีหญิงเขาชิง

แก้มคางไม่ครัดเคร่งแปลงปลั่ง

ถอยกำลังพลังลงมากมาย

โกโคโยธิดุรวรย์จะบ้

แต่สมหมายหนุ่มงามก็ตามที

ก็เพราะได้ฟังบุญพระฤๅษี

ต้องตั้งกิจพิธีประการใด

ว ๑๖ คำ ๖

เมื่อนั้น

รูปเป็นมุขีสีพร

แต่รู้ข่าวว่ามหายาพิทร

จึงมาช่วยฤๅษีบริบร

อันจะตั้งการกิจพิธี

เฉพาะแก้ตัวรูปกับท้าวไท

จงเอาม่านมาบังไว้เจ็ดชั้น

แล้วเอาพื้นใต้ไฟประชุม

เชิญท้าวเข้านั่งที่กองไฟ

จึงจะชุบพิตรด้วยวิทยา

พระฤๅษีเสแสร้งแกล้งไซ

โกโคโยธิดุรวรย์ไม่ปฐปอง

มีกิจกังวลหม่นหมอง

ทวงสนองคุณพระภูวไนย

ตามคัมภีร์พรหมคฤศนไสย

ใครใครมิให้เข้ามาเฝ้าลุ่ม

ที่ในนั้นขุดลงให้เป็นหลุม

จะอ่านเวทมนต์มนต์เทวา

ตำรวมใจหลับเนตรทั้งซ้ายขวา

ให้โสภานุ่มนวลยงเยาว์

ว ๑๗ คำ ๖

เมื่อนั้น

งวยงหลงใหลด้วยใจเบา

ท้าวแสนนุราชคนโศกโศกา

ไม่รู้เท่าเล่ห์กลพระมุขี

จึงตรัสสั่งเสนาขมิขมัน
ชุกหลุมสุ่มใส่อัคคี

จงเกณฑ์กันขึ้นปักหน้าที
เราจะตั้งพิธีขบตัว

ว ๔ คำ ฯ

บัดนั้น
รีบเร่งออกมาด้วยความกลัว
บ้างชุกหลุมสุ่มพื้นใส่ไฟ
บ้างมัดปุเตือสาตตาดเผา

เสนาธิบดีตั้งพระอยู่หัว
บอกกันทั่วทุกพนักงาน
แล้วปักไม้หลักกันกันม่าน
ทำตามภูบาลบัญชา

ว ๔ คำ ฯ เวง

เมื่อนั้น
จึงชำระสระสงคองศา
ทรงสะพักปักตะนาวชาเสอา
คว้นเติร์กสมคิดตั้งจิตปอง

ท้าวสันนุราชเร่งหรรษา
แล้วทรงผ้าพันขาวเขียนทอง
เข็มขัดคาดถักสายลายสอง
ก็เยื้องย่องเข้าไปในม่านบัง

ว ๔ คำ ฯ เสง

เมื่อนั้น
จึงจุฑาท้าวกัณฐบนบันลังก์

พระฤๅษีขึ้นชมสมทวง
สอนให้นั่งสนทนาเข้าหาไฟ

ว ๒ คำ ฯ

เมื่อนั้น
ลูกทะเล่ตั้งตั้งตักใจ
เอออะไรให้นั่งวิมกองเพลิง
มันจะงามมิงามก็ตามที่

ท้าวสันนุราชร้อนเหลือจนเหงื่อไหล
แล้วว่าตนไม่ได้พระมุนี
เนื้อหนังจะปอกเบ้งเสียแล้วนี่
เช่นนั้นแล้วเห็นไม่เป็นการ

ว ๔ คำ ฯ

เมื่อนั้น
ใจคอท้อแท้ไม่ทนทาน

พระคาบด้อมพลางทางว่าขาน
จะทำให้เสียการเสียทั้งคราว

แต่ถูกร้อนนิตหนึ่งก็ถอยหนี
รู้กระนั้นชักร้านซุบท้าว

นี้หรือยังจะมีเมียสาว
เดชะไรไจรวากับปลาชิว

๖๕ คำ ฯ

เมื่อนั้น

สุดที่จะคิดบิตพริ้ว
ข้าตู่ไฟในหลุมเหลือกำลัง
ถ้าแม้นพลัดผลุลงตรงอักษิ
อย่าเพื่อโกรธไปรเกิดพระอาจารย์
อย่าให้ต้องกองพื้นไล่ไฟ

ท้าวสันนุราชฟังว่าทำหน้าีว
จึงนบนิ้วอนว่าพระมุนี
ทั้งที่นั่งหมื่นนักพระฤๅษี
ราวจะตกอวิชเป็นจุนไป
ช่วยคิดอ่านยกหาตำราใหม่
จะไม่ได้เจียวหรือพระสิทธิา

๖๖ คำ ฯ เจจ่า

เมื่อนั้น

หรือท้าวไทไม่เชื่อวิทยา
ว่าพลางทางหยิบเอาขี้ผึ้ง
เป็นรูปคนเสด็จสรรพฉบับปล้น
เราจะซุบรูปนี้ด้วยเวทมนตร์
ท้าวจงฉินหลั่งน้ำหลับตา
ว่าพลางทางทำเล็กกล
แล้วฉลักรูปปั้นนั้นทันที
จึงเอาพระคาถาออกจากข่าม
นั่งแทนรูปปั้นไว้ทันใด

พระฤๅษีเสแสงสว่างแกล้งว่า
จะให้เห็นแก่ตาเสียด้วยกัน
มาเคล้ากลิ้งต่อตักประดิษฐ์ขึ้น
ให้ท้าวสันนุราชทักนา
ให้เป็นคนนำรักหนักหนา
อย่าผันแปรแต่มาข้างนี้
ปากบ่นบวิกรรมทำอุ้อ
ตกกลางอักษิจะลายไป
จะให้เห็นสมความว่าซุบได้
สะกิดให้พระยาสิมตาคู

๖๗ คำ ฯ

เมื่อนั้น

หมายว่ารูปปั้นไม่ทันรู้

ท้าวสันนุราชเขม้นอยู่เป็นครู
พิศดูงามประกอบขอบอารมณ์

จึงฝันมาว่ากับพระมุนี
จงโปรดช่วยชุบชีวิตวิธาคม
โยมจะไปนั่งอยู่อย่างเก่า
แล้วลุกเข้าไปใกล้อัคคี

แต่อย่างนี้ทั้งยามเดี๋ยวมืดม
ให้โศกน่าชมเหมือนรูปนี้
ถึงร้อนร่ำเท่าไรไม่ถอยหนี
ภูมินั่งนิ่งพนมมือ

๖ คำ ฯ

เมื่อนั้น
แกลงหยิบเอาพัดบัลลังก์
แล้วเดินเวียนขวามันวิกรม
ไต่พิณลักท้าวเจ้ากรุงไกร

พระคาบสเห็นท้าวเธอเชื่อง
ให้พลิงฮือสมทวงตั้งใจ
จึงมีพิณพาดเข้ามาใกล้
คะมำจวนลงไปใกล้อัคคี

๖ คำ ฯ เชิด โศก

เห็นม้วยมุตคุดคู้
ซากศพโหมมดินก็ยินดี
จึงให้น้องแต่งองค์ทรงเครื่อง
แล้วตั้งคนข้างนอกออกไป

เอ พี่นสุมใส่เข้าเหมือนเผาศรี
ถ้อยทีตรวลดันต์สำราญใจ
แทนท้าวเจ้าเมืองที่ม้วยไหม้
เร่งให้ประโคมขึ้นบัดนี้

๖ คำ ฯ เຈຈາ

บัดนั้น
แตรสังข์กังสดาลดนตรี

พนักงานสังคีตคิดดี
ประโคมขึ้นยิ่งมีนันทน์

๖ คำ ฯ มโหรี

เมื่อนั้น
จึงดำเนินเดินตามพระน้องนั้น

พระฤาษีปรีดีเปรมเกษมสันต์
ออกจากม่านกันมิทันช้า

๖ คำ ฯ เสมอ

ขึ้นยังพระโรงรัตนบุรี
พร้อมหมู่อำมาตย์มาตยา

น้าเหนือแท่นมณีนีที่ข้างหน้า
เข้ามาเฝ้าแทนแน่นไป

๖ คำ ฯ

บัดนั้น

เห็นพระองค์ทรงโฉมประโลมใจ
พิศโฉมไม่เสียแต่สักสิ่ง
ต่างบังคมทนมโณมพระราชา
ม้างชมวิทย์พระอาจารย์
แซ่ซ้องร้องอัมวชชอชชัย

เสนาข้าเฝ้านี้ชัยใหญ่
ตะลึงตะไลแลดูไม่พริบตา
งามจริงยิ่งมนุษย์ในใต้หล้า
สำคัญว่าท่านท้าวเจ้ากรุงไกร
เชี่ยวชาญชุบแถมเป็นหนุ่มได้
อึ้งอึ้งคะนึงไปทุกตัวคน

๖๖ คำ ๖ เจริญ

เมื่อนั้น

จะหักทลายเสนาสามนต์
จำจะพุดย่อนยอกหลอกลวง
คิดพลางทางตรึงประภาสไป
ใจจิตคิดเพื่อนไม่เหมือนเก่า
ใครเป็นที่หมั่นชุนมุดนาย

พระดาวิ๋นนิ่งคิดขัดสน
ไม่รู้จักสักคนก็จมนใจ
มิให้คนทั้งปวงสงสัย
เราชุบตัวใหม่ยังไม่สบาย
ลืมบรรดาข้าเฝ้าทั้งหลาย
จดหมายรายชื่อมาให้เรา

๖๖ คำ ๖

แล้วเสแสร้งแกล้งว่ากับทาส

สักสองวันสามวันพอบรรเทา
ว่าพลางทางชวนพระญาติ
ยุรยาตรเยื้องย่างเข้าวังใน

นิมนต์ตั้งอยู่ก่อนผู้เป็นเจ้า
ให้ใจคองเก่าจึงค่อยไป
ลงจากที่แท่นทองผ่องใส
ใส่โศไลให้เหมือนเจ้านานี้

๖๖ คำ ๖ เสมอ

เมื่อนั้น

มากอยรับเสด็จพระสามี
เห็นพระดาวิ๋นดำเนินมา
น้อยหรือรูปร่างช่างกระไร

นางคันธมาตีมหี
อยู่ท่ามกลางชั้นใน
สำคัญว่าท้าวผัวชุบตัวใหม่
งามล้ำเหลือใจเจียวพ่อคุณ

หนุ่มน้อยน่ารักหนักหนาหนอ
 ท่วงทีทอศกรอ่อนละมุน
 จึ่งวิ่งออกไปรับถึงลับแล
 ชม้อยชม้ายชายคูดุจดโนย
 กราบถวายบังคมชมโฉมผัว
 ตูไหนดให้ประกอบชอบอัธยา
 เห็นพระเคยเชื่อนไม่เขื่อนทัก
 แกล้งทำเฉยและกระแะจริต
 นิจาเอ่ยพระทูลกระหม่อมแก้ว
 ไม่ผินพักตร์ทักทายพูดจา
 เมื่อท้าวหนุ่มข้าสาวคราวนั้น
 เดียวนี้มาสะเทินเชินค่าง

เมื่อนั้น

นึกในใจพลางนางคนนี้
 ท่วงทีโอเค่ามิใช่ชั่ว
 จะเสแสร้งแกล้งทำทักทาย
 เห็นนางเข้ามาว่าจุจ
 เมินหนีเสียมิได้เข้าใกล้ชิก

เมื่อนั้น

ดีกาอย่าด่วนลงนลาม
 ท้าวเธอพึงชบตัวใหม่

ปากคอดัวตาเหมือนหน้าหุ่น
 ให้ว่าวุ่นพิศวาสเพียงชาติใจ
 จะเจียมตัวว่าแก้กหาไม่
 ยิ้มใหญ่ยิ้มน้อยลยหน้าตา
 ช่างชบตัวใหม่เหมาะเป็นนักรหนา
 กัลยานิยมสมคิด
 ความรักเย็นมีอมาสะกิด
 สะบั้งสะบักคัจฉาภิรทียา
 ลืมเมียเสียแล้วกระมังหนา
 หรือเห็นแก่ชราจะหย่าร้าง
 สัญญากันว่าไม่ทิ้งขว้าง
 จะพูดกับเมียบ้างเป็นไหม

ว ๑๖ คำ ๖

พระควาวิชวชวินเมินหน้าหนี
 จะเป็นมเหสีแล้วดีร้าย
 หน้าเป็นเล่นตัวใจหาย
 ก็คิดอายอดสูไม่รู้จัก
 น้าบคัสชเกียจเกลียดจวิต
 แล้วสะกิดตาบสให้ตอบความ

ว ๑๖ คำ ๖

พระฤาษีเสแสร้งแกล้งร้องห้าม
 เดินตามติดพันกระนั้นนักร
 หลงไหลลูกเมียไม่รู้จัก

ชะช้าช้าเลื่องเลื่องชัก
ควยกระไรไม่รู้ระดีกา
บอกให้รู้ตัวแต่หัวที่

เมื่อนั้น

สาละวันแลดูภูวไนย
ไต่ยีนพระสิทธาเธอร้องห้าม
หยุดยั้งวังวอไม่จรรวัด

เมื่อนั้น

ดำเนินเดินหนีนางไป

นั่งเหนือแท่นรัตนวิฆวาล

พระชายเนตรทั่วทุกตัวคน

บัดนั้น

สำคัญมั่นหมายว่าท้าวไท
นำรักนำชมคมสัน
รูปร่างรักกุมหนุ่มพ้อแพ้
นางกำนัลบรรดาที่โปรดปราน
ขม้ายขม้อยคอยรับนัยนา
เหล้าพอกเจ้าจอมหม่อมอยู่งาน
ถางนางบังอยู่งานพณี

จะวัดถูกจุมูกหักเสียสักที
แล้วอย่าติโทษโกรธฤณี
ถ้าแม่นมีพั่งห้ามก็ตามใจ

ว ๖ คำ ๖

นางคันธมาลีหลงไหล
รักใคร่รูปโฉมโฉมพรรณ
นางสะเทินเชินขามคิดพวัน
แล้วเสียวไปยีนกันหน้าไว้

ว ๔ คำ ๖

พระคำวี้เคืองขัดธัธมาสัย
ขึ้นสู่ปราสาทห้วยไพชยนต์

ว ๒ คำ ๖ เพลง

สาวสนมหมอบกราบอยู่เกตุอนกถัน
ใส่กลมิให้ใครกินใจ

ว ๒ คำ ๖

ก้านธนางต่างคนไม่สงสัย
ซุบตัวมาใหม่เป็นเที่ยงแท้
สารพันตึกว่าเมื่อยังแก่
พิศวงหลงแลไม่วางตา
ต่างกลานเข้าไปเฝ้าจะเอาหน้า
เสน่หาทรงธรรมพันทรี
เข้าไปตั้งเครื่องอาณพานพระศรี
ท่วงที่ทำนองในไร่ชีวิต

ว ๘ คำ ๖

บัดนั้น

แอบประตูดองค์พระทรงฤทธิ์
เฝ้าเขม้นเห็นกุกมีนตึง
ผิดทำนองท่านท้าวเจ้าธานี
นี้ผัวนางจันท์สุตาษาใจ
ยิ่งแผ่งยิ่งตะแคงตาตุ
เห็นท้าวชัยบัลลัพระเพลา
ตกใจคิดว่าจะฆ่าตี
ครั้งนี้ไม่รอดเห็นวอดวาย
ถึงอยู่ไปก็ไม่รุ่งเรือง
ท้าวจะเขียนจะวิบคงฉิบหาย
คิดพลางละอินให้ไปมา

เมื่อนั้น

คิดแค้นฮั้เฒ่าแสนร้าย
จะผูกเข้าเขียนขัณฑ์นักร้อย
ทั้งเจ็ดโคตรเค้ามันเท่าไร
ครั้งนี้จะฆ่าตีเดี๋ยวนี้เล่า
จำจะทอดไว้ให้หลายวัน
คิดพลางทางสั่งเปรยไป
จงไปบอกจันท์สุตานารี

ยายเฒ่าทักประสาทประหลาดจิต
ยิ่งพิศยิ่งเหมือนพระคาวิ
โกรธซึ้งเช่นเขี้ยวอยู่เฉยวัน
ชัยบัลลัถอยหลังบังประตู
จำได้ประจักษ์ทักแท้อยู่
จะเล่นกู่แล้วกระมังครั้งนี้
กลัวตายยายเฒ่าชัยดหนี
ด้วยกลัวผิดกู่มีแคนเคื่อง
ถ้าแน่นมีตายก็คางเหลื่อง
จะมีแต่ได้เคื่องเวทนา
จะไปโจนน้ำตายเสียดีกว่า
เข็ดน้ำมูกน้ำตาฟุ่มพวย

ว ๑๒ คำ ว โอด

พระคาวิดาลเดือดไม่เหือดหาย
มาดหมายจะทำให้หน้าใจ
ตบต้อยให้หนักหนาไม่ปราศรัย
จะตัดหัวเสียไม่ได้มัน
พวกละนาข้าเฝ้าจะหวาดหวั่น
บ้องกันคว้นความให้งามดี
ก่านัลในใครชอบกับโฉมศรี
เชิญนางเทวีให้ขึ้นมา

ว ๑๓ คำ ว โอด

บัดนั้น

ซึ่งกันรับสั่งบังคมลา

ก้านนางต่างคนจะเฝ้าหน้า

รับมาปราศาทนางโฉมยัง

ว ๒ คำ ขบ

ครั้นถึงจึงเข้าไปทูล

บัดนี้ข้าฯ ขบพระองค์

ถึงแม้จะเป็นมเหสี

ภวโนยคิดถึงกระนั้นนัก

ว่าพระนเรนทร์สูงส่ง

รูปทรงโฉมานำรัก

ไม่เสียทั้งงามสมทั้งยศศักดิ์

ให้เชิญองค์นั่งลักษณะเด็ดๆไป

ว ๔ คำ ข เจจ

เมื่อนั้น

จึงขับนางก้านดั้นไต่

ให้พระอินทร์ลงมาเชียวเชียว

ไม่ขอพบขอเห็นเช่นนี้

ว่าพลางนางผินผ่นพักตร์

ชลเนตรฟุ้งฟองนองนัยน์

จันทศดาเคืองขัดอัธมาสัย

ออกไปเสียอย่ามาพาตี

ก็ไม่เหลียวแลดูอย่ารู้

จะสู้ม้วยชีวิมิขอไป

คิดถึงผัวรักก็ทำให้

ทรมวยซ่อนทรวงเข้าโคก

ว ๖ คำ ข โด

บัดนั้น

เชิญเสด็จไปเฝ้าพระภูมิ

แม้อย่าวิญจนวนครวญคว่ำ

ปลอบโยนเท่าไรไม่ไปเลย

บรรดาฝูงก้านดวนกันปลอบ

ต่างคิดขัดสนเป็นพันไป

ก้านดในเล้าโถมนางโฉมศรี

จะได้ลากขากคั้นทรมวย

จงแต่งองค์สงวนน้ำสว่าเสวย

ฟ้าผีเกิดเขย่น่าแค้นใจ

นางจะตอบวาทก็หาไม่

บังคมไหว้แล้วรีบกลับมา

ว ๖ คำ ข เติ

ครั้นถึงจึงทูลพระโสมนัง
อ่อนวอนเท่าไรไม่ไคลคลา

ข้าไปเชิญองค์นิษฐา
เฝ้าโศภาครวญคร่ำรำไร

ว. ๒ คำ ฯ

เมื่อนั้น
มิได้ว่างานประการใด
จำจะไปเฝ้าโสมโสมงาม
กิตพลงทางชวนพระสัทธา

พระคำวิฟังแจ้งแถลงไข
ภวโนยนิ่งนึกตรึกตรา
ให้รู้ว่าพี่ตามมาหา
ติดตามมาปราสาธนางเทวี

ว. ๔ คำ ฯ เพลงช้า

ครั้นถึงจึงเห็นพระน้องรัก
นั่งลงกับองค์พระมุนี

กันแสงซบพักตร์อยู่ในที่
แล้วพาทีดูทำนองลงใจ

ว. ๒ คำ ฯ

โสมเฮยโสมเจลา
พี่มาหาน้องถึงห้องใน
แม่นพี่เฒ่าแก่เหมือนแต่ก่อน
บัดนี้นิมิตพระสัทธา
รูปร่างนักหนาไม่จำเอน
ยศศักดิ์ประเสริฐเพริศแพรว
ถึงรูปว่างผิวเก่าที่เจ้ารัก
จงผินผินหันหน้ามาข้างนี้
กลัวแต่อุแม่เฮยนางโสมของ
ว่าพลางทางทำกระแอมไธ

นี้จะเฝ้าโกรธซึ่งไปถึงไหน
เฮออะไรไม่ผินมาพูดจา
จะเคืองขัดศัตรอนกไม่ว่า
ช่วยซบพี่ยาเป็นหนุ่มแล้ว
สมเป็นคู่ครองกับน้องแก้ว
เห็นแฉวงจินดาจะปรานี
ไม่กระไรกันนกันโสมศรี
ดูพี่ให้เห็นก็เป็นไร
จะต้องจิตพิศดวงหลงไหล
แย้มยิ้มละไมไปมา

ว. ๓๐ คำ ฯ

เมื่อนั้น
สำคัญว่าท้าวเจ้าพารา

จันท์สุดาได้ฟังนั่งกับหน้า
กัลยาณีได้ประติพัทธ์

ให้เคื่องขุ่นหนันหันหลัง
ชักร้านพั่งนังยกกันพัก

แค้นคั่งขึงขึงสะบั้งสะบัก

สองหัตถ์บีบคักรรณพิชิตันใด

ว ๕ คำ ๖

เมื่อนั้น

จึงเสแสร้งแก้งฟุดเป็นนัย

พระคาวีเห็นนางยังสงสัย

หวังจะให้โฉมตรูรู้ความ

ว ๖ คำ ๖

เจ้าเฮยเจ้าพี่

พี่สู่แสนทรมายายาม

ตามใจสรวปัดไม่ชักข้อ

ยากที่ตรองตรึกนึกนิยมน

น้อยหรือเสียแรงรักใคร่

ลงตามความลับภักดี

แยบยลกลในมิไรชั่ว

ลมคะเนนวลนางข้างอุบาย

ไม่พอที่จะสะเทินเชนขาม

เพราะนางรูปงามทรมามขม

ถอนมน้องต้องจิตสนิทสนม

เหมือนเต็นผมบังภูเขาลากา

ขอบใจเจ้านักขนิษฐา

แล้วมาอ่อนน้อมบอกยาย

ชั่วฉวีเสียได้ตั้งใจหมาย

จะพุ่มพ่ายขณานอยู่ว่าไร

ว ๗ คำ ๖

เมื่อนั้น

ก้มหน้านั่งอยู่ไม่คู้ไป

เรื่องราวกล่าวความทั้งงามสนม

ผิดกับตาเฒ่าเจ้าเมืองนัก

ครั้นจะว่าพระคาวีมีวักแ้ว

คิดพลางทางทรงโคกาลัย

จันท์สุตาสาละวนว่าให้

พั่งเสียงเสียใจเหมือนผัวรัก

ลั่นลมเหน็บแนมแหลมหลัก

นงลักษณ์หนึ่งนิกประหลาดใจ

ตายแล้วจะตามมาทีไหนได้

ทรมาวัยชัณธระประปาน

ว ๘ คำ ๖ โศด

เมื่อนั้น

จึงเล่าโศกโศกเลสาเขาวมาลย์

เสียงท้าวคราวแก่กับเดี๋ยวนี

เคยได้ยินกับหูกับใจ

อย่ากัมพักตร์เศร้าสรว้อยตะห้อยจิต

ถึงไม่เหมือนก็แม่นพระคำ

พระมุนีมีจิตคิดสงสาร

จงดำริตรการก่อนเป็นไร

มารศรีฟังเห็นเป็นไฉน

ไม่จำได้หรือเจ้าจึงใดก็

จงดูรูปนิมิตฤาษี

จงดูแลภูมิให้เต็มตา

ว ๖ คำ ๖

เมื่อนั้น

พลางขม้ายชายคู่พระราชา

ข้มเขื่อนเหมือนต้นทุกสิ่งสรรพ

มันคงนี่องค์พระคำ

พระตาบสองคนอยู่ที่ไหน

จะถามไถ่ให้แจ้งกิจจา

นางโคมยงสงสัยเป็นนักรหน้า

เหมือนองค์กัศดาสามี

สารพันพิศดูถ้วนถี่

ภูมิไม่ตายตามมา

หรือเขษฐาภูวโนยกระมังหน้า

กัศยาประหว่นครันคร้าม

ว ๖ คำ ๖

เมื่อนั้น

จึงขยตเข้าไปใกล้โคมงาม

นี่พระคำหรือมิใช่

สามีมั่นคงแล้วนางเยาว์

จึงแจ้งตามความลับแต่ดลถึง

เจ้าอย่าสะเทือนเมืงพักตร์

พระมุนีเห็นนางระคางขาม

แล้วกระซิบบอกความแต่เบาเบา

ยังหลงโหดจิกบักอยู่อีกเล่า

มิใช่อย่าเฒ่าทรลัษณ์

ทุกสิ่งสรรพพรรณาให้ประจักษ์

จงหายทักพุดจากกับสามี

ว ๖ คำ ๖

เมื่อนั้น

ฟังพระสติอาพาที

นางจันท์สุดตามารศรี

เทวีรู้แจ้งไม่แคลงใจ

กราบลงกับบาททั้งสององค์
เพียงจะพินาศขาดใจ

โถมขงครวญคร่ำรำไห้
ทูลขอภัยภัยทัตา

ว ๔ คำ ๖ โศด

โอ้พระทูลกระหม่อมของเมียแก้ว เมียนผิดแล้วเป็นหนักหนา
ไม่รู้กลียเฒ่าเจ้ามารยา วอนว่าไต่ถามเอาความลับ
ยิ่งคิดยิ่งแค้นแน่นใจ มั่นได้นักหนาน่าเสียดับ
อกเมียดังพระเมรุเอนทับ แต่มั่นนับคืนวันจะบรรลัย
ว่าพลางนางทรงไศกดิ์ พระคาวิโสภคัลย์ไม่กลั่นไค้
เขษรธาตบสลดใจ พลอยรำไห้ไม่สมประดี

ว ๖ คำ ๖ โศด

ตอนที่ ๓ นางคณมาลีบนเฝ้า

เมื่อนั้น

รู้ว่าจันทสุตานารี
นางให้แค้นชัฏกตักลุ่ม
นั่งนงหน้าบังว่าพึงคิด
หมายได้ด้วยกำลังยังสาว
ตัวถูกเป็นโสดโปรดปรานมา
จำจะขึ้นไปเฝ้าพั่งดู
เมียน้อยเมียหลวงท่วงที

นางคณมาลีบนเฝ้า

ยินดีด้วยองค์พระทรงฤทธิ
เหมือนบ้ำหลังคตักลุ่มเค็ดมจิต
ซีเจ้ากรรมมันจะมีประตุคำ
เห็นทีท้าวเธอจะรักหนักหนา
คงจะคิดเมตตาปรานี
จะเป็นอย่างไรอยู่ให้รู้
ข้างไหนใครจะดีกว่ากัน

ว ๙ คำ ฯ

คิดแล้วตรงนำชำระกาย

ดูบไล้ขัดสีผิวพรรณ
น้ำดอกไม้น้ำเทศากว่าจจะทัว
กระจากตั่งนั่งต้องมองดูเงา
ทวิกระจายรายเส้นขนเม่นสอย
เสกขผงตปากทวงพลางวาดคว
เอาสไบปักทองเข้าล่องท่ม
จะแต่งไปขอคณจันทสุตา
คาดเข็มขัดประจำยามงามล้ำ
กำไลลงยาราวาชาติ

ขม้นผงละลายเป็นค่อนขัน
ทรงกระแจะจวงจันทน์กลั่นเกล่า
ขลิบทังเนื้อตัวเหมือนปล้อยเต่า
จับเขม่ากันไวไปปลัดวิ
ผัดหน้านั่งตะบอยบับลิด
นุ่งผ้ายกรวมีราคา
นักษัตรสมตักเป็นนักษัตนา
น้ำหน้าอิจัยไรไหนจะมี
ทองคำน้ำหนักสักสิบตี
มั่งมีได้มาแต่ตาขาย

ไล่แหวนเพชรเม็ดแดงหัดแมงปอ
พิศศุตว์พลางทางยัมพรวย

เขามาต่อห้าซึ่งยังไม่ขาย
กรุยกรายออกจากตำหนักนาง

๗๑๒ คำ ฯ

เรียกหาข้าไทอยู่ยังมี
ถือพระกรคั่นต้นกนกาง

ไล่เกือกกำมะหยี่หักทองขวาง
เยื้องย่างมาปราสาทพระทรวงธรรม์

๗๒ คำ ฯ เพลงช้า

ครั้นถึงจึงหยุดเยียมมอง
เห็นพระองค์ทรงโฉมโนนพรวณ
ความรักัญจนครวญไก่อ
พลางเคาะเข้าไปให้เทิดยวมา
ทำม้อยชม้ายอายแอบแฝง
พูดจาว่าเปรียบเลียบเคียง

ตรงช่องฉากพับดับแสงกัน
งามเหมือนเทวัญในชั้นฟ้า
แต่เขื่อนยัมจะไม่อยู่ในหน้า
ครั้นสบตากก็สะเทินเมินเมียง
แล้วแกลังกระแอมโอให้สียง
เดินเตียงแลเข้าเจืองเยื้องกาย

๗๓ คำ ฯ เพลงช้า

เมื่อนั้น
ฮือบาทว์บัดดีไม่มีอาย
เห็นมันจะมันหมายเอาไว้ว่าฉว
คู่ทักกริยาเป็นบ้ายอ
ข้าเจืองดูเมียบขวัญจันทสุตา
ท่าเมินเสียมมิได้ไยดี

พระควีนึกในใจหมาย
มาเข้ายวณชวนชายไต้ลึงคอ
ถึงแต่งตัวเต็มประดาขึ้นมาล่อ
นำหัวร่อนน้อยหรือนั้นขันดินท
แล้วแลดูตาพระฤาษี
จุจขครันว่าคาญใจ

๗๔ คำ ฯ

เมื่อนั้น
สะกิดองค์อนุชาแล้วว่าไป

พระคาบสอคยัมมิใคร่ได้
เอ้าญวไม้นจะทำให้ว้าคาญ

เจ้าจงท่ายทักเสียดสนิท บ่มีปีกอย่าให้ความพังชาน
ถึงเฒ่าแก่แต่ยังไม่เกินถาวร จงคิดอ่านหวานลุ่มไว้ให้ดี

ว ๕ คำ ฯ

เมื่อนั้น พระควาได้ฟังดาบตี
จำเป็นเห็นชอบท่วงที จึงมีวาจาปราศรัยนาง

ว ๖ คำ ฯ

โฉมเหยโฉมเฉลา เป็นไรเจ้าจึงสะเทินเหินห่าง
ยืนอยู่นั้นโยใช้ที่ทาง แต่ก่อนนางน้องเอ๋ยไม่เคยเป็น
สาละวนสนทนากับอาจารย์ เจ้ามานานแล้วหรือไม่ทันเห็น
คิดว่าต่อเวลาเย็นเย็น จึงจะไปพูดเล่นเจรจา
เจ้าขึ้นมาถึงนี้ยังตนัก ขอบใจไม่พักลงไปหา
น้อยหรือนั้นชั้นเชิงกิริยา ตะละสาวสิบห้าสิบหกปี
แต่งตัวเต็มประดาหน้าเป็นนวล เหมือนจะชวนให้ชื่นใจพี่
ขอเชิญนางเมื่อยหลวงท่วงทีดี มานั่งบนนี้ด้วยพี่ชาย

ว ๗ คำ ฯ

ได้เอ๋ยได้ฟัง นางฉินหลังหลบเลี้ยงเมียงม่าย
นึกจะไปนั่งด้วยก็ขวยอาย อตสูรย์ว่าคาญใจ
แกลงทำแยบคายกระต่ายแก่ แสนแ่งแสนงอนค้อนให้
จะมาเรียกมาหาเข้าโย มันไม่เหมือนเมื่อกระนั้นแล้ว
แต่เพียงซุบตัวใหม่ได้เมียสาว อุปมาเหมือนราวกับได้แก้ว
นี้ลูกมัตมัตสิไม่มีแวว อย่าฟังนึกลึกแล้วจะเหลียวดู
เป็นคนวาสนาน้อยถอยถด อากัปกัลป์คอยคอดดู
จะอยู่ได้แต่ระเบียงเพียงประตู ไม่สมควรเข้าไปอยู่ในที่ทาง

แต่ปากหากแสรังแกดังเป็นอนบิต
ลำด้าจะไคร่นั่งลงหว่างกลาง

ในใจให้คิดรักรูปว่าง
แล้วระทางขอขงเงินเมินเมียง

๑๓ คำ ฯ

เมื่อนั้น

พระคาวิเห็นนางยังกางเกียง

ยัมพลางทางลงไปจากเตียง

แล้วกล้าวเกลี้ยงแก้งปลอบให้ชอบใจ

๑๔ คำ ฯ

ยอชอยชอยมั่ง

จิงจิงรักเจ้าเป็นไหนไหน

จะถือเชิงถือขันเช่นนั้นไซ

ไม่เคยมาเคยไปหรือไร้อง

มิใช่คนอื่นจะขึ้นขัด

อแม่ช้อยช้อยช้อยช้อยช้อย

ว่าพลางลั่นเล่นเป็นทำนอง

เดียมล่องช้อยจะจับมือ

อะไรเผ้าค้อนควักกลักไต้

ทำไมไม่เคยหยอกกันดอกหรือ

จงเมตตาการบุญเกิดบุญลือ

ตะบั้งตะบั้ง บัดมือพี่เสียโย

ถึงจะมีเมียอื่นสักหมื่นแสน

ทางามอนออันแค้นเหมือนเจ้าไม่

ทั้งระแบบแบบขลกกลืน

ยังต้องจิตติดใจไม่ลืมเลย

๑๕ คำ ฯ

นำเขยนำหัวเรือ

ช่างยกยอนักหนาเจ้าข้าเอ๋ย

แต่ก่อนวันอะไรก็ไม่เคย

มาเขยเย้ยยัมพรายนำอายใจ

ถึงว่ารักเมียก็รืออยู่สัน

จะแก้งล่อพ้อให้กินข้าวได้

เมื่อท้าวแก่ชราเคยมาไป

เดียนนี้ซุบตัวใหม่เป็นหนุ่มนวล

รูปว่างกระจอยว่อนน้อยหรือนั้น

ผิดกันกับเก่าดักเก่าสวน

น้องนี้แก่แต่อย่าเผ้ากวน

ไม่สมควรเคียงคู่ด้วยภูมิ

สารพัดเผ้าผมไม่สมประกอบ

แก้มตบพันหักนำบัลลี้

อภัยชอดสุดไม้ดี

อะไรนี้นำช่างทำซังตาย

๑๖ คำ ฯ

น้ำเขื่อน้ำสรวล
ถึงว่าเฒ่าแก่ก็แต่กาย
ความกำหนดสติกับบุรุษ
จะอดสูตวายอายุใคร
เมื่อครั้งยังแก้อยู่ด้วยกัน
เดี๋ยวนี้ก็มีไข้จะละเลย
พี่จะช่วยอุยวอนพระมุนี
จึงจะขุบรูปเจ้าให้งามอน

ยังไม่ควรดอกเจ้าจะเบื่อหน่าย
เช่นนั้นมันจะหายไปเมื่อไร
ไม่รู้สับสนลงที่ตรงไหน
เจ้ากับพี่มิใช่ไม่คุ้นเคย
พี่ก็หมั่นเยี่ยมเยียนไม่เชือนเคย
นวลละอองน้องเอ๋ยอย่าทกขวัญ
หาฤกษ์งามยามดีให้ได้ก่อน
ขอผัดผ่อนสักหน่อยเถิดกลอยใจ

๖ ๘ คำ ฯ

วาเฮยวาจา
อุแม่เอ๋ยจะขุบให้เข้าไย
มันจะงามมิงามก็ตามที
เร่งหาฤกษ์เกิดพ่อให้หมอดู
นำชมสมเป็นนมเหลื
มีบุญประเสริฐเลิศลอย
แน่นางรูปงามขอตามไถ่
ไม่เสียตาทักตราจะราศี
ชะช่วงมารยาพิราภ
แต่แรกเห็นแก่ห้องมไม่ยอมยั้ง
เดี๋ยวนี้หนุ่มน่ารักทำอีกอ้วน
ไม่อดสูตผู้คนทั้งวิวัง

น้อยหรือช่างโอภาปราศรัย
ทำไมกับอีเฒ่าเฝ้าประตู
อาภัพปรีชไม่ควรคู่
จะได้เสกสมสู่นางสาวน้อย
ท่วงทีกิริยาไม่รำดอย
จะได้พลอยเกื้อหน้าพระสามี
รู้จักมั่งหรือไม่ผัวใครนี่
เจ้าของเรามีมาช่วงชิง
ทั้งระแบบแยบยลขยันยิ่ง
ทำสะมัดสะบั้งชิงชิง
เข้านั่งขัดสะกิดกวนให้เกาหลัง
เจ้าเข้าเฝ้าใครมั่งเขาอย่างนี้

๖ ๑๒ คำ ฯ

เมื่อนั้น

ข้มเขินเป็นหน้าตุ่ม
 อีเฒ่าขันจริงหยิ่งเย่อ
 คิดพลางทางเดินออกไป
 เอนมือเฝ้าเฝ้าไม่เข้าการ
 ร้องแตรตะโกนโชนทนา
 เริ่มแรกเดิมทีสามี่ท่าน
 ขำมิได้ปลดปลงลงใจ
 ตาหูขานชมไม่คมสัน
 เดียวนี้รูปตัวใหม่วิไลลักษณ์
 อย่างว่าแต่รุ่นราวสาธด
 ขึ้นอารมณ์ข่มใจมิไกรลง
 ทำเทียมเดียมลวนจะชวนขึ้น
 โกรธาตาแดงมาแดงฤทธิ์
 แม่พระมหาดี้อย่ามีฉาว
 จึงคืนเอาผิวของตัวไป

จันท์สุตาฟังว่าน่าบัดสี
 แล้วเทวตริตรึกนึกใน
 กุลธเล่านให้เก้อก็จะได้
 ไล่ไล่แกล้งกล่าววาทา
 จะมาพาลโกรธซึ่งหึงสา
 เยี้ยหยันหยาบเข้าประชิดใคร
 มาเกี่ยวพานพุดจาปราศัย
 ด้วยเห็นภวโนยนั้นแก่นัก
 เสวยหมากตะบันฟันฟางหัก
 หุ่นน้อยน่ารักรูปทรง
 ถึงเฒ่าแก่ก็คิดพิศวง
 ตะลึงหลงแสงเล็งเพ่งพิศ
 ท่านก็ไม่อยากยื่นมือสะกิด
 หงุดหงิดงุ่นง่านทะยานใจ
 ขบตัวให้สาวขึ้นเสียใหม่
 ว่าพลางทรมานวัยก็หัวเราะ

ว ๑๖ คำ ๖

แค้นเคยแค้นจริง

ขันหน้าทำท่ายเถียงทะเลาะ
 จริงอยู่คะข้าจำมันเฒ่าแก่
 เป็นสิทธิ์ขาดของเจ้าจงเอาไว้
 อย่าพักมาหัวเราะเยาะเย้ย
 ถึงผิวรักหนักหนาทำเนา

เจ็บปวดยวดยิ่งกว่าปลิงเกาะ

จะใคร่จะให้เพราะสาแก่ใจ
 สองตาท่านจะแลดูที่ไหน
 จะคืนให้ข้าโยนางนงเยาว์
 เกินเลยเหลือกำลังไม่พึงเจ้า
 อีเฒ่าจะพรวนพริ้งอย่าพึงคิด

เชื่อบุปเชื่อย่างเหมือนนางฟ้าในนภะพักตร์อันนวล ทั้งเกศาหอม พุ่มจรุงจิต เมื่อไม่
ใส่น้ำมันจันทน์ ก็อยู่เป็นนิภาในภพวิเศษยิ่ง ความคิดแบบครยเจ้าหลายชั้นในนภะมีอัน
เธอมาดอยนำมาเลี้ยงหาความสุขแก่ภักดิ์กับสโนหัตถ์ จนได้รู้ขอบใจดังไผ่นั่น ขณะนั้นเธอนั่งเล่น
ดื่มผัสดัวตายวายชีวัน เธอจะอดกลั้นกลืนกลืนไป มาผูกพันพระวงหลังรูปชบ โอบอุ้มคิณาทนเพลิดเพลิน
ดูหมิ่นเมียทลวงเข้าช่วงชิง หักเชือกโดยพลการ จะทำให้อีกตั้งเป็นลูกขลุบกับคนรักใคร่ระอมน้อย
คันมือคันไม้ใคร่ทุบไปละไป รับของอันน้อยนิด เธอได้สองสามอุบคอกกระมังพินาศไปหมดหมด

๖๒ คำ ฯ

เมื่อนั้น พระภาวีเคียงนางอยู่ข้างหลัง
จึงห้ามว่าอย่าทำแต่ลำพัง
เจ้าเป็นถึงมเหสีมหัศจรรย์
ข้างนี้ฟังมาใหม่ยังไม่รู้
เขาจะลือลือฉาวว่าเมียทลวง
เถียงทะเลาะเถาะเถาะไม่เงื่องาม
จงประนีประนอมอดมอด
เขาจะได้ยาเบงเกรงกลัว
พระภาวีเคียงนางอยู่ข้างหลัง
จงหยุดยั้งจิตคิดดู
พี่รักแบบคายนามากมายอยู่
อย่าเพ่งทำงู้งูความ
มาทิ้งทองจิ้งจาบทยาบทยาม
เหมือนหนึ่งหนามเกาะกระระวี
คงตเดียวมั่งจะยั่ว
เป็นผู้ใหญ่ไว้ตัวให้สมควร

๖๓ คำ ฯ

น้อยเขยน้อยหรือนั้น
ชักทำเนียบเปรียบปราชญ์หลายกระบือน
เห็นว่านางเมียจะเสียที
ดูแม่ช้อยยืนอยู่
นำรักหนักหนานางหน้าเป็น
จงเล่าโลมลูกปลาให้หนักใจ
บุญตัวผัวหนุ่มเมียสาว
เชิงชั้นพุดจันทรวต
แต่เพียงแต่แต่ล้วนไม่ลำเอียง
แกล้งมาเรียงอวตารุบาทหรือไร
ผัวอยู่ ขม้นหาเมินไม่
อย่าให้ผัวหมองต้องแตกตม
เขื่อนนี้แล้วรวากับกินขนม

เห็นว่าวาสนามันตกต่ำ
 ขิข้างเกลื่อนกลบประจบประแจง
 เขาจะถึงเคียงกันฉันผู้หญิง
 เรียกยายเรียกย่าน่าแก่นัก

ไม่ซุบแล้วมีหน้ามาซ้ำแข่ง
 ช่วยประชันชนแข่งทำศึกคัก
 พลอยวิ่งเข้ามาสวดขอความรู้หลัก
 นางผูกคัวคั่นคัวก็ยกลูกวาง

๖ ๘ คำ ฯ

นำเขยนำนัดสี

กลับมาชีวิตชนเอาคนกลาง
 บาปบุญคุณโทษก็ไม่รู้
 มึงจะลงนรกทกคะเมน
 ภูเป็นฤๅษีชีไพร
 พากเพียรบำเพ็ญเคร่งครัด
 จะมาหยิบชกโทษโกรธซึ่ง
 ใช้คนไปนิมนต์ภูเข้ามา
 แต่แรกคิดจะซุบให้มึงมั่ง
 หฤโหดโหดเขลาเมาแก้ว
 เอาแต่โมโหออกโต้ความ
 ซุบเองเกิดเจ้าด้วยเขม่าไฟ

ช่วยห้ามให้ตีไม่เห็นม้าง

ถากถางถึงเคียงขึ้นเสียงเกน
 ทะเลาะกุก่าหมัดขัดเขมร
 ตกต๋อไต่เถนเทวทัต
 อยู่ในเมตตาสมาบัติ
 ไม่อาสัจจาธรรมฉันทา
 เป็นเหตุเพราะผัวมึงสติไม่ว่า
 ปรวรณาจะใครให้ซุบตัว
 เดียวนี้ขังน้ำหน้ากระลาหัว
 ไม่เจียมตัวว่าแก้กอแก่ไป
 มันหงอกงามอยู่แล้วใครทำให้
 คัดบักคักไว้ให้ไปล่อปลิว

๖ ๑๒ คำ ฯ

แก่นเฮยแก่นนัก

ตเคือกเต็มทชนชนว
 นี่หรือเป็นสัตย์บรรทัดเที่ยง
 ตักรอนก่อนว่าสาระยา
 เจ็บร้อนอะไรใช้หัวตัว

โมโหอีกยักชกหน้านิ้ว

ผูกคัวคั่นพลาตตอบคำ
 ถึงที่ได้เฮียงแล้วเฮียงกว่า
 หัวหงอกหัวดำก็ทำเนา
 มันหงอกก็แต่หัวของข้าเจ้า

อดอึ้งอแม่เฮียมาเหยียเข้า
อย่าพักพูดพิไรมิใช่การ
เร่งออกไปเสียยังกุฏิ

สอนให้จับเขามาเมื่อปานนี้
ว่าคาญเคืองหูจู้
ขึ้นอยู่ที่นั่นจะเป็นความ

๖๘ คำ ฯ

ลมเคยลมเดิม

ดูหมิ่นฤทธิวิพาทมนต์
จะมาจับมาได้ใครนี่
สมบัติพัสถานในแผ่นดิน
จริงจริงนะสีกาไม่ว่าเล่น
ถึงตัวเองอีเฒ่าชื้อวู้

ถ้อยคำกำเริบหยาบหยาม
ลวนลามเลี้ยวลวนคิด
วิวังทั้งนี้ของกูต้น
ท้าวยินยอมยกให้แก่กู
พระยาเธอเป็นพยานอยู่
ก็เป็นข้าของกูด้วยเหมือนกัน

๖๙ คำ ฯ

น้ำเย็นน้ำหัวเราะ

เออกระนั้นหรือคะพระนักรักรม
สมบัติบ้านเมืองแลเครื่องยศ
บริบูรณ์ทุกสิ่งข้าหญิงชาย
นางยอดรักร่วมอารมณ์ผมหอม
หรือจะไฉฉงแถมแนบเกล้า
หญิงชั่วช้าผัวตัวเดียวได้
ว่านหาขุมก็สมคิด
เข้าครอบครองเอาเป็นเจ้าของ
หน้าเป็นเล่นตัวเต็มประดา

พลงตบมือเขาะเหยียหยัน
คิดพึ่งรู้ว่าเป็นนาย
พระยายกมาให้หม่อมมอญฉาย
มั่งมีมากมายเจียนนายเวา
ผัวยอมยกให้หรือไม่เล่า
หยอกเข้ายัยยวนชวนชิต
ไม่มีอาลัยแต่สักนิต
คิดจริตติดตามแม่สื่อมา
จงห้องฮักฮักหนักหนา
กลับยมเขาะข้าหน้าไม่อา

๗๐ คำ ฯ

เมื่อนั้น

จึงว่าน่ารำคาญกับท่านชาย

นางจันท์สุตาโฉมฉาย
จ้วงจาบหยาบคายขึ้นมึงมัน

นั่นแน่หัวหงอกเป็นตอกเลา

ยี่ดยี่ดกัถ์เหงือกท่างงัน

เสกแสวังมูสาว่าฆ่าผัว

พูดได้ไม่อายแก้ปากคอ

นี่เนื้อว่าเคราะห์เพราะใจเบา

ดวงฆ่าผัวตายวายชีวา

จนท่านเมียหลวงมาทวงถึง

พระดาบสเมตตาฆ่าสักกรว

จะได้สุมใจหมายหายงุ่นง่าน

อุแม่เอ๋ยยี่ดยี่ดกัถ์หมักมวยดี

ไม่เจียมตัวมัวเมาโมหันธ์

ยังไม่ขันขันหน้ามาคำทอ

ต่อจะเคยกับตัวกระมังหนอ

สับประตีสับประต่อเจรจา

เขืออือเฒ่าทูลวิธิดา

แล้วข้าพามาให้มีดาว

น้อยหรืออืออึงมีดาว

ช่วยชุบให้เป็นสาวสิบห้าปี

ข้าชักร้านว่าคาญหูจุ

เออกระนั้นทำเข้าก็เป็นไ

ว ๑๒ คำ ว

เหลือเฮยเหลือออก

อย่าพักทำเลยกะไม่ละไคร

ควยดุดยุดมือไม่ถนัด

ยังคิดแค้นใจร้องไห้พลาง

ผัวเขาก็เห็นกันเป็นดี

จะทำไมได้มีทั้นวอย

หาไม่ไหนจะคณนามือ

ขันหน้าคำคารมคมวิบ

ทำไมกับชีวิตนิตหนึ่ง

ไม่โททนต์คันตึง

มาประตประขันน่านันได้

ว่าแล้วเสียใจจะได้ตืนาง

สองพระองค์บ้องบัดขัดขวาง

ผู้ตายวายวางชีวิตม้วย

พระญาขึ้นเล่าก็เข้าด้วย

มีผู้ช่วยนางเนื้อทิพย์

เขื่อนแล้วหรือถูกกินดิบ

ให้มันมาทำสิบไม่พวันพริ้ง

ตายวัยตายตักที่หนึ่ง

เข้าไล่หยิกทั้งทุบตี

ว ๓๐ คำ ว เติ

เมื่อนั้น

แล้วว่ายายเฒ่าดูเขาขึ้น
คู่ชู้ชู้ชู้เข้ามลักไส
น้อยหรือตะตึงตันทุ้ง

พระควาฮีนขวานนางโฉมศรี

ข้าห้ามดีดีแล้วมิฟัง
เดี๋ยวนี้ก็ขัดใจขึ้นมา
พระใสหลังล้มคว่ำมาไป

ว. ๔ คำ ฯ

เมื่อนั้น

อับอายสาวสวรรค์กำนัลใน
แต่ก่อนร่อนระไรก็ไม่เคย
เพียงได้นางสาวศรีคนนั้นมา
พาลผิดคำทอใสคอเสีย
พระฤษีนั้นก็ช่วยแค้นแค้น
ที่นางสาวน้อยคงล่อยล่อง
อย่าพักชู้ชู้ชู้ตั้งกระทุ้ง
อกเอ๋ยอับอายสู่ตายเสีย
ไหนไหนไม่มีโตงเป็นเตง
อีเฒ่าทักประสาหมันสะพลอ
เจ้ารววยายนายเรือเอกชัย
ทำให้เคืองชู้ชู้ชู้ทั้งวง
จะดีให้มัทขบตบด้วยกะลา

นางคันขมาลี้ก็ร้องไห้
แค้นใจพ้อตักภักดา
จะเกินเลยจนลามหยามหน้าหน้า
ลืมอีเฒ่าขราข้าหลวงเดิม
ให้หม่อมเมียขึ้นหน้าพาอีกเต็ม
ยุเสริมส่งข้าข้า
วาสนาเต็มกองชู้ชู้ชู้
จะมารู้ชู้ชู้ชู้ให้กลัวเกรง
ไม่อยู่ให้ชู้ชู้ชู้เขาชู้ชู้ชู้
เพราะกรรมของตัวเองจะโทษใคร
มายูแย่งแกล่งก่อเหตุใหญ่
ไปรับอีตะไรมิรู้มา
ยังจะมาแอบฟังนั่งดอยหน้า
พลาญเรียกข้าเข้ากลุ่มม่วน

ว. ๑๔ คำ ฯ

บัดนั้น

ต้องตืดตบตบไม่ทัน
ร้องขอโทษพลาญควางขอ

ยายเฒ่าทักประสาตัวสัน
งกนลุ่มลุ่มไม่สมประดี
จึงตะกายเข้าออกพระฤษี

แล้วคิดกลัวอาญาพระคำวี่
ปากมันภาวนาว่าออกเปื้อน
แม่จันท์สุดาช่วยด้วยสักครั้ง

จนลานคณานท์นี้แก้กั๊ก
ไหลเลือนเอาหน้ามาเป็นหลัง
ลูกจะมีวัยชีวิตเป็นมันคง

ว ๖ คำ ๖

ฟังเฮยฟังว่า
ทุกชีเฒ่าจัญไรมึงไม่ทรง
ฆ่าตัวกูตายไม่หายแค้น
อย่าพักสงสัยจะไม่ม้วย
พวกอีไม่ตรงหลงผิด
เด่นแรงเด่นกาต้ออิง
มึงอย่าทำสาออยลอยหน้า
ว่าพลงตบตีไม่มีเบา

จันท์สุดาถือไม้ไล่ตีส่ง
ล่อลวงกูหลงงววย
จะตบตีตอบแทนทำมึงด้วย
ใครเขาจะช่วยชีวิตมึง
หลับตาเล่นตัวละเมอหึ่ง
โกรธซึ่งหึงกูไม่ดูเงา
ที่หน้าตาเข็ดหัวเข่า
ยายเฒ่าทักประสาทเพียงขาดใจ

ว ๗ คำ ๖

เหลือเฮยเหลือทน
กลัวแล้วเจ้าประคุณขออภัย
จะหลีกไปข้างนั้นก็ถูกตี
หน้าตาบวมบอบลงหมอบขบ

เจ็บพันบ่ญญาหน้าตาไหล
พลงยกมือไหว้นอบนบ
เหลือวมาข้างนั้นก็ถูกตบ
กลิ้งเกลือกเตือกสลบไม่สมประดี

ว ๘ คำ ๖ โอด

เมื่อนั้น
ขัดใจยายเฒ่าเต็มที
อีแม่สี่ชุกชนคนเอก
สาแก่ใจเจ็บปวดชวดกินแกง
แล้วผินมาว่ากล่าวกับท้าวไท

นางคันธมาตีเมตตี
ทบตีคำทอพอแรง
โทษกเหยกชยันเหลือเมื่อแข่ง
ที่นั่นทอพอแรงมึงหรือยัง
ข้างหลงไหลไปที่เดียวไม่เหลือवल้ง

ได้ใหม่ลืมเก่าเล่าจริงซัง
เห็นชั่วร้ายอาภัพอบเขา
มิขออยู่สู้ตายตามบุญ

ไม่อินังขังข้อเลยพ่อคุณ
ทำได้ทำเขาเหมือนเต่าตื้น
นางเคืองขุ่นหม่นกลับมาฉบับไว

๖ ๘ คำ ๖ เพลง

ครั้นถึงจึงตรงเข้าในท้อง
เจ็บอกหมกมุ่นขุ่นแค้นใจ

ขึ้นนั่งบนแท่นทองแล้วร้องไห้
นางครวญคร่ำว่าไฉนทนต์

๖ ๒ คำ ๖ โคล

เมื่อนั้น
จึงกล่าวสุนทรมธุรส
อีเฒ่าเจ้ากรรมมันทำความ
เจ้าผลัดใส่ใส่ส่งเสียวัน
คำบรูณท่านว่าไว้เป็นครู
จะวางใจไม่ได้ระนียงรัก
จะมีให้เป็นสุขเผ่าหยุกหยิก
ขึ้นชื่อว่าศัตรูอย่าคบหา
จงไปผ่นผอนให้ช้อนลง
อย่าให้เกิดกตัญญูคลุกคลา

องค์พระเชษฐาคาบต
แก้ทรงยศอนุชาควี
มาติดตามทวงทึงอิงมี
เห็นทีมันจะแค้นเคืองนัก
อรวรรณตึงให้หัดหัก
มันมักมาดหมายทำร้ายเรา
จุกจิกเจ็บช้ำน้ำใจเจ้า
นึ่งเสียกระนั้นเล่าจะเกิดความ
หนามยอกย่อมบ่งออกด้วยหนาม
จะได้ความผาสุกสืบไป

๖ ๑๐ คำ ๖

เมื่อนั้น
น้องนี้มิขังข้อจางไร
จะไปพูดไกลเกลียดเป็นไมตรี
น้ำใจในคอมันบิกบีน

พระควีข่มย่องสนองไซ
ช่างไม่รู้ตัวมัวมัน
เห็นทีจะทำหนักคึกคักขึ้น
โศกเขลาเมาฝันโมโหร้าย

ยิ่งห้ามให้นิ่งเหมือนยิ่งยุ ยังกลับคุ้ยค้นเคียดไม่เหือดหาย
น้อยหนึ่งมันจะจวบน้ำจวนวาย ภัยบารมีเจ้าพระยา

ว่า ๖ คำ ๖

เมื่อนั้น

พระพี่ชายล้มแล้วแดงไร

ช่างกลัวมันเหมือนเตีเห็นเหลือไป

ดูราวกับมิใช่เป็นเจ้าชู้

เตี้ยแรงรู้แบบค้ายก็หลายเพลง

จะมานั่งกลัวเกรงผู้หญิงชู้

สุดต่ำหิ้นแข็งใจไปลองดู

พี่เห็นจะไม่สู้กระไรนัก

จงทำเทียมเลียมเลียมด้วยพาน

จึงฮอนฮอนหวานอย่าหาญหัก

ว่าจะซบฮันให้วิไลลักษณ์

เห็นมันจะลุ่มหลงปลงวิญญาณ

ว่า ๖ คำ ๖

เมื่อนั้น

พระควาวิเห็นชอบด้วยเชษฐา

ข้มแข็งใจโคลคลา

โชนจ่านำไปด้วยใจปอง

ว่า ๒ คำ ๖ เพลงซ้ำ

ครั้นถึงที่สำนักตำหนักนาง

พระค้อยเยี่ยงย่างเข้าในห้อง

หยุดยืนแผ้วม่านเมียงมอง

ดูท่านองแบบกายร้ายดี

เห็นนางนั่งกอดเข้าเข้าไถกา

เข็ดน้ำตาน้ำหุ่ย

นั่งลงเคียงข้างนางเทวี

แล้วทำทีสนิทชิดเชื้อ

ว่า ๔ คำ ๖

ปล้มเคยปล้มใจ

พี่รักใคร่ผูกพันพันเมื่อ

นึกแต่จะอิงแอบแนบเนื้อ

แม้มีเชื้อโฉมตรูคอยดูเอา

ใช้จะแสวงสมทบกลบเกลื่อน

ถึงได้ใหม่ก็ไม่เหมือนเมียเก่า

ทั้งแก่กิจวังยังพริ้งเพรา

สาวแสนเพเจ้าไม่เท่าเทียม

พิต้องจิตติดใจอยู่นักหนา

ถึงลงมาถึงเรือนเขื่อนเขี่ยม

ไม่ผินพักตร์ทักถามตามธรรมเนียม

ร่มย้วยม้ายฮายเหนียมพิไล

ว่าพลางทางขยับจับต้อง

เดียมลองโถมลูบหลังไหล่

คุเอิกทำเก้อเฮ้ออะไร

เฝ้าค้อนควักมลักไล่ไปทีเดียว

ว ๘ คำ ๖

ได้ยได้พัง

นางนึ่งนึ่งแนไม่แลเหลียว

ไพอะเพราะพริ้งจริงจริงเจียว

ข้างลตเดี้ยวปรายเปรียบเลียบเคียง

นิกจะไคว่ดีด้วยกัวยอฮาย

แกลังทำแยบคายบ้ายเบียง

ค้อยเขี่ยนเดือนลงจากเตียง

มายืนเมียงแอมม่านด้วยมารยา

คิดถึงความหลังยังคลั่งใจ

เถมลักไล่ให้อายฮายหน้า

ทั้งรักทั้งแค้นแน่นอุรา

พลางบ่นบ้าพาโลโสกี

ว ๑๐ คำ ๖ โธด

เมื่อนั้น

พระควีเห็นนางชานหนี

เสด็จติดตามมาแล้วพาที

ทำยั่วเข้าเข้าขี้ขี้วน

ว ๒ คำ ๖

งามเฮียงงามปลอด

เจ้าเป็นยอดมเหสีที่สงวน

อย่าเศร้าสรว้อยโศกศัลย์วิญจวน

เดียดายหน้านวดจะมอมแมม

ซัดใจอะไรเล่าเฝ้าโคก

จนน้ำตาเป็นความอาบแถม

จะวอนว่าเท่าไรไม่ยืมเขม

ยังมีหย่อนยอมแถมลงบ้างเดย

ท่วงทีทำราวกับสาวแต่

จนเหลือแหล่ลดยเจดเปิดเผย

รู้ระแบบแยบยลเป็นคนคอบ

อูแม่เฮ้อยอดใจไม่โยตี

โกรธหรือน้องรักว่ามลักไล่

เจ็บปวดเป็นกระไรดวงใจพี่

หยอกกันเมื่อกระนั้นยังกว่านี้

ไม่พอที่จะโมโหโกรธา

เจ้าตีทำหยาบคายให้อายเขา

พี่เฝ้าจึงวอนไม่ผ่อนหา

อภัยขอขมาจิตต์สุดา
ส่วนโทษเจ้าผิดไม่คิดบ้าง
ก่นแต่ขัดเคืองเนื่องไป

พระสิทธิอาเถอี่ยมไยไฟ
จะมารวางครวญคร่ำไครทำให้
น่าขงมั่งหรือไม่เจ้ามารยา

ว ๑๒ คำ ๖

ถ้อยเอ่ยถ้อยคำ

ก้อนพลางทางตอบวาจา
กลการอะไรเล่ามาเข้าชี้
ข้างตำออยอ่อนหวานหวานลุ่ม
พอรู้เท่าเข้าใจกันอยู่คอก
กลับมายกโทษทัณฑ์จนจริง
สารพัดจะว่าประดาเสีย
ส่วนทำเขากระนั้นก็ไป
อย่าหยุกหยิกวังหยาวใช้สาวแต่
รูปว่างชั่วช้าไม่น่าชม
ทั้งอาภัพอัปลักษณ์หนักหนา
จะขึ้นเข้าใกล้ข้างไม่กลัว
เชิญเสด็จภูไฉนออกไปเสีย
ปากคอพอดไปเมื่อไร

เจ็บช้ำน้ำใจเป็นหนักหนา
ข้างเกิดหน้าตามันหมองมอม
อุแม่เอ่ยทำที่เป็นโอบอ้อม
นี้หรือนางผมหอมมียอมยืม
อย่าลศเลี้ยวลวงหลอกกลลอกถึง
เสแสร้งทุกสิ่งใส่ไคล้
เจ็บแค้นแทนเมียเข้ามดักไล่
ยังจะยกตัวไพล่ขึ้นเหนือถม
มันคนแก่คนเฒ่าแพ้ไฉนผม
เจ้าคารุ่ศิคารมพอสมตัว
พระกิตติวัตเป็นตราแล้วว่าชั่ว
หน้อยจะพาให้มัวมอมไป
หม่อมเมียเขาจะว่าชั่วได้
ยังเจ็บใจอยู่จนประเดี๋ยวนี้

ว ๑๔ คำ ๖

เอวเอ่ยเอวบาง

พินิจว่ากล่าวแต่โดยดี
เอาแต่ความมาข่มขู่
ขัดใจจิตต์สุดาหน้าตัง

มันตะบอยวัยอย่างวัยดี
อะไรนั่นน้อยหรือทำคือถึง
ว่าคาญหูจู้จู้หึง
ยกโทษโกรธซึ่งเขาสร้างเคียว

ช่างพูดได้ง่ายง่ายไม่อายปาก
 หวงแหงนหึงผัวตัวเป็นเกลียว
 พิกี้ไม่มัวเมาเซ่ข้างใคร
 เราจามจ้วงหวงหึงเขาจึงเป็น
 เจ้าก็เป็นคนในมิใช่โจ
 พริกเจ้าจริงจริงไม่ชิงชัง
 องค์พระดาบสก็อดโทษ
 รุปรงามเป็นสาวแล้วคราวนี้
 ว่าพลางฉวยฉุดยุตคว่า
 เสด็จนี้จะไรทำใจวัน

โมโหมากหมกมุ่นคนเดียว
 คนเดียวชุ่นเดียวเรียวคอเป็นเอ็น
 จะว่าตามจริงใจให้เจ้าเห็น
 จนเกิดเชญเคืองชุ่นวุ่นทั้งวัง
 ไม่บรรเทาโทโสลงเสียมั่ง
 อุดล่ำหม่าว่าหวังจะให้ดี
 ท่านจะโปรดชูปให้เหมือนเช่นพี่
 เข้าชื้ออยู่ไยไปด้วยกัน
 กุมกรกัลยาพาผายผัน
 หุนหันฮึดฮัดสะบัดมือ

ว. ๑๔ คำ ๖

แคนเฮยแคนนั๊ก

ซุ่มเหงคนเข้าฉุดยุตฮื้อ
 มีชวนหยิกให้ยักปลองดู
 ชีชะเชิงชั้นข้างผันแปร
 ข้าเข้าใจอยู่คอกอย่าหลอกล่อ
 สู้ตายวายวางชีวี
 ทำผิดกิจกรมประสมประสาน
 ใจคอกคู่คู้ดังงูเลื้อย
 ถึงมีชูปให้งามก็ตามเถิด
 ว่าพลางควญควรว่ำไร

ข้าไม่มกหัวไปทำไมหรือ
 ถูกลือขั่วเข้าเฝ้าตอแย
 จะฝากไปให้ชู้ช่วยชมแปล
 มาพูดแก้แทนกันชั้นสันที
 จะลงให้ไปง้อพระญาติ
 ไม่เชื่อถือโยคีชีเปลือย
 หยาบข้าสามานย์เหมือนขี้เลื่อย
 ไม่อยากง้อให้เหมือนขี้คว้านไป
 ผิดก็ตายเสียเกิดเฮาชาติใหม่
 สะอึกสะอื้นให้ไปมา

ว. ๑๐ คำ ๖ โศก

เจ้าเอยเจ้าโมโห
จะห้ามก็ไม่หยุดสุดบัญญัติ
ให้ไปหาพระฤๅษีก็มีไป
คิดถึงอดีตชีวิตอีก
ท่านจะขอให้มันสาวดีว่าชั่ว
ต้องกระจากคูหรือนั่นนั่นสนั่น

ร้องไห้โฮโฮพาใจ
ยิ่งกว่าน้ำหลังน้ำขังนัก
เอออะไรนี้เล่าเผ้าหน้าวงหนัก
มันจกงามเสียแล้วทีนี้
ทำกับตัวเปล่าเปล่าไม่พอที่
น่าบดสีสมประกอบแก้มคาง

๖ คำ ฯ

เจ็บเอยเจ็บอก
ค่อยตลปชวดเฟื่องเครื่องสำอาง
ทุบกระถางกระโดนโยนผล
ใครอย่ามาจุกจิกหยิกให้ยับ
อูแม่เอ้ยเอ้ยเหาะหัวเราะซ้ำ
น้ำใจในคอใช้พอด
ก็ยอมรู้ยอมเห็นมาเล่นไฟ
หน้อยจะตามเลี่ยจนเอาจนตา

ฉวยกระจากขึ้นกระแทกแตกผาง
ทั้งขว้างหกคะมาทั้งสำหรับ
ฉีกที่นอนหมอนมุ้งเอามัดดับ
ผีบ้านผีจับแล้วทีนี้
อีคนร้ายรามากะหาตี
มันรวกกับอักษิใหม่หลังคา
ขึ้นเข้ามาโยกสัดเคียงซ้ำ
หนังกำพว้าจะลอกปอกเปื้อยพอง

๗ คำ ฯ

น้อยเอยน้อยหรือ
ถ้วยโลหทุบกระแทกแตกเป็นทอง
วาคาก่างวดสักก็เบย
หน้อยหนึ่งก็ทะเภาจะเข้ามา
ไม่พอที่ตัววักระทบควา
แสวงสับั้งสับัดคตรอน
ดีแต่ทำมันปั้งขึงขีเหว

ตมูกมือทำไมกับข้าวของ
หยาบคายร้ายรองเต็มประดา
ค่อยเสียอีกเกิดไฟไม่ว่า
คอยซื้อหาเอาใหม่อย่าทุบขว้อน
สัญญาติกระต่ายแก่แม่ปลาช่อน
จะช่วยเหลือให้ดีกว่านี้

ล่อ ไวไวใจหายเจียวยายเฒ่า

ไม่เสียมเยียมตัวมันมา
เมื่อมีรักรูปร่างก็ตามใจ
ซักร้านอยู่เฝ้าพะเน้าพะนัง
ว่าพลางทางทำเดินออกมา
มาฉวยฉุดฉุดคว้าเข้าไว้โย

เธอเอาแต่อะไรมาบ่นถึง
ที่นั้นใครอย่าไปหึง
เกิดขึงโกรธแล้วก็แล้วไป
ดูทีจะว่าเป็นโดน
เธออะไรน่าซังทำรังแก

ว ๑๒ คำ ฯ

นำเขยนำหัวเรือ
ชั้นจวนเจียวหนอทำท้อแท้
หรือว่าลึกลับถึงเมียรัก
เข่นนี้แล้วหลับตาลงมาโย
จะจัดทะเลทวารกรรมทำ เขียว
ให้สาแก่ใจคนเล่ห์กลดี
ยกโทษโกรธซึ่งว่า เป้งป็น
ถึงจะใช้ให้ชนบนหลังคา

ใจของคุณเคียวที่เดียวแหละ
ประเดี้ยวใจจะแวกกลับไป
ไม่เต็มพิกตรักครู่อยู่ไม่ได้
เกิดจะไม่ลงให้จรัล
เกาะไว้คู่เล่นเช่นลูกหนึ่
พาลวิพาลขวางข้างพูดจา
ที่นั้นจะผ่อนผันหันหา
เด่นโลดโกลสงมาจะทำตาม

ว ๑๔ คำ ฯ

เจ้าเขยเจ้าสำนวน
ช่างล้ำออยออมอดงดงาม
เดิมทีทำกะตัวตะละสาว
จนขี้เกียจจวนวอนอ่อนใจ
ถ้าว่าหาไม่ที่ไหนนาง
หากคิดนิตเดียวจุดออกกรรมัง
แม้ไม่เวทนาจะหย่าเสีย
ว่าไว้ให้รู้จักสำนึก

แต่ล้วนชั้นคนองเป็นสองงาม
เอ๊ะจะหย่อนผ่อนตามแล้วหรือไร
ดูราวกับแรกเข้าหอใหม่
จะห้ามเจ้าทำอะไรก็พั่ง
น่าเพื่อนลงสัวดวงที่กลางหลัง
จึงหยดขยี้ตามใจให้เจ้าเขย
ขี้เมียดขี้มมิดรัก
รู้ดีทัวแล้วก็แล้วไป

จงอาบนํ้าอาบท่าทาแป้ง
เอาอุปเทียณข้าวตอกดอกไม้
ที่จะลาโฉมยงนงคราญ
สั่งเสิร์ฟเสด็จบทร

จัดแจงแต่งตัวหัวใหม่
รีบไปขอสมาธิกรรม
ไปตรวจตราเตรียมการไว้ทำก่อน
มาปราสาทภูธรทันที

ว ๓๒ คำ ว เสมอ

ครั้นถึงจึงประณตน์อ้อมเกด
เปรมปรีดิ์ยิ้มแย้มยินดี

กราบบาทบาทพระพุทธรูป
พาทีทูลแถลงแจ้งกิจจา

ว ๒ คำ ว เจริญ

เมื่อนั้น
จึงตรัสสั่งนางกำนัลมีทนต์
จะไปขอสมาธิพระอาจารย์
ถ้ำรูปงามเป็นสาวเห็นท้าวไท
ทำไมกับมันฮั่นจันทรา
ไม่ช้านักสักหน่อยมึงคอยดู
ว่าพลางนางเข้าที่ทรง
ผัดหน้าทาแป้งแต่งเติมที่
นุ่งผ้าไหมพัดถักผุดผ่อง
ครั้นเสิร์ฟเสด็จจรรจร

นางคันธมาลีก็ทรรษา
จงเร่งหาข้าวตอกดอกไม้
นิมนต์ท่านช่วยชุบตัวให้
จะรักใคร่หายโกรธโปรดปราน
จะตีดำให้กลัดตัวเป็นหนู
ตัวกูจะเป็นสาวแล้วคราวนี้
ขมิ้นผงบุปผาได้ชัดดี
คู่ตั้งดงามจนครวญครัน
ห่มสไบกรองทองเจิดจรัส
สาวสวรรค์กำนัลนางต่างตามมา

ว ๓๐ คำ ว พลาญ

ถึงท้องพระโรงหลังถ้ำวัง
อภัยคอดสูพระสีทอา

ทาลับลับล่อล่อหลบหน้า
เข้าแฝงฝ่าผนังบังกาย

ว ๒ คำ ว

เมื่อนั้น
ยิ้มพลางทวงท่าทักทาย

พระคำวีนชมสมหมาย
นี่แนนางโฉมฉายข้างกระไร

แต่งตัวน้อยหรือเจ้าเฝ้าตะบอย
เจ้าเล่ห์เจ้ากลเป็นพันไป
มาแล้วหรือเจ้าเข้ามา
จะขลุบของคั่นงคราญนั้นท่านรับ

พินิจคอยจนเหงื่อจมูกไหล
ทั้งแสบคายภายในก็ลึกลับ
พื๋อจนว่าพระฤๅษีได้เสร็จสรรพ
เจ้าจงคำนับพระมุนี

ว ๖ คำ ฯ เຈຈາ

เมื่อนั้น
สับงัดสับขั้ตเคืองพระสามี
แล้วอุตสาห์แฉ่งขึ้นผืนใจ
ถืออุบเทีย่นคอกไม้ใส่พาน
คิดขยั้นครั้นคร้ามพระฤๅษี
ทั้งสะเทินทั้งอายชายหน้า
แฉ่งใจขอสมมาพระอาจารย์
พิมพ์ทำแต่ปากยิบยิบ

นางคันทมาติมเหต
เทวีวีรออยู่ช้านาน
จำเป็นจำไปสมัครตมาน
ค่อยคลานเข้าไปใจทักทัก
ด้วยเค็มที่ถึงเคียงกับเธอหนัก
ก้มพักตร์เมียงมอยค่อยกระซิบ
คลนคลานหลงไหลไม่ได้ลิบ
อู้อืออู้อืออยู่ในคอ

ว ๘ คำ ฯ เຈຈາ

เมื่อนั้น
ยืมพลางทางว่าได้คำทอ
เธอจะต้องสัญญาว่ากันด้วย
ต้องทำการอีกทีกรีกโครม
จะให้เจ้าเข้านั่งริมกองไฟ
จะไปทำวุ่นวายเมื่อปลายมือ

พระดาบสนั่งพั่งนั่งหัวรอ
รูปขอตมาติกาโยม
ที่จะให้กู้ช่วยรูปโยม
เอาฟันไฟได้ไหมให้ลูกฮือ
ร้อนรนจะทนได้แล้วหรือ
ปรึกษาหารือเสียเดี๋ยวนี้

ว ๖ คำ ฯ

เมื่อนั้น
ได้พั่งว่าน่ากลัวเต็มที

นางคันทมาติมเหต
เทวีอ้าอึ้งตะลึงตะไล

ครั้นจะมีรับคำทำตาม
ครั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตอบไป

กลัวรูปจะหางามเหมือนผิวไม้
ร้อนรนอย่างไรก็ตามบุญ

ว ๔ คำ ฯ เจริญ

เมื่อนั้น

องค์พระมหากษัตริย์
ยังเฝ้าแก้แค้นเมื่อยเสียน้ำใจ
จงตั้งใจตั้งคอดย่ำเท้า
ว่าพลางทางตั้งเส้น
ม่านกั้นเหมือนกั้นกับขลุ่ยเรา

พระคาวีเสด็จขึ้นกระหน่ำหนุ
ซุบพิงรุ่งน่มพ้อแพ้
จะใครให้รุ่งราวสาวแต่
เป็นแต่ร้อนรนก็ทนเอา
จงกองไฟไว้ที่หลุมเก่า
เร่งวัดเร็วเข้าให้ทันการ

ว ๖ คำ ฯ

บัดนั้น

ลูกเด่นออกมาหน้าพระลาน

เสนาค่านับรับบรรหาร
แต่งการครบครันมีทันช้า

ว ๒ คำ ฯ เจริญ

เมื่อนั้น

รูปนัสมเพชเวทนา
ขอเชิญท้าวไทเข้าไปด้วย
ว่าพลางทางเสด็จจรด

พระฤๅษีเสด็จแจ้งแกล้งว่า
จะช่วยขลุ่ยส้าเสียบเคียง
จะได้ช่วยตักเตือนมเหสี
พระคาวีชวนนางพลางตามมา

ว ๔ คำ ฯ เสด็จ

ครั้นถึงม่านกั้นชั้นใน

พระฤๅษีจึงมีอาจา

เห็นเปลวไฟวังแสงแสงกล้า
เชิญเสด็จเข้านั่งริมกองไฟ

ว ๒ คำ ฯ

เมื่อนั้น

หยุดยืนดูบอกตกใจ
เพลิงแรงน้อยหรือพระฤๅษี
เข้เน้งไกลไหนจะรอดชีวา

เมื่อนั้น

เสแสร้งแกล้งร้องว่าไป
นี่หรือว่ากล้าทำดาขาว
จนเปล้าเปลวอย่าย่อท้อ

เมื่อนั้น

อภัยทอดอวยพระมณี
ตรงเข้าไปนั่งลงข้างหลุม
ลุกขึ้นเต้นบักบักสะบัดใบ
ผินมาว่าแก่พระนักสิทธิ์
เพลิงแรงร้อนเหลือจนเหงื่อพรอาว

เมื่อนั้น

เมื่อรูปพิศวาดก่อนร้อนกว่านี้
พี่อุลล่าห์แข็งเนื้อแข็งใจ
นี้ขะรอยวาสนาเจ้าอาภัพ

เมื่อนั้น

ตะฮันพลางทางว่าน่าน้อยใจ

นางคันธมาลีเดียวได้
น้ำกลั้วกระไรกะนั้นนา
อยู่ถึงนี้ยังร้อนเป็นนักรหนา
นางมิตพรวนนิ้วหน้าระอาใจ

ว ๔ คำ ๖

พระดาบสอดข้มมิใคร่ได้
เป็นกระไรลดหยหลังวังวอ
ไม่พอใจเป็นสาวแล้วหรือทนอ
ตั้งใจตั้งคอให้จ้งดี

ว ๕ คำ ๖

นางคันธมาลีเต็มเหต
เหว่นึกมานะแข็งใจ
เพลิงร้อนร้อนไม่ทนได้
อกใจระวัดตัวต้นท้าว
ข้าเห็นผิวดำว่าที่เจ้าเล่าว
มันจะสาวมิสาวก็ตามที่

ว ๖ คำ ๖ เจรจา

พระดาบสจึงว่าอย่าฮึงมี
ดูเปลวอักษ็อกอกอุบวับ
โคตแมสัวลงไปไฟก็ดับ
จึงกระดึบกระด่ายวุ่นวายไป

ว ๔ คำ ๖

นางคันธมาลีก็ร้องไห้
บอกว่าทนไม่ได้ไม่ซื้อเลย

ดูเยี่ยงท้าวไทใจกล้าแก้ว
คอยแต่หัวเราะเยาะเย้ย
คิดว่าผัวมาด้วยจะช่วยมั่ง
นางตีโพยตีพายมากมายไป

เป็นหนุ่มแล้วไม่อินังนังเคย
ฟ้าผีเกิดเขย่นำแคนใจ
มีรูปร่างดูเล่นก็เป็นได้
ร้องไห้ร้องห่มไม่สมประดี

ว ๖ คำ ว โศก

เมื่อนั้น

ไม่เคยพบเคยเห็นเช่นนั้น
กลับมาโกรธคนอื่นครั้นแครง
ร้องไห้เก้อเก้อเฮฮะไร
เวทนาอุทสาห์ช่วยตักเตือน
ซักร้าน้องอนวอนนิง

พระคาถาทำว่าน่าบัดสี
พาลวิพาลขวางทุกอย่างไป
ที่ตัวซัจริตเองหาว่าไม่
ซัดใจขึ้นมามั่งแล้วจริงจริง
กลับแซะเขื่อนฮึดฮัดตะบัตตะบึง
มิใช่สันมู่หญิงทั้งพารา

ว ๖ คำ ว เกรง

เมื่อนั้น

เป็นน่าสมเพชเวทนา
แต่แครงรูปก็ตั้งญัตต์หน้าผัว
ข้างศึกากก็ว่าไม่กลัวตาย
มาร้องให้เป็นกลางอยู่อย่างนี้
อย่าซังโกรธโทษผัวของตัวเอง
ว่าพาลทางแครงเสรววล
ออกจากม่านทองจรววล

พระฤๅษีพลอยซ้ำว่า
ไม่พอที่ตีกาทำวุ่นวาย
อันซุบเนือซุบตัวมิใช่ง่าย
ยังกลับกลายเสียได้กูไม่เคย
ก็เสียกิจพิธีแล้วโยมเอ๋ย
บุญเราไม่เคยได้โปรดกัน
ตรัสชวนน้องชายผายผัน
นางคันธมาดีก็ตามมา

ว ๘ คำ ว เสมอ

พระดาบสชั้นนั้บัลลังก์อาสน์
จึงแกลังพูดให้สันนินทา

พรั่งพร้อมพระญาติวงศ์
รูปสงสารนางพระยานี่ดูใจ

จะชูปให้ร่นราวเหมือนท้าวผัว
ทั้งนี้เพราะเคราะห์กรรมทำได้
รปมาช่วยบ้วยการก้านข้า
แล้วเสแต่ร้างแกล้งตรัดกับน้องชาย
ว่าพลางทางทำเป็นแคว้งควัด
ออกจากวังในรีบไคลคลา

นางก็กลัวร้อนรนไม่ทนได้
เผอิญให้เคื่องชุ่นวุ่นวาย
จะขอลาญาติโยมต้นทั้งหลาย
รูปขอถวายพระพรลา
ถือพัคชนนบกบ้องหน้า
กลับไปพาราด้วยฤทธิ

ว ๘ คำ ว เขิต

เมื่อนั้น
จึงว่าแม่นางคันทมาลี
ไม่พอใจให้ตัวเป็นสาวแต่
ที่นี่ย่าไปมาหาเรา
เข้าในห้วงสุวรรณบรรจง
เรชมเมียบขวัญจันทสุดา

พระคำว้ทำโกรธมเหสี
ท่านจะชูปให้ตีก็มีเอา
ก็อยู่ตามประสาแก่เกิดดีเจ้า
พระตรัสเท่านั้นแล้วก็ลุกมา
ขึ้นนั่งเตียงเคียงองค์ขนิษฐา
แล้วเล่าแจ้งกิจจาสารพัน

ว ๖ คำ ว เจริจา

เมื่อนั้น
ยายเหล่าสาวสนมกำนัล
ตรงขึ้นแท่นรัตนัชชาด
ทอดองค์ลงคร่ำครวญคราง

นางคันทมาลีให้หันหัน
กึ่งก้นมายังตำหนักนาง
ให้จุ่นง่านหงุดหงิดบิตหน้าต่าง
เพียงนางจะวินาศขาดใจ

ว ๔ คำ ว โศค

ตอนที่ ๔ พระคำวืรกับไวยัท

บัดนั้น

เก็บปวดขมขื่นด้วยรอยไม้
นั่งคิดถึงตัวกลัวตาย
ครั้นนุกูเหมือนอยู่ในรก
พระคำวืมาได้ถึงในวัง
แต่ตัวของกูรู้ความลับ
จำจะบอกออกความทั้งนี้
คิดแล้วอื้เฒ่าทรลัษณะ

เฒ่าทักประสาทชาติไพร่

ฝนไฟลทาแผลที่บวมฟก
ให้เสียตายชีวน้ำตาตก
เขาดีชกตบต้อยย้อยยับ
ใครยังไม่แจ้งกิดติศัพท์
เห็นจะจำเข้าเสียด้วยแค้นนัก
ให้นางคณธมาดีแจ้งประจักษ์
รีบมาตำหนักนางเทวี

ว ๘ คำ ว เชิด

ครั้นถึงจึงค่อยมองเมียง

ใครจะเดินไปมาก็ไม่มี
เห็นนางครวญคร่ำว่าร้องไห้
รอรังนั่งเพ็งปากประตู

เห็นเงิบตู่เตี้ยงสาวศรี
ได้ที่ค่อยย่องมองดู
จะลุ่มเล้าเข้าไปก็กลัวอยู่
นัยน์ตาสอดตลอดดูตามม่านทอง

ว ๔ คำ ว

เมื่อนั้น

ไต่ยีนเสียงกรุกลุกขึ้นมอง
ท่าหลบเสียงเฮียงฮายหม้ายขมขื่น
ผินหลังนั่งคดกิริยา
แล้วหีบพานหมากมาหามะกรูด
นั่งหยัดคัตติจิริตกริถนั

นางคณธมาดีเศร้าหมอง
หมายว่าผัวย่องตามลงมา
ขมขื่นขมขื่นใหญ่อยู่ในหน้า
ชักผ้าห่มบีบทำบิภพแล้ว
เอาเตี้ยบชุดแทะกั้มตมผิว
หีบพัค้ำมัจจมาโบกกลม

แล้วแกลังทำทั้งพิศษะบัดหน้า
ครั้นแล้วไม่เข้ามาเหมือนอารมณ์
แต่เห็นเป็นเฒ่าทศประสาธ
เหลียวซ้ายแลขวาคว่าไม่

แค้นนักหนาอะไรได้มาห่ม
ลงจากแท่นบรรทมเดินออกไป
พยายามทนหันมันได้
เคืองขุ่นหม่นไปจ. ตีวัน

๖ ๓๐ คำ ๖

บัณฑิต

ก็มกราบบาทาแล้วว่าพลัน
ซึ่งลูกวิบัติที่สุดตาม ใจ
ควรจะเคืองขุ่นแค้นแทนทด
ยังพระวงสงสารแม่ทูนหัว
พระทรงธรรมลี นุราช. เรืองชัย
อันพระโสมยงองค์
พระฤๅษณ์ชะรอยเป็นเพื่อนรัก
แม่อย่าพระวงลงลัย
อันพระคาวิมลี เคญ

เฒ่าทศประสาธกลัวตัวสั้น
แม่อย่าเพื่อทนหันจงเงือกคง
ให้แม่ได้ความอาลัยภัย
ถึงชีวิตปลิดปลดไม่น้อยใจ
ไม่รู้ตัววังวองงหลงไหล
ตาย. ดียในไฟนั้นแน่นัก
สามิจันทร์สุดาขารู้จัก
ซัดมชักกันมราสารพัน
ลูกจำได้จริงจริงทุกสิ่งสรรพ
พระชรวิคณนี้ไม่วางท่ากาย

๖ ๓๐ คำ ๖ เจริญ

เมื่อนั้น

นั่งลงซักไซ้ไล่เลียงยาย
นางชื่อนทรวง ขั้ทรงโคก
เมียทศทานภูธรอณวิง
ช่างนับถือฤๅษี. คำ
จักเห็นหน้าชั้ยจะพลอยตาย
ว่าพลางตีกอกหัว

นางคณธมาลิกใจหาย
เห็นสมวัยเรื่องความงามจะจริง
พระสามิหลงมัวด้วยผู้หญิง
กลับซังซิงไม่เชื่อเนื้อเควระหวั. ย
มันดวงหลดชกคดลก. ผาเดียวง่ายง่าย
ด้วยอุปาย. เล่ห์กลมันพันคิด
ไม่รู้เนื้อรู้ตัวแต่ลักหนิ

หลงสำคัญมั่นหมายว่าทรงฤทธิ์
โอ้ว่าพระทูลกระหม่อมแก้ว
มันทำให้เจ็บช้ำน้ำใจนัก
ยิ่งคิดยิ่งแค้นแสนร้าย
ให้มุ่นหมกอกใจคั่งคับ

จึงกระชิตติดตามด้วยความรัก
ตายจากเมื่อยเสียแล้วพึ่งประจักษ์
จะเผาเกล็ดแข็งชักให้ย่อยยับ
ได้เจ็บได้ช้ำก็หลายกลับ
จนลมลอยพลอยจับไม่สมประดี

ว ๑๒ คำ ว โอต

บัดนั้น

ร้องเรียกหากำนัลชั้นที่
เห็นนางนั่งแน่นเข้าแก้ไข
บ้างวิ่งไปเรียกหมอพลัดวัน

ยายเฒ่าเข้าประคองมเหสี
ชิงมีวียงมาพร้อมหน้ากัน
อกใจระวิวัดวุ่น
นวดพันคอยพันสมประดี

ว ๔ คำ ว เกรจา

เมื่อนั้น

กลุ้มกลัดขัดแค้นแสนทวี
จึงเข้าไปในที่ไสยาสน์
แล้วว่าจะคิดอ่านประกรวโค
อันเสนาข้าเฝ้าทั้งหลาย
แต่เราสองป้องจิตคิดคด

นางคันธมาลีมเหสี
มิรู้ที่จะปริักษาทาริอโค
เรียกเฒ่าทักประสาทมานั่งใกล้
เราจะได้แก้แค้นแทนทศ
สำคัญว่าเจ้านายไปเสียหมด
จะเลี้ยวตลอดบด้างมันอย่างไร

ว ๖ คำ ว

บัดนั้น

เมื่อย่ำหวาดทวันพรันพระทัย
จะคิดเป็นแบบคายนายสน
เห็นพอจะปริักษาทาริอ

ยายเฒ่าทูลแจ้งแถลงไข
มันเหมือนกับลูกไก่อยู่ในมือ
ตริกวาทาคนที่สัตย์ซื่อ
จงเขียนหนังสือบอกความลับ

ให้คิดอ่านการศึกษองุ่น
แม่นเมื่อไรได้ก็ยกทัพ

เมื่อนั้น

ยินยอมพร้อมใจเธอด้วย
อันพวกเสนาข้าเฝ้า
เห็นแต่เจ้าไวยทนต์ดา
เพื่อนเป็นคนสามารถหาญ
มีฝีมือลือเลื่องเฟื่องฟู
ยายช่วยลอบถือหนังสือลับ
ว่าพลางนางหยิบกระดาษไทย

บัดนั้น

เอาหนังสือซ่อนใต้ในกระต่าย

ครั้นถึงจึงเข้าไปประตู

กัมภวานคสถานเข้าไปวันทา

เมื่อนั้น

เห็นรูปร่างขอมข้อมทรลักษ์ณ
อเฒ่านักวิชาเหมือนบ่าวหลัง
มีฐานะประับเป็นอย่างไร

ควบคุมผู้คนไว้เสด็จสรรพ

มาโจมตีฆ่าเสียให้หมดม้วย

๖ คำ ฯ เสร็จ

นางคันทมาลีเห็นดีด้วย

จึงว่ายายจงช่วยกันตรึงตรา

กลัวเขาจะไม่ยอมเหมือนอย่างว่า

ด้วยข้าอุปถัมภ์บำรุง

ทั้งธานีชำนานการรบพุ่ง

พระเจ้าสูงไฉ่น้ำเชื้อใจ

ไปบอกให้ยกทัพมาจงได้

เขียนหนังสือส่งให้แก่ท่านยาย

๗ คำ ฯ

ยายเฒ่าขึ้นชมสมหมาย

ผินผายไปวังพระนัคดา

๘ คำ ฯ เสร็จ

เห็นเสด็จออกอยู่ข้างหน้า

เหนืยมานิ่งหมอบทอบฮัก

๙ คำ ฯ

ไวยทนต์แลดูไม่รู้จัก

ทำศึกคักคุกคามตามไป

หน้าเคอะเขอะซังมาแต่ไหน

จะทำไม่มึงมาหากู

๑๐ คำ ฯ

บัดนี้

พูดลากล้าพัวพัว
แล้วพูดว่านางคันธมาลี
เป็นความขี้เกียจมากมาย

เมื่อนั้น

จึงรับมาแต่สิ่งพังพิน

ในสารสมเด็จพระเจ้าบ้ำ

ด้วยฤๅษีขี้บ้ำมาลงเรา
เอาผิวสีจันทสุกามาไว้
อันพวกเรานี้เห็นไม่เป็นการ
ขอเชิญหลานแก้วผู้เกลวักกล้า
เหมือนเห็นแก่พระองค์ทรงธรรม
แนบเสด็จการครองนิมิตความชอบ
เจ้าจะได้ครองเมืองเรืองยศ

อ่านจบจบพ้นหันหัน

ลูกชั้นกระต๊อบเตยงเตยงอิงไป
น้อยหรือฤๅษีมาทำเล่น
ผิวสีจันทสุกานักล้าวัน
กูจะจับเป็นมาเช่นฆ่า
ถึงจะมีฤทธิ์ไกรก็ไม่กลัว

เดมาหักประสาทกลัวตัวเป็นหนู
เอาหนังสือชั้นชูเป็นแบบค้าย
ให้ขำนำของนี้มาถวาย
พลางยอบกายเข้าไปให้ใกล้ชิด

๖ ๔ คำ ๖

ไวยหักเห็นกระต๊อบประหลาดจิต
พลางพินิจนั่งอ่านแต่เบาเบา

๖ ๒ คำ ๖

ตั้งแต่กินน้ำตาต่างข้าว
เผาลงของเจ้าให้วายปรมาณ
อยู่ในปราสาทราชฐาน
มันจะพาดเอาผิดคิดฆ่าฟัน
มาจับตัวมันฆ่าให้ว่าสัตย์
ช่วยมันพ้นภัยแก่คนแทนทด
บ้ำจะมอบสมบัติให้ทั้งหมด
จึงรับหากำหนดช้อย่านอนใจ

๖ ๘ คำ ๖

เคื่องขันตาลเคื่องไม้ดัดไม้
ข้าไททูลกลบกระต๊อบกัน
ลงเฝ้าคนเป็นให้อาสา
มาปลอมเป็นทรวงธรรมแทนตัว
ให้สาสมน้ำหน้าทั้งเมียผัว
ตัวต่อตัวสู้กันไม่ครันคร้าม

๖ ๖ คำ ๖

บัดนั้น

พระอย่าพัวพันธุวาม
ศัตรูอยู่ในราชฐาน
อันองค์พระศาวิก็มีฤทธิ์
จงจับให้มันคนให้ตาย
คิดให้รอบคอบแล้วยกไป

ขยายเตมาเห็นอิงจึงทูลห้าม
การณวงศ์สงครามทั้งค่อยคิด
จะทำการแก้ไขให้ล้น
ถอดชีวิตไว้ในพระวรราชย์
อย่าถูกลูกผู้ร้ายหาควรไม่
จึงจะจับตัวไว้ทั้งใจนึก

ว ๖ คำ ๖

เมื่อนั้น

ขอรู้ขอหลักหักหัก
จะเข้าออกยกย่อนผ่นปรน
ทั้งพิชัยสงครามสามก๊ก
ขยายกลับไปทูลพระเจ้า
คำวันนั้นลอบกันเป็นวันนัก

ไวยทัตหันหันไม่ทันตรึก
ข้าเคยพบรบศึกมาหลายยก
เล่ห์กลเราน้อยอย่าวิตก
ไต่เรียนไว้ในเอกสารพัก
ว่าเราพร้อมอาสาไม่ชั่งชั่ง
จะเข้าไปจับมัดเอาตัวมา

ว ๖ คำ ๖ เสร็จ

บัดนั้น

มิเสียทีที่เป็นพระนักดา
ข้าจะเข้าไปทูลนางโฉมขง
ว่าแล้วกราบลาคลาไคล

ขยายเตมาสอพลอหัวร่อว่า
แกลัวกลัวสงครามไม่ขามใคร
ว่าพระองค์จะอาสาได้
มายังวังในทันที

ว ๔ คำ ๖ เสร็จ

ครั้นถึงจึงตรงเข้าในท้อง

กระซิบทูลแถลงแจ้งคดี

นั่งริมแท่นทองมเหสี

พูดจาพาทีเป็นความลับ

ว ๒ คำ ๖ เสร็จ

เมื่อนั้น

นั่งนึกตรึกตรางจะยกทัพ
จึงเรียกหาบรรดาข้าไท
เอาคตัส^๕แจงให้ฟัง
เรานัดกันวันนี้ให้พร้อม
จับอ้ายทรชนคนพาล
ทำไม้กับศัตรมันผู้เดียว
ถึงเสนาข้าเผ่าเหล่านันไชว

บัดนั้น

ต่างคนบังคมชมนั้ญญา
ตัวข้าทั้งปวงจะอาสา
พระเป็นเจ้าข้าแดงเสียดวงนั้

เมื่อนั้น

จึงว่าถ้าสำเร็จการณรงค์
จงรีบเร่งวัดไปจัดพล
ให้ได้สักพันหนึ่งสองพัน

บัดนั้น

อยากจะได้ไ้ดด้มียศ
แล้วบังคมลามาช้างนอก
ได้คนร่วมจิตคิดการ

ไวยทตัสใจไม่นอนหลับ
ไบโจมจับไฟที่ในวัง
ที่ไวยเนื้อเชื่อใจมาพร้อมพรั่ง
ตามหนังสือ^๕นั้นทุกประการ
จะไปล้อมปราสาทราชฐาน
จงจำทำประจานให้สาใจ
จะรบบับจับเดี่ยวที่ไหนได้
ถ้าแจ้งใจก็จะบ่ฉวนรอนมา

ว ๘ คำ ว เจรจา

พวกข้าเจ้าเอาหน้า
พระตรึกตราดังนั้นนัก
ออกหน้ารุกโรมโหมหัก
คงสมัครสู้ม้วยด้วยพระองค์

ว ๕ คำ ว

ไวยทตัสขึ้นชมสมประสงค์
เราก็งได้ดัดด้วยกัน
ผู้คนเคยรบที่แข็งขัน
จะเล่นมันวันนี้ไม่เงือตงค

ว ๕ คำ ว

พวกข้าไทใจฮึกซันทั้งหมด
ต่างสบถให้สัตย์บัญญัติ
เที่ยวบอกข่าวไฟที่ใกล้บ้าน
ประมาณสองพันล้วนสันทัก

ว ๕ คำ ว เจรจา

ตัวนายรายจตชื่อเตียง
ต่างคนสัญญาอาณัติ

ได้เตียงพร้อมใจให้สัตย์
แล้วไปวังไวยทักทั้งไพร่นาย

๖๒ คำ ฯ เจริญ

เมื่อนั้น
ได้ผู้คนพลไพร่มากมาย
ทวนง้าวหลาวแหลนพร้อมพรัง
แล้วให้เตียงเหล่าเหล่าโยธา

ไวยทักขึ้นชมสมหมาย
จึงให้แจกจ่ายเครื่องศาสตรา
อีกทั้งหอกดาบปืนมา
จะได้กล้าหักหาญทำการเรา

๖๔ คำ ฯ

บัดนั้น
ต่างคนโคลงหัวมัวเมา
ต่างคนประกวดอวดรู้
บ้างหลับตาอ้าปากพูดเพ้อ

พวกไพร่ใจมิพินเหล้า
บ้างเข้าสบกกันเป็นเกลอ
การกู่แล้วใครไม่เสมอ
เสียงเอะอะคะเอออีกทีก

๖๕ คำ ฯ เช่นเหล้า

เมื่อนั้น
ชื่นชมสมทวงนงนิก
จึงสั่งพวกพลคนทั้งหลาย
ทั้งนายม้าผูกม้ามากอยรับ
จะแก้แค้นแทนเจ้าชีวิต
สั่งเสร็จเสด็จคลาไคล

ไวยทักหัวหาญในการศึก
จนยามศึกมีตนผ่นพยับ
จงจัดแจงแต่งกายให้เสร็จสรรพ
แล้วกำชับกำชาซ้ำไท
ใครอย่าคิดซัดลาทหวาดไหว
ตรงไปสรงชลฉับพลัน

๖๖ คำ ฯ เสมอ

ชำระสระสรงทรงเครื่อง
แล้วกินว่านยาทาน้ำมัน

รุ่งเรืองพรรณรายฉายฉฉ
โพล่พันผูกผ้าประเจียดรัด

คาดตะกรุดเครื่องรางอย่างยอก
แล้วดื่มน้ำสุราอาพัด

แหวนพิรอดสวมใส่นิ้วพระหัตถ์
พอกำคั้ตถึงตัวไม่กลัวใคร

ว ๔ คำ ว

เสด็จสรรพจำกระบี่ลีลาศ
แผ่นหลังม้าอาชาไนย

องอาจมิได้พริ่นพริ่นไหว
รีบวันพลไกรไคลคลา

ว ๒ คำ ว กราวนอก เขิก

ครั้นถึงราชฐานทวารวัง
ไวยทักตรัสสั่งโยธา

คัมคังไพร่นายซ้ายขวา
อย่าช้าช่วยกันพ้นประตู

ว ๒ คำ ว เกรจา

บัดนั้น
ไต่พลางวางวังพริ้งพริ้ว

เหล่าพวกทหารถือขวานหมู
พ้นประตูตึงตังพังทลาย

ว ๒ คำ ว เขิก

บัดนั้น
ทั้งพวกนอนประจำของกองราย
บ้างเรียกร้องพวกพ้องยังมี
บ้างตะโกนบอกเข้าเข้าไป
บ้างฉวยได้เหลนหลาวจ้าวทวน
รับรองบ้องบัดศัตรู

นายประตูตัวสั้นขวัญหาย
อุ้มควายตื่นตระหนกตกใจ
ไม่รู้ฝ่าไฟริมาแต่ไหน
เร่งทูลทูลในยให้รู้
วิ่งสวนออกอรอดต่อสู้
เป็นหมู่หมู่สู้รบกันไปมา

ว ๖ คำ ว เขิก

เมื่อนั้น
ไล่พวกโยธิตีประดา
แล้วร้องว่าเหวยชาวธานี
ข้างหลังเคอะเขอะอยู่ไม่รู้ทัน

ไวยทักฤทธิไกรใจกล้า
พลางขับมึงม้าเข้าฆ่าฟัน
เจ้ามึงคนนั้นแล้วหรือนั่น
ท้าวแสนนุราชนั่นทิวคงค

อ้ายนี้ผัวฉันที่สุดา มันเปลี่ยนปลอมเข้ามาเป็นขบถ
 จงช่วยกันแก้แค้นแทนท จับอ้ายคนคดมาฆ่า ดี
 ว่าพลางทางขั้มน้ำที่นัง พวกชาวบ่้อมล้อมวังก็จึงหนี
 เหล่าทหารไล่บุกกกลูกคี่ ให้มี้เข้าล้อมปราสาทชัย

๖๔ คำ ๖ เจ็ด

บัดนั้น แสนสาวท้าวนางน้อยใหญ่
 เห็นผู้คนอลหม่านทั้งวังใน ต่างตระหนกตกใจอุนวาย
 ร้องกรีดหวีดทวาดกกลาดเกลื่อน วังโดนเพื่อนทกล้มผ้าห่มห้าย
 แต่บรรดาจำเริญนเจ้าขวัญาย อุนวายว้างปะทะปะกัน

๖๕ คำ ๖ เจ้า

เมื่อนั้น พระคาวิฤทธิเร่งแข็งขัน
 บรรทมอยู่ในที่แท่นสุวรรณ ค้วยโคมจันทร์สุคายาใจ
 ได้ยินตำเนียงเสียงโห่ร้อง กึกก้องสนั่นหวั่นไหว
 ผวาตื่นตระหนกตกพระทัย จึงเผยบัญชรชัยชัชวาล
 เห็นพวกพลโยธาดือฮาวู อุตลุลตบสนมอลหม่าน
 ก็รู้ว่าขี้ศึกมารอนราญ ไม่สะทกสะท้านวิญญาน์
 ตรัสบอกมเหสีนฤมต เขายกรักรัฟตมาหนักหนา
 ตั้วนายถือกระบี่ขี้ม้า แก้วตามาคูเล่นด้วยกัน

๖๖ คำ ๖

เมื่อนั้น จันท์สุดาทลากจิตคดพวัน
 แลเห็นกองทัพนับพัน ตัวตื่นตระหนกตกใจ
 ทรวดคั่งกราบกับตีผัว พ่อทูนหัวจะคิดเป็นโจน
 ครวนี้ขวัญจะบรรลัษ อรไทควญคว่ำร่ำโคกกา

๖๗ คำ ๖ โด

เมื่อนั้น พระศาวิฤทธิไกรใจกล้า
 ปลอบนางพลางเข็ดขลนา ฟังคำพิวว่าอย่าเกรงกลัว
 คนเท่านั้นมันจะมาทำไม่ได้ หรือเจ้าไม่เคยเห็นผีมือฉั่ว
 นกอินทรีมีฤทธิ์ทั้งสองตัว ยังพันหัวขาดกลิ้งอยู่กลางดิน
 ข้าขริวอย่างนี้ที่ไหน ประเดี้ยวใจก็จะตายฉิบหายสิ้น
 ขี้เกียจกาแรงจะแย่งกิน เหมือนชีวิตขี้วันสิ้นทั้งนั้น
 ว่าพลางเล่าโลมนางโฉมยง แล้วจกแจงแต่งองค์ทรงพระขริว
 ขวนจันท์สุภาวิลาวัณย์ มาเคียงกันเชี่ยมแกสแลดู

ว ๘ คำ ๖ เสมอ

เมื่อนั้น
 น้อยหรือกล้า ย่อมหน้ามาชวคค
 ว่าพลางทางขับม้าทรง
 แล้วชี้หน้าว่าเหวยไธคนร้าย
 ตัวมึงชาวคงพงพี
 มาตวงตุงกูเจ้าเผาไฟ
 กูรู้เต็มอกจึงยกทัพ
 ธยาทำตึงตือตือตัว
 ยังจะขึ้นยืนอยู่ว่าไ
 จะบอบช้ำลำบากกายา
 ไวยทตฺทนหันคันหั่วหุ
 ยังไม่รู้สึกลึกถึงตาย
 ยึดตรงช่องแกสแลมุ้งหมาย
 มาปลอมเป็นเจ้านายไม่องใจ
 ชื่อว่าศาวิจริงหรือไม่
 มิได้ยำเียงเกรงกลัว
 จะมาล้อมจับมึงคนชั่ว
 ทั้งเมี้ยทั้งฉั่วเร่งลงมา
 หรือจะให้ลากยุดคุดคว่า
 จงลงมาสารภาพกราบกุ

ว ๙ คำ ๖ เกรจา

เมื่อนั้น พระศาวิยัมเมาะหัวเราะอยู่
 จึงตอบว่าเชิงอย่าชวคค ประมาทกูตูกูกผู้ชาย
 ถึงเป็นชาวคงพงพี แต่ลงเฝ้าชาวบุรีได้ง่ายง่าย

อ้ายเต๋มาสูงโง่งงหลงตาย
อย่าโง่งงบังอาจอวดตัว
เมื่อสูงเืงก่อกวนลวนลาม
แต่เขาไม่ซ่าเสียทั้งโคตร
ยังจะมาผูกใจเจ็บแค้น
เอื้อมอ้างข้างอวดจะผูกกว่า
อุปมาหมายมุ่งเหมือนยุ้งวัน

เดี๋ยวนี้หลานชายจะตายตาม
ใครจะกลัวกับเีงเกรงขาม
กูจึงสานตามตอแบน
ก็บุญคุณนับโกฏินับแสน
คิดขบถทดแทนต่อแผ่นดิน
ให้ชั้คถกกันมาอีกทั้งดิน
จะบินเข้าหาไฟอะไรมิง

ว ๓๐ คำ ๖

เมื่อนั้น
จึงร้องว่าทำทนายอ้ออึง
ไม่จี๋ยมตัวผิวเมียสองคน
แล้วร้องสั่งพลไกรไพร่นาย

ไวยทตพิโรธโกรธขึง
ชีวิตมึงวันนี้ถึงที่ตาย
ของทองพองชนใจหาย
เว้งจัมอ้ายคนร้ายเว้าพลัน

ว ๔ คำ ๖ เรรา

บัดนั้น
แกว่งอาวูอึงขึงกัน
บั้งกระทุ้งถีบดาลบานประตู
บั้งปืนเหล็ยมฐานบัทม์พลัดลงไป

พวกทหารกำแหงแข็งขัน
ขึ้นตามอ้อมจันทรปราวสาทชัย
ลื้มสลักแน่นอยู่ไม่หวาดไหว
เขาไม้ไธ้ร่ว้างทั้งวังคึกคัก

ว ๔ คำ ๖ เข็ด

เมื่อนั้น
เห็นโยธาท้าศึกอีกซัก
จึงแกว่งพระขรรค์ไล่ฟันฟาด
มไค่ยอ์ท้อต่อไพร่
พระจึงตั้งจิตพิษฐาน

พระคาวิมฤตพิชิตศักดิ์
โหมหักเข้ามาะราวี
แล้วลงจากปรางค์มาคปราวสาทชัย
หยุดยืนอยู่ที่กลางศาลา
คิดถึงพระอาจารย์ณานกดำ

ข้าจะแกว่งพระขรรค์อันศักดิ์ดา
ได้ยงพลางทางแกว่งพระขรรค์ชัย
ล้วนถือเกรียงศาสตราอาวุธ

ขอให้เป็นโยธาทองค้ำชูยุทธ์
เป็นผู้คนพลไพร่สุดสุด
เข้ารบรบตีประยุทธ์กับไพร่

๖ คำ ๖ เขต

บัดนั้น
รบรูปนิตด้วยฤทธิ
ต่างคนคิดขยันทวันหวาด
รบพลางถอยหลังกระทั้งนาย

พวกไพร่ไวยทัตไม่ถอยหนี
ต่อสู้ฟันแทงมันไม่ตาย
เห็นพวกตัวตายกลาดลงมากหลาย
ล้วนวายหลักหลบกระทบกัน

๖ คำ ๖ เขต

เมื่อนั้น
เห็นพวกไพร่พลคนทงนั้น
จึงรุดไล่ให้คืนเข้ารบรบ
แล้วจับม้ามาตรงพระคาวิ

ไวยทัตเคื่องซุ่นทนต์
ขยันทัวต่อไพร่
รู้ดำทับร้องว่าใครอย่าหนี
แกว่งกระบี่จะฟันให้บรรลัย

๖ คำ ๖

เมื่อนั้น
แกว่งพระขรรค์คอยชยัรบไว้
ได้ทีดาโถมโจมตีจับม้า
ถอยทีหมายพิฆาตฟาดฟัน

พระคาวิไม่พริ่นหว่นไหว
ได้ยงไล่ประชิดติดพัน
ดูครวามังเหียนเวียนหัน
กลดากลับจับกันด้วยกำลัง

๖ คำ ๖ เขต

เมื่อนั้น
ผลุดลุกทะลึ่งตึงตัง
ว่ายวักกระบี่เป็นทีท่า
กลดกกลับรื้อรองว่องไว

ไวยทัตพลัดตกม้าที่นั่ง
ไม่ร้งรือวี่เข้าชิงชัย
หวดซ้ายป่ายขวาโลดไล่
มิได้ละวางห่างกัน

๖ คำ ๖ กลอง

เมื่อนั้น นาคตนนางคณาสัตย์ พระคาวิฤทธิแรงแข็งขัน นีนอน

หักโหมโหมรุกบุกบัน เป็นเชิงขันเลี้ยวล่อต่อยุทธ์ เป็นทะเลระลอกผัดเมือ
แผ่นขื่นย่นเหยียบเข้าขวาเป็นก้นม้าขึ้นโหมรุก เปลี่ยนท่าที่จับสัประยุทธ์ นอนคืบเข่นตะแคง
เกล้าคล่องมือมัตตาอุ้งมือมีระยั้งชิงกับม อดุลดุเลียวได้กันไบนาม นอนพอกพอกพิศไว้
พลโกลในโกลนระก ๖ คำ ๖ ก็กลืนพระเพราล่อจับกับพระคช

เมื่อนั้น อดุลพิศไว้พลพิศพิศไว้ ไวยทตขยันพรวนหนักหนา

สุดสิ้นกำลังวังชา องนระธาเห็นอ้อยเห็นเคียดฝีมือ
ไม่อาจอยู่รบวัยสัประยุทธ์ ทั้งสาตราอาวุธออกวิ่งตือ
บ่าวไพร่ใหญ่่น้อยพลอยแตกซื่อ อึงฮือไปทั้งวังใน
๖ คำ ๖ เข็ด

บัดนี้ เหล่ารูปนิมิตประชิดไล่

ถือดาบแกว่งกวัดสกัดไว้ มิให้ออกนอกทวาร
บ้างจับได้ไพร่เลวเหล่านั้น ช่วยกันอุดตลุดคกว่า
ที่จับได้ไวยทตก็ม้วยมา เข้าไปหน้าที่นั่งพรั่งพร้อมกัน
๖ คำ ๖ เเรา

เมื่อนั้น พระค วิปวิคเปรมเกษมสันต์

จับได้ไวยทตตัวสำคัญกับถื่นโกลนพระคชชยดี พอสุนันรุ่งสว่างฟ้า พอสถาพระนาคพิภพเมือ
จึงตรัสเหยยเหวยหล่านเจ้าอนันต์สัมิโหมระก เมื่อตะกียักฮักหนักหนา ถัดพอกอจักษ์เอวระก
โยไม่แผลงอิทธิฤทธิ์ระบัพมัททพิศพิศพิศ ให้เข้าจับมัตมาเหมือนมืออย่างปู
จันนี้ชีวิตจะวายปรมาณ ๕ คำ จึงให้การตามจวิธยาน้อยอยู่

ซึ่งเฮ้งยกกองมาจับกู ที่พวกเพื่อนร่วมรุ่นนี้ถื่นคน นีนอน

๖ คำ ๖ เเรา

เมื่อนั้น

อีเฒ่าทักประสาธแสนกล

ทั้งนางคันธมาลีมีสาร

จึงได้พาพวกพ้องเป็นกองทัพ

ซึ่งจะหยาบข่าวว่านางพระผ่านเกล้า

จงไปรคยกลโทษาฐ์สักครั่ง

ไวยทักทุกความมาแต่ต้น

ไปตอบเล่าเหตุผลเป็นความลับ

ว่านางให้ข้าเข้ามาจับ

มาเคียวขับชิงชัยถึงในวัง

เพราะมัวเมาโมโหโง้ง

ถ้าทำอีกทีหลังให้ตักคอ

ว ๖ คำ ๖ เจจ

เมื่อนั้น

เห็นไวยทักเต็มกลัวตัวอ

พระแกล้งเฉยเลยสั่งพวกชั้นที่

กับอีเฒ่าทักประสาธร่วมคิด

จงจับตัวไว้ให้มันคง

ตั้งเสรีจเสด็จลีลา

พระควาฉินฉันทกลืนหัวอ

วิงวอนอ่อนน้อมขอร้องชีวิต

อันนางคันธมาลีเป็นคนฉึก

โทษถึงชีวิตมรณา

คุมออกไปส่งเขาข้างหน้า

ออกมาพระโรงกลั่นโค

ว ๖ คำ ๖ เสมอ

ตลอดกลิ้งนั่งเหนื่ออาสน์

จึงตรัสบอกมหาเสนาใน

คืออ้ายไวยทักตัวดี

อีเฒ่าทักประสาธชาติทรยศ

จงจงจำชื่อคาพาตัว

ทั้งทางเรือทางบกสักทกวัน

พวังพร้อมอำมาตย์น้อยใหญ่

เราจับได้คนผิดคิดคด

กับนางคันธมาลีเป็นขบถ

โทษถึงตายหมดไม่ไฉน

ตระเวนไปให้ทั่วเขตชั้นที่

แล้วพิฆาตฟาดฟันให้บรรลัย

ว ๖ คำ ๖

บัดนั้น

ออกมาจากกันทันใด

เสนารับสั่งบังคับมให้ว

เร่งไพร่ให้คุมคนโทษมา

จงจำพินนาห้าประการ
ให้รู้ตามโทษตัวที่ชั่วช้า

นครบาลถือตามเดินหน้า
เสนาที่ซ้องบ้องม้องไป

๖ ๔ คำ ๖ เจจา

ตระเวนทั้งเรือกได้หกวัน

แล้วพากันมาที่ท้ายกรุงใหญ่

เอาคนโทษผูกมัดไว้

ฟาดฟันบรรลัยทั้งสามคน

๖ ๒ คำ ๖ บีกสอง

ขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

ภักดีเรณ ๒ ๒ ๒ ๒ ๒

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เล่าขอฝากไปให้เจ้า ค. ก. ค. ค.

เพลงยาวชมพระราชนิพนธ์

พระนิพนธ์คำสี่มุด

ทั้งอักษรกลอนเพราะเสนาะล้วน
ตั้งแต่หัวต้นนุราชมาดหมาย
ได้นำเจ้าทัตตามาจำเพาะ
แต่แผ่นกัวยงเลี้ยวเล่นเป็นหลายครั้ง
ทำเสน่ห์ให้หลักจนกลลอกคอ
จนพระหลวิชัยมาชบตัว
เข้านิรมิตกองไฟตั้งใจจง
จึงหยิบพระคำวาทินิยาม
นางคันธมาลีมาอุณวาย
เที่ยวทะเลาะเกาะแคะเกะกะ
ไม่รู้คิดว่ามีวของตัวจริง
นอนขวางออรออดกอดเข้า
รู้เรื่องเคืองจิตคิดเจ็บใจ
ไวยทักรู้ชัดว่าเป็นกบด
พระคำวาทิตกแล้วจับมัด
ทรงประดิษฐ์คิดเรื่องแต่เพียงนี้
ทั้งอักษรกลอนเขินเกินทน
พระนิพนธ์สี่เล่มนี้เต็มเพราะ
ใครจะอ่านแล้วให้คิดอนิจจ

ข้างแคะขุดก่อนได้ไม้ชักสน
ติดต้นเดิมต่อแต่ข้อเพราะ
ใช้ให้ยายทักประสาทเพียวสืบเสาะ
ท้าวปะเหลแสนักหนานางคำทอ
เหลือกำลั ตั้งให้ไปหาหมอ
นางไม่ย่อหย่อนตำระอาตง
ท้าวเนามัวมีคคลุ่มลุ่มหลง
เธอถีบส่งลงไปไฟไหม้ตาย
รูปงามจริงเขียวใจหาย
ไม่รู้ตัวมัวตายตะกายชิง
จนพระคำวาทิตกถึง
ทำตะมึงตะบัดพัดกันไป
พอยายเฒ่าทักประสาทไปบอกให้
เขียนหนังสือส่งไปให้ไวยทัก
ยกพลมาหมดมากถนัด
ตั้งให้ตัดศีรษะทั้งสามคน
ที่ยังมีต่อไปไม่เป็นผล
ถ้าใครอ่านพาดม่นชี้เกียจพัง
พังเสนาะน้ำถ้อยเหมือนหอยสังข์
หาไม่เป็นบัคดังไปดอกลอย

โกรทอง

๒๐๓๓

นิทานเรื่องไกรทอง

เรื่องตอนต้น ก่อนตอนที่ทรงพระราชนิพนธ์เป็นบทละคร

ที่เมืองพิศตรมีถ้ำจะเข้อยู่ใต้เขาแห่งหนึ่ง ในถ้ำนั้นมีแก้วเป็นของวิเศษส่องแสงให้ถ้ำสว่างเหมือนกลางวันอยู่เป็นนิจ จะเข้ตัวใดเข้าไปอยู่ในถ้ำนั้นแก้วก็บันดาลให้กลายเป็นมนุษย์แลเดิมทีพยมไม่ต้องกินผู้คนหรือบริโภคโภชนาหารอย่างใดด้วย ท้าวว่าไฟเป็นพญาจะเข้อยู่ในถ้ำนี้รักษาศิลลสัตย์ก็เป็นสุขมาช้านาน ท้าวว่าไฟมีบุตรชื่อท้าวโคจร แต่อยู่มาท้าวโคจรไปมีเหตุเกิดวิวาทกับจะเข้รายชื่อท้าวแสนตาแลพระยาพันวัง เลยกัดกันตายทั้ง ๓ ตัว จึงเหลือแต่บุตรของท้าวโคจรชื่อว่าพระยาชาลวัน ท้าวว่าไฟเห็นว่าตัวชราแล้ว จึงมอบอำนาจให้พระยาชาลวันผู้เป็นหลานปกครองพวกจะเข้บริวารทั้งปวง พระยาชาลวันมีเมียหลวงชื่อนางวิมาลา เมียน้อยชื่อนางเลื่อมลายววรรณอยู่ในถ้ำด้วยกัน แต่พระยาชาลวันนั้นใจพาลชอบกินคนตามวิสัยจะเข้ มิได้รักษาศิลลครองสัตย์เหมือนท้าวว่าไฟผู้เป็นปู่ อยู่มาวันหนึ่งพระยาชาลวันอยากกินเนื้อมนุษย์ จึงออกจากถ้ำกลายเป็นจะเข้รายเข้ามาทางหน้าเมืองพิศตร ขณะนั้นนางตะเภาทองกับนางตะเภาแก้วพี่น้องเป็นลูกสาวของเศรษฐีที่เมืองพิศตร ลงเล่นน้ำอยู่กับม้าไพล่ พระยาชาลวันเห็นนางตะเภาทองก็นึกรัก เพราะตัวอยู่ในถ้ำเคยเป็นมนุษย์ จึงตรงเข้าคาบเอานางตะเภาทองแล้วพาไปไนถ้ำ นางตกใจกลัวไม่รู้สู้กับอะไร พระยาชาลวันแก้ไขฟันขึ้นมาแล้วพูดจาเกี้ยวพาราสี นางตะเภาทองเห็นพระยาชาลวันเป็นมนุษย์รูปร่างสะสวยก็นึกรัก ทั้งไม่รู้ที่จะทำอย่างอื่นประการใดก็ต้องยอมเป็นเมียพระยาชาลวัน ฝ่ายนางวิมาลาเมียหลวงรู้ว่าพระยาชาลวันไปได้นางมนุษย์มาเป็นเมียใหม่ จึงชวนนางเลื่อมลายววรรณไปด้วยกัน ไปถึงห้องพระยาชาลวันยังไม่ตื่นนอน เห็นนางตะเภาทองนั่งอยู่คนเดียว ก็เข้าไปไต่ถามถากถางต่าง ๆ ด้วยความหึงหวง จนเกิดทะเลาะคำวาทกันถ้อยจนพระยาชาลวันตื่นขึ้น ก็ว่ากล่าวขู่ขู่นางทั้ง ๓ คนต้องเลิกวิวาทกันไป

ฝ่ายเศรษฐีบิดานางตะเภาทองทราบข่าว จะเข้ถามเอาลูกสาวไป สำคัญว่านางตะเภาทองตาย ให้ข่าวไพร่เที่ยวตามหาศพก็ไม่พบ จึงบนบานพวกหมอจะขอให้จับจะเข้ที่กินลูกสาว พวกหมอจะเข้พากันอยากได้สินบนต่างคนต่างพยายามจะจับพระยาชาลวัน ไม่รู้ว่าเป็นจะเข้มีเขี้ยวแก้วกายสิทธิ์ ถูกรับพระยาชาลวันขับพัดฟาดตายเสียเป็นอันมาก จนผู้คนพากันกลัวไม่มีใครกล้าจะรับสินบนของเศรษฐี เศรษฐีก็ชักใจจึงออกปากบนว่าถ้าใครจับพระยาชาลวันได้ จะยกนางตะเภาแก้วลูกสาวคนเล็กให้เป็นเมียแล้วจะแบ่งทรัพย์สินสมบัติให้ด้วยกึ่งหนึ่ง ชาวนั้นก็เลื่องลือไปในแคว้นเมืองพิจิตร ขณะนั้นเจ้าไกรทองเป็นชาวเมืองนนทบุรี คุมเรือขึ้นไปค้าขายอยู่ที่เมืองพิจิตร เจ้าไกรทองเป็นคนรักเรียนวิชาอาคมมาแต่เนิ่นย เมื่อขึ้นไปอยู่เมืองพิจิตร อายุได้ ๑๘ ปี เวลาว่างการค้าขายอุตสาหะไปเล่าเรียนวิชากับพระครูที่วัดหน้าพระธาตุเสมอไม่ขาด ท่านพระครูรักใคร่บอกวิชาอาคมให้จนชำนาญชำนาญ ครั้นได้ยินข่าวที่เศรษฐีบนบานหากคนจับจะเข้จะยอมแบ่งสมบัติแยกลูกสาวให้ก็คิดอยากรับอาสาเอาสินบน จะได้ตั้งตนให้เป็นหลักแหล่งต่อไป จึงถามพระครูผู้อาจารย์ ว่าวิชาความรู้ที่ได้เล่าเรียนไว้จะพอต่อสู้จะเข้ตัวสำคัญนั้นได้หรือยัง พระครูบอกว่าวิชาที่เรียนรู้นั้นก็พอจะสู้จะเข้ได้อยู่แล้ว แต่ว่าพระยาชาลวันนั้นมีเขี้ยวแก้วเป็นจะเข้กายสิทธิ์จะฆ่าฟันด้วยเครื่องศาสตราวุธอย่างอื่นหาตายไม่ ต่อแหว่งด้วยทอกสะตะโลหะจึงจะตาย เจ้าไกรทองได้ฟังก็ยินดี จึงขอทอกสะตะโลหะกับเครื่องบ้องกันตัวมาจากพระครู แล้วไปบอกเศรษฐีว่าจะรับอาสาจับพระยาชาลวัน เศรษฐีก็ยินยอมทั้ง ๒ ฝ่าย จึงไปทำสัญญากันต่อหน้าเจ้าเมืองกรมการเมืองพิจิตร แล้วเจ้าไกรทองก็ไปตั้งโรงทำพิธีที่หาดทรายริมหน้าหน้าเมืองพิจิตร.

เมื่อเจ้าไกรทองตั้งพิธี พระยาชาลวันอยู่ในถ้ำนอนอยู่กับนางวิมาลา ในคืนนั้นเกิดนิมิตฝันว่าไฟไหม้ถ้ำ แล้วมีเทวดาองค์หนึ่งถือพระขรรค์เข้าไปฟาดฟันพระยาชาลวัน สาวได้ ออกให้แรงกาภิน แล้วตัดเอาศีรษะไป พระยาชาลวันตกใจตื่นขึ้นไม่สบายใจ จึงเล่าความฝันให้นางวิมาลาฟัง นางวิมาลาจึงรู้ว่าฝันร้ายแนะนำให้ไปแก้ฝันแก้หัวว่าไฟขอให้เธอช่วยทำนายหัวว่าไฟทำนายว่าฝันร้ายนัก ถ้าประมาทจะมีศัตรูบังอาจลงมากทำร้ายจนถึงในถ้ำที่อยู่ให้ระวัง

ตัวให้จงดี้ พระยาชาลวันจึงให้บริวารชนเอาศิลาขนาดมืตปากถ้ำเสียมให้ผู้ใดเข้าได้ หมายถึง
 ช้อนตัวอยู่ในถ้ำจนสิ้นเคราะห์แล้วจึงจะออกไปเที่ยวเตร่ดังแต่ก่อน แต่เมื่อเจ้าไกรทองทำพิธี
 อ่านอาคมเรียก อานาจนตรับันดาลให้พระยาชาลวันเกิดกลัดกลุ้มในใจจนทนอยู่ในถ้ำไม่ได้ ก็
 ผลุนผลันทำลายกองศิลาที่ปิดปากถ้ำแล้วกลายเป็นจระเข้น้ำมายังหน้าโรงพิธีเห็นเจ้าไกรทอง
 ลงอยู่ในแพก็รู้ว่าตัวศัตรู จึงตรากันเกยแพหมายจะฆบกัดเสียให้ตาย แต่เดชะวิทยาคมช่วย
 บ๊องกันเจ้าไกรทอง พระยาชาลวันมิอาจทำร้ายได้กลับถูกเจ้าไกรทองแทงเจ็บปวดเป็นสาหัส
 พระยาชาลวันเห็นว่าเสียไม่ได้ก็หนีกลับลงไปถ้ำ ไปบอกความแก่ท้าวรำไพขอให้ช่วยต่อสู้ศัตรู
 ท้าวรำไพไม่เข้าด้วยว่าเหตุที่เกิดขึ้นทั้งนั้นเพราะพระยาชาลวันไม่อยู่ในศีลในสัจ เทียบกัคน
 มนุษย์แล้วมิหนำซ้ำไปลักเอาลูกสาวเขามาเป็นเมีย จึงเกิดกรรมเวรเพราะความชั่วของตัวเอง
 พระยาชาลวันเห็นท้าวรำไพไม่เข้าด้วยก็น้อยใจ กลับมายังถ้ำที่อยู่ของตนมาเล่าความแก่นาง-
 วิมาลา แล้วบอกว่าแต่ก่อนมิเคยมีศัตรูที่จะทำร้ายได้ เดี๋ยวนี้ศัตรูมีฤทธิ์เกิดขึ้นแล้ว คงจะไม่พัน
 อันตรายเป็นแน่แท้ นางวิมาลาเห็นพระยาชาลวันถูกแทงเป็นแผลยับไปทั่วทั้งตัว ก็ตกใจรีบออก
 มาเรียกพวกรบบริวารหมายจะให้ช่วยกันไปรักษาพยาบาล ขณะนั้นพอเจ้าไกรทองจุดเทียนระเบิด
 น้ำตามลงไปถึงถ้ำพวกจระเข้บริวารก็พากันหนีไป ยังเหลือแต่นางวิมาลาอยู่ที่ห้องนอกคนเดียว
 เจ้าไกรทองช่วยข้อมือจับนางวิมาลาไว้ แล้วถามว่าพระยาชาลวันอยู่ที่ไหน นางวิมาลาไม่
 บอก เจ้าไกรทองจึงออกขึ้นจะแทงนางตกใจก็ร้องขึ้น พระยาชาลวันอยู่ห้องในได้ยินเสียงเมีย
 ร้องก็ถลันออกมาทั้งยังเจ็บอยู่ พอเจ้าไกรทองแลเห็นก็รู้ว่าพระยาชาลวัน ด้วยมีบาดแผลโลหิต
 เปื้อนอยู่ทั้งตัว แต่เห็นรูปทรงเป็นชายโสดภาน่ารักก็ยั้งตะลึงอยู่ ฝ่ายพระยาชาลวันเห็นเจ้าไกร
 ทองจับเมียไว้ก็โกรธเป็นกำลัง ตรงเข้ารบกับเจ้าไกรทองตัวต่อตัว นางวิมาลาก็หนีไปได้ รบ
 กันอยู่พักหนึ่งพระยาชาลวันก็สิ้นกำลัง เจ้าไกรทองจับได้เอาตัวมัดไว้แล้วเจ้าไกรทองจึงนึกว่า
 พระยาชาลวันนี่แปลงเป็นมนุษย์ได้ หารอยจะลักนางตะเกาทองมาเลี้ยงไว้เป็นเมียดอกกระมัง
 ที่เมืองพิศตรจึงค้นหาศพนางตะเกาทองไม่ได้ คิดแล้วจึงเที่ยวค้นไปในถ้ำก็พบนางตะเกาทอง
 แต่นางนั้นตั้งแต่เป็นเมียจะเซ่ร้างศวานก็เข้าสิง กลายเป็นผีดิบพูดกับมนุษย์ไม่ได้ ได้แต่ใช้ไม้

บอก เจ้าไกรทองจึงพานางตะเภาทองขึ้นที่พระยาชาลวันมาส่งต่อเจ้าเมืองกรมการเมืองพิจิตร
 เศวตวิบุตยาเห็นนางตะเภาทองกลายเป็นไม้มีวิเศษที่จะแก้ไขประการใด จึงอ้อนวอนเจ้าไกรทอง
 ขอให้ช่วยแก้ไขให้ด้วย เจ้าไกรทองบอกว่าที่นางเป็นไม้เป็นนั้นเพราะวังวานของพระยาชาลวันเข้า
 ทัพ ต่อพระยาชาลวันตายเมื่อใดจึงจะหาย เจ้าเมืองพิจิตรว่าจะเข้าชาลวันตัวนั้นมันกินผู้คนเสีย
 หนักกว่าหนักแล้วจะเอามันไว้ทำไม จึงสั่งให้พวกชาวเมืองฆ่าพระยาชาลวันเสีย แต่พวกชาว
 เมืองไปทำอย่างไร ๆ พระยาชาลวันก็ไม่ตาย ด้วยอำนาจเขี้ยวแก้วรักษาตัวอยู่ ต้องอ้อนวอน
 ให้เจ้าไกรทองช่วยบอกอุบายที่จะฆ่าพระยาชาลวัน เจ้าไกรทองให้เอาหอกตะโตะโลหะไปแทง
 พระยาชาลวันจึงตาย นางตะเภาทองก็หายไม้กลับเป็นปกติดังแต่ก่อน เศวตวิบุตยาก็ปรึกษากับ
 ภรรยาว่าเดี๋ยวนี้เจ้าไกรทองก็ทำการสำเร็จดังสัญญา จำจะต้องยกนางตะเภากลับและแบ่ง
 สมบัติให้เขา แล้วเจ้าไกรทองนี้มีฤทธิ์เดชมากคงจะได้มียศศักดิ์ต่อไป ที่ได้ไว้เป็นลูกเขยก็ดีหนัก
 หนา แลนางตะเภาทองนั้นเขาก็ได้พามาทั้งได้ช่วยแก้ไขให้หายเป็นไม้ ควรจะยกให้เขาเสียสัก
 คนหนึ่งจะได้ผูกพันเจ้าไกรทองไว้ให้มั่นคง คิดกันดังนี้แล้วจึงยกนางตะเภาทองกับนางตะเภากลับ
 ให้เจ้าไกรทองทั้ง ๒ คน เจ้าไกรทองก็ได้ครองสมบัติกับนางทั้ง ๒ อยู่ที่บ้านเศวตวิบุตยาดังเดิมมา

อยู่มาเจ้าไกรทองก็ขึ้นถึงนางวิมาลาเมียพระยาชาลวัน ซึ่งได้ไปเห็นที่ในถ้ำจะเข้
 คิดรับว่ารูปร่างสะสวยหนักหนา นางก็เป็นม่ายอยู่จะลงลงไปเที่ยวพานดู ถ้าปรากฏว่าตัว
 ปรากฏพระยาชาลวันแล้วเลยได้เมียด้วยก็จะมีชื่อเสียงในพวกนักเลงเจ้าชู้ คิดดังนี้แล้วจึงอุบาย
 ลงนางตะเภาทองตะเภากลับมา ตั้งแต่ปรากฏพระยาชาลวันแล้วยังไม่ได้ไปสนองคุณพระครูผู้
 เป็นอาจารย์เลย จะขอไปปฏิบัติบูชาครูสักคราวหนึ่ง นางทั้ง ๒ พาย้อภัยยอมให้ไป เจ้าไกรทอง
 เตรียมตัวออกจากบ้านมาพอถึงที่เปลี่ยว ก็รำยมนตร์จุกเทียนระเบิดแล้วประดาน้ำลงไปยังถ้ำ
 จะเข้ พวกจะเข้เห็นพากันกลัวรีบหลบหนีไป

ฝ่ายนางวิมาลา ตั้งแต่พระยาชาลวันตายก็เฝ้าแต่โศกเศร้าอาลัยถึงผู้อยู่ในห้อง
 วันนั้นได้ยินเสียงพวกจะเข้ร้องขึ้น นางออกไปดูก็พบบเจ้าไกรทอง ๆ ก็เที่ยวพาน นางจึงหนี
 เข้าห้องปิดประตูหน้าต่างเสีย เจ้าไกรทองจะเรียกเท่าไรก็ไม่เปิดรับ เจ้าไกรทองรำยมนตร์สะเดาะ

ตาลเปิดประตูเข้าไปได้ นางก็จนอยู่ในห้องนั้น เจ้าไกรทองก็ชวนสัญญาว่าจะอยู่เป็นคู่ครอง
แล้วเป่ามนตร์เทพวิญญวน นางวิมาลาถูกเสน่ห์ก็กลับใจยินยอมเป็นเมียอยู่กับเจ้าไกรทองที่ใน
ถ้ำต่อมา เรื่องต้นมาต่อตอนที่ทรงพระราชนิพนธ์บทละครเรื่องนี้

อนึ่ง มีคำเล่ากันมาว่า เหตุที่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย จะทรง
พระราชนิพนธ์บทละครเรื่องไกรทองนั้น เกิดแต่สุนทรภู่กล่าวว่าที่เจ้านายจะทรงแต่งกลอนให้
เป็นตำนานชาวตลาดเหมือนสุนทรภู่แต่งนั้นไม่ได้ จึงทรงพระราชนิพนธ์เรื่องไกรทองให้เห็นว่า
แต่งได้ เพราะฉะนั้นในบทละครเรื่องไกรทอง จึงเป็นอย่างปากชาวตลาดตลอดทั้งเรื่องกล่าว
กันมาดังนี้.

พระราชนิพนธ์เรื่องไกรทอง

ตอนที่ ๑

นางวิมาลาตามไกรทองมาจากถ้ำ

เมื่อนั้น

สมสู่อยู่ด้วยวิมาลา
 สืบสังเกตเวทมนตร์ที่ร่ำเรียน
 สืบสองภรรยาแลข้าไท
 ร่วมภิรมย์ชมรสสาวศรี
 อยู่เย็นเป็นสุขทุกเวลา

โฉมเจ้าไกรทองพงศา

สุชา^๑สำราญบานใจ
 แต่เวียนนอนนั่งเจ็บหลังไหล่
 สืบไปด้วยทิพโอรสา
 กุมภีลผัดอย่างต่างภาษา
 ถึงได้เป็นเจ้าพระยาก็ไม่ปาน

ว ๖ คำ ฯ

วันเดยวันหนึ่ง

แต่กุมมาอยู่ก็ช้านาน
 ด้วยकुหาสว่างอยู่อย่างนั้น
 แต่คิดคะเนนึกตรึกไตร
 ปานนั้นน้องสองคนจะบ่นถึง
 ตัวकुหลงอยู่ด้วยกุมภา
 ย่ำเลยจะชวนนางขึ้นไป
 ให้คนลือชื่อเราว่าเจ้าชู้

ให้คิดคำนึงถึงบ้าน

สักก็วันวารไม่แจ้งใจ
 จะสำคัญวันคืนก็ไม่ได้
 เห็นจะได้สักเจ็ดวันมา
 วันนั้นจึงดำลักหนักนา
 จะเสียมเสียววิชาที่เรียนรู
 เลี้ยงเป็นเมียไว้จะต้อย
 จะมีผู้สรรเสริญสืบไป

ว ๗ คำ ฯ

คิดพลางทางเรียกวิมาลา
 พี่รักนางฟางเพียงจะกลืนไว้
 แต่จวนใจที่จะอยู่ในคูลา
 จำเป็นจำไปใจเสียตาย
 ขอเชิญดวงใจไปด้วยพี่
 พี่จะเลี้ยงเจ้าเป็นภรรยา

เข้ามาแล้วแจ้งแถลงไข
 หมายจะไม่จากกันค้ำวันตาย
 เวทมนตร์เวียนมาจะเสื่อมหาย
 ไม่เคยขาดคดคลาดเลยสักเวลา
 เป็นที่สนิทเสนหา
 แก้วดาวย่าละห้อยน้อยใจ

ว ๖ คำ ๖

เมื่อนั้น
 ได้ฟังคั่งแค้นขั้ใจ

วิมาลानารีศรีใส
 จึงตอบคำไปด้วยโกรธา

ว ๒ คำ ๖

แต่เอ๋ยแต่เดิม
 ล้วนจะรักจะใครให้สัญญา
 สวาทพิศพลด่องเหมือนล่องน้ำ
 ลืมแล้วหรือหาที่ว่าไว้
 ถ้อยคำคำมั่นเจ้าพาที
 ครันสนใจได้ขมขื่นล่อง
 มิหน้าข้าจะพาเอาขึ้นไป
 จะมาล่อลวงเล่นเหมือนเช่นขู้

ช่างแค้นแค้นต่อคิดประติษฐานว่า
 มิสับปลับกับข้าหรือหม่อมไกร
 จะมีจริงสักคำก็หาไม่
 จะอยู่ด้วยน้องได้ในถ้ำทอง
 มิให้อายกุมภีลั่นทั้งผอง
 จะทั้งน้องเสียได้ไม่เอ็นดู
 จะให้อภัยขอตดู
 สู้รู้ที่น้องจะตามไป

ว ๘ คำ ๖

เจ้าเอ๋ยเจ้าพี่
 ไซ้จะกล่าวแกดังแสวงใส่ไคล้
 พี่เป็นมนุษย์สุดวิสัย
 นิมาได้ด้วยฤทธิวิทยา

ไม่พอที่จะพะวงสงสัย
 สิ่งไรมิจริงไม่เจรจา
 จะอยู่ในนทีคูลา
 แม้นประมาณไม่ข้าจะบรรลือ

ถ้าอยู่ได้ไม่ร้างห่างห้อง
จะลดเลี้ยวเบี่ยงบิดตะกุดไป
น้อยหรือรักเจ้าสักเท่าพ้อม
จะเผ้าวอนงอนง้อไปโยมิ

จริงจริงนะน้องอย่าสงสัย
เหมือนเจ้าไม่เมตตาปรานี
ยังไม่ยอมพร้อมใจไปด้วยพี่
ค่อยอยู่จงดีพี่ขอลา

ว่าคำ ฯ

สุดเคยสุดใจ

เจ้าอย่าพระวงสงกา
ว่าฝูงกุมภาสันทั้งผอง
เคราะห์ด้วยฤทธิ์แก้วมณี
มีพระจะออกไปนอกถ้ำ
นี่แหละเป็นความจนใจ
ข้าก็ได้ออกแล้วแต่หนหลัง
ก่นแต่เผ้าเฝ้ายวนลวนลาม
เมื่อผิดอย่างต่างชาติต่างนิสัย
ไม่ซ้ำพลันก็วันมี

น้องไม่เบี่ยงบิดประติษฐานว่า

ตัวข้าได้บอกแต่เดิมที
อยู่ในถ้ำของเกษมศรี
กุมภีลจึงเป็นมนุษย์ไป
ถึงน้ำกลับเพศตามวิสัย
ไปได้หรือจะไม่ไปตาม
เจ้าก็ไม่หยุดยั้งห้าม
มันเป็นความงามหน้าแล้วครานี้
จะอยู่ด้วยกันได้ก็ใช้ที่
จะมานั้นน้องไปให้ได้อาย

ว่าคำ ฯ

น้องเอยน้องรัก

เห็นแล้วว่าสมักรักพี่ชาย
น้อยหรือนั่นขันเชิงมีตริค
แสนงอนอ่อนคอกทำท้อแท้
ถ้าเจ้าจะเอยอวยไปด้วยพี่
เหมือนหนึ่งรักพี่เสียตายน้อง

เจ้าอย่าพักก้าวเฉียงเบี่ยงบ้าย

จึงอุบายบิดเบือนเขื่อนแซ
บ้องปิดมิดมั้นไม่เห็นแผล
เรววนปรวนแปรไม่ปรองคอง
จะเสียที่ไม่ถนัดขัดข้อง
ถ้าทองเป็นสุขสนุกสบาย

ด้วยกุ่มกัลห่มห่มประชุมพร้อม บิรवारแวงล้อมเหลือหลาย
แต่ล้วนรูปวิจิตรเป็นน่ายาม จึงเสียดายเต็มที่อยู่มิไป

๗๑ คำ

น้ำเขยน้ำคำ เจ็บอกปมป้าน้ำตาไหล
แม่นมิม่าม้างเคยจะเคยใจ นางจึงตอบคำไปด้วยโครธา

๗๒ คำ

เจ้าเขยเจ้าไกรทอง ขอโทษเกิดไข่มวงจะแกล้งว่า
เจ้าอุสุสาห์ประดาน้ำคำลงมา คักคว่หาหน้องที่ห้วงใน
เจ้าก็จุตูปเทียบเวียนส่องทั่ว หม่อมลัวจะมมมากหาไม่
ก็ยอมเห็นยามรื้ออยู่แก่ใจ ที่ในชั่วตวิมาลา
ไม่เห็นหรือหนุ่มหนุ่มในห้องนี้เอง มั่นธอ ช้างเสียนักอย่าพักว่า
ชั่ววังเจ้าเอ๋ย ตักกมภา ใครเข้ามา ก็พลอยพุดสะรุค
ถึงเจ้าก็เป็นคนไม่พ้นชั่ว มาเกลือกกถลัวสตีไม่บริสุทธี
เสียด ตัญญาตวงคัพภ์มุนุษย์ เป็นบุรุษโหดไรน้ำใจพาด
มางวงวยด้วยทัญญูแพทยา จมหน้าตาหมองคล้ำคัก คัก น
เจ้าเป็นคนมณฑลเวท ชัยชวาญ วิธาวารมเสื่องกักจาลาย

๗๓ คำ

เจ้าเขยเจ้าคารม ปากอพอตมกับเป็นม่าย
แสนรู้ร้อยอย่างช่างอุบาย ยักยักหลายท่านจะว่องไว
มิเสียทีที่มีเมียชาลวัน นัยหรือหนั้นบุญนักคัก ดีใหญ่
นำหัวผัวตายประเดี้ยวใจ ไม่ท ไรหรือมาเป็นเช่นนี้
ทัญญูร้ายแพทยาสามานย์ เขาชักร เนคบทให้เสียคว
เจ้าเขยแพทยาคุณภา มี อย่างนี้เจ็บจิตหวาจะตรวได้

ถ้ารู้เหตุผลแต่ต้นมา
อันน้ำใจสตรีนี้ไว้
พระมหาสมุทรตฤณ
หญิงตามร้อยกลมารยา

ที่จะไว้ชีวาอย่าสงสัย
ยากที่จะหยั่งได้ดังจินตา
ถ้าจะหยั่งให้ถึงก็ยากกว่า
สุดท้ายจะศึกษาให้แจ้งใจ

๖๑ คำ ๖

นำเขยนำหวัด
ชายแก่มีตางบ้างเป็นไร
ข้าเจียมตัวกลัวความหนามเตียน
เมื่อเจ้าชานขมงมายมา
คิดมาก็น่าสมเพชผัว
เหมือนพระยาราชทรงเสด็จเตย
ชนช้างทางปีกไม่เหลือหลอ
ไม่พอที่จะกล้าเข้ามารบ
เท่านั้นเกิดเป็นไรเจ้าไกรทอง
เสียเขตขเวทมนตร์จันมีกมว
ถึงมิอยู่จะไปก็ให้งาม
รู้ว่าเจ้าอย่าว่าให้หนักไป
อย่าเพื่อสาวได้ให้กัทั้ง
เหน้อยปากชิววันด้านสำนวน
ซึ่งว่าตามร้อยกลสตรี
ไม่เหมือนบุรุษนี้สุดใจ
ทำโกหกพกลมล่อลวง
สารพันดัดพ้อล่อน

จริงแล้วกะขี้เขี้ยวหาเถียงไม่
นี่ใครใช้ให้เจ้ามาคบค้า
มดเมียนอยู่หานี่ประดีประสา
มีลิมตาขุ่นตูดีก่อนเลย
มาพลอยชั่วด้วยข้านิจจาเอ๋ย
จะก้มเงยหนามเหนียวเกี่ยวขยับ
เขาค้นคอตันเตี้ยใส่เชิงสับ
เอาอาภัพอับวิสัยใส่ตัว
ได้หม่นหมองแปดปนกับคนชั่ว
เชิญไปชำระตัวเสียเป็นไร
อย่าเอาความอับวิสัยมาใส่ให้
อชฌาอาศัยแต่พอคว
อ้ออิงสื่อเสื่องเคืองคนสรวล
อันกระบวนของเจ้าข้าเข้าใจ
มากมีเสียเปล่าไม่เอาได้
ว่าไว้ตามตีสองกล
ถึงหวงคำว่ามีเหมือนบ้าย่น
เกิดข้าเสียกลเจ้าคนคด

๖๒ คำ ๖

น้อยเอยน้อยหรือ
 กันแต่เดี๋ยวนี้นะ
 มันจะเหมือนผิวเก่าของเจ้าหรือ
 แต่ออกชื่อชาลวันก็วันคร่ำ
 ไหนนั่นความชั่วตัวอภัย
 เมื่ออ้ออิงไปเองไม่เข้าใจ
 เจ้าสิสนัดล่ำกับสำนวน
 ดังหนอนน้ำลำธารอันเขาะซึ่ง
 เลื่องลืออ้ออิงพิจิงมา
 ให้ฟังเฟื่องทั้งเมืองพิจิตรไว้
 จะชมทั้งกิริยามารยาท
 เจ้าจะได้เห็นหัวผัวกุมภ
 ว่าลึกถึงเมื่อไรจะไปเยือน
 ล้วนหนุ่มหนุ่มประชุมชอบกล

นางคนชื่อสารพันชั้นหมด
 ครึงแล้วจะขาดไม่งตงาม
 สุดซึ้งแล้วเจ้าเอ๋ยอย่าเขย็หายม
 สกิดจะติดตามให้ต้องใจ
 ว่าพี่มาปราช้าใส่ให้
 กลับว่าสาวได้ให้กำลัง
 ทั้งกระบวนกระบิคิดปั้นปิ้ง
 เป็นที่ฟังสาวพดไม่ขัดใคร
 หวังจะพาไปชมคารมใหญ่
 เขาจะได้ชมรสวาจา
 เชื้อชาติโฉมงามต่างภาษา
 อยู่ที่ศาลเทวอารักษ์บน
 ก็พอเคลื่อนคลาไคลไม่ขัดสน
 เขาเคยไปบวงบนบูชา

ว ๓๔ คำ ว

เจ็บเอ๋ยเจ็บใจ
 สารพัดจกให้วิมาลา
 อันศาลเจ้าที่หัวผัวเก่าอยู่
 ทำตอกขามีวชวอภัย
 อะไรไม่หยุดหย่อนเผ้าค่อนเคระ
 แต่กุมภก็เท่านั้นไม่คั่นนา
 เขาจะได้ชิตชื่อดีทั่ว
 จะปรากฏยศศักดิ์ของหม่อมไกร

ข้างพิไรเสกสรรว่าพันว่า
 สมน้ำหน้าแล้วสิสนัดใจ
 ข้าไม่รู้แห่งหนตำบลไหน
 เห็นแก่หัวผัวใหม่ทั้งมา
 นั้นแหละพอสมกับแพทยา
 ยังขืนนุสตาจึงสมใจ
 ว่าหญิงชั่วตัวเจ้ามารักใคร่
 ตีบไปชั่ววงศ์พงศ์พันธุ์

ถ้าเห็นงามตามแต่จะเมตตา

ฝ่ายข้าไม่รังเกียจเพียงฉนั้น

จะชราครีหม่อมขึ้นทุกวัน

เหมือนเอาจันทน์เดิมเก็บจุณ

วิ ๓๐ คำ ฯ

ลมเคยลมเดิม

อย่ากำริบนักมะมันจะจุ่น

สัญญาติจะเช้นเณรคุณ

ทำบุญไม่ชอบสบใจ

ชะนางตัวขยันกลั่นกลัว

วาคาสองตลิ่งหาถึงไม่

ถึงจะเลี่ยมมีดหมอกก็เสียไป

หาต้มทำใหม่ประเดี้ยวเดียว

กษัตริย์ ๒ คำ ฯ

น้ำเขยนากลัว

หม่อมผัวโกรธาจนตาเขียว

ส่วนว่าเขากระนัชนัยเจียว

เข่า บ้างเข่น ขี้ขระฆ่าตี

เหตุว่าเจ้าตีมีฝีมือ

เขาเถิดให้เขาสืออึ้งมี

เขาจะได้ว่าเจ้าหัวหาญดี

ฆ่าพันสตรีให้บรรลัย

วิ ๔ คำ ฯ

เหลือเฮยเหลือออก

ยังประทประชันน้ำหมันได้

อย่าพักทำทายนามากมายไป

เขาจะเกรงอะไรกับนิหน้า

หญิงร้ายปากกล้าไม่น่าเลียง

คนผู้จะดูเยี่ยงไปภายหลัง

ฉวยรักมีดหมอกที่หนีบมา

ทำเป็นโกรธาจะฆ่าตี

จะไปไหนเล่าเจ้าคนคม

เขาความตั้งหน้าแล้วอย่าหนี

น้ำตาคลอตาน่าปรานี

ชะช่างทำที่ให้อ่อนใจ

วิ ๖ คำ ฯ

ได้เฮยได้พัง

ยังคงแค้นอกหมกไหม้

กระเทียมเท่าเกาหัวแล้วจ่าไป

ช่างกระไรไม่คิดเวทนา

เห็นตัวน้องเป็นชาติกุมภีร์

ล้วนมีแต่ขู่เข็ญจะเข่นฆ่า

เห็นบนแนมแต้มเต็มเต็มประดา

เป็นเคราะห์เพราะหลงด้วยถ้อยคำ

เจ้าได้ร่วมรักก็เพราะกลัว

รู้แล้วว่าหม่อมไม่เมตตา

เจ้าอย่าพักเคลือบโคลีไล่กล

ถึงน้องจะรักใคร่ให้ใจขาด

จะเอาที่ผ่าซวนแล้วมิไป

ว่าพลางนางว่าร้องไห้

โอ้แต่นี้ไปนอกอา

ทั้งนี้เป็นต้นเพราะผลกรรม

คิดค้นขึ้นมาไม่ว่าอะไร

พยายามฆ่าสิ้นลมไม่สมตัว

จึงกระหน่ำฆ่าว่าเจนน้าชั่ว

ข้าจึงได้มีผัวถึงสองคน

จะทิ้งขว้างร้างหย่าไว้อีกกลางหน

เห็นว่าจวนอยู่ที่เกาะตามไป

ไหนจะอาจเอออวยไปด้วยได้

แค้นใจอยู่แล้วอย่าเจรจา

น้ำตาไหลโหมซบอาบหน้า

จะบ้ายหน้าไปพึ่งผู้ใด

ชกกัน ทำชั่วมีผัวใหม่

เจ้าหยิกข่วนเจ้าไกรแล้วใดกา

๓๔ คำ ฯ โอต

ยอชยชยอชมึง

พี่ชู้หยอกตลกเจ้าอย่าไกรหา

ซึ่งกลัวว่าจะกลายเป็นกุมภีล

พี่จะลงเลขยันต์กันไว้

อย่านิ่งนั่งโกลทำไขหู

วาคาญชวันเข้าชู้

ความจริงพี่ก็รักเจ้านักหนา

ไม่ทิ้งขว้างร้างอย่าจะพาไป

ไม่อาจออกจากที่ดำได้

มิให้รูปกลับเป็นกุมภีล

จะไปหรือจะอยู่ให้รู้ที่

เมื่อมิไปแล้วก็แล้วไป

๓๕ คำ ฯ

ไต่โอยไต่แจ้ง

ทั้งรักทั้งแค้นแน่นใจ

คิดถึงความรักก็ชักแซ

แล้วถอยหลัง ค่ำวิตริตระ

มิรู้แห่งจะทำอะไรได้

แค้นใครไม่ทำเจ้าไกรทอง

จะใคร่แสร้งวยตามไปคล่องคล่อง

เกลียดพวกพี่ จู บ๊วยของเรามี

คิดพลางทางว่าแก่เจ้าไกร
เจ้าจะพาน้องไปด้วยนี้
แต่เกรงเกลียดเจ้าจอมหม่อมเมียบทรวง
จะว่าน้องใดจะเลวเบาความ
น้องจะได้บัพยอกตอ
จะชั่วร้ายชวยยิ่งกว่าทั้งไว้

ไข้อยะไรว่ากาญจนา
ก็ตามที่มิชิตจะไปตาม
จะหึงหวงจ้วงจวบหยาบหยาม
ไม่ได้ตามตามผัวเข้านไป
จะแกล้งหน้าคนกระไรได้
เจ้าจงตรึกไตรดูให้ดี

ว ๓๐ คำ ๖

แสนระยแสนแขนง

ประเดี้ยวใจไหลยักไปอย่างนี้
เดิมทีทำกระบวนรนวนเร
พี่รับจะลงยันต์กันไว้
ก็ขัดสนจนอยู่ที่ชื่อนั้น
นี้หรือว่ารักแกล้งชักช้า
ลูกเมียของพี่ก็มีอยู่
พี่จะปราบปรามความทั้งปวง
อย่าสงสัยว่าจะได้คือจะกาย
ถ้าสมักรักจริงจงปรองตอง

ช่างกล่าวแกล้งมิเหมือนเชือนหนี
ร้อยดีร้อยอย่างอ้างว่าไป
กลัวจะเป็นจระเข้ไม่ไปได้
มิให้กลับเพศเป็นกุ่มภา
กลับหันว่าลูกเมียจะต่ำว่า
แต่เข้มมากก็เห็นว่าร้อดวง
แต่เราไม่รู้หึงหวง
มิให้จวบจ้วงล่องเกินน้อง
อับชวยเพื่อนบ้านร้นช่อง
เร่งแต่งตัวเถิดน้องจะคว่นไป

ว ๓๐ คำ ๖ เสร็จ

เมื่อนั้น

ความรักถักตักลุ่มลุ่มใจ

วิมาดาณารีกวีโต

กลัวเจ้าไกรทองจะหมองมัว

ว ๒ คำ ๖

จึงลุดเข้าไปในห้อง
ผ้าผ่อนเงินทองของแต่งตัว
แล้วเลือกของรักใคร่ใส่กระต่าย
พลางพิศดูห้องแก้วแหวนพรรณ
เสียดายของต่างต่างอย่างค
มีคุณแก่ฝูงกุมภา
ให้อิมไปค้ำยทิพอาหาร
ไอ้แต่ันไปจะมีมิต

จัดแจงสิ่งของจะตามผัว
แหวนหัวแหวนมณฑปครบครัน
มากมายสารพัดจัดสรร
เตียงสุวรรณเคยนอนแต่ก่อนมา
เสียดายดวงมณีในคทา
จะปรารภนาสิ่งใดก็สมคิด
ไม่มีความรำคาญแต่สักหนิด
เร่งคิดสร้อยเศร้าโศกา

๗๘ คำ ๖ โศก

เมื่อนั้น
ค่อยย่องตามนางวิมาลา
เห็นนางโคกศัลย์เศร้าหมอง
จึงร่ำเทพว่าจวนบ่วนใจ
แล้วแก้งแสงรั้งว่านี่แน่นอน
เป็นท่วงบ่วงโยอยู่เต็มที
เจ้าคอยอยู่จงดีพี่ขอลา
ว่าพลางทางเดินออกไป

โฉมเจ้าไกรทองพงศา
เข้ามายังที่ห้องใน
เป็นท่วงด้วยข้าวของไม่ไปได
เป่าไปให้ตองนางกุมภี
เจ้าตียังขัดข้องหมองศรี
จะมีไปค้ำยพิถีตามใจ
จะคอยทำชานกันนั้นไม่ได้
ทำนองลงใจวิมาลา

๗๘ คำ ๖

เมื่อนั้น
ต้องเทพว่าจวนบ่วนวิญญาณ์
ซึ่งอาลัยในของทั้งหลาย
นึกแต่จะภริมย์ขมขิด
นวยนาดขายผ้าเจ้าไกรทอง

วิมาลาโคกศัลย์หนักหนา
ให้แสนเสนาหาเป็นสุดคิด
ไม่มีความเสียดายแต่สักหนิด
นางจึงลุดติดตามไป
จะทั้งน่องเสียแล้วหรือไหน

น้องได้ว่าหรือจะมีไป
พ่อเจ้าไปไหนจะไปด้วย
ว่าพลางนางจึงมีมา
เมียดใจไว้ดี เร็วเสด็จสรรพ
อีกทั้งแก้วแหวนเงินทอง
จะอาบนํ้าทาแป้งแต่งตัว
ว่าแล้วกลับคืนเข้าห้องใน

เมื่อนั้น
เปรมปรีดิ์มียมย่องต้องวิญญาณ์
ครั้นเห็นนางแต่งตัวสรรพเสร็จ
เสกด้วยวิทยาเวียงชัย
แล้วลงยันต์เลขเสกซ้ำ
มิให้นางวิมาลา
แล้วจุตเทียนระเบิดเลิศล้ำ
มาตามเปลวปล่องช่องนที

ขึ้นจากปากฝั่งมหาสมุทร
พานางย่างเยื้องคลาไคล

ครั้นถึงซึ่งสวนเศรษฐี
จึงแวงนั่งยังหยุดในศาลา
แล้วเล่าโดมโดมนางกุมภี

จึงมาตัดอาลัยโคลคลา
ถึงชีวิตจะม้วยก็ไม่ว่า
คืนเข้าคูหาห้องทอง
คืนทรัพย์สารพันเข้าของ
เจ้าจึงทำน้อมบักเดียวใจ
หวีหัวผัดหน้าผากผ้าไหม
ลบล้างกระแจะแป้งแต่งกายา

ว ๑๒ คำ ว

โฉมเจ้าไกรทองพงศา
ด้วยนางวิมาลาจะคลาไคล
จึงถอดแหวนเพชรที่นิ้วได้
เอาใส่ในมวยผมกัถยา
ปิดประจำท่ามกลางเกศา
กลับคืนกายาเป็นกุมภี
ออกจากถ้ำนางสาวศรี
วารีแหวกกว้างเป็นทางไป

ว ๑๓ คำ ว เชิด

จะยังหยุดอยู่ช้าก็หาไม่
เข้าไปในเมืองพิจิตรพารา

ว ๑๔ คำ ว เพลง

ไม่ไกลไกลกับที่เคหา

มีผายกพื้นอยู่ห้องใน

เจ้าพี่อย่าร้อนรนหม่นหมั่น

จงอยู่คนเดียวประเดี๋ยวใจ
ว่ากลัวน้ำจืดน้ำเค็ม สืบให้ตี
พี่ไปสักครูไม่อยู่ซ้ำ

พี่จะไปบอกสองภรรยา
มิให้มิดชิดซึ่งห้องศา
จะกลับมาพบกับเจ้าเข้า

๗๖ คำ ๗

เมื่อนั้น

คิดให้แล้วตอบว่ารอบไป
เกลียดกลัวศัตรูรู้แบบคาย
ด้วยซ้ำเป็นชาติกุมภ
แม้หม่อมไปไหนจะไปด้วย
ว่าพลางนางยุคลเจ้าไกรทอง

โคมนางวิมาดาภิไธ
เจ้าจะทั้งน้องไว้เฝ้า
มันจะมาทำร้ายวิชา
ใครเลยจะมาปร นิน้อง
บุญเจ้าจะได้ช่วยเปกมือง
จึงปัดประทุทองศาลา

๗๖ คำ ๗ เสร็จ

บัดนั้น

กับยายทาสีภิวิทยา
เห็นเจ้าไกรทองพ ขู่
สองเฒ่าทุรังจ้องไร
ไม่ทันเก็บดอกไม้ใส่ ระจาด
ปิดประตูเข็นกระโถมิได้ซ้ำ

ฝ่ายว่าตาเฒ่าทาสี
สำหรับวิชาสวนดอกไม้
มาหยุดอยู่ศาลาอาศัย
ก็จะไปบอกนายเฝ้าหน้าตา
ด้วยผ้าขาวขาดชั้นขาดมา
ยายตางงันมาทันที

๗๖ คำ ๗ เสร็จ

มาเฮยมาถึง

เทพ จึงเข้าในบ้านท่านเศรษฐี

เห็นสองกัลยานารี
บอกนางตะเภาทองตะเภาแก้ว
โหมหม่อมผู้ชายว่าหายไป

อยู่ที่หอกลางวางเข้าไป
ที่ห้องแล้วทั้งห้าไว้
บัดนั้นมาอยู่ในศาลา

พาผู้หญิงคนหนึ่งมาด้วย
งามประหลาดเหลือคณพันบุญญา
รูปร่างสวยสมผมประบ่า
พี่น้องสองนางแจ้งใจ
ว่า ๖ คำ ๖ เจจ

เมื่อนั้น
ทั้งนางตะเภาแก้วแววไว
จึงว่าดูเธอหรือเจ้าไกร
มีรูปร่างไปตลกเดียว
น้อยหรือทำได้เป็นไหม
อีกคนโรยงามที่ตามมา
ว่าพลางทางเรียกหาข้าไท
ลงจากเรือนพลันทันที
ใครนได้ข่าวผัวตัวเป็นเกลียว
ว่าจะไปหาครูสักประเดี้ยว
ไปเที่ยวเที่ยวชู้แล้วพามา
แม่นมีอีกคนนี่ ก็จึงว่า
จะออกไปดูหน้ามันกล้ำดี
ไม่ทันใจโกรธซึ่งยังมี
หาดีพี่เลี้ยงก็ตามไป

๖ ๗ คำ ๖ เพลง
ใครนถึงสวนก็ชวนกันหยุดอยู่
ค่อยย่อมนองดูเข้าไป
นางยังกริ้วโกรธโกรธา
โมโหหงทั้งตั้งคัน
จึงเข้าคึกคักผลักประตุ
พี่น้องจึงร้องว่าไป
ยังประตูศาลาอาศัย
เห็นคนโง่โง่อยู่ในนั้น
นุ่งผ้าโจงกระเบนเหน็บมัน
สองทีเลี่ยนนั้นยังให้ใจ
เห็นมันคงอยู่ไม่หวาดไหว
ใครอยู่ข้างในจะมีใครรับ

๖ ๘ คำ ๖ เจจ
เมื่อนั้น
ได้ยินเรียกเข้าไปตลกใจวับ
จึงร้องทักออกไปว่าใครนั่น
ใครนแจ้งว่าสองนางควาญ
เจ้าไกรทองเอนหลังยังไม่หลับ
ลุกขยับสับสนทนลาน
ไม่เกรงใจกันทำทักหาญ
ออกมาค้นบานประตูไว้

๖ ๙ คำ ๖

เมื่อนั้น สองนางหุ่กันหันได้
จึงว่าอุ้มแม่เจ้าไกร หนีไปแทบถึงสักกึ่งเดือน
แต่คอยคอยนั้นน้อยไปหรือนี้ ไหยกเหยกอย่างนี้ไม่มีเหมือน
มาแล้วทำไมไม่ไปเรือน ยังแะเขื่อนขั้วอยู่ว่าไร

ว ๔ คำ ๖

เมื่อนั้น เจ้าไกรทองฟังคำทำไถล
พุดจากกุกกักอึกกะโอ เก้อเก้อแกล้งไปตามจน
ที่จะเข้าไปบ้านเดี๋ยวนี้ พอเดินมาถึงนั้นก็ฝน
เห็นศาลาผารอบขอบกลี้งแฉะน้ำฝนอยู่บนนี้

ว ๔ คำ ๖

เมื่อนั้น จินาสากลั่นขวัญหนี
จึงถามเจ้าไกรไปทันที ไกรนี่ชื่ออะไรหลานนัก
จะเป็นเมียของเจ้าหรือเขาอื่น เข้ามายืนเรียกอยู่ทั้งรู้จัก
หรือพี่บ้ายายมาทาทัก จงบอกเมียรักให้แจ้งใจ

ว ๔ คำ ๖

เมื่อนั้น เจ้าไกรทองยิ้มแฉ่งแฉ่งใส
ซึ่งมาเรียกพี่บัดนี้ไร โฉมงามทรมานวัยตะเกาตัง
ทั้งนางตะเกาแก้วแววตา ภรรยาของพี่ทั้งสอง
เจ้าอย่าตกใจไปเลยน้อง พี่มิให้ชักชางี้เองกัน

ว ๔ คำ ๖

เมื่อนั้น สองนางไกรผัวจวนตัวสิ้น
เรียกหาข้าไทให้ช่วยกัน เข้ามลักดันประตูตุลสอง

ว ๒ คำ ๖ เสร็จ

ดื่มสลักหักโค่นไม้ทนต์ เมื่อวัน

ขึ้นหน้าว่าชะเจ้าไกรทอง
ไหนว่าจะไปหาพระอาจารย์
คือเธอองค์นี้แล้วหรือไร
เป็นไรไม่เอาเครื่องบริวาร
จะพลอยพกโมโหโมทนา
หม่อมลูกศิษย์คิดอ่านไปหาเพด
มานั่งชิงเงินค้ำช้อยอย่างนี้
ว่าแล้วฉวนฉวนนางตะเกาทอง
อีกนั่นมันชื่อวิมาลา

เมื่อวัน

ทำแกชวยควยมีออช้อยไป
เดิมทีพี่ไปหาพระอาจารย์
เพราะโลกีย์เจ้ากรรมมันทำหู
เป็นห่วงด้วยขี้เมียเสียไม่ได้
ตะวันขายบ้ายหน้อยพี่กลับมา
พี่จึงไปพาเธอมาได้
ครั้นจะบอกเจ้าแต่เดิมที
บุราณท่านว่าไว้กระไรน้อง
มันเกิดกลียุคลูกกลาม
ขอเสียเถิดแม่คุณช้อย่าทูลกัน
เพื่อบ้านเรือนช้อยจะลือชา

สองนางวางเข้าไปในห้อง เมื่อวัน
ข้างปลดเล่นคล่องล่องสบายใจ
เป็นที่นั่งถนัดการอันโตใหญ่
ซึ่งนิมนต์มาไว้ในศาลา
มาถวายพระอาจารย์ให้หนักหนา
สาธุศรัทธาเต็มที
ยกพระเคนให้ฉันเสียทีนี้
เป็นไรมีมัลการท่านครูบา
บอกน้องตะเกาทองแล้วเสนา
เป็นเมียชาตวันทีบรรลย์

๖๓๐ คำ ฯ

เจ้าไกรทองเมียงเมินเดินเข้าใกล้
จะบอกความในใจให้เจ้ารู้
คิดอ่านว่าจะบวชให้ชวดช้อย
สักครูที่ระทนต์พันบุญญา
ให้อ้อช้วนบ้วนใจเป็นนักรบ
คิดถึงวิมาลามา

หวังจะให้เป็นเพื่อนน้องสองศรี
ไหนนางนารีจะผ่อนตาม
ช้อยมีเมียสองนั้นต้องห้าม
จึงหาให้เป็นไปตามตามตัวรัก
จึงสมัครรักกันดีกว่า
วัดพี่น้องสองราเจ้าใจดี

๖๓๑ คำ ฯ

เมื่อนั้น

ได้ฟังวาจาสามี
ยิ่งคิดยิ่งแค้นถึงความหลัง
จึงตอบไปด้วยใจรามา
ถ้าเป็นคนอื่น ไกลน้องไม่ว่า
นี่มันชาติกรรมคนโพร
ว่าแล้วพี่น้องจึงร้องถาม
ทำเจ้อะจะตะเซอะหน้าหม่อมไกร
เอาผัวกูไปไว้ถึงเจ็ดคืน
หรือว่าชาลวันทีอันตราย
แต่ผัวกูมก็แล้วมิหน้า
ไล่หัวลงไปเตะท้องกลอง

เมื่อนั้น

ครั้นจะว่าบังนา ก็กลัว
แต่ขอควดก็.หลิดที่อดกลั้น
โมโหหันหันหมุนออกมา
นี่แนนางพี่น้องสองคน
เขาจูงมูกหม่อมไปหรือไร
เพราะจวนตัวกลัวตายว ขยี้ชีวิต
เจ้าอย่าเพิ่งคิด.ยืนวัย
เจ้าก็เคยรู้เข.เป็นอยู่บ้าง
อันเจ้าไกรทองกับชาลวัน

นวดนางพี่น้องสองศรี

ข้าเคืองแสดที่วิมาลา
มิได้ฟังเจ้าไกรทองว่า
เจ้าช่างไปคบหาแต่ที่ดี
จะร่วม.เรียงเคียงหน้าก็ควรที่
เห็นดีหรือเจ้าเอามาไว้
ชนะนางรูปงามได้ผัวใหม่
ช่างติดตามมาได้ไม่มีอาย
ยังไม่หายรอยรึ้นหรือโฉมฉาย
แยบคายไม่เหมือนเจ้าไกรทอง
ยังแถมข้ามบุญ ชั่วเป็นสอง
เคียดชังนางของไม่.เจียมตัว

๗ ๑๒ คำ ๗

วิมาลาได้ฟังนั่งเกาหัว

เจ้าไกรทองผู้ชั่วจะไกรหา
ปากคันยับยิบกระเซิบคำ
เคืองรักละบัดหน้าแล้วว่าไป
เจ้ามาบ่นมาว่าเหมือนบ่าวไป
หม่อมผัวเจ้าลงไปทำอุณวาย
ใช้จะปลงลงจิตด้วยง่ายง่าย
เป็นหญิงย่อมอายอยู่เหมือนกัน
คิดดูก่อนนางอย่าทูลหัน
จะเป็นกระไรกันก็แจ้งใจ

ชี้เข้าตามผัวเจ้าขึ้นมา
เมื่อเจ้าตามผัวข้าลงไป

ด้วยกลัววิชาไม่ขัดได้
เป็นไฉนไม่ยั้งหยุดคิด

ว ๒ คำ ฯ

โต้หยดโต้ฟุ้ง

ตะเกาของแค้นทั้งเคืองจิต

เจ็บแสบแปลบใจดังไฟพิษ
กระต๊อบเท้าก่อดินเข้าใบไม้
เดิมทีข่มขู่มิยังอภัย
แล้วจำแกลงแปลงตัวเป็นนินยุ
จำเป็นเสียตัวด้วยกลัวภัย
ไม่เหมือนธิดาบุพการี
ลอบหน้าลอบตาว่า ข้างาม
กุจะว่าให้สาสมใจ
แม้ไม่เช็กหลานยังหยามว่า

ด้วยว่าถูกที่คิดก็โกรธา
ถ่มน้ำลายรดให้แล้วร้องว่า
ขึ้นมากว่าคาบกุลงไป
ผจญด้วยมือถึงโหด
กุมได้จึงจิตไปติดตาม
ด้วยจะเสียดำตำตาม
แต่งวิธีคิดตามผัวกูมา
อภัยไรร้อยแปดแพศยา
จะให้ข้าถูกตบไล่ต่อไป

ว ๓๐ คำ ฯ

แคนเฮยแคนนั้

สุดที่จะห่มหักโมโหได้

จะมีไรก็ให้ขึ้นไป
ชะง่างขึ้นหน้าว่าเมียหลวง
ไม่รู้จำหรือจำนางตะเกาของ
จริงแล้วจะร้อยแปดแพศยา
เป็นไรเจ้ามิประจานให้ครบพัว
เฮน้วยไปเรือนันท่านผู้หญิง
ดาวพักษัตติฮิมมนุษย์
ถูกว่าม้างไว้ม้าง

ถูกหากกลัวมิยังอภัย
ถึงหวงจางาของทอง
ไหนไหนมันก็สองเหมือนกัน
จึงลอบหน้าทะเลาะผัวจนตัวตัน
จะได้สมใจมิอภัยหญิง
ขยันยังไม่โทโยมหยุด
เมื่อมีงมไปเอาผัวกูนั้น
ไม่ค้นชาติตั้งเขยพดเต็มกล้น

แล้วแล้วก็ไปด้วยกัน
 ครั้นผัวจึงไปพากูขึ้นมา
 ถัดมาจึงเข้ามาสองดู

คุณของกูนั้นมึงคิดดู^๑

จะให้ข้าต้อยตบทำหลบหลู่

อันกูจะถอยอย่าสงกา

ว ๑๒ คำ ๖

เมื่อนั้น
 จับข้าด้วยคำวิมาลา
 อันนางตะเกาของผู้นี้
 ด้วยเนื้อความทั้งสองข้างไร
 คิดพลางนางออกสกดว่า
 ปากกล้าน้ำคานถึงต้น
 ขอบแต่จิกหัวมาตบเล่น
 จึงจะสมที่มึงพยศ

ตะเกาแก้วโกรขซึ่งหึงสา

หยาบข้าสาหัสยังชักใจ

จะว่ากล่าวข่มข่มไม่ได้

ก็กระไรกระไรอยู่เหมือนกัน

เหวยอีกุมภาทัวขยัน

จะประชันให้ชนะไม่ละลด

ให้เพื่อนบ้านเขาเห็นเสียให้หมด

ให้รู้สรู้จกฝีมือไว้

ว ๑๔ คำ ๖

น้ำเย็นน้ำหวั
 มันสะเทือนไปถึงมึงหรือไร
 ครั้นตบพี่มึงถึงแค้น
 นางตัวกล้ามาคำคารมดู
 ขึ้นหน้าว่าเป็นเจ้าผัว
 ถึงกูเป็นชาติกูมีไร
 อิมมนุษย์อุปาทวชาติชั่ว
 ขาดสามสี่วันไม่ทันที

ข้างเปลี่ยนตัวเปลี่ยนหน้าเข้ามาใหม่

ใครใช้ให้พี่สาวเจ้าเลิกกู

อีแสนแถมข้อหน้าเข้ามาดู

ทำกูเล่นก็เป็นไร

อันจะให้กูถ้อยอย่าสงสัย

ก็ไม่โฉดโหดไรเหมือนมึงนี่

พี่น้องร่วมผัวน้าบัดนี้

เป็นกู่ลากูสู่ทะยานใจ

๑ บทตอนนางวิมาลาเห็นนางตะเกาทอง เมื่ออยู่ถ้ำชาลวันที่อยู่ดังตรงนี้ พิศระหลังจำนวนกลอน
 เชื่อว่าเป็นพระราชนิพนธ์ทรงไว้แต่ก่อนอีกตอนหนึ่ง

เมื่อและเจ้าราชดงมียอด

เข้ายวนชวนชมภิรมย์ใจ

เป็นไรไม่กอดไว้ให้ได้

อย่าให้ว่างเว้นสักเวลา

๖๓ คำ ฯ

อียะอียะพลัด

ถึงกูร่วมผัวกันมา

กูไม่เหมือนมึงอื่นหน้าเป็น

มึงอวดกตัญญูดีจะตบลง

ทำให้สมน้ำหน้าสาหัส

ถึงจะเสียสินไหมพินัย

ว่าพลางนางเรียกปลื้มอาลัย

นั่งนิ่งอยู่ใยอืเหล่านี

ดาวพัตริ์ตลตลตตว่า

บิดายกให้จึงได้ครอง

ลักเด่นผัวเขาทำของทอง

จะร้องฟ้องโรงศาลก็เร่งไป

เอาพื้นเล่นกำตัก.เสียให้ได้

มากน้อยเท่าไรก็ตามที

กับข้าไทถ้วนหน้าทาสี

ช่วยกับตบตีให้หน้าใจ

๖๔ คำ ฯ

บัดนั้น

คาดอกถกเขมรวางเข้าไป

สาวสาวบ่าวผู้หญิงไม่นั่งได้

หมายใจจะตบตีวิมาลา

๖๕ คำ ฯ เชิด

เห็นเจ้าไกรทองออกทางกัน

จึงปะทะกันอยู่ไปมา

ความกลัวตัวสั้นล้มถลา

ทาสีขัดสนใจ

๖๖ คำ ฯ

เมื่อนั้น

โมโหทนต์หนักกลิ่นฉุนไว้

จึงว่าเอออะไรเจ้าไกรทอง

ดาวพัตริ์ตลตลตลตล

นี้ไว้ให้ข้าทาสี

วิมาลาแค้นขัดอหังสา

นางมิได้ควั่นคว้ามกลั้วเกรง

ช่วงพาน้องมาให้เราชุ่มเหง

แต่เมียเจ้าเองไม่น้อยใจ

มาหยามข้าคำดีทาควไม่

ไหนว่าจะปราบปรามห้ามเมียไว้
 ครั้นจนเข้าจริงก็นิ่งเสีย
 เจ้าก็เป็นคนฉลาดหาดีชาย
 ตีจริงนิ่งเฉยไม่เงยหน้า
 คิดว่ามีเหล้ากดหน่อเนื้อ
 แม้นรู้ว่าจะเป็นเช่นนั้น
 ถึงจะฟันฟอนรอนรา
 ทัณฑ์เป็นต้นเพราะคนกด
 คิดโมโหทรวงแค้นแสนร้าย

เมื่อนั้น

จะห้ามปรามผ่อนปรนก็สนใจ
 นางพี่น้องสองคนก็สิ้นเหลือ
 นางวิมาลา. ล่าก็เพราะพริ้ง
 เจ้าคารวิสารวมไม่รวมหน้า
 ชื่น. ตียิง. ถึงทะเลาะจนจน
 จะเขียนหนังสือฆ่าตัวทำใบ
 ทำประหนึ่งซึ่งโกรธเต็มที

เมื่อนั้น

เจ้าพาน้องขึ้นมาถึงเมืองคน
 มีภูมิลำเนาอยู่ชายน้ำ
 ว่าพลางทางกอดเจ้าไกร

มิให้ทิ้งทวงวันฉาย
 ให้หม่อมเมียมาด่าเล่นง่ายง่าย
 ไม่เสียตายเป็นความหวานเครือ
 ตระหมิ่นถลึงกรรยายิ่งกว่า. เสือ
 จึงวงงหลงเชื่อตามมา
 จะสู้ตายอยู่ที่คูหา
 จะก้มหน้าให้ทำไม่กลัวตาย
 จะจำเจจาวีด้วยหมึกหมาย
 เข้าหยิกข่วนตะกายเขาเจ้าไกร

๖๑ คำ ฯ

เจ้าไกรทองบ่นออกทอดใจใหญ่
 เอออะไรกระนั้นมันตีจริง
 บ้าโง่ทิดขวิดเสีย. เหมือนมึงตี
 น้อยหรือมันทำนุผู้หญิงทั้งสามคน
 เหมือนอ้อมแม่ค้าปลาที่หัวถนน
 จะกวาดน้ำว่ากะนั้นเสียเดี๋ยวนี้
 ชีตบแกงไตให้ดูอยู่. ภู
 เค้นหนีออกไปเสียให้พ้น

๖๒ คำ ฯ

วิมาลาตามไปพิไรบ่น
 คิดว่าจะเป็นผลสืบไป
 สุดบุญญาที่จะงดอดได้
 สะอึกสะอื้นให้ไปมา

๖๓ คำ ฯ โอด

เมื่อนั้น

พี่รักเจ้าจริงจริงจึงพามา
อันโมโหผู้หญิงนี้ยิ่งยวด
มาถึงจะไปบอกแต่ติมิที
จึงเกิดเหตุเภทภัยขึ้นทั้งนี้
เจ้าอย่าละห้อยน้อยใจ

เจ้าไกรทองปลอบนางพลางว่า

ใช้ว่าจะให้เป็นเช่นนี้

จะขอตบตีเสียเปล่าเจ้าจุ๊

เจ้าดูตบชายผ้าพี่มิให้ไป

สุดท้ายจะตบไฟหัวลมได้

มิใช่จะให้เสียสัญญา

๖ คำ ฯ

เมื่อนั้น

แลไปเห็นนางวิมาลา
จึงร้องว่าเหวี่ยงเหวี่ยงอีกมึงก็
แกลงระอ้อนวอนขู้หรือไร
กลับมามีขึ้นเสียเถียงเจ้าผัว
ทำไมเล่าจึงเข้าแฝงขู้
ว่าแล้วรุกรานเข้าไปใกล้
พี่เลี้ยงทาสักก็มีมา

สองนางแค้นคิดอาญา

พุ่มพ่ายน้ำตาก็ซัดใจ

เล่ห์กลมึงก็ทำร้องไห้

จะให้มาทำไมกับกู

แต่ลัดวันไม่กลัวจะต่อสู

อันจะพันมือขอย่ำสงกา

เลี้ยงได้จะจิกเอาเถสา

สุดลูกดุดกว่าจะตบตี

๗ คำ ฯ เชิด

เมื่อนั้น

ร้ายกาจด้วยเป็นชาติกุ่มก็
จะเข้าจิกตีระนางไม่ได้
หยิกข่วนกอดกักตัวแฉ้ว

วิมาลาขยับย้อยไม่ถอยหนี

ต่อตีมีกำลังเรียวแรง

มุกบ้องว่องไวเข้มแข็ง

พลิกแพลงผลัดไล่ไปมา

๘ คำ ฯ

เมื่อนั้น

ไม่ย่อท้อต่อสูวิมาลา

สองนางซัดกันแสนสา

จนหน้าตาคางคักเป็นริ้วยับ

พวกผู้หญิงสาวบ่าวไพร่ หลงใหลได้หุบกันตบตบ
ปากจุมถูกเจ็บจนเลือดขับ บ้างล้มทับพวกเพื่อนพลัดวัน

เมื่อนั้น

จึงห้ามน้องนางให้ว่างกัน
จะขึ้นตำล้าเหลื่อไม่เชื่อพี่
อันนางวิมาลานั้นไซ้
แม่นางเล็กเลขยันต์ออกเสียได้
จะชบกัดฟัดฟาดเอาสองรา

เมื่อนั้น

ร้องว่าอุหม่แม่เจ้าไกร
เจ้ารักชู้ของเจ้าเข้ากับชู้
เมื่อมันเป็นมนุษย์อยู่เต็มตัว
เกิดวิวาททะเลาะเพราะไครนั้น
ทำทะเลาะแทะแทะแนะนำให้ใจ
ว่าพลางทางรุกเข้าไป
บ่าวไพร่พร้อมกันทันที

เมื่อนั้น

จะแก้แค้นเด็กยันต์แล้ววังว
ความรักมึงรังตะดังหลง
หน่วงหนักรักพี่เสียคายน้อง

เจ้าไกรทองเข้าขวางกลางกัน

อย่าตีวันหันหน่วนไป
น้ำที่จะเกิดเหตุใหญ่
พี่เอายันต์บีบไว้ตึงตรา
จะเป็นกุมภีลใหญ่ใจกล้า
อย่าเดินแรงเดินกาหนักไป

ว ๖ คำ ๖

สองนางจะเชือกทำไม่

จะเขียนเสือไว้ให้จึกตัว
แกลงจะชู้มีใครนำไกรหวัว
จะหลอกข้าให้กลัวหรือว่าไร
เพราะหม่อมมัวตัวขยันหรือมิใช่
มันจึงทำได้ถึงเพียงนี้
มิได้ข้อยทอดขยหนี
เข้ากลุ่มรุมตีนางกุมภ

ว ๘ คำ ๖

วิมาลาแค้นชู้สหัสสา

ด้วยแสนเสนาหาเจ้าไกรทอง
นางนั่งลงกอดเข้าเศว้าหมอง
ฟุ้งฟองน้ำตาแล้วว่าไป

ว ๘ คำ ๖

พ่อเจ้าประคุณของเมียเอ๋ย
เจ้าพาเมียมาไม่ทันไร
สุดรักสุดรู้ไม่อยู่ได้
ถึงเสียกลางบ่าพานวัน
จะฉีกเนื้อเถื่อนหนังเสียทั้งเป็น
ไหนเล่าเจ้าชมว่าเมียดี
จะขอลาลงไปอยู่ในถ้ำ
นางคิดขจัดข้อมของมัว

กรรมสิ่งไรเลยมาขัดให้
จะจำใจจำจากพวกก้น
สุดใจเหลือที่จะอดกลั้น
ไม่คู่กันร้ายกาจเหมือนเช่นนี้
ไม่เคยพบเคยเห็นน่าบัดสี
ที่นี้รู้เช่นได้เห็นตัว
ตามบุญตามกรรมที่ทำชั่ว
คือชกหัวเข่าว่าไว

๖๘ คำ ฯ โอต

คิดเขยคิดพลาง
ลุกขึ้นเคืองขัดสะบัดสะโบ
เหวยอีตะเกาแก้วตะเกาทอง
หุ่โตโตโตเซลาเมามัว
ที่นี้กอดไว้มึงอย่าวาง
ผลัดกันวิ่งรัดให้ลั่นไจ
ว่าพลางนางทวนเข้าในท้อง
แล้วลอบเลิกลั่นคัมทันซ้ำ

นวดนางหนุนหนุนมันได้
ชี้หน้าว่าไปมิได้กลัว
พี่น้องอุปาทวีชาติชั่ว
มึงมาเอาผิวของมึงไป
มึงเข้าคนตระร้างอย่าห่างได้
อีหน้าไพร่ต้นตานมารยา
แก่นเหวนในวังเถกา
โจนจากศาลาด้วยรักใจ

๖๙ คำ ฯ เข็ดฉิ่ง

ครั้นลงถึงพื้นพสุธา
ฟาดหางวัดแว้งว่องไว

ก็กลายเป็นกุนภาเคิบใหญ่
เข้าไล่สองนางนารี

๗๐ คำ ฯ รัว เข็ด

เมื่อนั้น
ร้องกรีดหวีดว้างไม่ตามประที

พี่น้องออกต้นขวัญหนี
หาตีพี่เลี้ยงก็วุ่นวาย

จึงประทะกันอลหม่าน

บ้างขึ้นต้นไม้มือทะกาย

บ้างเรียกพวกพ้องร้องให้ช่วย

ต้นกำลังลงนั่งภาวนา

สองนางวางจึงเข้าออกผัว

เห็นคู่ด้วยช่วยเอาชีวิตไว้

ลูกได้ผิดแล้วอย่าถือโทษ

ร้อนอกหมกไหม้เหมือนไฟเสีย

คนลานเดินลี้มัวห่มห้าย

ปืนปายไม่ทันทักพลัดลงมา

เจ็บป่วยลำบากลากขา

กอดข้อเถกเถกว่าเปื้อนไป

ความกลัวตัวตันทวนใจ

นางกุมภีลใหญ่ไล่ขับเมีย

พ่อโปรดช่วยขับให้ไปเสีย

ทั้งเมียเสียได้ไม่เอ็นดู

ว ๓๐ คำ ฯ

เมื่อนั้น

ทำเคยเขื่อนเหมือนหนึ่งไม่รู้

พิถีได้บอกแล้วแต่ทนหลัง

ไหนเล่าเจ้าไม่กลัววิมาลา

เป็นไรมิทำให้หน้าใจ

เรียกหาข้าไทให้ช่วยกัน

เจ้าไกรทองได้พึ่งนั่งไขว่

เป็นครูจึงตอบวาจา

ไกรทองตั้งตังไม่ฟังว่า

ทั้งเจ้าทั้งข้าเข้าร่วมวัน

จึงขึ้นมาโยนตัวขึ้น

ตัวขึ้นเล่นตามสบายใจ

ว ๓๑ คำ ฯ

ว่าแล้วลุกเดินออกมา

แล้วมีวาจาว่าไป

เป็นกรรมเราแล้วทั้งสองข้าง

อย่าระหัดชนนัยใจงาไกลกลา

ด้วยเจ้ากลับรูปเป็นกุมภีล

มาอยู่บัดนี้เย็นนี้เอง

จากที่ศาลาอาศัย

วิมาลาอย่าได้โกรธา

ไซ้พี่จะทั้งขว้างขว้างหย่า

กลับไปคู่หาห้องทอง

เคยอยู่บนที่เตียงทอง

จะร้อนรอนหม่นหมองด้วยแดดลม

เจ้ากลับมาก่อนเกิดวิมาดา
ความรักพี่สัณห์สมาคม

ไม่ช้าพี่จะตามไปสู่สม
ยังนิยมชมชิตติใจ

ว. ๔ คำ ว.

เมื่อนั้น
อาวรณ์ร้อนรุ่มก่ลุ่มไ
จนอยู่มิรู้ที่จะเจรจา
ลาผิวขบหัวลงคำนับ

นางกุมภีลเศวตวิชัยทยให้
คงถ่านไฟฝันสมท่มทับ
แต่พริบตาอำปากทงบงับ
กลานตะกุกตะกักกลับไป

ว. ๕ คำ ว. และ

ครั้นถึงฝั่งคางคากี่ถาโถม
โบททางวางว้ายว่องไ

โคกโครมลงในแม่น้ำใหญ่
ตรงไปสู่ที่ถ้ำทอง

ว. ๖ คำ ว. เชิด

รูปร่างนางกลายเป็นมนุษย์
เดินพลางควรวูกว่าว่าร้อง

โถมงามบริสุทธิ์สุดม่วง
เข้าไปในห้องแล้วโคก

ว. ๖ คำ ว. โศก

ตอนที่ ๒

ไกรทองตามนางวิมาลากลับไปด้า

เมื่อนั้น

ครั้นนางวิมาลาณาริ
ทั้งเสียตายทั้งรักเป็นหนักหนา
ให้ละห้อยละเหี่ยเสียน้ำใจ
ภรรยามาเตือนให้ไปบ้าน
ชะนางตัวขยันขันดินที่
เหมือนแกล้งตีปลาทนาไข
หวนแค้นแสนร้ายรามา
เมื่อภักดิ์ห้ามนางกุมภา
ทั้งบ่าวไพร่ไม่ชั่วตัวเป็นเกลียว
ว่าพลางทางเดินออกจากสวน
เมื่อยามตามไปไม่อินัง

โฉมเจ้าไกรทองหมองศรี

กลายเป็นกุมภีลกลับไป
คิดคิดขื่นมาน้ำตาไหล
เหมือนบ้าใบ้ไม่เป็นสมประดี
ยิ่งเดือดดาลคุดันหันหน้าหนี
ช่างชวนกันด่าตีวิมาลา
เอออะไรมาคิดวิธยา
จะมีประตุคำแต่ข้างเดียว
ที่ไหนจะกระระนาคาเขี้ยว
นี้หากคิดนิตเดียวดอกกระมัง
ทูนหันบั้นบ้วนกลั้มกลัง
มายังบ้านพลันทันใด

ว ๑๒ คำ ๖ เพลง

ครั้นถึงจึงขึ้นบนเคหา

โมโหยึดยึดรักใจ

จะอาบน้ำสัดผ้าก็ทำไม่

เดินตรงเข้าไปในที่นอน

ว ๒ คำ ๖ เสมอ

ทุ่มทอดตัวตนลงบนเตียง

คิดถึงวิมาลายิ่งฮาวรณ

เอนเอียงแอบอิงพิงหมอน

ทุกชั่วอนรำไรไปมา

ให้ผลลุลุกลอนั่งคลั่งเคลิ้มจิต

งวยงหลงเรียกวิมาลา

ตัพยอกหยอกยุคลดหล่นซ้าง

ประคองซันอ้อมแอบเป็นเขมบคาย

นั่งพิณพิศรูว่าหมอน

เอาผ้าห่มคลีคลุมตัวไว้

ไต้ยีนเตี้ยงแมวไล่ตะครุบนุ

เหลือบแลเห็นเงาเสาทอดกลาง

ดำคัญคิดว่ายู่ในคูหา

ซันมานั่งนี้ด้วยพี่ชาย

นึกว่านางพลางพลอดกอดกาย

แย้มยิ้มพริ้มพรายสบายใจ

กักลักลึงนึ่งนอนถอนใจใหญ่

เหมือนบ้วยเจ็บจับไข้ครวญคราง

ระเง้อระเง้งแลดูตามหน้าต่าง

นึกว่านางวิมาลาอย่า

๖ ๓๐ คำ ๖

จึงลุดจากเตียงเมียงออกมา

พุดพลางทางหลงดูได้

ครันรู้ว่ามิใช่ก็ได้คิด

ทำแกววยววยผ้ามากระพือ

เห็นเมียมามุดซิงยั้งซังโกรธ

เคืองซัดวัดเหวี่ยงวุ่นวาย

แหว่เตี้ยงไก่ขันสำคัญว่า

แลหาแห่งใดไม่พบพาน

แย้มยิ้มพะยักหน้าแล้วปราศรัย

กอดเสาะเข้าไว้ทั้งสองมือ

เอะผิกแล้วเราเล่าดอกหรือ

แลดูซื่อว่าจะผูกคอตาย

แกล้งโหยดยกตีนป็นบ้าย

เดินชายเขื่อนออกมานอกชาน

วิมาลามาเรียกก็ร้องชาน

งุ่นง่านอยู่คนเดียวเที่ยวมอง

๖ ๓๑ คำ ๖ เพลง

เมื่อนั้น

เห็นเจ้าไกรวิปริตผิตทำนอง

นวดนางกรรยาทั้งสอง

ค้อยย่องตามมาแล้วว่าไป

๖ ๓๒ คำ ๖

วิระหม่อมผัวตัวขยัน

เมื่อกักอดเสาะเข้าทำไม

เป็นโรนัณกิริยาเหมือนบ้าใบ้

พุดอะไรเลื่อนเปื้อนเหมือนละเมอ

แล้วด้วยผ้ามาจะผูกคอตาย ทำตะเกียกตะกายเกือเกือ
 ไม่อดสูผู้คนบนแพ คลั่งไคล้ไหลเล่อลิ่มตน
 อย่าสงสัยไม่ผิดปากว่า จะเป็นบ้าเที่ยวเดินกลางถนน
 เดี่ยวแรงเรื่องฤทธิเดชเวทมนตร์ ผูกคนเขาจะกุดมรุมลือ

 (บทจำลองแทรก)

ครั้นถึงจึงพบบกราบไหว้ เอาธูปควันมาให้ทำหูกซื้อ

 (บทนาง)

จงออกไปวัดวาหาท่านขวัญ รักษาตัวรตนามนตร์เสียสักหม้อ
 จับมงคลใส่สวมกรวมคอ แต่พอสร้างสระประทะประทั้ง

 (บทจำลองแทรก)

ลงกินตุ๊กที่แม่นมีพอส จะต้องเล่นมะละกอกับแกงผัก

 (บทนาง)

หรือไปอยู่สู่สมนางจะเซ่ ถูกเสน่ห์ยาแฝดของเขาขลัง
 นำจะเป็นเช่นนั้นดอกกระมัง หรือกลัดกลุ้มคลุ้มคลั่งประวังควาน

 (บทจำลองแทรก)

หรือลงไปท้องคลองเล่นจ้องเต ให้เมียจะเซ่ขึ้นชีหลัง

(บทนาง)

ขรรยผัต้องเลวในเหวถ้ำ เข้าประจำผัวเข้ามาถึงบ้าน
จะเสียผัผัดมิตรบ่ตกบาน กวาดข้าวเปลือกข้าวสารส่งไป

(บทจำอวดแทรก)

ขรรยผัพระประแดงแขวงปากน้ำ เข้าประจำเจ้าประคุณจึงงุ่นง่าน

(บทนาง)

ว่าพลางทางหัวเราะเยาะเย้ย ยังหาเคยพบเห็นเช่นนี้ไม่
เอามือตีกทำตลกใจ ยัวเข้าเจ้าไกรไปมา

(บทจำอวดแทรก)

แกงหมูปูทะเลเตเสียสิ้น มางมกนกบเขียดไม่เกลียดหรือ
ข้างไม้อายพวกลาวชาวอู่ป้อ ตบมือหัวเราะเฮฮา

ว ๑๔ คำ ฯ เสร็จ

เมื่อนั้น

รับแพ้วนางแม่คำปลาด	เจ้าไกรทองยิ้มพลางทางว่า
นำจะจริงของน้องต้องเล่นห์	จะขึ้นขัดธัธยาไปโยมี
รู้ระแบบแบบยลกลกุ่มกิด	เจ้าเคยคบจะเข้มาก่อนพี่
พี่ไปอยู่คูหาห้าหกวัน	เห็นทีจะเป็นบ้าเหมือนว่าจริง
ให้หลงไหลแต่จะใคร่แอบอิง	ผัวอะไรนั่นมันเข้าสิง
จริงหรือหาไม่เจ้าตะเกาแก้ว	ถึงผู้หญิงผู้ชายก็คล้ายกัน
	หม่อมพี่สาวควรวาดด้วยอย่างไรวั้น

เสียจริตจิตใจชาตวัน

ใครเล่าเจ้าเอ๋ยช่วยรักษา

กลับมาเขาระเหยหัยนชั้นดินที่

เอออะไรไต่ความว่ามีเข้า

มีชาตวันผัวตัวหยาบช้า

อย่าเหยียะทะทะเลเล่นเช่นนั้น

จงมาต้อนรับประทับประคอง

ว่าพลางควยควดหยุดหยอก

นางน้องสาวก็อย่าอ้อดวไป

จำเพาะพี่กับเจ้าตะเภาทอง

ต่อเมื่อไรผ้ออกจะบอกกัน

เมื่อนั้น

จึงว่าผีเจ้าเล่ห์เพทุบาย

เกิดขวานว้าคาญหูจู้

ทำเคียดแค้นแสนอนค้อนเจ้าไกร

เมื่อนั้น

เห็นเมียแสวงไต่จริตบิดเบือน

บ้วนบั้นเป็นบ้ายังกว่านี้

จนหายบ้าได้เสียเป็นเมียพี่

ร้อยตีร้อยอย่างช่างเจรจา

ผีทว่าไหนใครเล่ามาเข้าช้า

ตามมาหาเจ้าตะเภาทอง

ชาตวันขัดใจจะได้ดอง

ชวนชมสมสองให้ต้องใจ

ผัวเก่าเจ้าตอกอย่าผลักไธ

เจ้ามิใช่ภรรยาชาตวัน

เคยรับรองคล่องอยู่เป็นคู่กัน

จึงกระนั้นกระนั้นกับพี่ชาย

ว ๓๘ คำ ฯ

สองนางดาลเคียดไม่เหือดหาย

แยบคายของเจ้าช้าเข้าใจ

ไม่พอที่จะต่อยามความใด

แล้วเกล้งเดินเข้าไปเสียในเรือน

ว ๔ คำ ฯ

เจ้าไกรทองว่องไวใครจะเหมือน

เดินหนีเข้าเรือนก็รู้ใจ

ว ๕ คำ ฯ

จึงค่อยอย่างย่องมอชิงเมีย

ทำเป็นโกรธว่าไป

คำความเปรียบเปรียบเสียงแปรวัน

มานั่งลงบนเตียงเคียงไหล่

เอออะไรพี่น้องสองนาง

ขัดใจจะใคร่แพ่นลงสักผาง

มีแต่จะจันทาทราทาง
 เทียงนางกลางคืนก็ครุ่นเครง
 หาไม้ที่ไหนดันวันนี้
 ที่นี้ก็แล้วไปเกิดไม่ว่า
 ถ้าคราวหลังยังเป็นอยู่เช่นนั้น
 ว่าพลางร่ายมนตร์มหาละลวย
 แล้วหยิบพัดไฉ่ยงเอามังลง
 สัพยอกหยอกหยิกขิกขี้
 อุตส่าห์แก้ตัวตนพันโทษกร

ถากถางทะเลาะเพราะสันที
 นีหากเกรงใบบุญท่านเศรษฐี
 ฟ้ามืดเกิดจะไม่ละกัน
 เวทนาจะเจือตงคอดกลืน
 จะวิวาทขาดกันเสียมันคง
 เป้าไปให้งงววลุ่มหลง
 ขวบน้องสองอนงค์ให้หัดบนอน
 ถ้อยทีดีกันเหมือนแต่ก่อน
 สโมสรมีสุขทุกคืนวันคร

ว ๓๒ คำ ว โลม

วันเขยวันหนึ่ง
 ปานนี้จะควงคว่ำว่าพรรณ
 จำกูจะตามลงไป
 นึกจนถึงเมื่อยยังเสียดาย

คิดถึงวิมาลาสาธุสรวค์
 ทุกวันนอนนอนฝันถึงพี่ชาย
 โลมเล่าเอาใจให้เหือดหาย
 จะทิ้งให้เป็นหม้ายเสียทำไม

ว ๔ คำ ว

คิดพลางทางมีวาจา
 ลูบหลังโลมเล่าเอาใจ
 แต่พี่นึกนึกจะปรึกษา
 ที่จริงเป็นความตามตรง
 ขวนก้นตบตีวิมาลา
 เกลือกว่าพวกห้องกุ่มกิด
 พี่คิดว่าจะไปไกลเกลียด
 หาบุญพี่ไม่เบื่องหน้าไป

เรียกสองภรรยาเข้ามาใกล้
 พุดไกลหวานล่อมอ้อมวง
 กลัวจะว่าใจหนุ่มลุ่มหลง
 เจ้าจงคิดดูให้จงดี
 คำว่าร้ายอย่างจมนางหนี
 จะผูกไพร่มนุษย์ไป
 ให้นางหายโกรธเสียจึงจะได้
 มนุษย์ก็จะได้อยู่สบาย

ว ๔ คำ ว เวจ

เมื่อนั้น

ได้ฟังนงั้มพริ้มพราย

สารพัดผืนผ่นย่อนยอก

นี่แน่กะหม่อมไกรมิใช่สิ่ง

ระช่างพูดจาว่าขาน

ยังไม่มันคั่นกะทีใส่เชื้อ

ไปไหนไปเกิดไม่ขึ้นซัก

เหมือนปล่อยปลาปล่อยเต่าเสียเดาบุญ

พี่น้องสองนางโฉมฉาย

น้อยหรือนั้นแยบคายขยันจริง

ดวงหลอกเลี้ยวลตปดผู้หญิง

จะลวงให้กินชิงกับเกลือก

ตั้งน้ำอ้อยน้ำตาลหวานเหลือ

คงจะเชื่อด้อยคำของเจ้าคุณ

จะทานหักก็เครื่องจะเคื่องขุ่น

จะช่วยรูนไธส่งลงไป

๖๘ คำ ๖

เมื่อนั้น

ได้ฟังกรรยารว่าถูกใจ

ปลาเต่าเอาอะไรมาบนบัว

จริงหรือจะเลือกใส่เสียให้พัน

ถึงพี่ไปก็ไม่ไปอยู่ซัก

อย่าเสียตีสีที่ท่าแต่ลำพัง

ว่าพลางลูปหลังแล้วสั่งเสีย

ควยซักผ้าห่มชมว่างาม

นี่อะไรคั่นควักผลักพี่

แต่เวียนเฝ้าเข้าหยอกกรรยา

เจ้าไกรทองชิงขัดธรรมาสัย

ขี้มแห้งแกล้งโกลไปตามจน

ไม่เดือดหน้าเลนนางสร้างกุศล

แล้วจะชวดสวตมนต์ดอกกระมัง

จะกลับมาให้ทันที่ข้างนี้มั่ง

เหลือกำลังหนกนักระยักตาม

ดีใจด้วยเมียไม่หวงห้าม

ลวนลามเลี้ยวลตสอศคควา

ไม่พอที่กันเองก็อิจจา

จนเวลาจนแจ้งแสงทอง

๖๙ คำ ๖

จึงลุกขึ้นเปิดมุ้งยุบ

มาอาบน้าในระเบียบงเตยรอร

เดินตบไปพลางอย่างย่อง

แล้วกลับคืนเข้าห้องแต่งตัว

๗๐ คำ ๖ เขต

ครั้นเสร็จส่งสองนาวิ
ลงบันไดเดินออกนอกครัว

เปรมปรีดิ์กระหึ่มยิ้มหัว
เข้ามีดขมุกขมัววิบมา

๖ ๒ คำ ๖ เขต

ครั้นถึงฝั่งวังวนชลธาร
แล้วจุดเทียนชัยมิได้ช้า
เจ้าไกรทองคว่นเดินมาตามทาง
มีดหมอเหน็บมันกับบันเอว

จึงโหมอ่านอาคมคาถา
คงคาแหวกช่องเป็นปล่องเปลว
น้ำแห้งแข็งกระด้างไม่ไหลเหลว
ตรงไปปากเหวถ้ำทอง

๖ ๔ คำ ๖ เขต

ค่อยย่อเงเข้าปดังใจจาง
หยุดยืนแผ้วม่านเมียงมอง

ดำคัญมันคงไม่หลงห้อย
ดูท่าของวิมาลาจะว่าไ

๖ ๒ คำ ๖

เมื่อนั้น
ทอดเข้าเจ้าทุกเป็นทุกข์ใจ
ยังเจ็บใจด้วยยี่สิบน้อง
แค้นนักดังอัคคีเจ้า
เหตุผลเป็นต้นเพราะผัวใหม่
ช่วงไม้ปดลดเลี้ยวเล่นดิน
เพียงเหยยฝืนทางเทวดา
จงดลจิตดลใจเจ้าไกรทอง
จะตัดพ้อต่อว่าประดาเสีย
จะหยิกข่วนให้เจ็บด้วยเล็บยาว
แล้วชุกคิดขึ้นมาถึงชาลวัน
เมื่อยามยังอยู่เป็นคู่เกล้า

วิมาลาเศร้าสรว้อยละห้อยให้
เหมือนบัวใบน้ำบ่นอยู่คนเดียว
ให้ขัดข้องเคืองขุ่นคนเดียว
มันได้จะใคร่เคียวเนื้อกิน
พาไปให้เมียคูหมื่น
ไม่มีขันชาติชายเท่าใຍของ
ที่รักษาถ้ำเหวเปลวปล่อง
ให้หลงลงมาลงอีกสักคราว
ให้สมที่อเมียมันวังหยา
เล็ดมิขาวโหมอยู่ก็ดูเา
ยิ่งวิโยคโศกคัลย์สรว้อยเศร้า
ไม่อาทรนอนเปล่าเปลี่ยวใจ

ไหนดีตะเกาแก้วตะเกาทอง
ทุกชั่ววันว่าฟังตลิ่งใด

จะจาบจ้วงของทองกับน้องได้
ครวญคร่ำว่าไรไปมา

ว ๑๔ คำ ๖ โยต์

เมื่อนั้น
เข้าไปในทิวมาลา

เจ้าไกรทองแผ่ม่านเมียงหน้า
ข้มพลางทางว่าไปทันใด

ว ๒ คำ ๖

พี่คือเทวาสุราฤทธิ
เห็นนางโคกพิริพไร
เดิมติดตามไปกับไกรทอง
หรือเขาชู้เชิญไม่เอ็นดู
จึงมานั่งบ่นหาชาลวัน
ถึงจะเข้มแข็งขันขยันดี
จงอุตลัดฝ่ากตัวผัวใหม่
ถ้าเชื่อคำทำตามเทวดา

ซึ่งสถิตย์ในถ้ำดำได้
คิดพะวงสงสัยจะใครรู้
ทำไมกลับมาร้องให้อยู่
อุปถัมภ์คำชู้ไม่ถึงที่
ต้องการอะไรนั้นกับผัวมี
ไหนดจะรอดชีวิตขึ้นมา
รักใคร่ช้านี้จะดีกว่า
จะตลใจให้มาประเดี๋ยวนี

ว ๘ คำ ๖

เมื่อนั้น
รู้ว่าหม่อมผัวตัวดี
สาละวนนินทาว่าร้าย
แก้เกื่อนั่งกตปฐนพลู

วิมาลาสะดุ้งจิตคิดบัดดี
ลงมาเมื่อไรนี้ไม่ทันรู้
ให้สะเทินเงินธยายอดดู
ก้มแกะเล็บอยู่ไม่เจรจา

ว ๔ คำ ๖

เมื่อนั้น
ทำเป็นไม่เห็นวิมาลา

เจ้าไกรทองย่องเดินเข้าไปหา
แหงนเงยเฉยหน้าแล้วว่าไป

ใครนินทาว่าร้ายเราเมื่อ^๕ก็ ประเดี้ยวใจไพล่หนีไปข้างไหน
ถ้ามันพบปะไม่ละไว้ จะทำให้คุ้มค่านินทา^๖กัน

๖ ๕ คำ ๖

อ่อนน้อมอยู่เฉย^๗วิติหาว่า หน้าตาคนเก๋^๘นดูชั้น
ก้มแคะเล็บเล่นอยู่เช่นนั้น จะหัก^๙ลั่นเสียเปล่าไม่เข้าการ
พริกเจ้านักหนา^{๑๐}งมาใหม่ จะเกลี้ยไถ่^{๑๑}ว่ากล่าวที่ร้ายฉาน
มิให้^{๑๒}ร้างค้างเงินเนิ่นนาน จะสมัครสมาน^{๑๓}ไมตรี
เจ้าอย่าแค้นชั้^{๑๔}ตะบัตตะบั้ง นิ่ง^{๑๕}นิ่งเสียมั่งจงฟังพี่
เหมือนถ่านไฟเก่า^{๑๖}ถ้ายังมี เป้าชนคง^{๑๗}อึดจะติดเชือก
ไหน^{๑๘}ไหนก็รู้เช่นได้เห็นฤทธิ์ กระบวนกระบิตอย่า^{๑๙}ทำให้ลำเหลือ
น้อยหรือนั่นยังไม่ทันจะถูก^{๒๐}เนื้อ สะดุ้ง^{๒๑}เผื่อไปก่อนแสดงอนจริง
ทั้งระแบบ^{๒๒}แบบค้ายก็หลายอย่าง สมที่^{๒๓}สมทางทำ^{๒๔}นผู้หญิง
ว่าพลาด^{๒๕}ผินหลัง^{๒๖}เข้า^{๒๗}นังอิง ตะบัตตะบั้ง^{๒๘}วิ่งหนีพี่^{๒๙}โย

๖ ๑๐ คำ ๖

เมื่อนั้น วิมาลา^๑ทูน^๒หันมันได้
เคือง^๓ชั้ตะบัตผ้า^๔แล้ว^๕ว่าไป น้อยหรือนี่^๖มาได้^๗ข้างไม่^๘กลัว
เมื่อ^๙จะ^{๑๐}มา^{๑๑}ได้^{๑๒}ลา^{๑๓}แล้ว^{๑๔}หรือ^{๑๕}ยัง หม่อม^{๑๖}เมีย^{๑๗}จะ^{๑๘}คง^{๑๙}ถึง^{๒๐}หม่อม^{๒๑}ผัว
ข้าง^{๒๒}บ้าน^{๒๓}บ้าน^{๒๔}นี้^{๒๕}จะ^{๒๖}สั้น^{๒๗}รัว^{๒๘} แต่^{๒๙}จะ^{๓๐}คน^{๓๑}ไม่^{๓๒}ชั่ว^{๓๓}ช้า^{๓๔}กลัว^{๓๕}ใจ
ขยัน^{๓๖}ยิ่ง^{๓๗}จริง^{๓๘}เจ้า^{๓๙}ตะ^{๔๐}เกา^{๔๑}ทลง^{๔๒} หึง^{๔๓}หวง^{๔๔}สว^{๔๕}พด^{๔๖}ลัด^{๔๗}กัน^{๔๘}ได้
มิ^{๔๙}เสีย^{๕๐}แรง^{๕๑}แกล^{๕๒}ง^{๕๓}กล^{๕๔}ัน^{๕๕}สรว^{๕๖}ไว้^{๕๗} ขอบ^{๕๘}ใจ^{๕๙}หม่อม^{๖๐}ผัว^{๖๑}ล้วน^{๖๒}ตัว^{๖๓}เป็น^{๖๔}
ที^{๖๕}น^{๖๖}หรือ^{๖๗}ชั้น^{๖๘}ชื่อ^{๖๙}ว่า^{๗๐}มนุษย์^{๗๑} จน^{๗๒}สิ้นสุด^{๗๓}เหล่า^{๗๔}กอ^{๗๕}ไม่^{๗๖}ขอ^{๗๗}เห็น^{๗๘}
อย่า^{๗๙}ปล^{๘๐}ถัน^{๘๑}ปล^{๘๒}อก^{๘๓}ท^{๘๔}ล^{๘๕}ก^{๘๖}ด^{๘๗}วง^{๘๘}ด้วย^{๘๙}น้ำ^{๙๐}เย็น^{๙๑} ได้^{๙๒}รู้^{๙๓}เช่น^{๙๔}เห็น^{๙๕}หมด^{๙๖}ที่^{๙๗}ค^{๙๘}ด^{๙๙}ตรง^{๑๐๐}
จริง^{๑๐๑}แล้ว^{๑๐๒}จะ^{๑๐๓}กะ^{๑๐๔}ได้^{๑๐๕}ถ่าน^{๑๐๖}ไฟ^{๑๐๗}เก่า^{๑๐๘} อย่า^{๑๐๙}พ^{๑๑๐}ก^{๑๑๑}เฝ้า^{๑๑๒}ก^{๑๑๓}อ^{๑๑๔}จน^{๑๑๕}คอ^{๑๑๖}โค้ง^{๑๑๗}

มันมอดหมดไม่ติดตังจิตจง
เชิญไปเสียเถิดให้พ้นห้อง
เถิดเท่านั้นแล้วก็แล้วไป

จะชวนชมอมหลงลงมาโย
จะลงนั่งได้อีกอย่าสงสัย
ข้ากลัวใจเจ้าจอมหม่อมเมีย

ว ๓๒ คำ ฯ

กัลเอยกัลยา
พี่มิใช่ชายชั่วที่กลัวเมีย
พี่น้องสองวาก็สารภาพ
ยังกระเดื่องกระต้างแต่ข้างนี้
ถึงยังกำดั่งเดือดไม่เหือดให้
อย่าละมั้งสะบัดตัวรอน
อันธรรมชาติมีผิว
ไม่มีคนข่มเหงกระเนงร้าย
จงถอยหลังจิตดูอย่าสู้
ยอมเป็นที่ติฉินกินใจ

ช่างตัดพ้อต่อว่าประดาเสีย
จะลงมาใกล้เกลี่ยเสียให้ดี
เข็ดหลาบแล้วเจ้าไม่สู้
ด้วยท่วงทีจิรวินันติดงอน
จะโลมเล่าเจ้าไปกว่าจะอ่อน
หย่อนหย่อนเสียมั่งพึ่งพี่ชาย
ค่อยยังชั่วกว่าเช่นที่เป็นหม้าย
ไปไหนไปง่ายสบายใจ
ผิวร่างอย่างนี้หาดีไม่
บุราณว่าไว้ล้วนความจริง

ว ๓๐ คำ ฯ

จันเอยจันลม
สารพัดไฟเพราะเพราะพริ้ง
ไวว่องคล่องชยันต์ทันทัต
เคยชนะคะคานเพราะทานทน
จริงแล้วแกล้วกล้าประดาเสีย
กระนั้นดีเมื่อเจ้าพาข้าขึ้นไป
เขาจึงดีจึงดำข้าคนเดียว
มาดับปลับกลับอ้างอวดตัว

น่านิยมข้อนยกกลลกลกตั้ง
สมเป็นผิวท่านผู้หญิงบ้านบน
หลบหลีกมีอหัมม์ไม่ขัดสน
เล่ห์กลของเจ้าข้าเข้าใจ
ปราบเมียมิให้หือขึ้นได้
เห็นเมียกลัวกระไรจนสิ้นหัว
วิ่งเดียวไล่ตามข้ามคอผิว
ว่าเขากลัวสารภาพราบไป

ได้ตายเท่านั้นแล้วมีหน้า
ยังมาซ้ำเลวลดปกติไปใหม่
ชีวิตรันทดบให้เหนื่อยเมื่อยขาตะไกร
จะปิดหูเดียวไม่ขอได้ยิน

ว ๑๐ คำ ว

แสนเคยแสนงอน

ใส่จริตบิดเบือนเหมือนจะบิน
พี่ไม่กลัวภรรยาเช่นว่าดอก
แต่เขาคิดเวทนาไม่คำดี
ถึงข้างเขาข้างเราก็เล่าแหละ
โมโหมากปากคอฟอดตัว
จะมากลับซังโกรธโทษใคร
พี่กลัวซังแข็งเป็นแพ่งธรรม
จึงนั่งดูทีใครจะดีกว่า
ยังไม่หน้าซ้ำมาเปรียบประชด

ข้างแคะคอนอตตริตติน

ล้วนหยาบชั้นเชิงชั้นขยันดี
ใช้จะเหลือตาหลอกได้เหมือนผี
เท่านั้นแลอีกนึกว่ากลัว
มันเกาะเกาะกวนใจมิใช่ชั่ว
ไม่จิตเจ้าเมามัวอยู่เหมือนกัน
ซ้ำใช้ให้หึงหวงกันหรือนั้น
แต่ละคนตั้งต้นไม่เงือตงต
ล้วนเหล็กกล้าขยันเหมือนกันหมด
ว่าซ้ำปกติตกนรกเอง

ว ๑๐ คำ ว

นำเขยน่าหัว

เกิดวิวาทบาททะเลาะครันเครง
จะขว้างงูตุถูกอสรพิษ
แยบคายของเจ้าซ้ำเข้าใจ
เมื่อซักกลับกลายรูปเป็นกุ่มกี้ล
เข้าประคับประคองแต่สงอนาง
ยอตรักของเจ้าตะเกาทอง
สาวพรหมจารีดีสุดใจ

อย่าปลิ้นปลอกออกตัวไม่เหมาะสม

เพราะหม่อมมัวชั่วเองหรือเพราะใคร

มันจะผิดพันคอไปข้างไหน

จูงมารู้งไปเป็นคนกลาง

เจ้าขับเหมือนขับผีขับสง

กอดไว้คนละข้างไม่ห่างไกล

ตั้งจะล่องลอยฟ้าไม่หาได้

ไม่มีใครถูกต้องพ้องพาน

หม่อมไกรได้ชมสมสอง
จะคุ้มโทษโทษหาประการ

เหมือนได้นางรูปทองไว้ที่บ้าน
อัปยศีกระบวนไม่มีเลย

ว ๓๐ คำ ฯ

เฮวเฮยเฮวบาง
สารพัดผ่อนปรนเป็นคนเคย
เจนจัดหัดมาแต่ชาดวัน
มิใช่ชายเจ้าฐัฎฐ์
นี่หากพี่เองรู้เพลงน้อง
อันนางตะเกาของทำนองคน
เจ้าลึกลับกลายได้หลายอย่าง
สันทักจัดเจนอยู่ในใจ
พี่ก็ยังต้องจิตติดใจอยู่
เจ้าตรวนค่อนไค้ไค้โยตี
ถ้าพี่เป็นเทวสุราฎฐ์
จะปิดทองทั้งตัวให้ทั่วไป
จะสาปสรรเสียบ้างเหมือนอย่างนี้
เจ้ากระบิตกระบวนมารยา

ชะช่างชูเชิดเปิดเผย
ไม่ลืมเลยสิ้นลมคมชีวิต
หลายชั้นเชิงชวนกระบวนกระบิต
จะสันคิตติดกุกอยู่ทุกคน
จึงตามรอยคล้อยคล่องไม่ขัดสน
แยบยลไม่เท่ากุมภีลใน
รู้ทางจะหนี่ที่ให้ได้
มนุษย์หรือจะได้เหมือนเช่นนี้
สุดส่ำหู้ซังตายมาถึงนี้
เพราะผิดที่ทำนองไม่ต้องใจ
จะนิมนิตชาดวันขึ้นให้ใหม่
นั่นแหละจะขอบใจวิมาลา
กุมภีลร้ายกาจไม่ปรารณา
แต่เล็กมาจนใหญ่พึ่งได้พบ

ว ๓๔ คำ ฯ

หม่อมเฮยหม่อมผัว
รู้วิชาเชี่ยวชาญชำนาญครบ
ใครอดว่าข้าชาวสวรรค์หรือ
ใครชักใครจูงจุมพมา
ไม่รู้หรือว่าชาติเดียวदान

มิใช่เช่นชายชั่วหัวประจบ
ใครใช้ให้มาคบกับกุมภ
จึงชมชวนดั้นค้อลงมาหา
ใครเรียกใครหาใครแนะนำ
มาตามตามตามตามสัตว์

ทำให้เสียเสื่อมเวทมนตร์ชะงัด
เจ้าช่างคิดนิมิตชาลวัน
เอาไปฝากนวลน้องทั้งสองรา
นี่เอาไปฝากเจ้าตะเภาแก้ว
เสียแรงหม่อมผัวนิมิตปิดทอง
ทำไมมิให้คิดถึงผัวเก่า
ไม่โกหกพกลมเลยวลัด

สารพัดอัปยศก็มีมา
จะเอาไว้นั้นในคูลา
ของทนายของเจ้าตะเภาทอง
ตีแล้วช่วยทำดลาลอง
ทั้งสองจะได้ไม่เร่งวัด
ถึงโศกเขลาที่ตรงคงในสัดย
ชั่วข้าสารพัดเหมือนมมนุษย์

ว ๑๒ คำ ฯ

น้อยเขยน้อยหรือ

จริงแล้วเจ้าเผ่าติสผัวมนุษย์
ทั้งชื่อทั้งสัดยสารพัดตี
ถึงเมื่อวันจะตายวาววาง
กระนั้นดิฉันร่ำรอนบ่นหา
ทั้งบกเรือเหนือใต้ในแคว้นแคว้น
อันตัวพินสักรั่วว่าชาย
เฟื่องจะได้พบพานงานประชัน
เจ้าจึงตัดขาดไม่ปรารภณา
แต่ข้างที่ยังมีเยื่อใย
ไม่เห็นเลยว่าจะเคยเสียเช่นนี้
น่าจะมีสักสิ่งเป็นลึงลาย
หนุ่มหนุ่มกุมภีลก็มีตริก
เค็มที่พามาพาขึ้นไป
ไม่นึกแหม่งว่าจะแกล้งไปเอาเหตุ
ทำกระบวนรอนเรประเว์ประวัง

ยังจะรื้อถอนใจมิให้หยุด
ไม่เหมือนหม่อมนักกะผุดผัวนาง
ไม่มีที่คดคอดตลอดทาง
ก็ไม่ว่างเว้นสวาทขาดแคลน
เพราะตึกว่าชายอื่นสักหมื่นแสน
จะหาแทนผัวเก่าไม่เท่าทัน
แยบคายคล้ายอยู่ไม่สู้ขยัน
ชั่วกว่าชาลวันทุกสิ่งไป
จะนัดแนะให้มาก็หาไม่
ติดใจอยู่มั่งจึงชังตาย
ทำให้พี่แสบต้องอยู่จนสาย
รักช้อนช้อนร้ายไว้ภายใน
มันจะเป็นเช่นนิกหาผิดไม่
สำคัญใจว่ารักกันจริงจริง
ไม่สังเกตสังคามารยาหญิง
ดีจริงแล้วจะได้เห็นกัน

กุ่มภาณุเจ้าเล่าลือชื่อ
เกิดหรือให้ไปตามชาลวัน

ตายเพราะฝีมือของใครนั่น
ทำขบพันแล้วเดินเมินออกมา

๖ ๓๘ คำ ๖

เมื่อนั้น

ทำกระบวนชวนหยิกด้วยมารยา
เอออระไวอกเอ่ยไม่เคยเห็น
มาพาโลโปกคุมกลุ่มใจ
ไหนจะพาขึ้นไปให้เมียลับ
เดิมทีที่วิวาทวาทา
เมียหม่อมมาช้หน้าดำทอ
หยาบหยามข้ามหัวหม่อมผัวไป
เขารุมกันตีตำข้าวชิงซื้อ
เหตุว่ารักแล้วก็พาบิน
ได้เหียงแล้วกระไรให้จ้มลุ่ม
จับได้ไหนนั้นข้อพิรุณ
จะไฉนกับอีวิมาลา
ว่าเล่นเปล่าเปล่าแล้วจะไป
เชิญช้ชายชู้ข้าคุกก่อน
แกล้งพาลพาโลโกรธา
มีห้าพันฆ่าให้ย่อยยับ
ว่าพาลางควณูร่าว่าไร

วิมาลาควยชุกชุกว่า
นี้ว่าลาใครแล้วหรือจะไป
เชิงเช่นเจ้าจอมหม่อมผัวใหม่
สารพัดเสกใส่วิมาลา
ยังมีหน้าซ้ำกดับมาตำว่า
เพราะข้าพาลทะเลาะหรือเพราะใคร
ไล่คอซ้ำก่อนจริงหรือไม่
หูทางข้างกระไรไม่ได้ยิน
ตาเจ้าบอดไปหรือไม่เห็นต้น
ซังแล้วถมดินให้โทรมทรุด
ได้ซังแล้วกระไรให้สูงสด
ที่ทุกจวิตคิดนอกใจ
ทำตามโทษอาญาปราศรัย
ซ้ำยังไม่ให้ไคลคลา
ไต่แล้วจะนอนให้ลงฆ่า
นี้หม่อมเมียสอนมาซ้ำเข้าใจ
อันจะให้ซ้ำกดับอย่าสงสัย
ชุกชายผ้าไฉ่ไม่วางมือ

๖ ๓๘ คำ ๖

งอนเอยงอนขด

เจ้าตีแสนคมคามลือ

ข้าเป็นคนพาที่ไม่มีศัตย์

จะมามีบ่น้ำตาเอาข้าไย

เป็นไรมิโดดเด็นเล่นตัว

จนออกเข็ดความระอมระอา

ทั้งสองเมียตามเมียมิเตี้ยแรง

เจ้ากระบิดกระบวนกวนใจ

จะหาใหม่ให้ดีขึ้นกว่านี้

แน่เจ้าจะมีใหม่มั่งก็ตาม

นี้อยู่ไยเล่าเจ้าคนคม

ทำหน้าบูดบึ้งเห็นจึงควัน

เอะฮ่อนหย่อนพยสงแล้วหรือ

ทำไมมาขุดขี้ข้าไว้ไย

ไม่จัดเอาจริงสักสิ่งได้

ข้าทำสิ่งไรให้เคืองตา

เขี้ยวขี้ของยักให้หนักหนา

มันไม่น่าแล้วจะข้าจะไป

ปากกล้ำหน้าแข็งคารมใหญ่

เอาไว้ไยหย่าเสียนางเมียงาม

อีกสักสี่ห้าคนให้พ้นสาม

แต่ให้จามสมหน้าเหมือนชาลวัน

มีคำคารมอมอะไรไฉน

ใครบอกบุญสุนทรธรรมไม่ศรัทธา

ว ๓๒ คำ ว เจจา

เมื่อนั้น

ไฉนไกรทองวิมาลา

คารมข้างนางเมียมิไม่ชั่ว

ถ้อยที่ดัดขยันค้นถึง

นางเลื่อมลายวรรณอยู่ในคหา

วิวาทวาทกันข้ออิง

ข้างเจ้าผัวก็ไปไม้หนึ่ง

นางจึงลุกเดินออกไปดู

ว ๔ คำ ว เพลง

เยียมเยียมมอมมอมงแล้วร้องว่า

ทั้งหม่อมเมียหม่อมผัวล้วนตัวรู้

จะสาวได้ให้กายแย่งเร่งทั้ง

ใช้จะแกดั่งแสวงข้าปว่าเปรียบเปรย

อะไรนี้บ่นบ้าน่าหนวกหู

ไม่อดสูสีตางบ้างเลย

ข้ออิงมันไม่คืนะพี่เอ๋ย

พี่ก็เป็นคนเคยคนเข้าใจ

จะมาขึ้นพื้นผอยหาตะเข็บ ทึกเล็บจะเจ็บเนื้อหรือหาไม่
เมื่อกินอยู่ทีล็บแล้วเป็นไร จะมาไขกลางแจ้งให้แพ่งพวย
จะพลอยให้เพื่อนเมียเสียวังวัด ถ้าควยพลัดขาดลอยตึกอยหาย
ยิ่งจะลือระยำซ้ำร้าย เป็นสองหม้ายสามหม้ายน่าอายใจ

๖๘ คำ

เมื่อนั้น วิมาลาตอบพาทงทางค้อนให้
อุแม่เอ๋ยเจ้าจอมเมียหม่อมไกร ออกมาได้ตอนสั่งตั้งกระทู้
น้อยหรือห้ามปรามเหมือนหนามเหน็บ มันปวดเจ็บเหลือแล้วถึงแก้หัว
นางไม่มีที่ชั่วผิวเหินดู นี่เจ้ารู้อะไรมาเจรจา
ขอจะช่วยกันเจ็บเก็บใส่ใจ นานไปเผื่อจะเป็นเหมือนเช่นข้า
จะได้จัดจาวักไว้ตรึงตรา ไหนไหนก็ราคาเดียวกัน
จริงแล้วจะข้าเป็นคนโคตเขลา ไม่เหมือนเจ้าดีหมดข้างออกถื่น
อย่าพักพูดร้อยบทประชดประชัน แต่เพลาเพลาท่านนั้นเกิดเป็นไร

๖๘ คำ

เมื่อนั้น เจ้าไกรทองร้องว่าอัธมาศัย
วิมาลาเมียข้าแล้วเหลือใจ เหมือนหนามไหนเกะกะระวี
พบปะหน้าไหนได้เอาหมด ไม่ละลดทะเลาะคนเสียจนทั่ว
ตะกิ้งตะเกียงเงียงงารอบตัว ความว้าวยังไม่หายความควายมา
เกิดขีตามถนัดไม่ขัดขวาง ทั้งสองข้างวางกันให้หนักหนา
ใครคารมสมควรราคา จะเปลื้องผ้าคาดพุงออกวางวัด

๖๘ คำ

เมื่อนั้น วิมาลาตอบไปชมมีขมัน
เอออะไรเขาว่าประสาถกัน หม่อมผิวตัวถื่นออกเถียงแทน

สรรวอนก่อนว่าประดาเดียวให้หม่อมเมียได้หน้าขึ้นกว่าคนอื่น
 เจ็บใจใครมั่งจะไม่แค้นนี่และแม่นแท้ว่าเป็นตราชุน
 จจริงแล้วข้าหมอกความเหมือนหนามไหนดแต่กระนั้นเกี่ยวไวยังไม่อยู่
 พุดจาพล่อยพล่อยวัยประตุมเหมือนใครไม่รู้ไม่เข้าใจ
 ถึงคราวจะหยิบผิดไม่คิดหน้าเจียงงาสารพัดพูดได้
 เจ้าเอ๋ยจงถนอมหม่อมเมียไว้อย่าให้ใกล้เคียงกับเจียงงา
 ษนางคนดีไม่มีชัวเอาหม่อมผัวออกตั้งเป็นคังหน้า
 นานไปจะขึ้นถึงหลังคาหน้าตาตละชาติเลือดผาดแดง

ว. ๑๐ คำ ๖

เมื่อนั้น

ข้างไม่ขึ้นค้นแตกแหกกระแซงนางเลื่อมฉายวรรณดิ้งเสียงแข็ง
 เห็นฮ้อฮึงจึงออกมาห้ามปรามมาตะแคงแว้งวักเอาคันเอง
 ข้าเป็นคนเจ็บมัวกลัวเกรงกลบได้ด้อยวัยความไม่เหมาะสม
 เธอจะเอาอะไรมาขึ้นหน้าไม่เป็นโตงเป็นเตงน่าอายใจ
 ทำคุณบูชาโทษโททร้ายเป็นแขนเป็นวาข้างว่าไต่
 มาดูหน้าข้าเกิดท่านผู้หญิงดาวพันสรวไลไม่ไ้วว่าง
 สำคัญว่าผัวรักยกลูกกลางมันแดงจริงยิ่งกว่าย้อมน้ำฝาง
 ทำไมเล่าจึงไม่เอาให้ขาดเด็ดดาวตังว้างวางไปตามลม
 กลับลงมากวางครีตมะฮึดมะฮอมหรือไปปะบรเพ็ดเซ็ดชม
 เกิดคะว่าคาญข้ารักนทะเลาะก็พอสมน้ำหน้าสาแก่ใจ
 กระต๊อบเท้าลงขันเดินบ่นไปนี่เนื้อเควระห์มาเหยียบหนามไหนด
 เข้าในห้องหับลับพลัน

ว. ๑๒ คำ ๖

เมื่อนั้น

จึงว่านี่แน่เจ้าแต่เท่านั้น
เขาก็เข็ดปากคอไม่ต่อสู่
ยังตะบอยบ่นว่าบ้าน้ำลาย
จนเหงื่อย้อยเหงื่อไหลก็ไม่คิด
มันงามเหลือแล้วเจ้าวิมาลา
อะไรเล่าเฝ้าข้าเลื่องเคืองค้อน
ชวนคนเจ็บเจ็บเจ้าเล็บยาว
ไปเอนหลังเอนไหล่เล่นตีกว่า
ว่าพลางขุนนางเข้าห้องใน
อย่าฮึดฮัดวิวาทแวงเกรืองแม้จะหก
ช่วยตกแต่งแม้กระแจะละลายทา
นี่จะหยิกจะทิ้งไปถึงไหน
รักชายผ้าห่มหลุดยุบย้อย
กลิ่นข้าวตอกจรรยกลิ่นเดือน
เล่าโสมเดี่ยวตลอดศอกคล้อง

เจ้าไกรทองดินถมถมตัน
อย่าบ้วนป่นหันหุนควาย
หนวกหูเต็มทีจนหนึหาย
เคียดแค้นแสนร้ายรามา
แม้ปูนแต่สักนิดไม่ติดหน้า
หน้าตามอมแมมเหมือนแมงกวา
ทำแสบจนทึงทั้งยิ่งกว่าสาว
น่าชิงรังหายสุดใจ
นึกว่าสู่ขอเข้าหอใหม่
นั่งบนเตียงเคียงไหล่ไขว่คว้า
หยิบกระจากมาให้น้องส่องดูหน้า
วิมาลาเคืองขัดบัคมือ
จะทำให้พี่บ่วยไปเสียหรือ
ถูกถือตามธรรมเนียมเดิมดอง
สะท้อนสะท้อนถ้าเหวแปลพล่อง
ทั้งสองถ้อยทีปรีดา

๗ ๑๖ คำ ๗ โสม

เมื่อนั้น

คลึงเคด้าเข้ายวนชวนภักดา
ไต่ยินข่าวเล่าลือมาจะแจ้ง
หม่อมไต้พั้งบ้างหรือไม่เขาไปงาน

วิมาลาสรवलเสสนหา
ให้พูดจาเรื่องราวเล่า นิทาน
ว่านายแพ่งกับนายฉิมอยู่ริมบ้าน
โปรดประทานเล่าไปให้ฉันทัง

๗ ๔ คำ ๗

เมื่อนั้น

เมื่อวันพระประณายฉิมที่ริมวัง

จำเขาได้บอกนะน้องสองสามมุก

แล้ววันปากกายหมากกระแอมไอ

เจ้าไกรทองตรองตริกนึกความหลัง

เข้าแฝงฟังพอเขาเล่าก็เข้าใจ

พอแก่ทุกข์ชุกเข็ญเห็นจะได้

เขาหมอนไต่หลังฟังแล้วอิงเอน

ว & คำ ว

พี่จะกล่าวราวเรื่องเนืองมา

อยู่สองคนในกุฎไม่มีเณร

องค์หนึ่งเที่ยวบิณฑบาตยาจนา

จันทน์หลายทวารพิศดูใจ

อาวรามว่างกลางนามีตาเณร

บิณฑบาตเข้าฉันเพลทุกวันไป

พอเสีอาเขาแกงจืดแรงได้

กลับไปยังที่กุฎพลัน

ว & คำ ว

ครั้นถึงหอกกลางก็วางบาตร

แม้ยังอยู่ให้หลวงตานันมาทัน

พอแลเห็นตุ่มวางกลางกุฎ

จึงหย่อนองค์ลงในตุ่มสุโขทัย

เชิงตลาดจะหลีกหลบขบขัน

จะต้องบั้นแกงหอยนั้นน้อยไป

เห็นท่วงที่จะลงขันในนั้นได้

เขาแผ่นอิฐปัดไว้มิได้ช้า

ว & คำ ว

จะกล่าวถึงเณรคงองค์หนึ่งนั้น

แขนงศุขุริย์ฉายสายเต็มประกาศ

คิดว่าเพื่อนยังไม่มากเท่าไผ่

กุญแจต้องนักหนาไม่ทำมัน

ได้จันทน์นึกเดียวเที่ยวนักหนา

ก็กลับมาถึงที่กุฎพลัน

อ้ายตายโหงเที่ยวไปถึงไหนนั้น

ชักสมาธิสองชั้นเขาซ้อนโหง

ว & คำ ว

ส่วนเณรในตุ่มนั้นคันตะบอย

ตาเณรอยู่ข้างบนเห็นทะนงโคลง

ทำปากตุ๋นตุ๋นหอยดังจับใจ

มาเบิกอิฐปัดไถ่แล้วฟุ้งพิศ

ส่วนเธออยู่ในทะนุพ่นแกงเหา
 เกรงรังอันแทบสิ้นชีวิต
 เถาะคันนั้นจึงถลันลุกออกมา
 จึงเอาโอตักน้ำมาทันทัด
 เห็นเพื่อนกันหายปวดชาอวรุ
 จึงแกเองไว้ได้ไม่ปลดปลง
 เองอย่าได้ไปมองที่ปากโอ่ง
 ตาเกรงแจ้งจิตก็กลัวกลัว

ถูกเข้าที่หน้าันยตาปิด
 เอ๊ะอะไรพ่นพิษแทบสุใจ
 แล้วว่าข้าจะช่วยดับพิษให้
 รดลงไปทีหน้าตาเกรง
 นึกว่าถูกได้คาตาตามูตง
 ทิ้งจางอดสำหรับรักษาตัว
 โอ้จุบโจ่งมันร้ายมิใช่ชั่ว
 รักษาตัวอยู่ด้วยกันทุกวันเฮย

ว ๓๐ คำ ฯ

เมื่อนั้น

ชมว่าเพราะนักหนานำรางวัล
 ถ้าปะเขาทางการเมืองของราชบุรี
 ไม่ว่าเล่นเช่นหม่อมเธอพร้อมพรั่ง

วิมาลาปริตเปรมเกษมสันต์
 แต่กระนั้นดีวันชยันจริง
 ส่งพิณพาทย์นายมีจะดียิ่ง
 ไปงานไหนได้ผู้หญิงวิ่งตามมว

ว ๔ คำ ฯ

เมื่อนั้น

ผู้หญิงหาไหนเล่าเฝ้าตามมา
 ไหนเล่าเจ้าจะตกรางวัลพี่

เจ้า ไกรทองยิ้มพลางทางว่า
 คือผู้หญิงกุ่มภาที่ตามไป
 หันหน้ามานี้จะบอกให้

สะกิดแก้มแนมนมชมตะไบ
 อัจฉรย์บันดาลอยู่บ่อยบ่อย
 พิรุณร่วงดวงไฉนเต็มแต่
 การสัมผัสเข้ายวนชวนขึ้น
 หยุดสวาทขาดเพลามาเตือน

คว่าไฉนยวนเข้าเฝ้าต่อแย
 รสอร่อยมิได้จิตให้ชืดแช
 รักกันคุ้มแก่ไม่แซะเชือน
 จะหาอื่นมาให้ดีไม่มีเหมือน
 มิได้เคลื่อนคลาดคคลาราว

ว ๔ คำ ฯ

بندا یغ ددالم تمفاین ایت دان ستیاس منجاك دیرین تیف ۲ هاری. سمنجق ایت مریك بردوا هیدوف
دالم امان دامی.

اد فون ویثمالا افیل سوده دشر چریتا ایت مك ای برکات : الفکه سروتقن چریتا این
فاتوت بنر مندافت هدی، کالو اد فرایان دمان ۲ مولیقله دهتر ساتو کومفولن سندیوارا اوتوق
ملاکونکن چریتا این. تنافی کندا تا بوله ملاکونکن سبب دمان ساج کککندا ملاکونکن ساتو ۲ چریتا
تتف تردافت ساتو فرمفوان منورت کندا. مندشر ایت مك کرای توغ فون ترسپوم سمیل برکات :
”فرمفوان ۲ یغ هندق منورت کندا ایت تالاین دان تا بوکن ملالین ادیندا سندیری ! ستله ایت مریك
فون برگوراو سندا دان برچمبو مسرا دان اخیرن کلیمهاتن بدان مریك بردوا منجادی ساتو دشن
ماسیغ ۲ مراسای فنوه کلذاتن دان کبهکیان یغ تادافت مریك لوف بواة سلملمن.

هاري. ساله سئورخ سامي اولوق ۲ ايت دافت ناسي* دان گولي هفك فنوه بکسن* مک اي فون فولغ
کوات تمفت تيفکلن. تنافي دغن چرديق هندق دافت ليه درفد کاونن مک اي برفيکير جک اي تنني
هفك کاونن داغ تننوله کاونن اکن ممهکيکن لأوق ايت ستهه کفدان. سدغ اي ممکيرکن ايت، اي
مليهت ساتو تمفاين يغ بسر يغ لتق فد تغه ۲ تمفت کديامنن اي فيکير بهوا اي دافت دودق ماکن دسيئو لالو
اي مغلور ديرين کدالمن دان اي فون امبيل سکفيغ باتو توف دمولوت تمفاين ايت سفاي تيدق
دليهت اوله کاونن.

منکل کاونن افيل اي تيفوق متهاري سوده ليوات اي فون فولغ کستمفت کديامنن دغن چفت،
دان اي سغک بهوا کاونن بلوم فولغ لاگي لالو اي ماکي کفدان سراي برکات: دمان که سي جهنم
ايت! اکو سوده لافر تاسغکوف لاگي هندق مننتي! لالو اي فون دودق برسيلا سمبيل مپواف مکالن
ايت کدالم مولوتن.

اد فون کاونن يغ ددالم تمفاين ايت اي ماکن دغن فر لاهن ۲ دان مغيشف سيئوت هفك تردغر
سواراء، مک کاونن مندغ کند تمفاين دليهت تمفاين ايت برکرق. لالو اي مغيشت تودوغ تمفاين ايت
دان ممرهاتيکن کدالمن. مک کاونن يغ اد ددالم تمفاين ايت دغن سکليف مات سهاج مپمبورکن کوا کولي
کموک دان مات کاونن يغ ممبوک ايت، لالو اي فون مناغيس ترسدو ۲ کران مراسي متان ترساشت فديه
سرت حيران* افکه ددالم تمفاين يغ مپمبورکن بيسان يغ ساشت فديه کمانن. مک يغ ددالم تمفاين ايت
فون باغون کلوار دغن سگرا. سراي برکات: ”اکو بوله مادمکن بيسا ايت،“ لالو اي چيبيق اير
منجبروس کفدموک کاونن ايت. منکل اي نمفق کاونن هيلغ فديه اي فون مغيشتکن ديرين دغن برکات:
”اکواين تله دافت علمو مادمکن بيسا اين درفد اورغ توا. کالو تيدق دغن علمواکواين تننو
سکالي کامواکن ماتي. دري ايت جاگ ۲ له کامو، جاشنله کامو ممبوککن تودوغ تمفاين ايت کللق.
دان ايغتله بهوا بندا يغ ددالم تمفاين ايت ترساشت جاهت“ دان يغ کسنا سمبور ايت فون لالو تا کوکن

دیندا. کنډا سمات ۲ برچاکف باکي سډیه هاتي دیندا. کمډین مک کنډا ماو فولغ دیندا تیدق بری اذن کنډا فولغ لاکي هیئتاله تنجووکن جتنن کاکی بتینا اديت دهولو. کالو دانت اديت ماوربه تیدور بری کنډا مېونهکن کنډا فوراً ۲ منچاري فصل ماره راج. اتو داجر کن اوله استري کنډا سقای کنډا مېونهکن دیندا. کنډا ماو فولغ تیدق شک لاکي. دیندا سام سکالي تیدق بری اذن کنډا فولغ لالوای فون ممکغ فونچا کاین کرای توغ تیدق دلفسکن.

کرای توغ: اوه سکارغ دیندا سوده کورغ مر اجو فکه؟ دهولو دیندا باپت فرچاکفن ماره کفد کنډا. مغاف تاريت کاین کنډا کنډا اورغ تیدق ستیا، چاکفن فون باپت بو هوغ تیدق اديغ بره، مغاف مناغیس تیدق مر اجو وکن لاکي؟ کنډا مراس تا کوت تیدق کواس تیغکل دسیني. ییني مان ۲ فون مولوت باپت. کنډا ماو طلا فکن سموا کمډین کنډا ماو چاري یغ لاین فول سندر امفت لیم اورغ یغ لبه براني دان یغ لبه باپت برچاکف سفای ملفسکن درفد تیگ اورغ. هی ا دیندا! جک دیندا ماو برکهوین سمولا فون ایکوت سو کا عاتیله، تنافي جاغن کورغ درند چالوان. مغاف دیم تیدق بنته لاکي؟ ددالم گوا ایت اد ساتو فرمفوان نمان ”لوم لایون“ افیل دغر سوارا بر بنته انتسارا دوا لاکي استري، مک ای فون داتغ ملارغ. تنافي ویثمالا تیدق دیم. ای بر بنته هفک ”لوم لایون“ لاری ماسوق کیلیق. کمډین مک کرای توغ برچاکف کفدان دغن لمه لبوت هفک بردامي لالوای تنون ماسوق کیلیق باکي ملفسکن کهاوسن نفسو براهی دغن منچاري کلذاتن برستوبه

افیل ویثمالا مندافت کلذاتن برستوبه، مک ای سپوم دان کستاوا سمیل ممنا کرای توغ منچریتا کن ساتو حکایه، مک کرای توغ چریتا کن سمرت یغدمتآن.

کونتن اداله ساتووات یغ تیدق اد سامی لتی ددالم بندغ، دان فدوات ایتوله اد دوا اورغ مېوات دبرین سمرت سامی تنافي مریک تیدق برکغ کفداو کام. تیغ ۲ فاکي مریک فرکي ککمفوغ منریمه هډیه سباکي عاده سامی، فد ساتو هاري مریک کلوار درفد وات سمرت یغ دلا کوکن فد تیغ ۲

ايغت كغددي' مېب اي لېه كاسيه بآيك درند لاكي ۲ لاءين' لاكي ۲ دمان تمقت فون تيدق سام دغندي
 اكو اين دنگيلكن لاكي ۲ ساج' تيدق بايق لاكو دان تيدق راجين منچاري كسوكان. بيسلاكو
 برجمفا دغن اورغ لاوون باروله اكو تاهو بهوا اكو تيدق مېمائي دغن چالوان فون تيدق ۲ لاكو دان
 كلاكوان. بگيتوله مو موفوتسكن داکو تنافي اكو بيمبغ دان سلالو ايغت كغد مو اوله اينله سوسه فايه
 بگيمان فون اكو داتغ كغد مو' مفاكه مو ديم ملفسكن داکو دهكا' بارغكالي ادكاسيه لاءين مېمويپكن
 ددالم هاتي مو' اكو سگك بگيتوله كالو تيدق سيلف' مېب اد بايق بو اي يغ مودا' فدماس اكو باو مو
 كاتس مو كا بومي اكو سگك بهوا مو كاسيه كغد اكو دغن سوغكوه ۲ هاتي' اكو تيدق سگك ولو سديكيت
 فون بهوا مو فوراً ۲ بر بوا دندق مغمبيل هاتي كو مېب ماو بر چاري دغن اكو' اكو فون تيدق فرها تيكن'
 مو ساعت بايق كلاكوان بايق حيله، تيدق لام مان مو اكن ليغت سندريري' بو اي سوامي مو ماتي
 بو كنكه دغن تاغن اكو؟ سته درند ايت اي گيگيت گيگين كران امة ماره لالو بر جانن كلوار.

ادافون وېشالا مك اي تاريخ كراي توغ تيدق دبري كلوار سراي بر كات: ماو كلوار
 سكارغ سوده ميتا اذن كغد سيافكه؟ دېندا تيدق بياس نمقق اورغ سفره كندا بر بوا دندوه دان
 مهاداكن سگل سبب ترهادف دېندا' باو ادېندا سفاي دماكيكن اوله اديق كا كق' تيدق فواس هاتي لاكي
 دغن بر بوا دمكين كندا سندريري ماره دان ماكي فول' سيافكه يغ مېپيكن بر باله بنته؟ دري دېندا كه
 اتودري اديق كا كق؟ اديق كا كق ايت مننجوق مات دېندا' ماكي دان تگكف دېندا دهولو' تيدق
 سوغكوهكه بگيتو؟ دوا ۱۲ ايت بر بوا دهادفن مات كندا' بگيمان تليغا كندا تيدق دغر كه دوا ۲ تولوغ
 منولوغ فوكل دان تمفيليع دېندا هگك هېهر باغر، بگيمان مات كندا تيدق نمققكه؟ اتوسياف يغ كندا
 كاسيه كندا مفاغكتسكن' دان سياف يغ كندا بنجي كندا منجيچتكن' مناكه يغ دېندا بر بوا ساله دان
 سوكت بري هاتي كندا اورغ لاءين، ميتا له تنجوقكن' كالواد والو سديكيت فون ميتا له كندا بو نهكن

ويشمالا : جاغمله كندا چوب ملفسكن ديرى سبب تر جادي بر باله بنته ايت ادالسه داتغ درفد كندا، كندا هندق ملو تر كن اولر سفاي ملفسكن ليهير ايت تنافي بگيمان فون تيدق لفس والو كندا مندعوا بهوا كندا عاديل، تنافي ديندا تيدق مأوفر چاي لاکي، کران فدماس ديندا منجادي بو اي ايت كندا هالو ديندا سئوله ۲ هالو هنتو. دان مغمبيل هاتي كدوا ۲ اديق كاكتف دغن بر فلقو سبيله شورغ، دان لاکي تاناو کيو يغ كندا ساغه کاسيه ايت ماسيه دارا لاکي تيدق بياس ملالومي لاکي ۲، سياف يغ دافتن سئوله ۲ دافت وانيتا أم س تاروه ددالم رومه دافت ترهيندر دري سکل بهيا دان مالا نتاكت. کراي توغ برکات: ديندا باپت لاکو باپت حيله يغ منر يما دري چالوان تنافي كندا بياس تاهوكن لاکو ديندا، بگيتوله دافت تورت حيله تا فو توغ ايت مأنسي باپت لاکو ماچم مان فون تاسام دغن بو اي كندا لاکي، مك اوله کران لذات راس ديندا اكن تا دافت لوف هندق توروت ماري، چك ديندا تيدق مأو بر دامي فون ايكوتله. چك كندا جادي ديوا كندا اكن هيدوفكن چالون سمول، ايتوله يغ مپو كاكن هاتي ديندا.

ويشمالا : برکات سيافكه يغ سوره كندا داتغ بر صحابه دغن بو اي، ديندا اين بوكن درفد أهلي شرکا، سيافكه يغ تو تون كندا داتغ؟ سيافكه يغ اجق كندا؟ سيافكه يغ فغكيل كندا؟ تيدق تاهوکه ديندا اين بناغ، داتغ بر صحابه دان امبيل لذات يغ مپيكن باكي روسق سحر دان مپيكن داتغ چلاکا، كندا مأو مغميدوفكن چالوان ايت بايكله، تنافي جاغمله تاروه ددالم گوا اين امبيل فرکي بري کفد دوا اديت كاكتف سفاي جاغن کدوه کسه، بتافكه تا ايغت کفد سوامي دهولو، بو اي بگيمان فون بوله فرچاي، سبب اي عاديل تيدق اد حيله دان دوستا سفره مأنسي.

کراي توغ: مغاف مو مغادوهکن هاتي کو تيدق لاکي ديم، بايكله مو منچلا لاکي مأنسي تيدق سروف دغن سوامي بو اي يغ چو کوف عاديل دان تيدق کورغ کاسيه، تيدق دوستا دان تيدق بوغغ، فدهاري اي ماتي فون اي تيدق تيغکل مبري کسدافن کفدمو، بگيتوله مو سلالو ايھين دان

کمد بن مک برهادف کفد ویشالا دان برکات: سوځکوهن ابغ ساعت کاسیه کفد دیندا، سبب
ایتوله تورون ماري کران هندف بردامي جاغلنه فوتسکن کاسیه کیت سؤمفما بارا ابغ اد هبو ملیفو تي
بیلا دتیوف باروله بارا ایت مبالا جاغلنه دیندا ماره دان لاري دري کندا.

ویشالا جواب: کندا لاري ماريکه؟ انوسوده مینتا ديري کفد دوا ادیف کاکف؟ سکارغ
تیدفکه مریک بردوا ایغت دان ریندو کفد کندا؟ ادیف کاکف بردوا ساعت چمبورو کفد دیندا، دیندا
قافر نه لبهت اورغ چمبورو سماچم ایت، دیندا تیدف لاکي فرچیاکن مانسي، سبب سوده مرا ماکن،
جاغلنه کندا امبیل ایر سجویف مپافوکن دیندا لاکي دان لاکي فصل بارا ایت سځکوهن بارا ایت افیل
دتیوفکن مک مبالا تنافي سکارغ بارا ایت سوده فادم تیوف ماچم مان فون تیدف مبالا لاکي جاغلنه
کندا چوب منیفو دیندا لاکي.

کرای توغ جواب: بوکنله کندا تا کوت کفد استري، سکارغ دوا ادیف کاکف مځاکوکن
ساله دان تیدف اکن بر بواة سماچم دولو لاکي، دیندا فیکیرله فرمفوان ابغ برسوامي ایت لبه بایک
دري فرمفوان ابغ بوجغ کران کمان ۲ اي فرکي تیدف اد اورغ یغبرثیه جاهت دان سځک بورف کفدان.
تنافي فرمفوان ابغ برچرای سوامي اي سلالو کنا اوغت اورغ، مینتا دیندا فیکیر بایک ۲.

ویشالا جواب: دیندا فرچای بهوا سوامي اورغ ابغ دودف داتس بومي ایت سکلین استری
تا کوت کفدان اي منا کوتي هځک دیم سکلین تنافي افیل کندا باوا نایک کاتس بومي دوا ۳ استري
ادیف کاکف کندا ماکي، تمفیلغ دان فوکل دیندا سورغ ديري دهافن کندا ایتوکه استري ابغ تا کوت
کفد سوامي؟ جاغلنه کندا چوب بردالیه، دیندا تیدف ماو مندغر لاکي.

کرای توغ جواب: بوکنله کندا این اورغیغ تا کوت کفد استري کندا سوده لارغ، تنافي
فیقف ادیف کاکف ایت ساعت چمبورو مولو تن بوکن مانین لاکي دان دیندا سنديري فون سروف جوک
سبب ایتوله کندا دیم ساج، ماو تیقوق سیانکه یغ منغ.

مک ادیت کاکت نون مارمله لالو برجالن ماسوق کبیلین ' مک کرای توغ برجالن
تورت دبالکغ برچاکف دان باج سحر کاسیه جمفی کفد کدوا ۲۱ ن ' مک هیلقله ماره ادیت کاکت
دان سمنجیت دری ایت کدو ادیت کاکت ایتو نون تیغکل دالم کادان امان بهکیا

ند سوات هاری کرای توغ ایشت اکن ویتمالا هندق تورت نرکی چاری ویتمالا دکوان
لالوای ایانون بری تاهو کفد کدوا ادیت کاکت بهوا ای هندق فرکی برجمفا ویتمالا دان برچاکف
کفدان سفای هیلغ مارهن سبب ادیت بردوا بر بواة سیده باکین بارشکالی بوای منجادی سترو کفد
مانسی جک ابغ تیدق مندایمکن.

دوا ادیت کاکت تاهو بارشغ ددالم هاتین بهوا ای ایشت دان ریندو کفد ویتمالا ' تنافی
مریک بردوا تیدق برکات اف ۲ بیر کن کرای توغ فرکی چاری ویتمالا میکووت کهندق هاتین.
فد وقت فخر تربیت ' ای باغون مندی دان مغوجف سلامت تیغکل کفد دوا ادیت کاکت
لالوای برجالن هکک معفی دتمفت کدیامن ویتمالا مک باج سحر دان مبالا کن دیان ندکتیک ایت
ایر بر آنچه جادی لوغ مک ایانون تورت دان برجالن هکک معفی دتمفت کدیامن ' نمفت ویتمالا
منایس دان مراتب شورغ دیری سدغ موهن سفای کرای توغ نولغ کفدان مکالی سفای دانت برکات
ماره کفدان دان مراتب کفد چالوان موامی دهولو بغ سوده ماتی. مک ندکتیک ایت کرای توغ بوک
تا بیر فیتو بیلیق سرای برکات : مای این دیوا بغ تیغکل ددالم کوا ملاتن نمفت فوان منایس دان
مراتب ریندو کفد سوامی دهولو بغ سوده ماتی مولا ۲ فوان تورت کرای توغ کران اف نول نولغ
دودق منایس مشورغ دیری ' اتولا کی بارو تیدق کاسیهکه؟ سفاتون فوان کاسیه کفد لاکي بارو
دان امبیل هاتین جک فوان فرچای اکوما و هنتردی ماری سکارغ . کمدین مک کرای توغ نون ماسوق
کدالم بیلیق بر بواة سوله ۲ تیدق نمفت ویتمالا سرای برکات : تادی سیان بغ هونت اکو سکارغ
ای فرکی کمان تیدق نمفت اکو ماو مبالس سفادن دغن مولوت چاهت سوک مشوفت اورغ.

بهاځين 2

کسرای توغ فوله کښکوا تورت ویشمالا

افیل ویشمالا منجادي بواي دان نوالغ کښکوان مک کسرای توغ ساغمله ریندو کفدان سوله ۲ اورغ کیلا. بیلادوا ادیت کاکف اجت نوالغ کرومه، مک کسرای توغ نون نوالغ کرومه. مسئله سعفی درومه ای تیدق مندی دان تیدق برمالین کاهین، ای تروس ماموق کدالم بیلیت دان تیدور دأتس کاتیل، ندحال هاتین ریندو کفدان. بارشکالای برنلوق تبغ دان بتل سبب ای مپشک بنوا دوا ۲ ایت ویشمالا. تیدق ادوقت منتفکن هاتی، دپشک موارا کوکوء ایم جادی مروان ویشمالا هفک بارشکالای ای هندق مکتوشکن لیهرن.

مک ادیت کاکف دشن کوروا سندا برکات کفدان: کران ان سکارغ ابغ، لموقن تبغ دان برچاکف باپت سوله ۲ اورغ کیلا اتومبب کنا سحر ویشمالا که؟ اتو دگودا اوله جن هنتو که؟ نرکیله ابغ مندی ایر دعاء.

مک کسرای توغ جواب: سکارغ ابغ مقاله، جاغمله باپت برچاکف لاکي، بارشکالای شوغکوه مفره ادیت کات، سبب ادیت موده بیاس برکد یامن دان برصحاتین دشن بواي دان تله مراس لذات بواي سبب ایتوله ادیت لبه تاهو بایک لاکي درقد ابغ، بگیحان بواي بر بواة دان مبري کسدان دان معمیل کسوکان تنتوله ادیت ایشت دان ریندو هفک سکارغ ابغ فرکي تیغکل سقدرا نم مالم براس ریندو ایغین برسام ۲ تیدق لون لاکي بوکن بیگتو که ادیت؟ ند ماس ادیت کنا سحر بواي جادی کیلا سیافکه یغ مشوبتن بوکن ابغکه؟ جک ابغ کنا هنتو بوکن هنتولا بن هنتو چالوان یغ ای هندق داتغ دکت تا فو توغ جاغمله ایجیت ۲ لاکي.

ادافون و يمالا ايت اي ساشت کاسيه دان ريندو کفد کراي توغ دان تيدق ماو برچراي دغش
 تتاني تيدق کواس مناهن چمبورو دوا اديت کاکف ايت. اي مناشيس سراي برکات : کندا بارشکالي
 جوده کيت هان سندر اين ساج. دوا ۲۱ اديت کاکف ايت ساشت چمبورو دان ساشت جاهت ديندا تيدق
 تاهن صبرلاکي اوله ايت ديندا موهن ديري نولغ ککوا ايکوت نصيب کمد بن مک برهادن کفد دوا
 اديت کاکف سراي برکات: ماريله امبيل لاکي مو نولغ بر نولوقله سئورغ سبله جاشن ملفسکن
 سته ايت مک ايافون ماسوق کدالم بيلميت امبيل چيچين دان عزيمه کلوار درند کفلان
 لالو اي ملومفت کتانه مک فدکتیک ايت جوک بدان بر توکر منجادي بو اي لالو اي مذهب دوا
 اديت کاکف دان همب عبدين مک دوا اديت کاکف سرت همب عبدين ميتنأ نولوغ کفد سوامين
 کراي توغ لالو کراي توغ نون برکات دهولو ابغ سوده برکات تتاني اديت تيدق نرچاي اديت
 برکات بنوا اديت تيدق تاکوت ماچم مانله اديت لاري ماري ميتنأ نولوغ ابغ فول
 سته ايت اي نون تورن درند بشل برچاکف کفد بو اي چاغنه ماره سکلين ايت دري نصيب
 کيت بوکن کندا اين ماو برچراي دان طلاف چاغنه کچيل هاني نولغله دهولو ککوا تيدق لام
 کندا اکن تورن بلاکغ مک بو اي ايت توندوق کفلان دان تورن کسوفي ماسوق ککوا سته ايت
 بدان بر توکر کچالي منجادي و انيتا بيلوق مناشيس ريندو کفد سوامين

تأفاو کيو ساغته چمبورو اي ماكي ويثمالا دغن برکات : واهي بېشا بواي ! مولوت مو
 براني ساغت تيدق ماو ديم بايکله اکوهندق تمفيلېغ موک مو سفاي سفادن دغن مولوتمو بېج جاهدت
 ويثمالا برکات : اکو دغن کاکمو برېسته بېتاب مو توروة مخمبيل بېباکين بايکله بېشا اکو
 بواي بېتاب بېج تيدق اديتک ' تنافي مو ماني بېج اديتک بواة ساجم دغن بېتاب. دوا اورغ اديت
 کاکف برکوغي سوامي اندورغ لاکي ۲ برجاوه هان تيگ اديت هاري تيدق تر تاهن لاکي مغاب مو
 تيدق برنلوق سيغ دان مالم سفاي جاغن برچراي ' مندغرايت تأفاو کيو ساغته ماره. مک اي ماكي دان
 سوره همب عبدين تمفيلېغ موک ويثمالا. مک ويثمالا برکات کفد کراي توغ : دهولو کندا کات
 جاغته دیندا تا کوت اکن چمبورو اديت کاکف کندا هندق برداي ' مکارغ کندا ديم ساج ملفسکن
 دوا اديت کاکف سرت همب عبدين تمفيلېغ دیندا ' کالو دیندا تاهو اکن جادي بگيني دیندا
 سکالي تيدق اکن توروت کندا کماري.

کراي توغ برکات : کالو کامو تيدق ديم لاکي اکو اکن توليس سورة طلاق باکي مو
 سکلين. سله ايت اي نون براي دري سينو ' ويثمالا ايکوت کراي توغ مخمبيل مناغيس دان برنلوق
 ميتا کفدان سفاي دلارغن اديت کاکف ' مک جواب کراي توغ : کندا ساغه کاسيه کفد دیندا ' کندا امت
 بنجي کفد فرمفوان بېج چمبورو ' کندا ماو مادمکن کمارهن تنافي تيدق کواس مادمکن اني کمارهن
 فدکتیک ابن.

انبيل دوا اديت کاکف ليته يغممکين مک بايقله سديه هاتين سرت برکات : واهي بواي !
 حيله مو بايت ساغت ' مغاب مو ميتا تو اوغ کفد کراي توغ. دهولو موکات تيدق تا کوت هندق ملاون
 دغن اکو بېتاب سکارغ مو تا کوت نول مک دوا اديت کاکف سرت همب عبدين برهادف کفدان تمفيلېغ
 موکان تنافي ويثمالا تيدق کمتر اي ملاون دغن براني ' مليهتکن حال ايت مک کراي توغ ملاوغ
 سفاي برداي سراي برکات کالو ويثمالا چا بوة عزيزة مک اکن جادي بواي سر بېج بواس تنافي
 دوا اديت کاکف تيدق فرچاي تروس برلاون دغن ويثمالا

لالو ابغ فرکي امبيل ماري سفاي جادي صحابه کفد اديف بردوا. اورغ زمان دهولو برکات : اد
استري دوا ايت ترنگه کران کبا پکن اکن تر جادي هورو هارا. سبب ايتوله ابغ چاري باکي منچو کوفي
تيگ سفاي ملفسکن درند فرکتان ايت. جاغلله بر باله بننه باکي اورغ لاین تاهو کران ايت تيدف
بأيک.

ادافون اديف کاکف ايت تيدف فرچاي کفد فرکتان سوامين دان برکات کفد ويثمالا :
اورغ اف تيدف اد مالو. امبيل سواميکو تاروه توجه مالم تيدف فواس هاتي، سوامي دهولو يغ سوده
ماتي تيدف سماچم دغن کراي توغ که؟ دانت بو اي جادي سوامي تيدف مامادائي امبيل مأنسي فول جادي
لاکي' موايت بناتغ مفافکه تيدف ايغت کفد بھسامو فولله کفد سوغي اصل تمفت کد يامن مو.

افيل ويثمالا دغر دمکين اي هندف منجواب، تنافي اي تاکوت کفد سوامين تنافي فد
اخيرن اي منچواب : جاغلله منچلاکن ماي سبب سوامي فوان تورن فرکي بر بواة کفد ساي باپت ماچم
باپت لاکو' مناکوتي ساي دان هکاکهي ساي هکک ساي تيدف دانت مناهنکن. مان ۲ فرمفوان فون اد
مالو' مينتاله فيکير سديکيه. کراي توغ دان چالوان جادي اف ۲ فوان سوده تاهو دان لاکي ساي تورو
ماري اين دغن سبب تاکوت کفد کراي توغ.

تا فو توغ براس ساکيت هاتي بيلادغرکات ويثمالا. لالو اي تندغ دان لوده اتس موک
ويثمالا سراي برکات : سوامي مو دهولو ايت بو اي مگکو غکو غ اکو کمدين اي جادي مأنسي
ممسا اکو بوکن اکو رضا. تنافي موايت تورن سوامي کو ماري دغن کهندف هاتيمو. اورغ اف تيدف
مالو. اکو اکن سوره همب عبدي کو تمفيلغ موک مو جک مو تيدف ديم لاکي.

ويثمالا جواب : اکو تيدف تاکوت کفد مو تا ايغتکه' موفون دوا لاکي بيلامو ماري
دودق برسام لاکي کو' اکوها ماره کفدهو سديکيت ساج' بتاف تيدف ايغت بيلالاکي مو امبيل کو
ماري' موسوره همب عبدي مو تمفيلغ دان نوکل اکو' ايکوت سوک هاتي موله تنافي اکو تيدف لاري
ممسکالي.

اه! کرای توغ این سائت بوغ ای کات ماو فرکی ملاوت توان گورو، بتاف ای چاری بینی مودا،
 کیت نادیم تا بوله، ماريله کیت فرکی ملیهت مول فرمفوان ایت. مک کدوا ادیق کاککی ایتفون برجان
 منوجو کبسل. افیل سمه یی گفتو بسل لالو مریک تیغوق کدالین، نمنق ددالم بیایق ایت ادورغ،
 مک سائتله ماره تیدق ترناهن لاکي لالو ملائوغ: بولک فنتو! بولک فنتو! سیاف اد ددالم؟
 ادفون کرای توغ افیل تاهو بوا یغ، ننتا بولک فنتو ایت ادله ادیق کاککی بینی، مک ای فون
 بردیری دان منولق داون فنتو.

فدکتیک ایت ادیق کاککی برکات: واهی کرای توغ! توان لاری سقدرسته بولن افیلا
 سوده فولغ. مغاف تیدق بالیق کرومه اف سبکه یغ مپیکن ترلیوات دسینی؟

کرای توغ جواب: ابغ ماو فرکی سکارغ تافی افیل برجان سمه یی دسینی اد هوجن مک
 ابغ ترفقسا سیگه دسینی دهواو. سبب بسل این اد دیند یغ بوله برلیندوغ دری هوجن.

ادفون ویشمالا ایت ترکجوت دان کمتتر مک ای برتان کرای توغ: مریک بردوا ایت
 سیاف؟ مک جواب اوله کرای توغ: دوا ادیق کاککی ایت بینی کندا ساتونام "تافاوتوغ" دان ساتو
 لاکي نام "تافاوتو" جاشنه ترکجوت ابغ اکن بردامی دشن مریک بردوا.

مک برسائت ماره اوله ادیق کاککی دان سرو همب عبدي منولوغن تولق فنتو هئک فیلق فنتو
 ایت فاته. مک کدوا ادیق کاککی فون ماسوق کدالم بیلیق دان تونجوق مات کرای توغ سرای برکات:
 مغاف توان کات هندق فرکی ملاوت توان گورو، اینکه گورو توان یغ توان فرسیلاکن دانغ، مغاف
 تیدق چاری بارغ ۲ یغ مستحق بری کفد دی؟ فدکتیک تافاوتوغ خبر کفد تافاوتو بهوا اینله بینی
 چالوان نمان ویشمالا.

مک کرای توغ برکات کفد ادیق کاککی لاکي: ابغ فرکی ملاوت توان گورو کران هندق
 ماسوق سامی باکي بینی، تنافی ابغ تیدق اد نصیب، فدوقت ظیر ابغ فولغ کرومه ترا یغت کفد ویشمالا

دیندا اکن فرکي کسیتو برسام ۲ کسندا هڅک هابیس پاوا دیندا. تننیله دیندا سکجف دینداماؤ مندي دان
مماکي کاين بارو بو بوه مبيق دان مپیسیر رمبوت دهولو.

کرای توغ ساغه سوکا کران ویشمالا ماؤ فرکي سام ۲ دغندي.

مک کرای توغ چابوت چینچین دان جمنی دغن سحر لالو تاروه ددالم سځکول رمبوت ویشمالا
سرت تولیس اغکا عزیمه سفای ویشمالا تیدق کمبالي جادي بوي. ستله ایت اي مپالا کن دیان بولکایر
دان کلوار دری کوا.

بیلا کدوا نایک کداره مک مریک بردوا تیدق لیوات ۲ لاکي تروس ماسوق کسکری فیچید.
مریک بردوا سمفی ککبون اورغ کاي دکت دغن تمفت کدیامنن. دان برهنتي دبشمل
فرهنتین.

فدکتيک ایت کرای توغ برکات : دیندا برهنتي دسیني دهولو کران کسندا ناؤ فرکي خبر کفد
کدوا استري کسندا دهولو سفای بري مریک تیدق اکن برچمبورو کفد دیندا.
ویشمالا برکات : ایغ ماؤ تیځکل دیندا دسیني ایت تیدق مناسبه کران بځسا ادیق دری بوي
کالوسترو تاهو سیافکه یغ اکن منولوغ دیندا. کسنداماؤ فرکي کمان دینداماؤ فرکي کسیتو برسام ۲
کسندا. لالو اي تاریق کاین کرای توغ دان فرکي توتوففتو

فدکتيک ایت ادوا اورغ لاکي استري همب عبدي یغ منوځکو کبون ایت بیلا کدوا ۲ ایت
لیهت کرای توغ باوا استري مودا فولغ کدوا ۲ ایت لالو فولغ کرومه هندق مخبر کن فصل استري مودا
کرای توغ.

بیلا کدوا لاکي استري ایت سمفی درومه ملیهت دوا ادیق کااکی دودق دیلیق تغه. مک
برکات کفد دوا ادیق کااکی : بکیمان دکتا کن کرای توغ سوده لپف سکارغ اي بالیق ممباوا استري
مودا یغ چنتیق برسام ۲ دغندي. مک افیل دوا ادیق کااکی مندغر یغدمکین ترکجوتله دان برکات

جاغنه تا کوت سبب کنده بواة عزيمت تيا د بوله لاکي دیندا کمبالي منجادي بواي. تنافي کنده
تيدق ممقصادیندا، مأوفرکي اتوتيدق ايت تر سرهله کفد دیندا سنديري مغميل کفوتسنن

ويئمالا فون فيکير : کاسيه دان بنچي ددالم هاتين سام ساج. کالو اي برجفا دغن دوا
استري يغه دولو تنوله برکلاهي. مک ويئمالا فون برکات : واهي کنده کراي توغ ! کنده مأواميل
دیندا باوا فرکي برسام دغن کنده ايت دیندا فون ايکوت تنافي بيلا برجفا دغن استري کنده يغه دولو
تنوله مريک چمبورو دان ماکي دیندا، يغممکين دیندا اکن برتمبه مالو لاکي. فيکير له کنده مان يغ
فاتوت

کراي توغ : دهولو دیندا کات تيدق بوله فرکي تا کوت جادي بواي بيلا کنده جنجي بواة عزيمت
دیندا فول برکات تيدق بوله فرکي کران تا کوت استري کنده يغه دولو ماره دان ماکي، حال ايت جاغنه
دیندا تا کوت، کنده اکن ملارغ مريک بر دوا. جک دیندا کاسيه دغن سغکوه ۲ هاتي کفد کنده، ماريله کيت
فرکي برسام ۲.

ادافون ويئمالا اي ساغة کاسيه کفد سوامين کراي توغ دان تا کوت اکن بناس هاتي سوامين
لالو اي ماسوق کدالم بيليق فاكي فکين دان برهياسن ۲ سرت باو ۲ان. فدکتيک ايت اي ريندو کن کفد
بارغيغ انده ۲ ددالم بيليق ايت لالو اي فون مناغيغ.

مک کراي توغ فون تورو ماسوق کدالم بيليق اي نمفق بهوا ويئمالا ايت ساغة ريندو کفد بارغيغ
ددالم بيليق ايت، لالو اي جمفي دغن سحر محبة، کمدين برکات دیندا مأوفرکي اتوما ويغکل دسيني
کران سکارغ کنده تا بوله ليوات لاکي.

ويئمالا کنه جمفي دي بيغوغ لوف بارغيغ دکاسيهي کچوالي ايغين دودق دکت دسيبي کراي
توغ ساج. لالو اي برکات : دیندا تيدق برکات تيدق مأوفرکي برسام کنده، کنده مأوفرکي کمان

ويٽمالا .. امبوي امق ! اف ۲ فون بري كند ويٽمالا تمقت رومسه فوج يغللتقن كفلا
 سوامي ساي يغل دهولوا بت ساي تيدق تاهو ساي نمقت كفلا سوامي بارو ساج. اف سبب ديم چلا كنله
 مساي لاكي سفاي فادن دغن فرمفوان فلاچور. بواي ساج تيدق فادن تمبه لاكي مانسي باروله فادن
 سد بكيٽ. دمان فون سوده تاهو بهوا فرمفوان فلاچور اين دافت سوامي مانسي. جك فاتوت ساي فون
 ايكوت تيدق جيچيف لاكي.

ڪراي توغ: واهي ويٽمالا جاغلله بايق برڪات بهسا بواي يغل درهڪا دمن ۲ فون جاغلله
 برتمو لاكي. هر ڪا اڱڪو تيدق سمفي دوا ڪوفغ اڪوماو بونه فون تا ڪوت بناس فيسو بوما ڪو.
 ويٽمالا: امبوي امق ! سوامي ساي مرڪا هٽڪ مات برپالا، منچلا ساي بايق تيدق اف، بيلا
 ساي منچلا. مرڪا سلاو، هندق بونه ساي. ماو بونه فون ايكوتله، سفاي دمشهور ڪن بهوا لاكي ۲ يغل براني
 ممبونه فرمفوان.

ڪراي توغ: هابيسله صبر ڪو، اڪو تيدق هيراو ڪفد اورغ مغوفت. فرمفوان جاهت، مولوت
 فون براني، تيدق له اڪو فليهر لاكي. ڪمدين مڪ منچا بوت فيسو بوما سٿوله ۲ هندق ممبونه. ويٽمالا فون
 لاري سمبيل تريق.

ويٽمالا: بهسا ساي دري بواي. سبب ايتوله توان تيدق ڪاسيه سايغ ملائينڪن ماڪي دان
 ماو ممبونه. ساي اين او توغ جاهت سبب فرچاي فرڪٽان توان. سبب ايتوله ساي دافت دوا سوامي.
 ماو برچاي فون ايكوت. سبب تورو تائوله. ڪمدين ويٽمالا فون مناغيٽس سمبيل برسوغوت: مغافڪه
 او توغ ڪو جاهت بگيني، دافت سوامي بارو تيدق لام اڪو دچرايڪن، سيافڪه يغل اڪو دافت منومفڪن
 نصيب.

ڪراي توغ: واهي ڪڪاسيه ڪو! سبزن ڪندا ساغت ڪاسيه ڪفد ديندا. ڪندا او ڪوٽه ديندا
 ساج بوڪن ماو بونه سڱوه. يغل ديندا تا ڪوت ماو فولغ جادي بواي ڪمدين درفد ڪلوار دري ڪوا ايت

دغن فرمفوان يڄ بوجڄ دان ڪيلا ڪفد فرمفوان جاهت هڻڪ موڪ فون منجادي هيٽم دان علمو سسجر اڪن تاور دان روسف

ڪراي توڻ: واهي ويثمالا مولوت اڻڪو بوڪن ماين فاتوت دغن بوجڄ اڻڪو باڀق لاڪو
 حيله فاتوتله جادي استري چالاوان سوامي ماتي تيدق لام برسوامي فول واهي فلاچورا ڪالواڪو
 تاهو بارغيغ تله لالو اڪوفون تيدق اڪن دڪت ڪفدمو يڄ اڪن مپيڪن ڪورغ مرتبه اڪو. هاتي فرمفوان
 ايت فايه دڪتهوي ماچم مان لاوت دالم بوله داو ڪورڪن. تنافي هاتي فرمفوان تابوله داو ڪور دان
 تابوله دڪتهوي.

ويثمالا: امبوي امق! سوڳو هن ساي جاهت سيافله يڄ سوره توان دانغ برصحابه ساي
 تيڳل دغن حال ساي سيافله مينتا برصحابه؟ امبوي امق! افسبب يڄ مشورغڪن مرتبه توان بوڪنڪه
 ڪران برصحابه دغن ساي سفره بورغ مراق ماسوق ڪدالم فوهن مشڪواغ سڪلين بولون فچه چاريق
 هابيسله سري ڪران دافت مالغ درفد اورغ جاهت سيلاڪنله فرڪي مندي سفاي چمرلغ ايڪوتله ماو
 برچراي فون تامغاف تنافي جاغنله تيڳل مالغ ڪفد ساي. جاغنله مشهلاڪن اورت فروت باڪي ڪاڻق
 ماڪن تيدق ادڪون ملاينڪن مفاشتهارڪن ساچ. دان لاڪي يڄ توان برڪات تادي بهوا فرمفوان ايت
 باڀق فرڪارا تيفو دان حيله ايتفون تيدق سام دغن لاڪي ۲ يڄ مندوستا تيفو مادو دان ماڪي سرب سربي
 ڪراي توڻ: امبوي! منچلا اڪو سرب سربي سبزن اڪو تيدق سام دغن سوامي مو يڄ دهولو
 يڄ موڪات اڪو مشهلاڪن اورت فروت باڪي ڪاڻق ماڪن ايت بوڪن اڪوڪات تنافي موله يڄ برڪات
 دهولو. اڪو مندغر بهوا مو ايت سفره سوغي بسر. سڪلين بنا تاغ دافت منچاري ڪسناغن ڪران لواس
 بڪيتوله اڪو داغ ڪسيني ماو سيلاڪن فرڪي ڪنڪري ”فيڻچيد“ سفاي اورغ رامي مندغر راس چاڪفن
 مو دان ليٽ توبه بدان مو، دان لاڪي مو دافت مليهت ڪفلا سوامي مو يڄ دلتقن درومه فوج تيف ۲
 هاري اقبيل موايت بولهله مو فرڪي مليهت دان فوج. دسيو باڀق مو دا ۲ يڄ فرڪي موج.

ويثمالا براس كچيل هاتي لالو منجواب : دهولو كندا جنجي ماو تيغكل ددالم گوا اين برسام ۲ دغن ديندا ' افاكه سبب كندا موغكير جنجي تيدق مالو كغد بو اي ۲ كه ؟ كندا تله مرآي مادو ديندا افيل سوده دراس مك كندا تيغكلكن ' دان لاكي كندا ماو باوا ديندا نايك كاتس بومي سفاي ممالو كن اورغ . جاغنه كندا اولوق ۲ دان چوب منيفو ديندا .

كراي توغ : جاغنه ديندا شك ترهادف كندا ' اف يقدوستا كندا تيدق اكن چاكفن ' كندا اين مآسي تابوليه تيغكل ددالم گوا ' سكارغ كندا تيغكل دغن كقواتن مسحر ساج . دحك تيدق لام لاكي كندا اكن مآي بيلاسحر سوده تاور جك كندا بوله تيغكل ددالم گوا كندا اكن تيغكل دسني سلملمان . هازفله ديندا فركي برسام ۲ دغن كندا ' دان جك ديندا تيدق ماو فركي برسام كندا ' كندا اكن فركي شورغ ديري سكارغ جوكت . كندا ميتا ديري دواو ديندا ' سلامت تيغكل !!

ويثمالا : جاغنه كندا ماره كغد ديندا ' ديندا سودهفون ميري تاهو بهواسكلين بو اي ايت بيلا دودق ددالم گوا منجادي مآسي دغن كقواتن فرمات ' بيلا فركي كتحفت لاي كران منويكن حاجة اي اكن برتوكر روف منجادي بو اي انيل تيباير . ديندا سوده لارغ تنافي كندا تيدق فرچاي ماو چاري كسوكان ساج ' افيل سوده هراماي تيدق براف لام كندا فون ماو تيغكل .

كراي توغ : واهي ديندا ! جاغنه ديندا فورا ۲ بركات دمكين كران كندا فون سوده يقين بهوا ديندا ايت ساعت كاسيه كغد كندا اتو ديندا بركات كران منوتف بارشيع اد ددالم هاتي كران ددالم گوا اين ادبايق بو اي يغمودا دان ايلوق روفان سكلين . اينله يغمبيكن ديندا مايغ تيدق ماو كلوار دري گوا اين .

ويثمالا : واهي كندا ! ميتا معافله ' بوكن ديندا ابر چاكف هندق ملفسكن ديري اتو مياكيستي هاتي كندا . فداس كندا ميلم داتغ چاري ديندا ددالم بيليق يغچره اين كندا فون سوده تاهو دغن جلس بهوا ديندا اين ماچم مان ' بايقكه اتو چاهت . فدييق كندا فون بوكن مآين منچاري كسدان

چريتا کراي توغ

بهاکين يغفر تام

ويثمالا تور ت کراي توغ دري کوا

(ترجمه دغن اختصار)

کراي توغ تيغکل برسام ۲ دغن ويثمالا دغن کسناغن دوا ۲۱ برکورار ۲ دان برسوکاريا
مغميل لذات دغن برستوبه، هغک کراي توغ همفير ۲ لوف منحر يغاي سوده برلاجر درفدگورون. اي
دودق دان تيدور هغک ساکيت بلاکغ، دان اي تيدق ايغت کفد دوا استري اديق کاکت دان همبان،
کران لذات يغ دافت درفد استري بواي فاکي دان فغ.

فد سوات هاري کراي توغ چيتا ۲ هندق فولغ کرومه، سبب اي تيغکل ددالم کوا بيراف هاري،
تيدق تاهوکن سيغ دان مالم کران بيليق دکوا ترغ. تنافي سله اي تيغکل ددالم کوا سلام لبهکورغ
توجه هاري. مک ترايغته کفد دوا ۲ استري اديق کاکت، مک برسوغوتله اي. بارشکالي اديق
کاکت ايت مريغت کفد اکو سبب اکو بايق ترجميت فدهاري اين دان اکوگيلاکن ويثمالا. لام ۲ سحر
يغ اکو سوده برلاجر اکن تاوردان روسق، اکو ماواجت ويثمالا نايک دودق داتس بومي برسام ۲
دغن اکو سفاي دمشهورکن بهوا اکو اين کاکي فرمفوان يغ بايق استري.

کمدين درفد برفيکير مک اي ميروکن ويثمالا دغن برکات: کندا ساغت کاسيه کفد ديندا
جک کندا کواس ملنکن اديندا، کندا اکن ملنن سکارغ جوک سفاي ديندا دغن کندا تيدق اکن
برچراي سلملمان. کندا تيدق بوله تيغکل دکوا اين برسام ديندا کران تيدق لام لاگي سحر کندا
يغ سوده کندا برلاجر درندگورواکن دروستکن، دغن سبب اينله کندا ميتا بواه هاتي فرکي برسام دغن
کندا، جاغته تاکوت دان دوکچيتا.

مېونهکن ههنگ خبر این سمني کفد «کرای توغ» یم سوده بر لاجر علمو سحر، مک اي
فرکي بر تمو دغن بفاش دان بر بواة جنجي دهادقن فکاوي نگرې فيچيد ایت.

افیل کرای توغ مېسوئکن او فچارا مک بواي یم تیدور ددالم کوا ایت بر ممفي
بها کواش تر با کر، کمدين مک اد ساتو دیوا ممکنم ساتو فیسو فندیق منیکهش سرت بله فروت
امیل تالي فروة دبري کفد کاشق ماکن کمدين مک فوتن لیهرن باوا فرکي مک بواي ایت
چریتا کن ممفین ایت کفد استریش ویشمالا، ویشمالا یقین بها ممفي ایت جاهت، مک اي سوره
سوامین فرکي چریتا کن کند تاو رمنای میتنا منتعیر کن ممفین ایت افیل تاو رمنای مندغر
ممفي ایت، اي کات بها ممفي این امت جاهت بارشکالي اد سترو داتم هندق ممینسا کن ههنگ
کنکوا، مک بواي ایت بر دیسه ددالم کوا، تنافي دغن کتوان سحر کرای توغ اي تا بوا
لاکي تیغکل دیم، مک اي کلوار برنغ فرکي کفد خیمه او فچارا ههنگ اي کنایکم بیراف کالي
دتوبهش، لالو اي لاري فولم کنکوا دان کرای توغ ایت تورو دلا کن ههنگ کتوان سحر
مېو کا کن ایردغن دیان یم دیالا کن دتاغن، مک اي تنکف بواي باوا فرکي سرت ناغ تاو توغ
مشادف راج کمدين مک راج سوره رعیتش مېونهکن بواي ایت.

ادافون بفاش ایت مشواره دغن استریش ههنگ ستوجو مئکا کن دوا ادیق کلاقی
باکین قد سوات هاري کرای توغ ترايشت کفد ویشمالا لالو اي فون فرکي کنکوا تهنیت
کدیامن ویشمالا مک اخیرش ویشمالا دجادیکن استریش.

سکینه چریتا دغن اختصار دهو او درقد کاراغن منجادی الا کونن اسندیوارا.

کرای توغ

چریتا کرای توغ ترجمه دغن اختصار

چریتا بهاکین دمولو دکارغ منجادی لاکوتن مستدیوارا

اداساتو گوا بوای ددالم ایردنگری "فیجید" دان دکوا ایت ادمتیارا یم عجایب
منجرهکن گوا سوله ۲ سیم هاری سلما ۲۸.

مان بوای یم ماسوق کنگوا ایت برتو کر روف منجادی مانسی دان کیم تیدق
لاغر دان دهنگا. تاو رمنای جادی کتوا بوای ددالم کوا ایت "سیایک" ۲ فراقین دان هاتین.
دان ای اد ساتوانق نمان "تاو خوجون نمان" کتوا بوای ددالم کوا ایت "سیایک" ۲ فراقین دان هاتین.
"تاو سینتا" دان "فرایا فنواغ" کتوا ایت مانیه دغن سبب برهاله بنته ایت. یم تیغکل
لاکي اتق تاو خوجون نمان "فرایا چالوان" ۲ فرایا چالوان ایت تیدق ملیهرا امانه سفرت
نینیق. قد سوات هاری ای هندق ماکن داکیتم اورغ. مک ای کلوار درفد کتوان
منجادی بوای ۲ دان قد کتیک ایت ناغ تاو نوغ سمدغ مندی برسام دغن همبا عبدیق
افیل بوای ایت ملیت ناغ تاو نوغ دغن سرتورت براس کاسیه اکندی ۱ لالو ای کوغ کتو غ
باوا ماسوق کنگوا دان دجادیکن استری

اداقون بقا وایتا ایت شورغ کای ۱ کمین درفد منجاری توبه بدان اتق تیدق
برجمنفا ۱ مک جنجیله ای کمد بوم ۲ بوای سیاف یم کواس منشف بوای ایت ای اکن متکا حکن
دغن اتق تاو کتو ۱ مک باقسه بوم ۲ بوای هندق متفکفکن ۱ تنافی قد اخیر بوای ایت

مترکن سوره میتا تولوغ ساي باوا ائکاتن تنتر دانغ بر فرغ' میتاله بگندا معافکن ساي کاوي ديم
 دان بر تيه کفد سفوتغ سفاي اي فرکي تفکف کدوان ۲۱ ایت ' مک سفوتغ ایت فرکي تفکف دان باوا
 کدوان ۲ دانغ سمبه' مک کاوي بر تيه کفد مقترين متعزير کن کتيگ ۲ ایت انسم هاري کمدين
 دفر تهکن کفد متري سفاي دبو نهکن سکلين مک منطاعتي اوله متري مفره تيهن

ادافون ویاتند اخیل بکندا عمق کای دفتنو مک بکندا مجوه کودان تروس گفینتو
 یغ کای سدغ پردیری سرت بکندا تونجوق مات سمیل برکات واهی اورغ چاهت، اشکوله یغ
 میامرکن دیری منجادی راج. بناف اشکو تیدق مالو اورغ، اشکو اورغ هوتن بهر نام کای
 هکوهکه تیدق؟ تیغو میاکرکن فاسودارا کو. اکوتاهو سنوان. دغن سبب اینله اکو باواکن اشکاتن
 تنترا هندق بمونه مو دوالاکی استری. جاغلده لاری، داتغ بری اکوتشکف دغن موده ۲

مک ادافون کای ترسوم دان تر تاوا سرای ساهوت: جاغلده مو هیناکن اکو، سوغکوهن
 اکو اورغ هوتن تنافی اکو کواس تیغو اورغ نگری باکر دغن موده فاسودارامو بوده سبب ایتوله ماتنی
 سکارغ انت سودارا اکن ماتنی توروتن فاسودارامو بوا اکندا کو دولو دان اکو توروت مبالسکن
 ایقله، اکو تیدق بونه هکک هاپس نسب بوکنله ایت بودیکو موفانس هاتی ماو بالس
 کنتی فاسودارامو مو دان اشکاتن تنترا مو شو مضا پاموق تربغ ماسوق کدالم افی تیدق اداف ۲
 کچوالی ماتنی

ادافون ویاتند ایت باقله ماره لالو بکندا مرته اشکاتن تنترا بر فرغ فدوقت ایت کای
 تورن درغد تمقن سرت مفکر فکن فیسو فندیق منبکن منجادی تنترا یغ برانی بر فرغ اکن تنترا ویاتند
 مک تنترا کدوان بر بوتهن تنافی تنترا کای تیدق ماتنی سبب دجادیکن دغن کقوانن سحر، مک
 تنترا ویاتند تاکوت دان لاری، ویاتند ایت مساحت ماره لالو ای ملاوغ باکی مناکو تکن تنتران سهوا
 میاف ۲ یغ لاری اکن دبوتهن لالو ای مجوه کودا بتول دغن کای. کای ایت سوده سیف سدیبا دغن
 مکغ فدغ فندیق، مک فدیق فراغن ایت ترجادی کای دافت فلواغ، مک ای تشکف تالیکغ کودا
 ویاتند دان ویاتند جاتوه دری بلاکغ کودان، مک ای باغون ملون تنافی فداخیرن بکندا دتشف اوله
 کای، مک کای نان اکن بکندا: براف اورغ یغ بر ماتو هاتی هندق بمونه اکن بیت؟ مک بر سبه
 اوله ویاتند ادیک اورغ یا ایت فرمقوان توا نمان تد فراساد میتاکن حال بکندا دان ماسودارا خندمالی

ادافون وياتد ايت بگندا تکبر ميب بگندا بياس بر فرغ تله ببراف کالي دان بگندا بر لاجر علمو
 ففراغن هغک تمت' مک تيدقله اي هير او کفد فرکشان تد فراماد' لالو اي بر تيته بهوا اي هندق باوا
 اغکاتن تنترا فدمالم اين' ميتتاله خبر کفد امت سوداران لالو بگندا نهگيل وزير مشواره دان ميتاکن
 بارغيغ دخبر کن اوله امق سوداران هغک برستوجو بهوا هندق باوا اغکاتن تنترا بر کليديغ استان
 دان ماسوق کدالمن بمونه کاوي' اي شورغ جوا بگيمان فون تيدق کواس منتتغ.

مک وزير ايت ميتتأ ديري کلو ارچاري اورغ سوکر يلا هغک دافت دوا رپيو' دان فدمالم
 ايت وياتد براغت بمرت اغکاتن تنترا کاستان' مک تنتران بر سورق هندق ماسوق کدالم استان دان
 تنترا يغ ممکغ کافت فون بمبله فينتو استان مک فدکتيک ايت تنترا يغ مغاول فينتو اد يغ لاري ميب
 ترکجوت دان اد يغ ملاون. تنافي تيدق لام کمدين تنترا وياتد دافت ماسوق کدالم استان.

مک فدکتيک ايت وياتد ملاوغ .. واهي اهلي نكري !! راج مومو هغک ددالم او تچارا
 مپالينکن ديري دان اورغ اين بوکن راج' سبرن اي اداله مرامي چند سودا ميامر ديري داتغ منيفو.
 ماريله واهي توان ۲ برسام دغن بيت منغکف دان بمونه اکندي' لالو بگندا باوا اغکاتن تنترا بر کليديغ
 استان تمفت بر بخت راج مک دا يغ دان اورغ ۲ يغ تيغکل ددالم استان سکدين منچريت منچادي ککف
 کمفينا هغک ددغر اوله کاوي دان استرين يغ براد ددالم بيليت استان ايت مک کاوي فون فرکي بوکا
 فينتو تيغوق نمفت اکن تنترا يغ ممکغ منجات ماسوق کدالم استان' مک پتاله بهوا سترو سوده ماسوق'
 لالو بگندا خبر کفد استرين. مک امترين ترکجوت دان گمتر لالو تندوق سجود دکاکي سوامين سميل
 مناغين تنافي کاوي ايت تيدق تاکوت دان تيدق گمتر بگندا بر تيته: اورغ باقت ساکت اين تيدق
 مضاف چانغله ترکجوت دان گمتر' اديندا سوده تاهو بهوا اکندا سوده بونه دواگارودا يغ اد کتوان
 تيدق لام تنترا هوده اين اکن ماني هاييس. لالو بگندا اجف استرين فرکي تيغوق دغيتتو

بهاگين 4

کاوي فراغ وياتد

ادافون تدفرا ماد ايت اي ايته بهوا سئوله ۲ اي تيفگل ددالم نراک. سبب کاوي دافت ماموق ددالم استان. تيدق سياف ۲ تاهوکن بهوا اي بوکن راج. کمدين مک اي فيکير هندق بمبو نهکنن سبلوم درقد کاوي مبالس کفدان. لالو اي فرکي سسمبه فرميسوري بهوا راج سوده مگت ددالم افي فد کتيک مبالينکن ديري ' دان اورغ مودا ايت نمان کاوي سوامي چند سودا. بارشکالي داتوء ريمبا ايت صحابتن. جاغلنه فرميسوري شک لاکي سبب کاوي ايت اد تندا خاص باگين ' يآيت فدغ فنديق يغ تيدق برچراي دري توبهن

افيل فرميسوري مندغر دمکين مک مناغيس دان مراتب ههک ربه ففسن. افيل سدر مک مشواره دغن اورغ توا ايت ههک شوجو. مک بگندا توليس سفوچف سورة ميتاکن حال يغاد ددالم استان کفد افق سودارا بگندا برنام « وياتد » سرت ميتا تولوغ کفدان سفاي مبالوا اغکاتن تننرا دانغ کاستان بمبونه کاوي مبالس دندم گنتي فاسوداران

افيل وياتد تاهوکن حال يغدالم استان دان تاهو بهوا فاسوداران سوده مگت ددالم تميون افي ميب گناتيفو داتوء ريمبا. بگنداماعه ۲ فانس هاتي هندق مبالس دندم اکندي. لالو بگندابريته کفد تدفرا ماد بهوا اي هندق بالس دندم دغن سگرا. تدفرا ماد مبري فيکيران کفدان بهوا جاغلن بگندامبالوا اغکاتن تننرا دغن ساعت سگرا سبب ففراغن مستي دفيکير دغن هالوسي ' دان لاکي کاوي ايت تيفگل ددالم استان دان اي فون اد کتواتن. جاغلنه دهيناکن.

کفد دولي يسمها مليا سبب تواء فر میسوري تیدق اد . کمدين مك اجقن کماوي کلوار درفد تمفت او فچارا
 ماسوق کفد تمفت مجلس مشواره . دان برکات ساي سائت کاسيه سايع کفد فر میسوري هندق منو کر کن
 نوبه بدان سمامودا دغن دولي يسمها مليا تنافي اي تیدق تاهن فانس افني سبب کورغ تواهن لالو اي فولع
 کنگري دغن کفوا تن .

مک کساوي بر چاکف هڅک خندمالي هيلغ ماره دان اجق داتغ بر جمقا داتوء ريمبا سقاوي
بر توکر توبه بدان منجادي انق دارا

مک افيل خندمالي بر تو داتوء، مک متا معاف بارغ يغ له کورغ. مک داتوء پتاکن اوفچارا
يغ منوکر کن توبه بدان مستي اد تمبونن افې يغ بسر يغ سدغ مپالا، دان فرميسوري مستي دودق دتقي
تمبون ايت بوليه تاهن فانس افې اتوتيدق. مک خندمالي ديم دان فيکير ددالم هاتين کمدين برکات
فانس ماچم مان فون ايکوت نصيبه مک کساوي برکات سوکوغ کفد دي. داتوء ايت هاتين موره،
منوکر توبه بدان بيت. کمدين هڅق منوکر توبه بدان فرميسوري هڅک جادي انق دارا. جاشنله تاکوت
فانس ماچم مان فون جاشن لاري. کمدين مک برتيته کفد وزيد، سوره اي تمبون افې فد لوبغ دهولو،
دان اميل تايير بر ليندوغ، سفره فد زمان دهولو. مک وزيد بوات سفره دتيتن.

مک فد کتيک ايت داتوء ممفرسيلاکن فرميسوري سره کساوي ماسوق کدالم تايير ايت نمفق
افې ايت ساخت بريالا. مک خندمالي تاکوت دان اوندور کيلاکغ هڅک داتوء برکات کالو تاکوت
بکيني تا بوليه توکر منجادي انق دارا. مک فرميسوري مالو. مک ماوسهاکن دودق تافې تيدق لام دي
تا بوليه تاهن مک بائون بر ديري. کساوي کات بارشکالي ادیق تيدق اد نصيب. فد زمان منوکر
توبه بدان ابغ، ابغ لومفت ماسوق کدالم افې، افې فادم سلالو.

مک خندمالي منايس مغيسق ۲ سرت برکات، ادیق تا بوليه تاهن ادیق ايت ابغ ماري
بر سما ۲ بوليه دافت تولوغ، تافې ابغ دودق ساج تيدق تولوغ سديکت فون. لالو اي منايس هڅک
فيشن افيل اي سدر مک کساوي کات ادیق تاکوت

مک خندمالي منايس مغيسق سره بايق بر چاکف کفد کساوي هڅک داتوء برکات دهواو
فرميسوري جنجي بهوا بوليه تاهن فانس افې، سکارغ لاري دان منايس ممبساکن اوفچارا جاشنله ماره

مک چند سودا جواب، بوکن ساي بونه سوامي تنافي سوده نصيب ساي سد مکين روف فرچاي اورغ توا چالاکا منيفوکن ساي، دان باوا ساي دانغ هنگ دانت کچلاثن، دان برکات کشف داتوه تولوشله داتوه نوکرکن توبه بدان فرميسوري هنگ جادي انق دارا يغيره ور ايم باس، سفاي لفس درقد بياس چمبورو دان ايھين

مک خندمالي ساښله ماره هنگ هاييس صبر، دان هالو موکل چند سودا. تنافي کاوي دان هول ويچاي ملارښکن. سب ايت برته بهاره ماره هنگ مناييس. دان افيل نمق نااد فراسان، مک تمفر اکندي. مک تاد فراسا د ايت گمتر سبب تا کوټ فرميسوري. مک لاري متا تولوغ، تنافي تيدق سياف ۲ منولوشکندي. کران اباله مپيکن کسوسپن.

مک فرميسوري ساښله مالو دان فانس هاتي، اي ماسوق کدالم بيليقن مناييس.

مک فد کتيک ايت داتوه برکات، بپوا خندمالي ايت بايق مپسل دان سديه هاتي. کالو تا فرکي مېوآه بايک بارښکالي ادکسوسپن. سبب دکتاکن اوله يغ کنا فوکل هنگ فانه بلاکن جاښله امانه کبابکن دي هندق باس دندم فرکيه مېوآه بايک کشف دي

مک کاوي ايت تيدق براني اي تا کوټ خندمالي هنگ داتوه برکات فول. مک اي فرکي ماسوق کدالم بيايق خاص بايکن نمق دودق مناييس. مک اي دودق دکت کنندان سرت کات بپوا اي بايق کاسيه کفدان، جاښله دوکا چيتا ولو دانت بارو فون تيدق سما دشندي

مک خندمالي دودق ديم ساج دان هاتين فيکر براس مانيس فرجا کشفن. تنافي ايت بارغ يغ دولو. براس مالو کشف اورغ. سبب دنولقکن هنگ کاوي ترکنا فوکل، مک اي جواب بيرله مرکا هب تيدق مغاف. تنافي فاتيک سديه هاتي دشن سبب دولي اشکت بيني مودا تيغکي دري فاتيک. فاتيک بوکن اورغ مودا. لاکي کباوه دولي سوده برتته بپوا فاتيک اورغ جاهت جاښله کباوه دولي بردکت کشف فاتيک متا براشکت کشف تمفت لاي.

چند سودا گات بهوا زمان دولو راج ایت توا مئورت کفدان تیدق له ای سوکا دان ریضا
 سکارغ راج سو ده بر تو کر منجادی مودا بایا. سیاف ۲ فون، و او اورغ توا سائت کاسیه کفدان. متتاله
 فرمیسوری تو کر کن دیری منجادی انق دارا. فد کتیک ایت متتاله فرمیسوری دانغ امبیل راج فولغ
 خندمالی ساغته فانس هاتی، لالو ای بر کتا، بهوا چند سودا با بق لا کو دولو دها یو تان ره بوت با کی
 منجاری سوامی. یلا دانت ای لوفا سوامی سند بر بن. هاتین تمجت کفد روف یغ دتو کر کن. بگیان
 دهینا کن بینی توا، ای هندق فوکل سکالی دوا کالی. مک کباوی لارنگن، دان کتا ایغته توا ن حاهی
 فرمیسوری، سکالین اورغ بری حرمة تیدق مناسبه بوآه یشد مکین، صبر له دولو.
 خندمالی ساغته فانس هاتی دان دشن فوئه ای بر کتا بگیان دولی بر بنته گیتی بینی مودا
 کالو بگیتو متتا ماسوق کدالم یلایق منجاری سوکان دان ای برهادف کفد داتوه. سرة بر کتا بتاف
 داتوه دودق دسینی لاکي استری تیدق دانت منعمه سوکان متتاله فرکی کفد تفت لاین.
 مک داتوه ریمبا برکات، بتاف تا مالو کند اورغ رای، فوان جادی فرمیسوری بر بوآه
 یشد مکین تیدق مناسبه. ایغته کفد دیری فوان تیدق لام فون ماتی.
 مک جواب خندماری، این بوکن حال داتوه ساي ماو بر چاکف کفد بینی مودا راج
 داتوه جواب، حال یشد مکین ایت بوکن دري ساي، درند سوامی فوان دانغ متو کر توه بدان.
 سکارغ ساي براس تیدق سوکا کفد فوان، متتاله فوان نوکر توبه بدان دشن سند بری.
 مک دشن بر بنته ایت، خندمالی هالو داتوه. تتانی داتوه جواب، سکالین متا بندا دولی یغها
 ملیا بری کفد ساي هفک توبه دیری فوان. مشاف هالوکن ساي. مک خندمالی جواب، بگیتو که مهر راج
 دیری سانو لاکي بری کفد توان که یأیت بینی مودا یغ ایلوق رو فوان اتو تیدق دیری سفای امبیل تیدور
 فد سیسین فرمفوان اف بونه سوامی تیدق سدی کیت فون ریندو کفدان، له ۲ لاکي دانغ توروث جاری
 سوامی لاین تیدق اد مالو سدی کیت فون.

بهاکين 3

خندمالي ماسوق مذاق

افيل خندمالي تاهو بهوا چند سودا رضائي دغن راج مك فتنه هاتين دان هندق ماسوق مغادف.
مك اي مادي دان فاكهي غرياسن يغ ايلوق، فاكهي باو ۲۰۰۰ بوبوه مييق درموت كغلا دان فاكهي
چند عيبن يغ تيفكي هرگان، مك ماسوق كتعت خاس باكي راج، كاوي نغفن، مك اي فاليع كغند
فيهن لگين سبب بزي كغدان مك فد كتيك ايت دانوه بر كتا كغد كاوي، جاغله ديم بر تگورله سفاي
جاغن دي مالو. مك كاوي كات دانغ لما كه، ساي سدغ بر چا كغف دغن دانوه، تيدق ترليبت، فايكله
دودق بر سما ۲. مك فرميسوري جواب دغن نوغش بهوا سديكيت تيدق ستارف دغن دولي بشما مليا
سفرة دهولو سبب راج سوده توكر كن ديري منجادي مودا متا معاقله بهوا اي ماو دودق دبرندا. تاهوله
كاوي بهوا اي براس مالو. مك كاوي فون توروون درفد كاتيل سميل بر كتا بهواسن اي بايق كاسيه
كغدان كران بياس فركي ماري. اف ۲ فون كيت براس تيدق اوفالاكي.

مك خندمالي جواب بهوا اي تاستارف دشندي. سبب دولي سوده بر توكر منجادي مودا بليا،
اي سكارغ توارمبوت فون فوويه، كيكي فون فاته، متا امفون جاغله بر كوراو سندا.
كاوي كات، بهوا توا اين بوكن ميبكن هيلغ شهوة. فد زمان كيت كدوا ۲ توا ايت كيت
سام ۲ منعمة كسوكان. جاغله دو كاسچيتا ساي هندق متا تولاوغ كغفد دانوه سفاي اي منوكر توبه بدان
منجادي اتق دارا.

خندمالي كات كغف چند سودا، تاهو كه تيدق بهوا اي سوامي سيف. دولو تيدق رضا سبب
توا سكارغ دكت تيدق جاوه، تيدق مالو كغفد اهلي استان سبب اي مودا سكارغ.

ادافون سوخند مالي اڦيل مليهت کاوي مک يقين بهوا ايا له دولي يغمهامل يا يغ مبالينکن
 ديري مک سوکچيتاله لالوتندوق برسبه. تناني کاوي تيدق برتگورن. لالو برجالن ههک سمفي
 کفدتمفت يغ دا يغ برسبه. دا يغ ايت تندوق برسبه دان ندمفت ايتوله تدفرا ماد اورغ توا يغ
 منيفوکن مليهتن. مک اي ايغت سلالو بهوا اي سوامي چند سودا بوکن راج نكري اين. مک اي
 تا کوت دان گمنتر ههک مناغي س

ادافون کاوي اڦيل نمفت تدفرا ماد مک اي ايغت جوگت دان هندق مبالسکن دندم تناني
 اي فيکير جک اي ماو بال سکارغ' تنومنتري ۲ دان دا يغ ۲ تا کوت دان گمنتر' لالو اي بر تيمه: ميا ف
 يغ سوکا چند سودا فرکيله خبر کن دا يغ برسبه' مک دا يغ ايت هندق مغميل هاتين' مريک فرکي دان
 خبر دغن سگرا. تنافي بيلا مريک فولغ مک برسبه بهوا چند سودا تيدق اکن دا يغ برسبه.

مک کاوي دان دا تو و فرکي کمنفن' دليهت اي مناغي س' کاوي برچاکف کفدان' تنافي
 دي تيدق ساهوت' لالو دا تو و برکات: سوارا راج يغ توا دغن سوارا سکارغ ماچم مناکه' سروفکه
 اتو تيدق' بياس دغر تننوله ايغت' تيفوق له کفد روفايغ مبالينکن اوله دا تو و جک تيدق سروفا
 بارغ کالي عمفير ۲ سروفان مک چند سودا اغکت کفلان تيفوق' مک ايغت سلالو بهوا اي کاوي'
 تناني اي دک کن دا تو و ايت سيانکه اي هندق منپاکن تناني فوکتيک ايت دا تو و منخبر کن بارغ يغ
 تله لالو' مک اي تندوق کفد کدوان ۲ سرت مو منکن معاف بارغ يغ تله لالو سبب اي تيدق تاهو
 حال اورغ توا يغ ماو تيفو ساج.

برسمبه : افله یغ منجاد یکن هاتی بگندا تیدق تگوه' کنا نانس انی مدیکیت لنتس لاری' بگینیکه بگندا

هندق مندافت فرمیسوری مودا جک ناتیک تاهو دهولو فاتیک تیدق لاکوکن اوچارا

انیل راج دغر اوچف داتوء دمکین' بگندا فون برتیه' بیت ملیت انی ددالم لوبغ ایت

ساغه برپالا' دان لاکي تمفت سمایم ایت ساغه دکت دغن لوبغ ایت' جک ترکلینچیر کفدان هنجورله

بیت' جاغله مارعکن بیت، جک ملاکوکن اوچارا دغن تیدق تمبون انی ددالم لوبغ ایت' تیدق

بولیهکه داتوء؟ مک داتوء برسمبه : جک دولی تیدق فرچای سحر ناتیک' مک ناتیک

هندق بمبواة سفای بگندا لیبت سکارغ این جوکک لالوای امبیل لیلین بمبواة روف اورغ' دان برسمبه :

فاتیک هندق توکر کن لیلین این منجادی اورغ دغن کتواتن سحر' مینتاله بگندا دودق دبلاکغ ناتیک'

کمدين داتوء ایت نوراً ۲ باج سحر مبتتر' دان تولف لیلین ایت کدالم انی بسرت دغن امبیل کاوی کلوار

درند کاروغن' لالوای برسمبه سفای بگندا تیغوق' مک راج فون تیغوق تمفت شورغ مودا بلیا دودق

گتیی دتمفت لیلین ایت' لالو بگندا برتیه : مینتاله داتوء میالینکن بیت منجادی مودا بلیا ولونانس

ماچم مان فون' تیدق اناله. کمدين مک بگندا برآشکت دان برسمای دتقی لوبغ ایت. مک داتوء فون

مولائی کیفی افی هغک قواة بالان، دان نوراً ۲ باج دعاء سحر بسرت برجالن کلیدیغ راج ایت. بیلا

ای دانت فلواغ' مک ای تولف راج جاتوء کدالم انی تر باکر هنجور.

مک داتوء سرت ادین کلوار کتمفت ایت تروس کمجلن مشواره دودق داتس تمفتن' دان

متتری ۲ ماسوق معادف کفدان مک کاوی ایت فیکیر جک تگور سکارغ تنتوله سیلف، سبب ای تیدق

کئل سشورغ فون لاکي. لالوای برتیه : بیت بارو میالینکن دیری یغ میبیکن لوف دان لالی' مینتاله

متتری ۲ تولیسکن نام دان نفکت. دان برهادف کفد داتوء سرت برتیه : مینتاله داتوء تیغکل دسیینی

دولو هغک بیت سفره زمان دهولو لالو بگندا مفریالاکن داتوء ماسوق کدالم استان یغ خاص

انتوقن. ای بر بواة سماچم ایاله راج سیرن.

بگنڊا سوده توا. کسران اينيله بگنڊا هندف مپالينکن ڊيري منجادي مودا بليا بارغکالي وائيتلايت
 کاسيه کفدان مک فدکتيک ايت هول ويچاي تاهوله بهوا چندسودا ايت 'تيدف سوکا دان تيدف رضا کفد
 راج نگري ايت. اي لبه کاسيه لاگي کفد سوامين. مک ترايقله اي هندف تيفو بگنڊا مپالسنکند
 هغک بگنڊا مگکت. لالو اي کات: بهوا راج هندف مپالينکن ڊيري منجادي مودا بليا ايت 'فاتيك فيکير
 برکواس مپالينکن سبب فاتيك کاسيه پاني کفد بگنڊا بوکن سبب لاین. مک وزيد فرچاي دان مپاوا
 داتوء ريمبا ايت نرگي مغادف راج. انيل راج نمفت داتوء. مک ميري حرمه دان برتته کفدان:
 سکارغ ايت دانت ساتو وائيتا يغ بيت ساغه کاسيه کفدان. تنائي اي بنچيکن بيت. سبب بيت سوده توا جک
 داتوء تولوغ بيت مپالينکن ڊيري منجادي مودا بليا. بيت اکن هديه واغ دان مپابندا کفد داتوء. بيت
 يقين جک بيت منجادي مودا بليا 'وائيتا ايت اکن رضا دان کاسيه کفد بيت.

مک داتوء ايت برکات: فاتيك اين داتوء ريمبا تيدف برحاجه کفد واغ دان مپابندا 'تنائي
 فاتيك مندغر بریت بهوا بگنڊا ادو کچيتا 'مک فاتيك هندف مفسکن. دان لاگي اونچارا مپالينکن
 ڊيري ايت ايکوت کتاب علمواين، مستي دکالينکن ساتولوبغ ليندوغ دغن تاير توجه لافيسن، فاتيك
 دان بگنڊا ساج بوله ماسوق ددالم تاير ايت دان فدکتيک فاتيك ملاکوکن اونچارا ايت 'بگنڊا دودف
 ديم دتمبون افي 'دان نجم دوامات. ستله ايت باروله ڊيري بگنڊا برتوکر منجادي مودا بليا.

مک راج ايت فرچاي 'تيدف ايغت سديکتون بهوا داتوء ايت ميفوکن. مک بگنڊا برتته
 متري بر بوا سفره داتوء منخيرکن انيل متري سوده بوا چوکف سمفرن 'مک داتوء ايت مفر سيلاکن
 راج براغت برسايم داتس تختا ترهادف کفد افي 'راج ايت براس فانس هغک فلوو مغالير 'تيدف
 کواس مپالينکن 'مک بگنڊا فون بر ڊيري سراي برکات: بيت تيدف کواس مپالينکن فانس ايت لاگي.
 کوليت بيت همفير بگکف بگکيل 'دان انيل داتوء ريمبا دغر بگنڊا برتته دمسکن. مپا داتوء ايت

انبيال ايشن تاهو يهدمكين مك بركات بهوا اديق تركنا بالامر بهيا سبب اديت لوف بارغيغ
 داتوء اجر كن يايت كاجه اولر سندوق هميا عبدي دان استري. امفت اين بگيمان فون جاشن
 دامانهكن لالو اي تان اورغ توا ايت بهوا استري اديق كمان ابغ ماو فركي بمونون. مك اي اجق
 اديق برجان تورو استرين هفك نمفت بكس بايت دتقي سوئي مك فيكير دان مشواره هفك يين
 بهوا اورغ قرمقوان توا ايت بهوا استرين فركي دشن تراهو كنكري لاي يغ ايرمهالير كفدان

مك بيراف هاري كدوا ۲۱ ايت برجان هفك صفي كنكري .. بتتا ويساي " مك كدوا ۲۱ ايت
 برهنتي دلوار نكري لالو فيكير فيكير دان بر مشواره هفك برستوجو بهوا جكلو كدوا ۲۱ ماموق
 كنكري سكارغ تننوله بيلا برجمقا دشن اورغ توا ايت اي ايت سالاو تيدق بواه كيت بمالسن
 ملاينكن دشن فرغ يغ برت كمدن مك هول ويچاي بركات ابغ ماو منجاد يكن ابغ سفره داتوء ريمبا
 دان منجاد يكن اديت كچيل سفره اثف فاتوغ مسوده درندايت مك هول ويچاي نجم مئان مر اي باج دهاء
 سحر يهد بر لاجر درفد كورون مك دشن ققوانن سحر جاديله دوا ۲۱ ايت سفره يهد چيتان ۲

مك فدفيق راج نكري ايت اي شاست ريندو كفت تري تناني بگيمان فون تري ايت تيدق
 تريمبا كاسيه لالو اي تيه كفت وزيد منچاري داتوء ريمبا يغ بايت علمو دان يغ كواس مبالينكن
 ديري منچادي مودا بليا مك ندكتيك دانتها ركن اوله وزير ايت هول ويچاي مسوده برهنتي ديشل
 فرهنگين انبيال وزير نمفتق مك ماموق مشادف دان بري حرمة مر اي بر تان كفدان: بوليوكه داتوء
 مبالينكن ديري شورغ منچادي مودا بليا مك داتوء ايت فورا ۲۱ بواه حيران لالو اي تان: سيفاكه يغ
 هندق مبالينكن ديري منچاد يكن مودا بليا دان كران اف هندق مغر بواه دمكين؟ مك وزيد ايت
 ساهوت: بهوا راج نكري اين يغ بر كهندق مبالينكن ديري منچادي مودا بليا سبب بگندا دافت ماتو
 وانيتا نمان .. چندر سودا " بگندا بايت كاسيه كفدان. تناني فتر ايت تيدق مريمبا كاسيه يغ سبب

بهاکين 2

تاوسنوراج مپالين توبه

ادانون هول ويچاي مک براس فانس ددالم هاتي شوله ۲ تر باکر مک اي نون فرکي تيهوق
بوغا تراني يغ منتوکن نصيب نمفتن تيدق برچويا سفره مسديکالا مک تاهوله بهواسن کاوي اديقن
کنا بالا مربهيا. مستيله اي فرکي توروت منچاري هڭک برجمفا مسوده اي برنيکير مک اي نون فسن
اکن استرين بزوا اي مو فرکي چاري کاوي جک بقا تپاکن خبرکنله کفدان دهواو درئد کلواردند
استان اي امبيل ندغ نديت مرت بردعاء دمان نمفت اديت دودق. ميتتاله اي فرکي کسيو هڭک
برجمفا دغندي مک اي کلوارد برجان اي کورغ شفه هاري مک مسخيله اي کنگري يغ اديق تيفکل
تيدق نمفت رعية مسورغ نون. مک اي فرکي ماري دالم استان ايت هڭک برجمفا ماتوندغ نديت
مک اي ايغت بهواسن ندغ نديت ايت ندغ نديت اديت مثان تيفکل ددالم تمبون اني بارشکاي اي
موده هڭت کمناله توبه بدانن مک اي مناغيس مرت مراتب دان برعزم اکن مبالس دندم جک اي تاهو
اورغ يغ بمونه اديقن مک انبيل اي برجان مسفي دتقي موغي باروله نمفت توبه بدانن اي برنلوق
دان مناغيس مرت مراتب مستله ايت اي تيليت کفد ندغ نديت ايت نمفتن تيدق بناس لاکي متدراد
هابوچمرساج تيدق اداق رالان دري ايت بارشکاي تيدق هڭت لاکي مک اي بردعا ميتتاهو ميدونکن
محو لا لواي تيوفکن هابو دان منچوچي هڭک برميه. ندکتيک ايت کاوي بوکاکن مثان دان تيهوق
فرکي ماري هڭک نمفتن ابغن مک سوکاله سراي تندوق سمبه کفدا بغن دان چريتا بارشغ تله برلاکو
مرت سمبه بهوا اي مهابيس ۲ ماره کفددي هندق موتهکن ليهر او تنوق دسولاکن.

سفای توان قتری نری بکاسیه بکندا ، تنافنی قتری تیدق نری بکاسیه بکندا ، مکش بکندا ماو مینتوه قتری ، تنافنی آدافت چو کک کران اقبیل بکندا داکف براس فانس قدتوین تیدق بوله تاهن لاکي ببید قتری ساغه طاعة دان تگوه هاتی کفد سوامین .

مک راج فیکیر له جاری جان هندق بواة محر . لااو بکندا تیتہ کفد متتری سفای قری منیجاری اورغ بختی بواة محر ، مک چاریلہ اولہ متتری دھکک برجمفا ، مک دباوا ماسوق مفادق مسجہ بکندا ، لااو بکندا اون بیتا کو مک کوندن . مک متله کتروی مک کزیدت بکندا ، ای فون برمسجہ کتان بارغ دکوندکی اولہ توانکو فاتیق بوله مسجہ یایت مسریوت بدق انتوق مافو دموک سفای قری فون کاسیه دان ماو لاکي المین بغ دجہنی دشن محر سفای قری فون نوروت مک فرکتان دان ماو لاکي ندا ، فون ۲۰ رانو سارودہ ز مفاي بدان منیجاری لہ لہبوة دان مندی مفاوہ تمفاین . فاتیق بین جک قتری نعت نچای قتری موک رچاکف دشن توانکو ، مک راج فون قریچای لاوای تیتہ کفد متتری بواة خیمہ دان میدیاکن بارغ دخیبر کن اولہ توکغ مخرایت دشن چوکف .

اقبیل سودہ سیف مک توکغ مخرایت فون ماسوق کدالم خیمہ بر بواة مفرہ بغ تلہ ای اجر کن ، مک دمندی راج دان دفاکی دشن بارغ دجہنی دشن ماسوق دفاک مای ، مک قریکله راج کیلیت چند مودا هندق رچاکف دشن دان هندق مکغ دشن ، تنافنی تیدق دانت کران فانس . مک اوندوراه بکندا کبلاکغ . لااو رچاکف ۲ کفد چند سودا ، تنافنی چند مودا تیدق جواب مفادکات اف فون . مک قریکیر له اولہ بکندا بوا بارغ کای بکندا کنامحر ، مک بکندا فون مینتوه چند مودا اول دباکین بلاکغ ، مک چند مودا ساغتلہ ماره لااو ماکی هامون بکندا دھکک بکندا تر فسا کلووار دري بیاییت .

اقبیل بکند کلووار برجمفا توکغ محر بکندا فون تہ یلیغ مروت بیاکین ، توکغ مخرایت فون لاری کلووار دري امتان دھکک وکو ۲ محر هابس جانو مودالم امتان . ادافون راج لیت تیدق مرغ هاتی لاکي ببیدق بوله ببکیان کوندن ، مک بکندا امتله دو کچینا سیغ دان مالم بر فیکیر هندق دافت بارغ دکوندق کین .

کارودا سوده د بونه او له سوامین' مند غرابت امة مسوکچیتا' اورغ توا ایت لالو اي تیغکل برخدۀ منجادی دایغ کفد فتری مفرۀ مدیکالا' بیلاسمی ماس تیدور اورغ توا ایت براس حیران ملیت کاوي فاکی قدغ فندیټ. ئد ساتو ماس اي برچاکف کفد فتری کتان: موای فتری ادمدیکیۀ یغ محب براس حیران' بکیحان وټت اي تیدور اي فاکی قدغ فندیټ' مسؤله ۲ تیدق امانۀ کفد فتری اي تیدق کاسیه مځکوه ۲ هاتي کفد فتری دان بارشکاي تیدټ لام لاځي اي ماو رجالن کتعت لاین. ملک فتری فرچياله لالو برسمبه کفد کاوي قدفاځي هاري کمدين... ههانه کندها فاکی قدغ فندیټ فدوقت تیدور' تیدق فرچاي کفد دیندا که؟ کاوي فون جواب: 'قدغ فندیټ اینله جیوا کندها' کالو اي تراکر نسچاي ماتيله کندها' جاغنه دیندا خبر کن حال این کفد اورغ لاین.

فد لاین کتیک اقبیل فتری برجمفا دشن اورغ توا ملک خبر کنده بارغیغ کاوي خبر ایت اورغ توا ایت فیکیر هندق بواۀ حيله منیفو امبیل قدغ فندیټ ایت باکر

فد سوات هاري اورغ توا ایت برسمبه بواۀ عاده امتعاده اورغ زمان دهواو اقبیل مرته نگري مسئله اي بسرت فرمیسوري فرکي مندي ددالم موغي' کاوي فون فرچاي دان ننتي هاري بایک' اقبیل تیا هاري بایک ملکدوا راج ایت فون فرکي مندي ددالم موغي' تنافي اورغ توا برسمبه جاغن فاکی قدغ فندیټ بیلا تورون مندي کران' اي اکن منجادی کارة' ملک کاوي فون بواغ ایدغ فندیټ ایت لالو بریکن کفد اورغ توا' اقبیل اورغ توا داثت قدغ ایت' ملک اي امبیل قدغ فندیټ ایت باکر ددالم افي' ملک کاوي براس فانس دان تاهوله بواۀ دي سوده دتیفو لالو دشن مگرا نایک کانس دارة دان ربه فیغن فدتعۀ ایت' ستله دلیټ اوله فتری مناغیسله هڅک ربه فیغن فدتعۀ ایت جوکک' ملک اورغ توا ایت فون دوکوغ فتری باوا تورون کندهو ایگچاي' ملک بلایره فراهو ایت هڅک منفي کنگري وو پستاویساي، ملک سورده منتری ماسوق مغادف محبه کباوه دواي راج، ملک راج تیتۀ کفد منتری صفای دباوا اي کاستان' اقبیل فتری سوده تیغکل ددالم استان ملک راج فون فرکي کفدان برچاکف

ادافون راج ايت ساغه دو کاجيتا سبب ريندو کفد فرمفوان رمبوت هاروم لالو اي کلووار
کمجلس مشواره برتبه کفد وزير سفاي اشتهار کن بهوا سياف يغ تاهو تمفت دودقن دان چک بوله
باوا کفد بکندا، بکندا ماو بري هديه واغ دان فکايين سرب سربي

ادا سورغ فرمفوان يغ توا نمان ، تد فراساد " افيل دغر کن اشتهار اي ايغت کفد فترې راج
يغ اي بيسا جادي دايقن مک فرکي بر جعفا وزير سفاي سوکار يلا اکن فرکي کتمفت فترې راج
ايت افيل وزير دغر دان فرچاي بهوا اورغ توا ايت سوده کنل مک دباو اسمبه راج دان اورغ توا
ايت برسمبه بهوا اي سوده فون کنل فرمفوان رمبوت هاروم اي فترې ، تاو برهم چکر " راج نگرې
، چندر نگر " سکارغ تيدق ادريه دنگري ايت سبب دسمبر اوله کارودا باوا ماکن دان ند استان
ايت تيغکل اي ساج سبب راج سمبو پيکن ددالم گندغ

افيل راج دغر يغم مکين مک سو کاله سرت برتبه ، نينيء ماوان هندق باوا رکي تورو
فترې ايت؟ دي جواب ماواميل فراهو ، ايکچاي " مک تبه راج کفد وزيد بهوا دساريا کن فراهو ايت
سرت فراهو باوا دان فراهو تورو چرکف گنف دغن اورغ کايوم مک وزير اتور کن سفره تبه دغن سگرا
اورغ توا ايت نايک کائن فغاسورغ کلووار درغد فينتو هغک سمفي کفد کالن لالو اي تورو
کفر هو برجالن لبهکورغ ليم بلس هاري سمفيله کنگري چندنگرا : افيل سمفي دان سوده فسن کفد
اورغ يغ داتغ سرتان مک اي ماسوق دالم نگرې دان تروس ماسوق کدالم استان مک اي تيلک دچله
فيتو نمفقله بهوا ددالم فينتو ايت اد دوا اورغ سورغ ايت فترې دان سورغ لاکي تيدق دکنالي
تتافي فد فيليشن بوکن اي اورغ رنده فرهياسن چوکف ورنان چنتين دان لاکي مودا بليا مک اي
بوک فينتو دان ماسوق برسمبه فترې سرت مناغي س مک چند سودا ايغقله بهوا اورغ توا ايت بياس
برخدمه منجادي دايق کفدان لالو برتان حال کادان اورغ توا ايت مک اورغ توا ايت فون برچري تاله
حال کادان سله ايت اي برسمبه منياکن حال کارودا يغ سمبر مانسي ايت مک چند سودا جواب بهوا

کاراغن چتراکاوي

بهاکين 1

تاو ستنوراج چاري وائيتا رمبوت هاروم

اداساتوراج يغير نام تاو ستنوراج ممرته نگري بتاوياسي دان فرميسورين تام "خندمالي"
عمر راج دان فرميسوري لبهکورغ انم فوله امفت تاهون کيگين سوده فاته، رمبوتن سوده فوتيه سديکيت
تتافي بدان راج ايت گمت سبب اي ستنف تيگ وقت، دان مسوقت ستنف مانو فيهگيخ، دان لاگي بگندا
بايق کفواتن سوکا برچاکف دغن وائيتا دغن تيدق فواس دان جمو سسوله ۳ بگندا ايت سفره
اورغ مودا يغ ايغين مندافت شورغ وائيتا چنتيق دودق بر سما ۲ دغندي انبيل ماس مريها سمني
کفدان

مک فد ساتو هاري بگندا براغتکت کاستان کيچيل دتقي سوغی دان نمفق چفو هاپوت کماري
مک بگندافون امبيل دان بوکا ليغت اد رمبوت يغ باو هاروم ددالمن. مک ايغين کفدان دان ايغت
بارغتکالي توان رمبوت هندق منچاري جوده، لالو بگندافون امبيل رمبوت يغ هاپوت ايت سفاي جوده
دافت دتموگن مک بگندا فون فولغ کاستان ريندو کفدان دان ايغين مندافتکنن ههک مراتب دان
مناغيس مک فد کتيک ايت فرميسوري ماسوق ميمبه کتان جاغلند ريندو دان مراتب سچک اي اد جوده
اکن تياداله ترلفس دان لاگي دولي يغ مهامليناون توا جاغلنسله فانس هاتي تتافي راج ايت ايغت
بهوا فرميسوري ايت چمبورو مک دهالوکن دغن امبيل فدغ هندق موکلکنددي فرميسوري تاکوت
دان لاري.

آتس دوا بوغا تراقي کالوسيان براد ددالم مر بهيا متا بوغا تراقي ايت کريغ هڅک تاهو کفد کاو نون
 سفاي دافت فرکي منولوغ کمدين مک بري بوغا تراقي کفد کاو نون سوده ايت کاوي فون کلوار
 درفد نگرې چندرا بوري برجالن ببراف بولن هڅک برجمفا ساتو نگرې تيدف اد شورغ فون رعية
 جلات کاوي نون ترچڅ لالوای برجالن ريسا هڅک سمفي کفد استان اي ملييت ساتو کندغ يغ بسر
 مک چوب موکلن تيدف اد سوارا سفره کدغ لاین مک حيرانله لالوای امبيل ندغ بله دغن تر لاهن ۲
 فکوليت کدغ ايت نمفله ددالم کندغ ايت اد شورغ فرمفوان يغ چنتيت ريبوتن هاروم تيدف سفره
 ريبوت کپا پتکن مک کاوي تان افکه سبب سمبو پيکن ديري ددالم کدغ ايت مک اي خبر بهوا نام نگرې
 اين چندر نگرې دان راجا بر نام تاو براهم چکر بکندا نمفوپا ئي شورغ تري بر نام چند سودا
 تيبا ۲ اد دوا بورغ کارودا دوا لاکي استري ميمبر رعية دالم نگرې اين ماکن هڅک هاييس ايهندا
 تيدف کواس ملفس مر بهيا ايت هڅک ايهندا دان بوندان سندن بري نون کارودا امبيل ماکن جوک
 تناي اقبيل ايهندا نامو بهوا تيدف لامان دي مستي جادي مکاکن کارودا مک دسمبو پيکن دي ددالم کدغ
 اين سفاي لفن درند مر بهيا مک کاوي تان دمان کارودا ايت دي جواب کارودا ايت تيفگل
 ددالم مونت اقبيل اي نمفمت اسفاني اتوچ پيا اي مک اي اکن داتغ ميمبر کاوي تاهو يغمه کين مک
 سوره واتينتا ايت سمبو پي دان اي مبالا کن اي تيدف براف لام کارودا داتغ مونت ماکن اکندي تناي
 تيدف سفادن دغن کمران کاوي اي امبيل دغن انچريغ هڅک ماني دوا لاکي استري بورغ کارودا
 ايت مک نگرې چندر نگرې ايت نون لفن درند مر بهيا فکنيک ايت سمفي ماس کر اماين تاهون
 بارو مک کاوي اجب چند سودا مندي ددالم سرغي ايکوت عادة استعداد دالم مندي ايت چند سودا
 دامبيلکن ريبوت يغ کورکور بوبه ددالم چغو بيرکن ماپوت دالم سرغي ايت امبيل سوده مندي کدوان
 لاکي استري ايتفون تيفگل ددالم نگرې ايت چيرا کاوي بهاکين فرمولان دهولو درفد کاراغن
 راج يگدوا ساکت اين ساج.

بري کفدا بهن بر کومر دان باسوه موکا مک اي بر جان دتفي ناي ايت ههگک سمفي کفد سمفت يغ جرنه
ايرن کمدين مک تورن کدالم ناي اتتوق منچيت اير ايت گرکاسي نمفت کاوي مک اي هندف
تهگف ماکن مک جادي نرلاوانن دانتارا کدوان ۲۱ کاوي نچوځ دښن دښن کناگرکاسي ماتي دان
اميل بهگين نايک کتفي ناي ايت کمدين کاوي منچيت اير يغ جرنه باوا نواع کفد ابهن دان خبر
کفدا بهن نرکارا يغ تله بر لاکو دنای ايت.

ادافون رعية نگري "چند بوري" مليت توبه گرکاسي ايت سوده ماتي دښن کنا نوتغ نوتس
توبون مک اي سوکاجيتا دان فواع دښن مگرا کفد راج سرت سمبه بهوا گرکاسي ايت سوده دبونن مک
راج ايت افيل دښر دمکين سوکاجيتا دان تيته کفد وزبون چاري اورغ يغ بمونه گرکاسي ايت مک وزير
کلوار چاري ههگک بر نمودفوهن جراي دتفي ناي ايت مک تان اکن کدوان ههگک تاهو بهوا کاوي ايت
يغ بمونه گرکاسي ايت مک وزير ايت باوا کدوان کفد راج راج مليت دان تيلک نمفت بهوا کدوان
ايت بوکن اورغ رنده ۲ لالو بگندا بر تيته ههگک تاهو کن حال کدوان ۲.

افيل راج نگري تاهو حمال يقدمکين مک مشاوة نر ميسوري هندف بر نکاح دښن نري
سفای منمبه کتوانن باگين. نر ميسوري نون متوجو مک بر تيته بگندا کفد کاوي بهوا بگندا هندف
منکاح نري باگين تتاني کاوي تيدف نر بما کران اي ادیف تيدف منامبه دانه استري دهو لودر دفاغ
مک راج منکاح فترين يغ بر نام "سري سودا" بري کفد هول ويچاي تيهگل دنکري چندرا بوري ايت

ادافون کاوي انبيل هول ويچاي جادي راج مودا مک اي موهن ديري کفد ابهن سرت
برکات' سکارغ ابغ سوده جادي راج مودا دانت نگري مثره دتا دتاو ريمبا مک کران اينله ساي ماو
فرکي چاري نگري لاین سفای دانت مرته مفره ابغ' ابغ ايت رندو کفدان تتافي تيدف ادجان بوله
ملارغکن مک ديري اذن کفدان دان دهولو درند برچاي هول ويچاي مفاجب کاوي بر بوا نيه توکل

تاهو بهوا ايوهر بموايت سوده ماكن ايوهجو . با بقله دوا ۲۱ ايت نانسان هاتي . كمدين مك مشواره
هنگستو جو هندق بمونه ايوهر بموايت . انبيل ايوهر بمو فواغ مك دوا ۲۱ ايت بر بوا مپتاكن بهوا
دوا ۲۱ ايت دهنگا هندق مينوم سوسو . انبيل ايوهر بمو تيدور بري مينوم سوسو دوا ۲۱ ايت كيگيت
دان تندوق هنگستو ايوهر بموايت ماتي

كمدين مك دوا ۲۱ ايت مشواره هنگستو جو تيدق منالنه كيت دودق ديشي لالو اي بر جان
هندق فركي جان چاري ماكن دكمفوغ لاي . تيبا ۲ لالو دهادن رومه دوا داتوه ريمبا انبيل داتوه
ريمبا نمفك دان تپا هنگستو تاهو حال كدوا ۲۱ ايت داتوه ريمبا ايت كاسيه سايع كفدي هنگستو اي بر بوا
منجاد يكن مانسي دان ديري نما باكي ايت هر بموايت " هول ويچاي " دان ايت ايوهجو " كاوي "
كمدين مك داتوه ريمبا ايت اجر سكل علمو بري كفد دوا ۲۱ ايت انبيل سوده تمت بر لاجر داتوه ايت تاهو
بهوا كدوا ۲۱ ايت چر ديق دان اد علمو بايق لاي جادي راج . مك اي سوره بهوا فركي منچاري
عزه دان كمديان هنگستو جادي اورغ بسر تننوله اي منريما سوره من كمدين مك داتوه ريمبا ايت بموا
فرهيسان دان ندغ فديت باكي . سرت چابوه پاوا تاروه ددالم ادغ يغبوا ايت تيدق بوله لاكي
دبو تيكن دان نسن لمپورا اكندي بهوا جاغن دجا توه ددالم تاغن سترو كمدين مك هول ويچاي دان
كاوي منتا ديري كفد داتوه ريمبا ايت كسبله يغب داتوه ريمبا تنجوق

قد زمان ايت اد سواه نكري نما چندرا بوري دان نما راج ايت " تاو مخوتراج " دان
فرميسورين بر نام " چندرا وادي " يغب رته نكري دشن سلامة سلمان كمدين مك اد ساتو گر كاسي
يغب جهمت داتوغ تيفكل ددالم ناي دواو نكري . نشي تفكف اورغ يغب داتوغ جيت اير انتوق ماكن راج
نكري ايت تيدق كواس بمسيمان كران اينله سوسه سكل رعية .

هسول ويچاي دان كاوي بر جان سمفي كفد تفي ناي دان بر همتي دباوه ناوغ نوهن جري
يغادا قستفين هول ويچاي تيدور هنگستو للف . تناي كاوي تيدق تيدور دان ايغت هندق منچاري اير

درفد دو کاجیتا کمدین مک انق هریموایت کتا کفدا ییون جاک ایبو ماو دغن شگوه ۲ هاتي مهیلکن
 دو کاجیتا ساي متاله امق بالس بودي ایبو لمبو سفادن دغن تولوغ پاواساي ایبو هریمو نون ستوجو دان
 برجی اف ۲ فون یقد کهند قکي انق امق ستوجو سوا مک انقن خبر کفدا ییون بهوا اي اجق
 ایبو لمبو دان انقن دودق دکمفوغ این جاغنده امق بر بواة جاهت کفد دي ایبو هریمو فون اکو
 دان سوره انقن باوا ایبو لمبو سرت انقن داتغ ککوا بر بواة امانه بهوا تیدق اکن بر بواة جاهت کفد
 ایبو لمبو سرت انقن در زمان ایت دوا ایبو بناتغ ملیهرا انق کدوان شوله ۲ انق دیرین

تتافي ایبو هریمو ایت تیدق کاسیه کفد دوا لمبو دغن اخلاص هاتي اي بر بواة سفای امیل
 هاتي انقن ساج فدحال دالم هاتي ایت منچاري فلواغ ماکن دوا لمبو ایت تتافي فلواغ ایت تیدق
 نمق لاکی سبب عاده لمبو چاري ماکن ند ریغ هاري دان هریمو ند مالم بگیتوله ایبو لمبو فون
 تیدق فرچاي کفد ایبو هریمو بیلا اي تاهو بهوا ایبو هریمو ماو چاري ماکن ند سبله او تارا اي
 فرکي فد سبله ملاتن ادا فون انق ایت دتیگل دکوا ایت ند ساتو هاري ایبو هریمو تاهو کن حال
 تمق ایبو لمبو فرکي چاري ماکن مک اي خبر بهوا اي ماو چاري ماکن فد سبله او تارا. افیل
 لفس درفد گوا اي فولغ کسبله سلان سمویی دیرین ننتي ایبو لمبو کلوار چاري ماکن افیل
 بر جو مفاقد فغ هاري اي تفکف ایبو لمبو ماکن

ادا فون انقن ایت ننتي ایبو لمبو تیدق فولغ لاکی مک اي فون حیران دان افیل
 ایبو هریمو فولغ ند دیرین اد باو لمبو مک تان ایون اکن ایبو لمبو ایبو هریمو جواب
 سبله چاري ماکن ایت بر لاین دان وقت تون بر لاین جوک تیدق تاهو کمان ایبو لمبو فرکي دوا انق
 بناتغ ایت حیران افیل ایبو هریمو کلوار چاري ماکن دوا ۲ انق ایت فرکي چاري دالم هوتن ۲
 جمفا توبه بدان ایبو لمبو یغ لبه اد بکس هریمو ماکن تیدق براف جاوه درفد گوا. دوا ۲ انق ایت

چريتا کاوي

(د فکيلکن چريتا هر یمو دغن لمبو)

(د ترجمه دغن اختصار)

چتر ا بهکين فرمولان سلوم بهکين يقد کارغ منجادي لاکونن سندیوارا

اداله ساتوايو هر یمو دان انقن دودق ددالم گوا فدا توهارې ايوون کلو ار منجاري مکانن
دان تيفگل انقن هکک انقن ساغت لافر فدکتيک ايت ادا ساتو لمبو يغ برانقن برجالن لالو ددهقان
کوا ايت مک انقن هر یمو فون منتأ مینوم اير سوسو دان لمبوايت ديم انقن هر یمو فون فول هکک انقن
لمبوايت کاسيهن لالو اي برتيا بناف امق تا بري مینوم کفددي امق فون جواب عادة هر یموايت جادي
سترو کفد لمبو اف فایده کيت تولوغ کفددي افيل اي بسر بر بواة جاهت کفد لمبو انقن جواب رشکودن
هر یموايت سترو کفد لمبو تنافي انقن هر یمواين تيدق جادي سترو لاکي سکارغ دي فون منتأ فر تو اوغن تنافي
کيت بير هکک اي ماتي تنتوله کيت بردوسا ايوو لمبوايت برستوجو لالو اي بري مینوم هکک کيغ انقن
هر یموايت کفد بودي لالو اي برکتا منتأله تيفگل د کفد فو غ اين ساي بواة کفد توان مشوله امق ساي دان
کاسيه کفد انقن توان مشوله ۲ ادق ساي ايوو لمبو اوچف تريما کاسيه تنافي کيت تيدق امان سبب تيدق
تا هو حال امق اغکو انقن هر یمو جواب جاغن بردولي بيلاي تا هو بهوا توان سوده تولوغ انقن تنتوله
اي تريما کاسيه بايق ۲ کفد توان ساي اکن برچاکف کفددي هکک ستوجو ايوو لمبوايت توريت فرکتان
دان سوده ايوو لمبوايت باوا انقن فر کي سمبو بي فد تمفت لاین سفای اي برچاکف کفد ايوون دهو او دونه
برجمفا اکن ايوو لمبوسره انقن افيل ايوو هر یموايت تولوغ مک انقن بر بواة دو کاجيتا بسره کات جک
ايوو لمبو تيدق بري مینوم سوسو تنتوله ساي ماتي ايوو هر یموايت ميسل دان بري نصيحه سفای انقن لفس

داتا گنج بخش

مکتبہ اسلامیہ دہلی

پیشکش

حصہ

پیشکش

كاوي

فندهو لو ان

کاراغن این دترجمهکن دغن اختصار فدماس یغبرحد متأله امنون دان معاف
بارغیم ساله دان سیاف.

فترجمه

(ب)

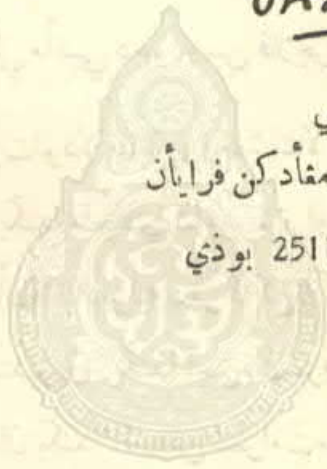
پيراف کارغن سنديوارا يٺيليو کارغن استيميو اچريتا ،، کاوي دان کراي توغ“ يقد ترجمه
اوله توان راغسريد چاونا سيريء يٺاد ددالم تاغن توان يٺمان توان سدغ ممبچاڻ
جماعة جواتنکواس باٻٽ شکور کمدتوان رغسريد چاونا سيريء فقارہ بهگين
کواغن اداره سکو له منغه يٺ مترجمه کن دوا کاراغن اين يٺ ممبري فلواغ باکي جيران يٺ دافت
باچ بهاس ملايو مايقنن کمليان شاعر راج تهائي کيت.

جماعت جواتنکواس

فغروي

جماعة جواتنکواس مفاد کن فرايان

24 فبراير سنة 2511 بوذي

فندهو لووان

هاري 24 فبرابر تاهون بوذي 2511 يايت هاري کفتراُن سري مهراج
 فرا بُوت لودلا نفالاي کنف 200 تاهون. جماعة منتري ملتتيق ساتو جماعة جواتنکو واس
 مسديا کن دان منجانکن فکر جان مرايا کن. ايکوت انوران فرتوبهن فلاجران دان کبودايان
 بقسا ۲ برساتو يثم منتفکن فرايان هاري لاهير اورغ بسر ۲ يثم چوکف سراتوس تاهون
 يثم بر بوا فکرجان يثم فتيم باکي مانسي دجوروسن فلاجران ساينس اتو کبودايان.

سري مهراج فرا بُوت لودلا نفالاي تيا د شک لا کي بکندا بجقسان دان ماهير دالم
 بيدغ فرسوراتن دان کسنيان. بکندا منجادي شاعر يثم تراوتام باکي؛ بقسا تهاي دان مقکالاق
 تار ۲ ين دان ممباغون اثار کبودايان يثم تيا د بوليه دهر کا کن باکي بقساتهاي. فدفيق کاراغن ايت
 سلائين درفد بکندا کارغ دغن سنديرين؛ بکندا اجق دان سروسرت هيملون شاعر لاين ۲ داتم
 مشواره. اوله کران ايت فدزمان بکندا؛ کاراغن شعرامت ماجو دغن فست کيت ففکيل زمان
 ايت زمان امس سوستراُن تهاي.

کاراغن بکندا يثم تر مشهور ايا له "ايناو" "راما کين" دان چترا "خون چاغ
 خون فين". بکندا کارغ فدستقه بهکين يثم امت لذات يثم دافت دفرها تيکن اد چترا يقد چترا
 بهوا اد يثم ميمبه سئوله ۲ مغمينا کن بهوا بکندا کواس کارغ چريتا خاص يثم د کمر کن اوله فقارغ
 شعر؛ دان يثم د کمر کن ددالم استانا. دان فدفيق چريتا باکي اورغ رامي بارغکالي بکندا تيدق
 کواس مقارغ دان سري مهراج معز مکن؛ بهوا بکندا کواس مقارغ. بکيتوله کيت دافت باج

کاوي دان گراي توغ

دکارغ

اوله

سري مهر اج فرا بوت لو دلا نفالاي (راج يثكدوا)

ترجمه کفد بهاس ملايو اوله توان رغسريد چاوناً سيريء

جماعة جواتنکواس مراياکن هاري کفتران کنف 200 تاهون

دطبعکن

فدهاري 24 فبرابر 2511 بوذي

کاوې دان کړای توغ

د کارغ

اوله

سري مهر اج غر ا ب و ت ل و د لا ن ف ل ا ي (ر ا ج ي غ ک د و ا)

ترجمه کفد بهاس ملايو اوله توان دغسريد چاونا سيريء

جماعة جواننگواس مراياکن هاري کفتران کنف 200 تاعون

د طبعکن

ندماري 24 نبرابر 2511 بوذي